

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Έθεσαν θέμα δύο κρατών Πρόεδρος-Τουρκία

Προειδοποιούσαμε πως το παρατεταμένο αδιέξοδο θα θέσει πάνω στο τραπέζι τη λύση δύο κρατών. Τέθηκε. Όχι μόνο από την τουρκική πλευρά, αλλά δυστυχώς και από τον Νίκο Αναστασιάδη, λέει ξεκάθαρα στη συνέντευξή του στην «Κ» ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανός. Όπως αναφέρει, ο ΔΗΣΥ φλόμωσε σε συνθήματα που τελικά αποδείχτηκαν ψεύτικα, μεγάλα λόγια. Μιλάει και για τη συνεργασία με τον Νιαζί Κιζιλγιουρεκ, απορρίπτοντας τα περί εκπροσώπησης της τ/κ κοινότητας και υποστηρίζει: «Η ευθύνη που αναλαμβάνουμε είναι τεράστια και εμείς και ο Νιαζί». **Σελ. 7**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Η ΕΔΕΚ έδωσε αίμα για τη δημοκρατία

«**Οι επιλογές** των πολιτών είναι ξεκάθαρες, δεν είναι ούτε Δημήτρης Παπαδόκης ή ΕΛΑΜ, ούτε ΕΔΕΚ. Είναι το συμφέρον της Κύπρου, το μεγάλο διακύβευμα», λέει ο Δημήτρης Παπαδόκης. Ο ίδιος απορρίπτει τα περί ΕΛΑΜοποίησης της ΕΔΕΚ και ξεκαθαρίζει πως οι όποιες πολιτικές της ΕΔΕΚ θα πρέπει να είναι καθαρά διακριτές από εκείνες του ΕΛΑΜ. **Σελ. 15**

ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

Διεκδικούμε κι άλλη κοινωνική Ευρώπη

«**Τώρα είναι** η στιγμή που η Ευρώπη θα πρέπει να επιβάλει τα ίδια κοινωνικά δικαιώματα ιδιαίτερα στον τόπο μας, που έχει περάσει τη βίαιη οικονομική κρίση εξαιτίας του κουρέματος», λέει ο υποψήφιος ευρωβουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης Μαρίνος Κλεάνθους. **Σελ. 16**

ΚΟΜΜΑΤΑ

Στην τελική ευθεία για την κάλπη

Στην τελική ευθεία για την κάλπη βρίσκονται τα επτελεία όλων των κομμάτων. Ο ΔΗΣΥ επιστρατεύει την κυβέρνηση στη μάχη της συσπείρωσης, ενώ το ΑΚΕΛ θέλει να αποδομήσει τα περί ευρωσκεπτικισμού στην Αριστερά. Το ΔΗΚΟ δουλεύει οργανωτικά, ενώ ΕΔΕΚ και ΕΛΑΜ ρίχνονται στη μάχη της αντιπαράθεσης. **Σελ. 10**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- ✓ **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** **Σελ. 2**
Η κίτρινη λίμνη
- ✓ **ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΡΟΥΝΑΣ** **Σελ. 6**
ΑΟΖ - Στραβά αρμενίζουμε με προεκλογική πυξίδα

Αποχή και Τ/κ κρίνουν τις εκλογές

Το μπρα ντε φερ ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, η βη καυτή έδρα και τελικό αποτέλεσμα που ενδεχομένως να κρύβει ανατροπές

Η δημοσκόπηση της Καθημερινής, δέκα μέρες πριν από το άνοιγμα της κάλπης για τις ευρωεκλογές, αποκαλύπτει νέα δεδομένα και διαφοροποιήσεις στον εκλογικό χάρτη και διαφωτίζει με περισσότερη ακρίβεια

τα κρίσιμα ζητήματα της εκλογικής μάχης. Οι πλείστοι ψηφοφόροι αντιμετωπίζουν τις ευρωεκλογές είτε με οριστική αδιαφορία ή με ελάχιστο ενδιαφέρον. Τα ευρήματα της δημοσκόπησης επιβεβαιώνουν ότι το

μέγεθος της αποχής θα είναι πρωτοφανές και ενδέχεται να ξεπεράσει το 60%. Το τελικό εύρος της αποχής, που μόνο η κάλπη μπορεί πλέον να αποκαλύψει, θα διαμορφώσει καίρια την εκλογική επιρροή των

κομμάτων και πιθανότατα θα κρίνει αποφασιστικά τα δύο κρίσιμα ζητήματα της εκλογικής αναμέτρησης, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ και τη διεκδίκηση της περιπόθητης έκτης έδρας. **Σελ. 8**

Νέα «φωτιά» στη στέγη της Νοτρ Νταμ

ASSOCIATED PRESS

Άναψαν οι συζητήσεις μετά τη δημοσιοποίηση των πρώτων σχεδίων-προτάσεων για την αποκατάσταση του καθεδρικού ναού. Την κατασκευή ενός πυκνοφυτεμένου δάσους, προτείνει το βελγικό αρχιτεκτονικό γραφείο Mysis 3D. Έναν «φάρο για τις χαμένες ψυχές» είναι η πρόταση του Vizum Atelier της Σλοβακίας. Πιο ανατρεπτικό το Studio Nab, προτείνει τη δημιουργία θερμοκηπίου στη Νοτρ Νταμ. Ο Κλεμνέντ Ουλεμέν επιθυμεί να κατασκευάσει κήπους με δένδρα στη στέγη του γοτθικού ναού, ενώ ο αρχιτέκτονας Ματίε Λεανέρ οραματίζεται τη δημιουργία μιας φλόγας, ύψους εκατό μέτρων, από ανθρακικές ίνες, επικαλυμμένης με χρυσό. **Σελ. 22**

Μέτριος καινοτόμος στην Ε.Ε. η Κύπρος

Συνέντευξη Jean-Eric Paquet

«**Μέτριο** καινοτόμο» χαρακτηρίζει την Κύπρο ο γ.δ. Έρευνας και Καινοτομίας στην Ε.Ε. Jean-Eric Paquet. Επισημαίνει ότι οι δαπάνες της Κύπρου είναι χαμηλές και εξηγεί πώς και σε ποιο βαθμό θα μπορούσε να επωφεληθεί από το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη». **Οικονομική, σελ. 6**

Η «Κ» στο νέο κέντρο της Google

Αποστολή στο Μόναχο

Σας πάμε στα εγκαίνια του νέου κέντρου της Google, ενός κόμβου διασφάλισης απορρήτου στα προϊόντα της. Το κτίριο μοιάζει με μεγάλη παιδική χαρά –μπιλιάρδα, ποδοσφαιράκια, ηλεκτρονικά, γήπεδο μπάσκετ, όλα προσβάσιμα στους εργαζομένους. **Σελ. 23**

Καθυστέρηση ΕΣΤΙΑΣ αύξησε ΜΕΔ

Στο «περίμενε» για αναδιарθρώσεις των δανειών τους οι πολίτες

Στην καθυστέρηση της εφαρμογής του σχεδίου ΕΣΤΙΑ, το οποίο έναν χρόνο μετά εξαγγελία του είναι «κολλημένο» στη Νομική Υπηρεσία αποδίδουν τραπεζικές πηγές την αύξηση των ΜΕΔ. Κι αυτό γιατί οι δανειολήπτες αναμένουν να δουν τι θα φέρει και πώς θα λειτουργήσει. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας,

τα ΜΕΔ αυξήθηκαν τον Ιανουάριο κατά 47 εκατομμύρια ευρώ, ενώ τα δάνεια σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών αυξήθηκαν κατά 325 εκατομμύρια. Στο τέλος Ιανουαρίου τα ΜΕΔ ανήλθαν στα 10,3 δισ. ευρώ, ενώ τα δάνεια με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών στα 7,94 δισ. **Οικονομική, σελ. 3**

Στρατηγική Μητσοτάκη άνευ Τσίπρα

Στην τελική ευθεία προς τις κάλπες, εστιάζει στο θετικό αφήγημα

«**Το μέλλον** της Ελλάδας δεν μπορεί να περιμένει. Αρχίζει τώρα»... Οι φράσεις αυτές, με τις οποίες κλείνει ως πρωταγωνιστής και ως αφηγητής το τελευταίο προεκλογικό σποτ της Ν.Δ., είναι χαρακτηριστικές. Δεν υπάρχει ούτε λέξη για την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό. Και είναι ενδεικτική της στρατηγικής που

θα ακολουθήσει ο Κυριάκος Μητσοτάκης στις μέρες που απομένουν μέχρι τις κάλπες: η αναφορά του ονόματος «Τσίπρας» δεν συμπεριλαμβάνεται σε αυτήν. «Η κοινωνία έχει πια προσπεράσει τον κ. Τσίπρα. Εμείς κοιτάζουμε μπροστά», σημείωσε ο κ. Μητσοτάκης κατά την τελευταία περιοδεία του στη Θεσσαλία. **Σελ. 18**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ίσως

Είναι θλιβερό να γνωρίζουμε ότι το νησί μας βρίσκεται στην καυτή ζώνη της απερίθωψης και πως σε δύο-τρεις δεκαετίες θα είναι αμφίβολο αν θα μπορεί να επιβιώσουν άνθρωποι, ζώα, πουλιά και φυτά σε αυτό τον τόπο. Κι όμως το καίριο αυτό ζήτημα είναι εκτός της ατζέντας των ευρωεκλογών που θα πραγματοποιηθούν εδώ και σε όλη την Ε.Ε. στις 26 Μαΐου. Δεν ισχυριζόμαστε ότι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι το μείζον θέμα η κλιματική αλλαγή, ωστόσο, μια κοινωνία μικρή όπως αυτή της Κύπρου θα μπορούσε ευκολότερα να αντιδρά πιο σβέλτα από τις κοινωνίες των χωρών με τα πολλά εκατομμύρια πληθυσμού. Ίσως το πρώτο ουσιαστικό βήμα να πρέπει να γίνει κι εδώ από τα παιδιά μας, που θα πρέπει να βγουν συντονισμένα από τα σχολεία τους και να τραβήξουν το αφτί ημών των ενηλίκων, αλλιώς το μέλλον τους θα είναι ζοφερό.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ο Λάνθιμος γυρίζει ταινία μικρού μήκους

Ο βραβευμένος σκηνοθέτης θα γυρίσει ταινία μικρού μήκους σε συνεργασία με τη Λυρική Σκηνή και τον Οργανισμό ΝΕΟΝ. Η ταινία θα προβληθεί με ζωντανή μουσική στην κεντρική αίθουσα της ΕΛΣ στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σ. Νιάρχος το 2020. **Ζωή, σελ. 1**

ΘΕΑΤΡΟ

Ο Στέλιος Μάινας μιλάει στην «Κ» για το «Δείπνο»

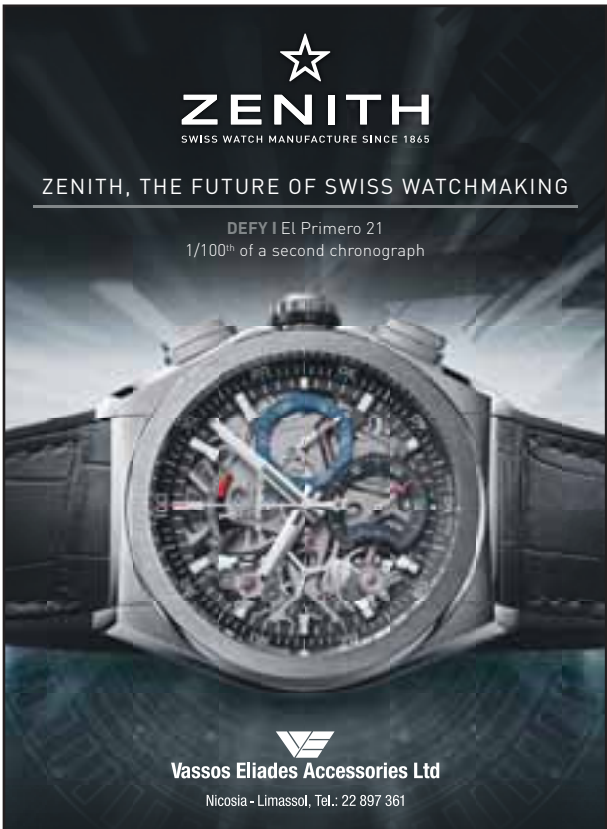
Η παράσταση «Το Δείπνο» του Χέρμαν Κοχ παρουσιάζεται στην Κύπρο για δύο παραστάσεις σε Λεμεσό και Λευκωσία. Στην «Κ» ο Στέλιος Μάινας, ο οποίος σημειώνει ότι οι ευθύνες της σημερινής κοινωνίας και δη των γονέων είναι πολύ μεγάλες. **Ζωή, σελ. 3**

ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Το Θέατρο Ριάλτο γιορτάζει 20 χρόνια παρουσίας

Το Θέατρο Ριάλτο στη Λεμεσό εδώ και 20 χρόνια ανελλιπώς προσφέρει τις πολιτιστικές του υπηρεσίες σε ολόκληρη την Κύπρο. Περισσότερο από ενάμιση εκατομμύριο θεατές και 3.500 παραστάσεις. Τα μνημόνια του προέδρου του Δ.Σ. Κική Καζαμία και της γενικής διευθύντριας Γ. Ντέοτερ στην «Κ». **Ζωή, σελ. 4-5**

για ό,τι
χρειάζεσαι

Alpha
Προσωπικό Δάνειο

Χαμηλή
μηνιαία
δόση

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ALPHA BANK

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η κίτρινη λίμνη

Την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα στην Αμερική, δύο σημαντικές εφημερίδες, η New York World και η New York Journal, αποδύθηκαν σε σκληρή ανταγωνιστική κούρσα εντάσσοντας στην ύλη τους και ρεπορτάζ με σκανδαλοθηρική απόχρωση, με αποτέλεσμα οι δημοσιογράφοι της New York Press να τους αποδώσουν τον χαρακτηρισμό της κίτρινης δημοσιογραφίας. Έκτοτε έχει «πολιτογραφηθεί» ο όρος «Κίτρινος Τύπος», για πρακτικές μη τήρησης βασικών δεοντολογικών αρχών, στρέβλωση γεγονότων ή και εξαπάτηση. Είναι δε σήμερα κοινός τόπος ότι ο Κιτρινισμός στην εποχή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει κατακτήσει «δυσθεώρητους» πάτους, λόγω της διασύνδεσης της επισκεψιμότητας με το χρήμα. Ωστόσο, άμα δεν γουστάρεις αλλάζεις site, κανάλι ή και τρόπο ζωής. Ο Κιτρινισμός καταλήγει, όμως, να γίνεται επικίνδυνος, όταν ανάγεται σε εργαλείο πολιτικής και κυρίως κυβερνητικής πολιτικής. Στην περίπτωση μας για να αποστρέψουν οι εκλογείς την προσοχή τους από την απεχθή Κόκκινη Λίμνη, ο πρόεδρος ανήγαγε την παρουσία του τουρκικού «Φατίκ», 34 ναυτικά μίλια από τον Ακάμα σε «δεύτερη εισβολή». Τόσο, που το μόνο που δεν έκαμε ήταν να κηρύξει γενική επιστράτευση. Η κυβέρνηση δεν δίστασε να το φτάσει και σε επίπεδο εξωτερικής πολιτικής. Αφού εξανέστη, διότι ο ΟΗΕ δεν αντέδρασε «για την παραβίαση των κυριαρχικών δικαιωμάτων ενός κράτους μέλους από άλλο», ο πρόεδρος το πήγε στο άτυπο ευρωπαϊκό συμβούλιο στη Ρουμανία, αλλά ούτε εκεί έπιασε πελατεία. Ύστερα δικός μας βουλευτής στο βρετανικό κοινοβούλιο το έθεσε ως ερώτημα στον υπουργό Άλαν Ντάνκαν, ο οποίος αναφέρθηκε σε μη διεξαγωγή γεωτρήσεων σε αμφισβητούμενη περιοχή (κάτι απόλυτα συμβατό με τις πρόνοιες των άρθρων 74 και 83 της Συνθήκης για το Δίκαιο της Θάλασσας). Η Οργή της Λευκωσίας έγινε νφαιστέιο, ωστόσο, όταν την Τετάρτη τηλεφώνησε η Λουί –που περιέργως επιμένει, ο πρόεδρος τη διαβεβαίωσε, για την αποφασιστικότητά του να παρακαθίσει σε διάλογο που να δημιουργεί προοπτικές λύσης, η οποία να συνάδει, με τον Χάρτη των Η.Ε.!! Αίφνης οι έξι παράμετροι Γκουτιέρες παρουσίασαν δυσθεώρητες διαστάσεις κι έγιναν παγ-

κόσμιος χάρτης. Τώρα, πια οι συνδαιτυμόνες Αναστασιάδη στο Κραν Μοντάνα, Γκουτιέρες, Μογκερίνι και Ντάνκαν είναι σίγουροι για τις προθέσεις του. Ομαδικά άλματα πάνω από την «Κίτρινη Λίμνη» βλέπουμε και στο εσωτερικό, με πρωτοφανείς στα διεθνή πολιτικά θέσμια, παραιτήσεις υπουργών. Όπως αυτήν του ΥΠΟΙΚ Χάρη Γεωργιάδη που προαναγγέλθηκε τον Μάρτιο και θα ισχύσει τον Δεκέμβριο ή εκείνη του Ιωάνη Νικολάου που παραιτήθηκε 19 μέρες μετά την αποκάλυψη των ασύγγνωστων αστυνομικών χειρισμών που στοίχισαν τη ζωή σε 7 αθώα πλάσματα και θα φύγει από το υπουργείο 1/6/19, λόγω πολιτικής ευθιξίας... Στις 10/5/19 η Εισαγγελία έδωσε εντολή στην Αστυνομία για «άμεση έναρξη ποινικών ανακρίσεων» για τον Συνεργατισμό. Στις 15/5/19 το Κακοουργιοδικείο Λεμεσού απάλλαξε τους 4 κατηγορούμενους στην υπόθεση ΣΠΕ Αγίας Φύλας από τις 100 κατηγορίες για επισφαλή δάνεια πέραν των 6 εκατ. ευρώ, διαπιστώνοντας ότι η Εισαγγελία δεν κατόρθωσε να δέσει την υπόθεση. Στις 16/5/19, η Εισαγγελία ζήτησε νέα αναβολή στην εκδίκαση της 3ης ποινικής υπόθεσης εναντίον στελεχών της Τράπεζας Κύπρου συνεπεία της έφεσης που καταχώρησε ο εισαγγελέας κατά της απόφασης απαλλαγής των Ανδρέα Ηλιάδη και Γιάννη Κυπρή. Εξάλλου, υποψιάζομαι ότι ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου Μύρων Νικολάτος, προφανώς λόγω Πάσχα, έλαβε άφεση αμαρτιών για την εξωδικαστική ρύθμιση τραπεζικών ζητημάτων της θυγατέρας και της αδελφής του, ενώ δικάζε υπόθεση της συγκεκριμένης τράπεζας. Η μεγάλην, όμως, κυβίστηση πάνω από την Κίτρινη Λίμνη, έγινε τον Σεπτέμβριο του 2014, όταν μαζί με Κώστα Κληρίδη, Ιωάνη Νικολάου και Ζαχαρία Χρυσοστόμου, ο πρόεδρος πήγε στο Συνεδριακό και επέπληξε τους 30 ποινικούς ανακριτές που ανέλαβαν να εντοπίσουν τους ενόχους της τραπεζικής-οικονομικής κατάρρευσης και αργούσαν και διακήρυξε: «Έχω καταστήσει σαφές ότι η Πολιτεία θα επιδείξει μηδενική ανοχή και δεν θα ανεχθεί τη συγκαλύψη του οποιοσδήποτε αποδειχθεί ότι ενέχεται σε οποιοδήποτε αδίκημα. Σύντομα θα υπάρξουν αποτελέσματα». Έκτοτε από την κίτρινη λίμνη ανελκύσθηκε μόνο ένα τσιμεντομπλόκ... η σφοδρής της δικαιοσύνης αγνοείται.

paraschosa@kathimerini.com.cy

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / Γράφει ο **ΟΝΑΣΕΓΟΡΑΣ**

Οι άγριοι καβγάδες λίγο πριν από τις κάλπες και τα σχέδια για την επόμενη μέρα

Μεγάλη συζήτηση για τον νέο υπουργό Δικαιοσύνης έγινε πολύ πρόσφατα σε ένα πηγαδάκι που βρίσκονταν παρατρεχάμενοι του Healthy, αλλά και του Φούλν. Και διαφάνηκε ότι όντως ισχύουν οι δύο γνωστές τάσεις: Από τον ΔΗΣΥ θέλουν εδώ και τώρα τον νέο υπουργό, ενώ από τον Λόφο δεν βιάζονται και πολύ... Το συμπέρασμα ήταν πως το θέμα θα διευθετηθεί σύντομα, αλλά νέα ονόματα δεν ακούστηκαν. Ανακυκλώθηκαν τα παλιά και αναφέρθηκε πως σε κάποια στιγμή συζητήθηκε ξανά το όνομα γυναικάς χωρίς, όμως, να έχει ληφθεί η απόφαση...

Αληθεύει πως σε ένα μεγάλο κόμμα και ο μεγάλος αρχηγός, αλλά και κάποιοι... υπαρχηγοί ετοιμάζουν ήδη την ατζέντα της μετά ευρωεκλογών εποχής; Πηγή μου, που γνωρίζει πολλά, μου έλεγε πως αυτό κρίθηκε αναγκάιο για δύο λόγους: α) Για σωστή διαχείριση και κατευνασμό των υποψηφίων και των οπαδών όσων δεν θα εκλεγούν και β) Για αντιμετώπιση των προκλήσεων που έθεσε η προεκλογική περίοδος, η οποία αποκάλυψε και αδυναμίες του κόμματος, αλλά και την υπεροχή άλλων πολιτικών δυνάμεων σε συγκεκριμένα σημεία. «Τουλάχιστον αφού παθαίνουμε, να μαθαίνουμε», δήλωσε, σύμφωνα με την πηγή μου ο μεγάλος αρχηγός. Μια έφεση στη μάθηση πάντα την είχε...

Μετρούν και ξαναμετρούν στην ΕΔΕΚ τα ποσοστά των δημοσκοπήσεων, δικών τους και ξένων. Το άγχος για την εκλογή ευρωβουλευτή δεν είναι απλώς μεγάλο, αλλά τεράστιο. Από απογοητευμένο στέλεχος άκουσα ότι θα πρέπει να θεωρείται σίγουρο πως τα ποσοστά δεν πρόκειται να αυξηθούν λόγω του ανταγωνισμού από τα νέα κόμματα. «Ακόμα και η διατήρησή τους, ακόμα και η εκλογή ευρωβουλευτή θα είναι άθλος μεγάλος» δήλωσε. Επεσήμανε δε πως τα στελέχη και αρκετοί εθελοντές αναγνωρίζοντας ότι το κόμμα πραγματικά κινδυνεύει ανέλαβαν πρωτοβουλίες οι οποίες φαίνεται να δουλεύουν. «Στόχος να επαναφέρουμε το αγωνιστικό πνεύμα της ΕΔΕΚ και τους αγωνιστές ξανά πίσω στο κόμμα» υποστήριξε και χαρακτήρισε καταστροφή με αλυσιδωτές εξελίξεις το εφιαλτικό ενδεχόμενο να μην εκλέξει το κόμμα του ευρωβουλευτή.

Προχθές σε πηγαδάκι ανώτερων κυβερνητικών στελεχών το θέμα συζήτησης ήταν η πρωτοτυπία της κυβέρνησης Αναστασιάδη

«**Βρε παιδιά** πρέπει να βρούμε ένα μορατόριουμ. κάποιους κοινούς όρους αναφοράς, γιατί μας βλέπω για ομαδική ψυχοθεραπεία...».

«να έχει δύο υπουργούς υπό παραιτήση, οι οποίοι παραμένουν στο πόστο τους και δίνουν επιχειρήματα στην αντιπολίτευση». Ένας από την παρέα διαφώνησε λέγοντας πως αυτή είναι μια «ευρωπαϊκή πρακτική» αφού σε άλλες χώρες αναλόγως συμπεριφέρονται και πρωθυπουργοί. Και έφερε το παράδειγμα της Τερέζας Μέι η οποία έχει πια «ημερομηνία λήξεως» την οποία η ίδια ανακοίνωσε.

Ξανάρχιζε στο ΑΚΕΛ η μουρμούρα ότι ο Άντρος και κάποιοι άλλοι της ηγεσίας, ενώ κατηγορούν την κυβέρνηση και τον Αναστασιάδη δεν βρίσκουν ούτε μια άσχημη λέξη να πουν για τον Ακιντζι και την Τουρκία. Αν' όσα μου λέει η κυρία Γιαννούλα, η οποία, ως γνωστόν, ακούει όλα όσα λέγονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμα περισσότερα, κάποιοι θεωρούν πως η στάση αυτή «απομακρύνει κόσμο και ενδέχεται να υπάρξουν εκπλήξεις στις εκλογές». Ένα δε στέλεχος επιμένει πως υπάρχει μεγάλο ποσοστό ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ που πια διαχωρίζει τη θέση του φανερά μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και πως θα πρέπει να υπάρξουν, έστω και στη τελευταία εβδομάδα του προεκλογικού κάποιες «πατριωτικές» πρωτοβουλίες από τον ίδιο τον Άντρο.

Στην Πινδάρου, σύμφωνα με όσα μου αποκαλύπτει η Μάνταμ του Φούλν, επικρατεί τις τελευταίες εβδομάδες μια νευρικήτητα. «Λί-

γο το πυρ ομαδών που δέχεται το κόμμα από όλα τα άλλα κόμματα, λίγο η σκληρή κριτική στην κυβέρνηση και οι λανθασμένοι χειρισμοί που είχαν αρκετό κόστος, λίγο η εσωτερική αντιπαράθεση μεταξύ των υποψηφίων που προκαλεί επιπλέον προβλήματα σε αρκετά επίπεδα, συνθέτουν ένα παζλ το οποίο δύσκολα θα λυθεί και σίγουρα όχι σύντομα», παραδέχθηκε η Μάνταμ.

Στο ΔΗΚΟ τώρα, η νέα δημοσκόπηση που διάβασε προχθές ο Νικόλας δεν του χάρισε και μεγάλα χαμόγελα. Όχι ότι θεωρεί πως η κατάσταση είναι καταστροφική, αλλά ούτε εύκολη ούτε καν «καλή» δεν τη λες. Η ΔΗΚΟ αναθρεμμένη Φωτούλα μου έλεγε προχθές για δύο νέους καυγάδες στους οποίους ενεπλάκησαν και υποψήφιοι και άλλα στελέχη. Κάποιος μάλιστα κατηγόρησε ανοικτά κομματικό στέλεχος για διακρίσεις που κάνει για ίδιον όφελος. Ο ίδιος προειδοποίησε πως «εάν δεν εκλεγεί κάποιος καθαρόαιμος ΔΗΚΟϊκός στην Ευρωβουλή, το κόμμα θα το πληρώσει και μάλιστα πολύ ακριβά».

Κονίζ: Ποιος κομματάρχης ανησυχεί πολύ για ενδεχόμενη στοχευμένη επίθεση «λάσπης» την τελευταία εβδομάδα του προεκλογικού; Αληθεύει πως ο ίδιος φέρεται να εξομολογήθηκε ότι στους «επιτιθέμενους» θα βρίσκονταν και ευμεγέθηθέντες από το κόμμα του που έχουν απομακρυνθεί τα τελευταία χρόνια;

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή και επιμέλεια:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΗΝΑΚΑΚΗΣ, ΜΥΡΤΩ ΚΑΤΣΙΓΕΡΑ

80 χρόνια πριν στην «Κ» 19. V. 1939

ΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ: Τηλεγραφούν εξ Ιερουσαλήμ ότι σοβαρά ταραχάι εσημειώθησαν εκεί κατά την διάρκεια μεγάλης διαδηλώσεως διαμαρτυρίας των Ισραηλιτών εναντίον της νέας πολιτικής της αγγλικής κυβερνήσεως. Οι αστυνομικοί ηναγκάσθησαν να προβούν εις βίαιαν διάλυση των διαδηλωτών. [...] Το ασπόμεν εγένετο νέα πολυπληθής διαδήλωσις των Εβραίων. Οι αστυνομικοί επιμενόντες όπως την διαλύουν συνεπλάκησαν πρὸς τους διαδηλωτάς, 10 δε αστυνομικοί ετραυματίσθησαν διακομισθέντες εις το νοσοκομείον. Περί ὥραν 22αν, ισχυρά αγγλικά στρατιωτικά και αστυνομικά τμήματα κατώρθωσαν να αποκαταστήσουν την τάξιν και παρημποδίσαν τους διαδηλωτάς να συγκεντρωθῶν εκ νέου.

ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΙΑΠΩΝΩΝ: Τα εκ Σαγκάης τηλεγραφήματα αναφέρουν ότι οι πλείστοι των Ιαπώνων πεζοναυτών απεσύρθησαν εκ Κουλάγκ Σου κατά το διάστημα της νυκτός. Ελάχιστοι μόνον έχουν απομείνῃ εκεί. Την ιδίαν διαβεβαίωσαν παρέσχε προς τον εν Τόκιο πρεσβευτήν της Αγγλίας ο Ιάπων υφυπουργός των Εξωτερικών κ. Σαουάντα. Ανεξαρτήτως της στρατιωτικής ενεργείας, οι εν Τόκιο πρεσβεύται της Μ. Βρεταννίας, των Ην. Πολιτειών και της Γαλλίας προέβησαν εις χωριστόν έκαστος διάβημα πρὸς το υπουργείον των Εξωτερικών, διαμαρτυρηθέντες διά την απόβασιν των ιαπωνικών στρατευμάτων εις το Κουλάγκ Σου. [...] Εξ άλλου, το Χαβάς πληροφορείται εκ Τόκιο ότι η ταχύτης με την οποίαν ενήργησαν εις το ζήτημα του Κουλάγκ Σου οι Αγγλοι, οι Γάλλοι και οι Αμερικανοί ενεποίησαν εκεί μεγάλην εντύπωσιν.

Η τουρκική επιθετικότητα μας απειλεί, όχι το ΑΚΕΛ

Οι ευθύνες μας βαραίνουν όχι μόνο γι' αυτά που κάνουμε αλλά και γι' αυτά που δεν κάνουμε (Μολιέρος). Για τις πρωτοβουλίες που δεν αναλαμβάνονται, ενώ τις επιτάσσουν τα γεγονότα, για την oligωρία που επιδεικνύεται, όταν τα απόλυτα προβλήματα δεν αντιμετωπίζονται προληπτικά, για την έλλειψη προσανατολισμού, όταν τις επιλογές καθορίζουν αλλότριες κομματικές σκοπιμότητες και η καρέκλα της εξουσίας. Όλα τα πιο πάνω ισχύουν και στο διά ταύτα. Με μια υποσημείωση, ότι ακόμη μπορούν να αναληφθούν ουσιαστικές πρωτοβουλίες ενάντια στην τουρκική προκλητικότητα. Πριν, λοιπόν, χαρακτηρίσουν ξανά προδοτική τη στάση του ΑΚΕΛ – αυτοί που τάχα μιλούν για ενόττητα – as διαβάσουν προσεκτικά όσα καταθέσαμε στο Εθνικό Συμβούλιο. Ποιες πρωτοβουλίες θα θωράκιζαν ουσιαστικά τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ποιες πρωτοβουλίες μπορούν να αντιμετωπίσουν την τουρκική επιθετικότητα, όχι μόνο να καταδικάσουν τα άνομα τετελεσμένα που επιχειρεί να δημιουργήσει η Άγκυρα στην ΑΟΖ. Να κοινοποιήσουμε στον γ.γ. του ΟΗΕ την πρόθεσή μας για να επαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις από εκεί που έμειναν, με το Πλαίσιο Γκουτιέρες, τις συγκλίσεις και το άτυπο έγγραφο για την εφαρμογή της λύσης. Να διαφυλάξουμε τη συγκλίση για τις θαλάσσιες ζώνες, τους φυσικούς πόρους, την κατανομή των ομοσπονδιακών εσόδων και τη συνέχιση της Σύμβασης του ΟΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS) και

μετά τη λύση του Κυπριακού προβλήματος ως Συνθήκη της ομοσπονδιακής Δημοκρατίας, η οποία αντιμετωπίζει τις όποιες ανησυχίες για τη διαχείριση μελλοντικών ζητημάτων. Όλα με την προϋπόθεση ότι θα τερματιστούν προηγουμένως οι τουρκικές προκλήσεις.

As απομονώσουμε την αλήθεια, κόβοντας το λίπος που προσθέτει στον δημόσιο διάλογο η δημαγωγία Προεδρικού - ΔΗΣΥ. Η τουρκική επιθετικότητα, η διαχρονική στόχευση της Τουρκίας να επιβληθεί με κάθε δυνατό μέσο ως κυρίαρχη δύναμη στη γεωπολιτική διάταξη της περιοχής είναι δεδομένη. Τις προκλητικές διεκδικήσεις της Άγκυρας εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού είχαν κατατεθεί στον ΟΗΕ και οι ενέργειές της είχαν προαναγγελθεί, τις γνωρίζαμε. Γνωρίζαμε ακόμη ότι οι τριμερείς συναντήσεις θα συμφωνήσ, που αποκλείουν την Τουρκία, κάθε άλλο παρά χαλιναγωγούν την επιθετικότητά της. Αλλά και ότι τα όποια αρνητικά τετελεσμένα δημιουργήσε διαχρονικά η Τουρκία, επιχειρώντας εδραίωση του διχοτομικού στάτους κβο έγιναν σε διαπραγματευτικό κενό, όταν ακόμη και άδικα η ευθύνη του αδιέξοδου κατά τη διεθνή κοινότητα δεν επιμεριζόταν στην Άγκυρα. Όπως η παράνομη ανακρίση του ψευδοκράτους, η στροφή στη συνομοσπονδία, η επιδίωξη του απευθείας εμπορίου με διεθνή στήριξη.

Όλα αυτά, γνωστά και πρόδηλα, γιατί αγνοήθηκαν στους μήνες που ακολούθησαν το Κραν Μοντάνα; Ο κ. Αναστασιάδης στην ετοιμότητα του γ.γ. του ΟΗΕ

για συνέχιση της διαδικασίας από εκεί που έμεινε, με το Πλαίσιο Γκουτιέρες και τις συγκλίσεις, απάντησε με παλινδρομήσεις και επικίνδυνους τυχοδιωκτισμούς με «νέες ιδέες» και «άλλες λύσεις», δίνοντας άλλοθι στην Τουρκία να επιδιώκει διευθετήσεις εκτός παραμέτρων του ΟΗΕ. Όταν, μάλιστα, τη βγάζει δυστυχώς καθαρή μέσα από διαπιστώσεις του γ.γ. του ΟΗΕ για εποικοδομητική στάση στο μείζον ζήτημα της ασφάλειας και των εγγυήσεων, ενώ οι δύο ηγέτες εγκαλούνταν να επιδείξουν πολιτική βούληση για λύση. Για να ακολουθήσουν σήμερα οι χλιαρές αντιδράσεις ΟΗΕ, ΗΠΑ, Ρωσίας και Βρετανίας στις διαφαινόμενες γεωτρήσεις της Τουρκίας.

Αν, λοιπόν, αντίθετα με την πολιτική Προεδρικού - ΔΗΣΥ, η προσήλωσις στις διαπραγματεύσεις ήταν δημιουργική, πιθανότατα θα ήταν αρκετή και για να αναχαιτιστεί επί του παρόντος η τουρκική προκλητικότητα στην ΑΟΖ, από την οποία δεν γεννιούνται νόμιμα δικαιώματα, όπως καλά γνωρίζει η Άγκυρα που επιδιώκει ρόλο στα ενεργειακά της Ανατολικής Μεσογείου. Ενώ οριστικά, οι προϋποθέσεις για οριοθέτηση ανάμεσα σε Κύπρο - Τουρκία μόνο μετά από συνολική λύση του Κυπριακού μπορούν να δημιουργηθούν και η τουρκική επιθετικότητα να χαλιναγωγηθεί.

Ανεύθυνη θα ήταν η κριτική του ΑΚΕΛ, αν δεν συνοδεύονταν από προτάσεις. Ανούσιες θα ήταν οι προτάσεις μας, αν δεν στόχευαν την άμεση και μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση της τουρκικής προκλητι-

κότητας. Αν παραγνώριζαν την άρρηκτη διασύνδεση της κατάστασης στο Κυπριακό με την αποθράσυνση της Τουρκίας. Αλλαγή προσανατολισμού, αυτό προτείνομε σε Προεδρικό - ΔΗΣΥ που φάνηκαν αδύναμοι να ζυγίσουν, μετά από πέντε δεκαετίες Κυπριακού, τη δύναμη της προοπτικής της λύσης ως τροχοπέδη στις τουρκικές μεθοδεύσεις. Που βολεύτηκαν, κοντόφθαλμα και λανθασμένα, να παίζουν το μέλλον της Κύπρου στη ρουλέτα των χρυσών διαβατηρίων, των πύργων και του ξεπουλημάτος δημόσιου πλούτου.

Αν θα καταφέρουν να κρυφτούν πίσω από την κρίση που εκτυλίσσεται στην ΑΟΖ, επαφίεται στους πολίτες. Είναι τη χρεοκοπία των πολιτικών τους που επιχειρούν να κρύψουν πίσω από τα τεράστια πλακάτ των φοβικών συνθημάτων της προεκλογικής από τη μία και της εκβιαστικής, όπως την θέτουν, αναζήτησης ενότητας από την άλλη. Όσο όμως κι αν το επιδιώκουν οι επικοινωνιολόγοι Προεδρικού - Πινδάρου ο λογαριασμός για τα σκάνδαλα, την εσωτερική κακοδιαχείριση, την αναληψία και τους επικίνδυνους τυχοδιωκτισμούς στο Κυπριακό, δεν μπορεί να περιμένει. Πολύ περισσότερο σήμερα, που η πατρίδα όντως κινδυνεύει από την τουρκική επιθετικότητα που δεν παρεμποδίστηκε, όχι από το ΑΚΕΛ.

Η κ. Σταύρη Καλοψιδιώτου, είναι νομικός, διεθνολόγος, μέλος Κ.Ε. ΑΚΕΛ.

Ο Σπονδοφόρος απουσιάζει.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

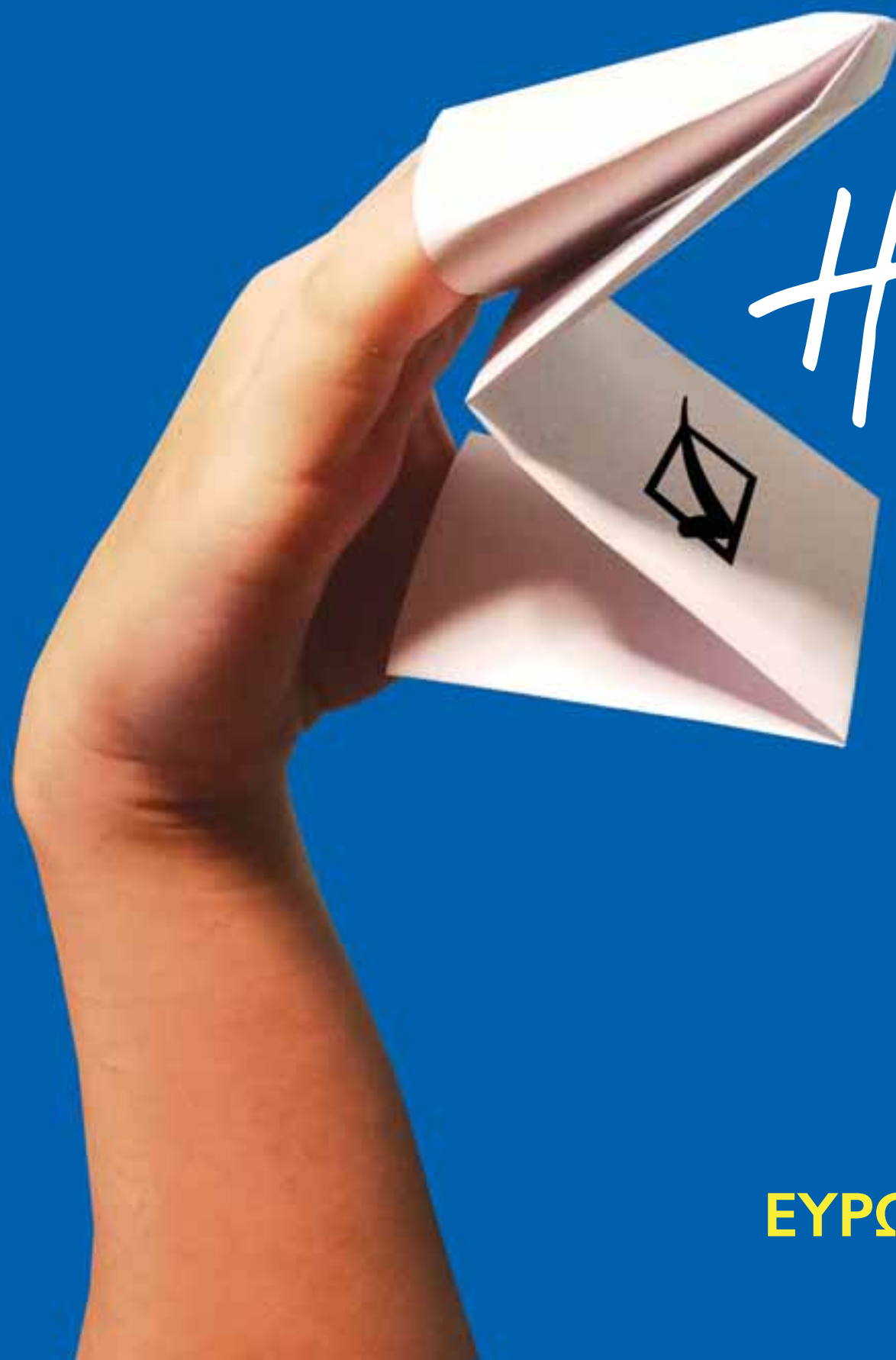
Αρχισυντάκτης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

**Μπαίνω στο παιχνίδι.
Τα οφέλη είναι πολλά.**

*Η ψήφος σου
μιλά!*

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 26 ΜΑΪΟΥ 2019

Αυτή τη φορά ψηφίζω!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

www.euroelections2019.gov.cy

«Ναυμαχίες» στα νερά του Δικαίου της Θάλασσας

Το δίκαιο του Ντάνκαν και γιατί η Τουρκία έχει άδικο βάσει του Διεθνούς Δικαίου

Ηνωμένα Έθνη

Ανάλυση του

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Με πυρ ομαδόν απάντησαν κυβέρνηση και κόμματα στη δήλωση των Βρετανού υφυπουργού Εξωτερικών για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις, Σερ Άλαν Ντάνκαν, όταν ρωτήθηκε στη Βουλή των Κοινοτήτων για τις τουρκικές γεωτρήσεις με το σκάφος «Φατίχ» 34 ναυτικά μίλια από τον Ακάμα. Για να θυμίσουμε τη δήλωση, ο Βρετανός αξιωματούχος είπε πως «Η θέση του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ότι, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, διερευνητικές γεωτρήσεις δεν θα πρέπει να προχωρούν σε οποιαδήποτε περιοχή στην οποία η κυριαρχία είναι υπό αμφισβήτηση». Αργότερα, το Φόρεϊν Όφिस προέβη σε συμπληρωματική δήλωση, στην οποία αφού επαναλήφθηκε η δήλωση Ντάνκαν, προσετέθη αναφορά ότι «αναγνωρίζουμε το κυριαρχικό δικαίωμα της Δημοκρατίας της Κύπρου να αξιοποιήσει το πετρέλαιο και το αέριο στη διεθνώς συμφωνημένη Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της.

Πιστεύουμε ότι το πετρέλαιο και το αέριο της Κύπρου θα πρέπει να αναπτυχθεί προς όφελος όλων των Κυπρίων, όπως έχει ξαναπει το Foreign Office». Ωστόσο, αν και ελλιπής και ηπιότερη σε σύγκριση με τις αντιδράσεις της Ε.Ε. και των ΗΠΑ, η δήλωση Ντάνκαν κάθε άλλο παρά παραβιάζει το Δίκαιο της Θάλασσας (όπως αναφέρει η ανακοί-

νωση του ΔΗΣΥ). Το αντίθετο, η αναφορά του σε μη διεξαγωγή γεωτρήσεων σε αμφισβητούμενη περιοχή είναι απολύτως συμβατή με τις πρόνοιες των άρθρων 74 και 83 της Συνθήκης για το Δίκαιο της Θάλασσας (όπως θα εξηγήσουμε στην ανάλυσή μας) κι αυτό ακριβώς το σημείο έπρεπε να αξιοποιηθεί η Λευκωσία, ιδίως όταν υπάρχει η πρόσκληση του ΥΠΕΞ, Νίκου Χριστοδουλίδη προς την Τουρκία, από τον περασμένο Οκτώβριο, να καθίσουν οι δύο χώρες και να οριοθετήσουν τις ΑΟΖ τους.

Το αν η αντίδραση του προέδρου οφείλεται σε προηγούμενα με τον Άλαν Ντάνκαν από το Κραν Μοντάνα («υπήρξε και παραμένει απαράδεκτος ο κ. Άλαν Ντάνκαν», είπε ο πρόεδρος Αναστασιάδης), ή έχει να κάνει με τις έντονες προεκλογικές αντιπαραθέσεις των ευρωεκλογών, είναι δύσκολο να λεχθεί με βεβαιότητα. Αρμόδια πηγή στη Λευκωσία είπε στην «Κ» πως «θα ανέμενε να πει επίσης η Βρετανία ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κάλεσε την Τουρκία για καθορισμό ΑΟΖ και ότι η γεώτρηση γίνεται 34 ναυτικά μίλια από τις ακτές της Κύπρου, σε απόσταση 80 ναυτικών μιλίων από την Τουρκία και περισσότερων από 30 ναυτικά μίλια μέσα από τη μέση γραμμή μεταξύ των δύο χωρών. Κι ότι η Κύπρος έχει ζητήσει από την Τουρκία να καθορίσουν μεταξύ τους ΑΟΖ».

Με καθυστέρηση ολίγων ημερών από κάποιους στην Κύπρο ασκήθηκε κριτική και για το σημείο της δήλωση της εκπροσώπου του σημείωσε, ωστόσο, πως όπου προέκυψαν υποθέσεις διαφορών μεταξύ χωρών στην οριοθέτηση ΑΟΖ ή υφαλοκρηπίδας, τα διάφορα δικαστήρια που επελήφθησαν αυτών ξεκινούν με αφετηρία τη μέση γραμμή και αναλόγως των περιστάσεων και των επιχειρημάτων της κάθε πλευράς, η μέση γραμμή μπορεί να τροποποιηθεί. «Κατά συνέπεια υπάρχει κάθε λογική να ισχύσει η μέση γραμμή και για την οριοθέτηση της ΑΟΖ της Κύπρου με την Τουρκία», είπε ο κ. Ιακωβίδης. Η Τουρκία ενίσταται σταθερά εδώ και δεκαετίες, στο να έχουν τα νησιά υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ. Ο πρόεδρος Ανδρέας Ιακωβίδης αναφέρει ότι η Τουρκία επιχείρησε να το περάσει στη Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας, «αλλά το πολεμήσαμε και το κερδίσαμε. Έτσι, άρθρο 121 παρ. 2 δίδει ρητά και

Αν και ελλιπής και ηπιότερη σε σύγκριση με τις αντιδράσεις της Ε.Ε. και των ΗΠΑ, η δήλωση του Άλαν Ντάνκαν κάθε άλλο παρά παραβιάζει το Δίκαιο της Θάλασσας. Η αναφορά του σε μη διεξαγωγή γεωτρήσεων σε αμφισβητούμενη περιοχή είναι απολύτως συμβατή με τις πρόνοιες των άρθρων 74 και 83 της Συνθήκης για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Το ζήτημα που προκλήθηκε με το «Φατίχ» κατέδειξε ότι χωρικά ύδατα, υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ είναι αχαρτογράφητα νερά για κόμματα και ΜΜΕ.

Στέιτ Ντιπάρτμεντ Μόργκαν Ορτέγκους (στις 5 Μαΐου), η οποία είπε «οι Ηνωμένες Πολιτείες ανησυχούν βαθιά για τις εξαγγελθείσες προθέσεις της Τουρκίας να ξεκινήσουν τις υπεράκτιες γεωτρήσεις σε μια περιοχή την οποία ανακήρυξε (claimed) η Κυπριακή Δημοκρατία ως Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της».

Ωστόσο, κι αν ακόμη μεταφραστεί ως «διεκδικώ» το ρήμα claim, πάλι είναι σωστό, σε σχέση με τη συγκεκριμένη περιοχή, αφού Κύπρος και Τουρκία δεν έχουν συμφωνήσει τις ΑΟΖ τους και η Τουρκία διεκδικεί (αυθαίρετα, αλλά τις διεκδικεί) κάποιες περιοχές και η διαφορά θα πρέπει να ξεκαθαριστεί.

Η Κύπρος λέει βάσει του διεθνούς δικαίου, ενώ η Τουρκία θέλει με τη διπλωματία των κανονιοφόρων.

Περίπτωση αμφισβητήσεων

Από το 2011 που ανακαλύφθηκε το «Αφροδίτη» και ξεκίνησαν οι τουρκικές αμφισβητήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, είναι διαπιστωμένο ότι ακούγονται από μέσα ενημέρωσης, αλλά ακόμη και πολιτικά κόμματα, λανθασμένες διατυπώσεις για θέματα του Δικαίου της Θάλασσας. Ένα από συχνότερα σφάλματα, η αναφορά σε «τουρκικές παραβιάσεις με πολεμικά σκάφη εντός της Κυπριακής ΑΟΖ». Κάτι τέτοιο θα συνέβαινε μόνο στην περίπτωση των χωρικών υδάτων. Σε σχέση με τα 13 τεμάχια που έχει προκηρύξει η Κυπριακή Δημοκρατία νότια και νοτιοδυτικά της ΑΟΖ της, η Τουρκία αμφισβητεί –με βάση της γνωστής θεωρίας της ότι τα νησιά σε κλειστές θάλασσες έχουν μόνο χωρικά ύδατα– μόνο τμήματα των τεμαχίων 4, 5, 6 και 7. Μάλιστα στο 6 και 7, οι έρυνες της ENI – TOTAL γίνονται σε μη αμφισβητούμενες περιοχές.

Σε σχέση με τα υπόλοιπα τεμάχια, η Τουρκία δεν έχει εγείρει θέμα, καθώς δεν έχει πρόσοψη το ψευδοκράτος σ' αυτά (με εξαίρεση το μπλόκο στην ENI στο τεμάχιο 3 κι αυτό ίσως για διαφορετικούς λόγους). Μάλιστα, στο τεμάχιο 10 της ΕΧΧΟΝΜΟΒΙΛ υπήρξε απόλυτη σιγή από την Τουρκία, που δεν οφείλεται μόνο στην παρουσία αμερικανικής εταιρείας. Σε σχέση με το δυτικό και βόρειο μέρος της κυπριακής ΑΟΖ, εντελώς αυθαίρετα η Τουρκία έχει καθορίσει ως όριο τον παράλληλο 32, 16' 18" στα βορειοδυτικά της Κύπρου (βόρεια του Ακάμα) και ισχυρίζεται ότι όλες οι περιοχές προς δυσμάς και νότο είναι τουρκική υφαλοκρηπίδα. Έτσι, θέτει υπό αμφισβήτηση περιοχές της Κυπριακής ΑΟΖ (όπως αυτή που βρίσκεται ο «Ιορθητής»). Τι προνοεί όμως το Δίκαιο της Θάλασσας σε περιπτώσεις αμφισβητήσεων; Σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν διεκδικήσεις πέραν της μιας χώρας, όπως στην περίπτωση Κύπρου – Τουρκίας, ισχύουν 2 πανομοιότυπα άρθρα της Συνθήκης για το Δίκαιο της Θάλασσας. Το 74 για

Από τη στιγμή που η Τουρκία (έστω και αβάσιμα) αμφισβητεί, βάσει του Διεθνούς Δικαίου, θα πρέπει αφενός να μην προβαίνει σε γεωτρήσεις (αυτό δηλαδή που είπαν ο Σερ Άλαν Ντάνκαν και το Στέιτ Ντιπάρτμεντ) κι αφετέρου να αναζητήσει λύση με την Κυπριακή Δημοκρατία.

την ΑΟΖ και το 83 για την υφαλοκρηπίδα. Η διατύπωση αναφέρει πως όπου υπάρχει σε ισχύ συμφωνία μεταξύ δύο ενδιαφερομένων κρατών, τα ερωτήματα που σχετίζονται με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας (και ΑΟΖ) θα πρέπει να προσδιορίζονται σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, όπως στο άρθρο 38 του καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου, για να επιτύχουν μία ακριβοδίκαιη λύση».

Στο βαθμό που δεν υπάρχει συμφωνία, τα άρθρα 74 και 83 ζητούν να χρησιμοποιηθεί η διαδικασία επίλυσης διαφορών μέσω τρίτων, όπως προνοεί το Κεφάλαιο 15 (Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, Δικαστήριο Δικαίου Θάλασσας, ή επιδιαιτησία). Κι ενόσω παραμένει ανεπίλυτη η διαφορά, η παράγραφος 3 των άρθρων 74 και 83 καλεί τα ενδιαφερόμενα κράτη, με πνεύμα κατανόησης και συνεργασίας, «να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη σύναψη προσωρινών ρυθμίσεων πρακτικού χαρακτήρα και, κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, να μη θέσουν σε κίνδυνο ή να παρεμποδίσουν την επίτευξη της τελικής συμφωνίας. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν θίγουν την τελική οριοθέτηση». Άρα, από τη στιγμή που η Τουρκία (έστω και αβάσιμα) αμφισβητεί, βάσει του Διεθνούς Δικαίου, θα πρέπει αφενός να μην προβαίνει σε γεωτρήσεις (αυτό δηλαδή που είπαν ο Σερ Άλαν Ντάνκαν και το Στέιτ Ντιπάρτμεντ) κι αφετέρου να αναζητήσει λύση με την Κυπριακή Δημοκρατία.

Γιατί η Τουρκία έχει άδικο βάση του Διεθνούς Δικαίου

Ο επικεφαλής της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στη Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας, πρέσβης Ανδρέας Ιακωβίδης (σήμερα επί τιμή), μας είπε ότι για τα δύο αυτά άρθρα έγινε μεγάλη συζήτηση στη διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης της Συνθήκης. Η μία πλευρά –στην οποία βρισκόταν η Κύπρος και η Ελλάδα– ζητούσε η μέση γραμμή να καθοριστεί ως το όριο, ενώ η άλλη πλευρά (με την οποία συντάχθηκε και η Τουρκία) ζητούσε ακριβοδίκαιες αρχές (equitable principles), μία διατύπωση που κατ' ουσία είναι αυθαίρετη και υποκειμενική.

«Για να αποφευχθεί το αδιέξοδο, ο Σιγκαπουριανός πρόεδρος της διάσκεψης βρήκε μία φόρμουλα, η οποία συμπεριλήφθηκε στα άρθρα 74 και 83 της Συνθήκης.

Ο πρέσβης Ανδρέας Ιακωβίδης

σημείωσε, ωστόσο, πως όπου προέκυψαν υποθέσεις διαφορών μεταξύ χωρών στην οριοθέτηση ΑΟΖ ή υφαλοκρηπίδας, τα διάφορα δικαστήρια που επελήφθησαν αυτών ξεκινούν με αφετηρία τη μέση γραμμή και αναλόγως των περιστάσεων και των επιχειρημάτων της κάθε πλευράς, η μέση γραμμή μπορεί να τροποποιηθεί. «Κατά συνέπεια υπάρχει κάθε λογική να ισχύσει η μέση γραμμή και για την οριοθέτηση της ΑΟΖ της Κύπρου με την Τουρκία», είπε ο κ. Ιακωβίδης. Η Τουρκία ενίσταται σταθερά εδώ και δεκαετίες, στο να έχουν τα νησιά υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ. Ο πρέσβης Ανδρέας Ιακωβίδης αναφέρει ότι η Τουρκία επιχείρησε να το περάσει στη Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας, «αλλά το πολεμήσαμε και το κερδίσαμε. Έτσι, άρθρο 121 παρ. 2 δίδει ρητά και

Ο επικεφαλής της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στη Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας, πρέσβης Ανδρέας Ιακωβίδης.

απερίφραστα στα νησιά γενικά (εκτός των βραχονησίδων) να έχουν ζώνες θάλασσας δικαιοδοσίας. Δηλαδή, χωρικά ύδατα, υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ, με τον ίδιο τρόπο που έχουν άλλες περιοχές». Μετά η Τουρκία δοκίμασε να πείσει να ισχύει το άρθρο 121 μόνο σε ωκεανούς και ανοικτές θάλασσες, που δεν επηρεάζουν άλλες χώρες, ενώ για τις κλειστές θάλασσες που αφορούν τα άρθρα 122 και 123 της Συνθήκης, να ισχύουν ειδικοί κανόνες ως προς τον καθορισμό και τις ειδικές συνθήκες. «Και αυτό το πολεμήσαμε και οι Τούρκοι απέτυχαν. Στα δύο αυτά άρθρα υπάρχει πρόνοια για συνεργασία για θέματα περιβάλλοντος, αλιείας κ.ά. των κρατών σε ημικλειστές και κλειστές θάλασσες, όπως η Μεσόγειος, η Βαλτική και η Καραϊβική. Όμως τίποτε που να διαφοροποιεί την κα-

τάσταση που εκτίθεται στο άρθρο 121 παρ. 2». Την ίδια στιγμή, ούτε οι Τουρκοκύπριοι νομιμοποιούνται να διαπραγματεύονται ή να συμμετέχουν σε διαπραγματεύσεις με ξένες εταιρείες, όσον αφορά την παροχή δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεων της ΑΟΖ.

«Πώς γίνεται μία οντότητα που βάσει των ψηφισμάτων 541 και 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας είναι νομικός άκυρη και καλούνται όλα τα κράτη να μην παρέχουν βοήθεια σ' αυτό το μόρφωμα, μπορεί να συνάψει οποιαδήποτε συμφωνία; Το ίδιο ισχύει και για τη 'συμφωνία' που 'σύνηψε' με την Τουρκία το 2011 για την υφαλοκρηπίδα του βορείου τμήματος», είπε ο κ. Ιακωβίδης. Η οποία, πέραν του ότι είναι νομικά παράνομη, είναι και ετεροβαρής υπέρ της Τουρκίας.

Πίστεψε. Πρότεινε. Υποστήριξε.

Ποιος είναι ο άνθρωπος που πιστεύεις ότι έχει τη δύναμη να πετύχει πολλά, παρά τις δυσκολίες;

Πες μας την ιστορία του στο **www.exeistidynami.com** και έλα να τον βοηθήσουμε μαζί.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Σύνδεση «Αφροδίτης» με τιμή πετρελαίου

Κατέληξαν στα εμπορικά μερίδια κυβέρνηση και κοινοπραξία, εξέλιξη που ανοίγει τον δρόμο για πώληση του φυσικού αερίου

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η ανακοίνωση από πλευράς υπουργού Ενέργειας Γιώργου Λακκοτρύπη, πως επήλθε συμφωνία στις διαπραγματεύσεις με την κοινοπραξία του κοιτάσματος «Αφροδίτη», για αλλαγές στο συμβόλαιο αναλογικού καταμερισμού, ουσιαστικά ανοίγει τον δρόμο στο εμπορικό κομμάτι του όλου έργου. Ένα ζήτημα το οποίο προχωράει με ρυθμούς κελώνας, εάν ληφθεί υπόψη πως η πρώτη γεώτρηση στο τεμάχιο 12 πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2011. Η συμφωνία στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Λακκοτρύπης αφορά τα εμπορικά μερίδια που κατέχουν, Κυπριακή Δημοκρατία και κοινοπραξία, επί του «Αφροδίτη». Οι τρεις εταιρείες (Noble Energy, Shell και Delek) είχαν υποβάλει αίτημα προκειμένου να διαφοροποιηθούν τα ποσοστά που προνοούνται στο συμβόλαιο που έχει υπογραφεί, ένεκα της τιμής του Φ.Α. στις διεθνείς αγορές. Ένα αίτημα το οποίο εξετάστηκε και είχε ως κατάληξη τη συμφωνία διαφοροποίησης των μεριδίων, συμφωνία η οποία αναμένεται να ανακοινωθεί το επόμενο χρονικό διάστημα. Πηγές από τον χώρο της βιομηχανίας υδρογονανθράκων θέλουν τις δύο πλευρές να έχουν καταλήξει σε ένα πλαίσιο το οποίο δεν περιλαμβάνει σταθερά ποσοστά, αλλά μια κλίμακα υπολογισμού, η οποία έχει ως βάση, την τιμή του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές. Τιμή η οποία επηρεάζει το εμπορικό κομμάτι του Φ.Α. στις διεθνείς αγορές. Παράλληλα με τη συμφωνία για τα εμπορικά ποσοστά του κοιτάσματος, όλες οι πληροφορίες συγκλίνουν πως η κυβερνητική πλευρά συμφώνησε με την κοινοπραξία στην αλλαγή όρων

του αρχικού συμβολαίου, αναφορικά με τα χρονοδιαγράμματα παραγωγής και εκμετάλλευσης των ποσοτήτων Φ.Α.

Η συμφωνία

Πολύ πριν τεθεί και επίσημα θέμα για τα εμπορικά μερίδα του «Αφροδίτη», είχαν εκφραστεί έντονοι προβληματισμοί αναφορικά με το κατά πόσο ήταν εμπορικά βιώσιμο το όλο έργο. Οι απόψεις που εκφράζονταν είχαν ως σημείο αναφοράς την επικρατούσα εικόνα που παρουσίαζε το Φ.Α. στις διεθνείς αγορές, ένεκα της τιμής του πετρε-

Της συμφωνίας με την κοινοπραξία του κοιτάσματος αναμένεται να ακολουθήσει η υποβολή και έγκριση του σχεδίου ανάπτυξης και παραγωγής του «Αφροδίτη». Το κυπριακό Φ.Α. όπως όλα δείχνουν θα καταλήξει στην Αίγυπτο.

λαιού. Χωρίς να έχουν γίνει γνωστές πτυχές τις φερόμενης συμφωνίας κυβέρνησης και κοινοπραξίας, οι υπάρχουσες πληροφορίες από πρόσωπα που παρακολουθούν τη βιομηχανία υδρογονανθράκων επιστάμενα, θέλουν τα δύο μέρη να κατέληξαν σε μια φόρμουλα που να λαμβάνει υπόψη τις διακυμάνσεις του μαύρου χρυσού διεθνώς. Στη λογική αυτή, όπως υποστηρίζουν, η παρουσιαζόμενη συμφωνία δεν περιλαμβάνει μια απλή διαφοροποίηση

Η συμφωνία επί των ποσοστών για τα μερίδια του «Αφροδίτη» θα ανακοινωθεί μόλις κλείσουν και δύο ζητήματα νομικής υφής. Σύμφωνα με πληροφορίες το ποσοστό της Δημοκρατίας δεν προβλέπεται να υποχωρήσει πέραν του 50%.

των ποσοστών μεριδίων του αρχικού συμβολαίου. Από τον χώρο των υδρογονανθράκων λέγεται πως οι δύο πλευρές συμφώνησαν σε μια κλιμακωτή μέθοδο καθορισμού του ποσοστού μεριδίων, ορίζοντας κατώτατο και ανώτατο όριο διακύμανσης. Όπως εξηγούν τεκνοκράτες σε μια τέτοια περίπτωση όταν οι τιμές του πετρελαίου θα μειώνονται, συμπαρασύροντας τις τιμές του Φ.Α. προς τα κάτω, το ποσοστό μεριδίου της Δημοκρατίας θα μειώνεται

με παράλληλα ισόποση αύξηση του ποσοστού των εταιρειών. Το ίδιο θα συμβαίνει, αντίστροφα, όταν οι τιμές του Φ.Α. θα ανεβαίνουν. Με βάση τα όσα είχαν αφεθεί να διαρρεύσουν από τον Αύγουστο του 2018 που ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις για αναπροσαρμογή όρων του συμβολαίου, η κυβερνητική πλευρά απέρριπτε κάθε σκέψη να αποδεχθεί υποχώρηση του ποσοστού της Δημοκρατίας κάτω από το 50%. Να υπενθυμίσουμε πως με

βάση το συμβόλαιο που έχει υπογραφεί, το ποσοστό μεριδίου της Δημοκρατίας ήταν στο 60% και της κοινοπραξίας στο 40%.

Συμφωνία με Αίγυπτο

Η επίλυση του ζητήματος με τα μερίδια επί του κοιτάσματος, πιστεύεται πως θα ανοίξει τον δρόμο για την πώληση του Φ.Α. στην Αίγυπτο. Στο εμπορικό κομμάτι όλες οι πληροφορίες που υπάρχουν συγκλίνουν πως τα ενδιαφερόμενα μέρη

έχουν καταλήξει για διοχέτευση του Φ.Α., από το «Αφροδίτη» στο τερματικό υγροποίησης στο Ιντκού της Αιγύπτου. Το τελευταίο εμπόδιο μέχρι την έναρξη παραγωγής του έργου είναι οι υποδομές, τούτέστιν ο αγωγός μεταφοράς του Φ.Α. Επί του προκειμένου ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Λακκοτρύπης έχει αναδείξει το σχέδιο ανάπτυξης και παραγωγής του κοιτάσματος, ως το επόμενο βήμα που θα οδηγήσει στην άδεια εκμετάλλευσης που θα δοθεί στην κοινοπραξία. Από εκεί και πέρα, όπως τόνισε, ανοίγει ο δρόμος για να διοχετευθεί το φυσικό αέριο στα τερματικά της Αιγύπτου και από εκεί στις ευρωπαϊκές αγορές.

Η διαφορά με Ισραήλ

Οι εξελίξεις που αφορούν το κοιτάσμα «Αφροδίτη» δεν φαίνεται να επηρεάζονται από την εκκρεμότητα που υπάρχει με το Ισραήλ. Αυτό τουλάχιστον βγάζει προς τα έξω το Υπουργείο Ενέργειας. Θέση της Λευκωσίας είναι ότι «ναι μεν η δομή του κοιτάσματος εκτείνεται, αλλά δεν υπάρχει καμιά απολύτως ένδειξη ότι το κοιτάσμα εκτείνεται από τη μεριά του Ισραήλ». Όπως έγινε γνωστό, η κυπριακή πλευρά θα καταθέσει εντός των επόμενων ημερών αναθεωρημένη πρόταση για τρόπους διαχείρισης στην περίπτωση που το Φ.Α. εκτείνεται προς τη μεριά του Ισραήλ και από εκεί και πέρα, κυβερνητικοί αξιωματούχου παραπέμπουν στον δομημένο διάλογο που βρίσκεται σε εξέλιξη για συμφωνία. Ωστόσο, ασχέτως χρονικής κατάληξης των διαπραγματεύσεων με την ισραηλινή πλευρά, η ανάπτυξη και παραγωγή του «Αφροδίτη» δεν θα καθυστερήσει επισημαίνουν κυβερνητικοί κύκλοι.

NEO

BETWEEN THE SKY AND THE SEA

Rising from the foot of the Cyprian hills, NEO's four residential towers embody a new lifestyle experience, connected to the soul of Limassol.

Designed and crafted by world-leading developers, architects and engineers, NEO is a prestigious and globally-significant residential landmark set on the Limassol shoreline. With unparalleled views, unprecedented architecture and immersive environment, NEO Sky Villas offer your personal sanctuary imbued with Mediterranean character.

+357 25 590 880 neolimassol.com

OUR PARTNERS: Woods Bagot | BuroHappold | Andy Sturgeon Design | Eraclis Papachristou Architects
Georgiou & Zembylas Partners | Ioannides Acoustics | Marinos N. Panayiotides | P. Papadopoulos and Associates Consulting
Meinhardt | BMT | ALA Planning Partnership | I.A.CO Environmental & Water Consultants
Geoinvest Ltd | Devin Consulting | Neil Howard | Lighting Design International | IntFire

A development by **Pafilia**

Τουρκικές διεκδικήσεις και διεθνές δίκαιο

Η «Κ» παραθέτει τις πρόνοιες που διέπουν το Δίκαιο της Θάλασσας με φόντο τις παραβατικές κινήσεις της Άγκυρας

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Το νομικό καθεστώς που διέπει την υφαλοκρηπίδα ενός κράτους, αλλά και τις περιοχές που είναι ευρέως γνωστές ως Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) έχουν καθορισθεί με μια σειρά διεθνών συμβάσεων τα τελευταία 69 χρόνια. Συμβάσεις γνωστές ως και το Δίκαιο της Θάλασσας, το οποίο έχει γίνει αποδεκτό από μεγάλο αριθμό κρατών. Ανάμεσα στις χώρες που μέχρι σήμερα δεν έχουν υιοθετήσει το συμφωνημένο νομικό πλαίσιο επί της θάλασσας είναι και η Τουρκική Δημοκρατία, η οποία όχι μόνο στην περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου, αλλά και στην πλευρά της Ελλάδας ερμηνεύει το Δίκαιο της Θάλασσας με ένα δικό της σκεπτικό, προηγούμενο του οποίου δεν υπάρχει. Με βάση την απεικόνιση που έγινε από πλευράς «Κ» φαίνεται ξεκάθαρα το τι επιδιώκει η Τουρκία στην περιοχή.

Μετά τα τελευταία γεγονότα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας, η «Καθη-

Το Δίκαιο της Θάλασσας αποτελεί διεθνές δίκαιο και αναφέρεται κυρίως στις εξουσίες του κράτους στον θαλάσσιο χώρο και στους βυθούς των θαλασσών, ανεξάρτητα εάν η Τουρκία ή οποιαδήποτε άλλη χώρα το αποδέχεται ή όχι.

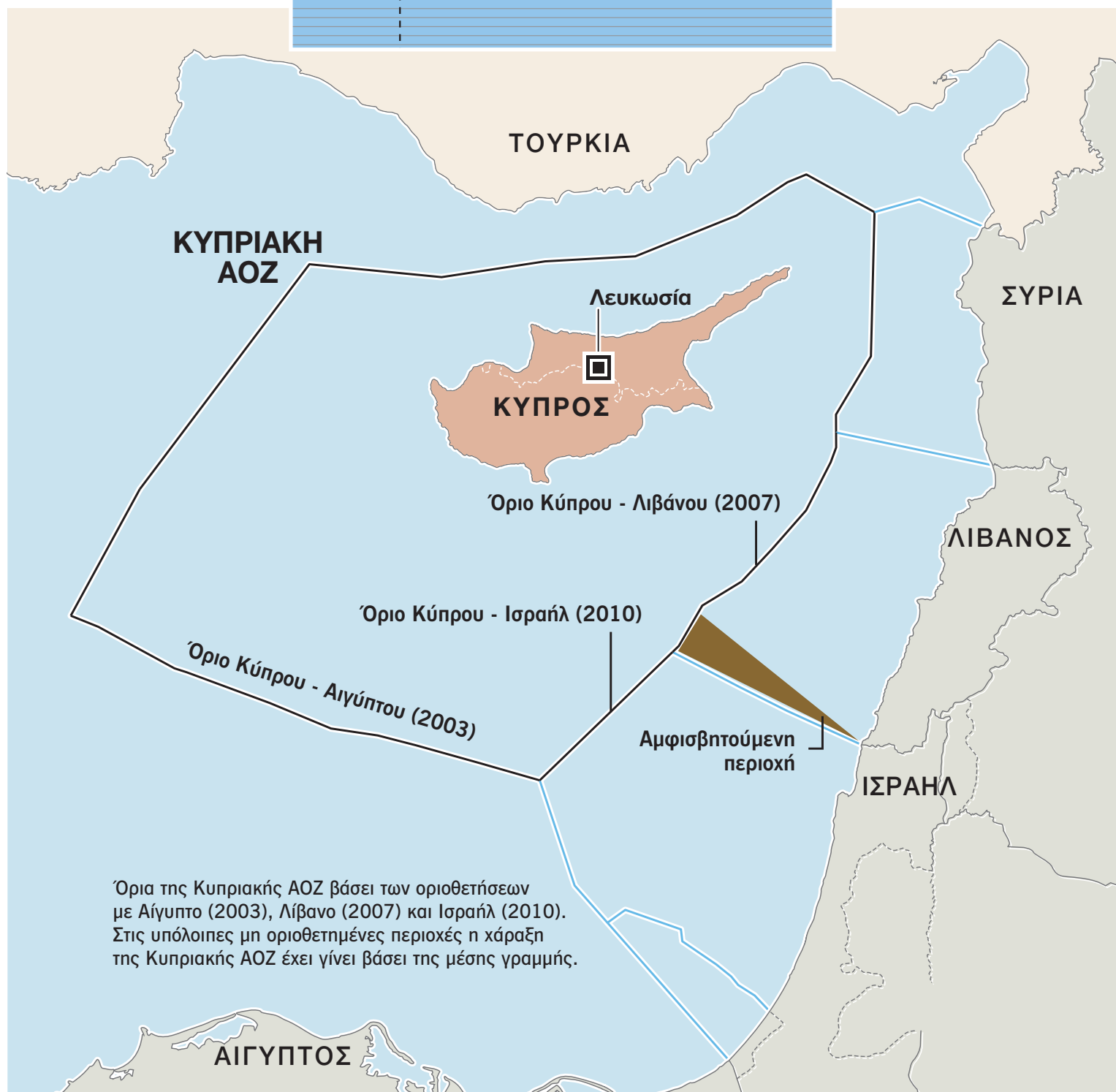
μερινή» επιχειρεί να φωτίσει το νομικό καθεστώς που διέπει το δίκαιο των παραθαλάσσιων και θαλάσσιων περιοχών των νησιών. Το σύνολο των θεμάτων του Δίκαιο της Θάλασσας αντιμετωπίστηκε μετά το 1950 από την επιτροπή του Διεθνούς Δικαίου, καταλήγοντας σε συγκεκριμένες αποφάσεις. Ογδόντα έξι συμμετέχοντα κράτη αποδέχθηκαν τη θέσπιση τεσσάρων διεθνών συμβάσεων που αφορούνσαν:

1. Την αιγιαλίτιδα και τη συνορεύουσα ζώνη.
2. Την ανοικτή θάλασσα.
3. Την υφαλοκρηπίδα.
4. Την αλιεία και την προστασία των βιολογικών πόρων της ανοικτής θάλασσας.

Μετά την προσπάθεια αυτή ακολουθήσε η τρίτη συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών 1974 με πολλές συνόδους από τότε που οδήγησε το 1982 (13η Σύνοδος) στην επεξεργασία ενός κειμένου πέραν των 100 άρθρων που μετά από αλληπάληδες αλλαγές ονομάστηκε «επίσημο σχέδιο συμβασιών για το δίκαιο της θάλασσας». Το Δίκαιο της Θάλασσας καθορίζει δύο βασικές ζώνες στον θαλάσσιο χώρο, την αιγιαλίτιδα ζώνη και την ανοικτή θάλασσα. Το υπέδαφος του βυθού πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη ονομάζεται υφαλοκρηπίδα. Το Δίκαιο της Θάλασσας

αποτελεί διεθνές δίκαιο και αναφέρεται κυρίως στις εξουσίες του κράτους στον θαλάσσιο χώρο και στους βυθούς των θαλασσών, ανεξάρτητα εάν η Τουρκία ή οποιαδήποτε άλλη χώρα το αποδέχεται ή όχι. Σήμερα είναι αναγνωρισμένο ότι το παράκτιο κράτος ασκεί πλήρη κυριαρχία στη γειτονική προς την ξηρά θαλάσσια περιοχή που ονομάζεται αιγιαλίτιδα ζώνη ή χωρικά ύδατα. Υφαλοκρηπίδα αποτελεί τον βυθό της θάλασσας από την ακτή μέχρι το σημείο όπου το βάθος των υπερκείμενων υδάτων μπορεί να φτάσει μέχρι και τα 200 μέτρα.

Η δικαιολογητική βάση της νομικής φύσεως των δικαιωμάτων του παράκτιου κράτους πρώτα θεμελιώθηκε στην απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης το 1969 περί της υφαλοκρηπίδας στη Βόρεια θάλασσα και έδωσε κυριαρχικά δικαιώματα στο παράκτιο κράτος. Τα δικαιώματα του παράκτιου κράτους είναι αποκλειστικά και κα-

νένα άλλο κράτος δεν μπορεί να τα επικαλεστεί. Σχετικά πρόσφατα χρονικά σε σχέση με την υφαλοκρηπίδα θεσπίστηκε στο Διεθνές δίκαιο και η αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ), η οποία περιλαμβάνει ένα πλέγμα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του παράκτιου κράτους και των άλλων κρατών που καθορίζονται με γνώμονα την αναγνώριση κυριαρχικών δικαιωμάτων αλιείας και προστασίας του πλούτου υπέρ του παράκτιου κράτους για έρευνα. Τα κυριαρχικά δικαιώματα της ΑΟΖ είναι της ίδιας ποιότητας αξίας με αυτά της υφαλοκρηπίδας για την έρευνα και εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της περιοχής αυτής και υπάρχει επίσης και δικαιοδοσία του παράκτιου κράτους για έρευνα. Εάν το παράκτιο κράτος δεν κηρύξει την ΑΟΖ τότε και πάλι εξακολουθεί να έχει ipso iure τα γνωστά κυριαρχικά δικαιώματα στο έδαφος και το υπέδαφος ως υφαλοκρηπίδα.

Το χρονικό του «Φατίχ»

- **2008:** Ένα από τα δύο πλωτά γεωτρήματα που το ζεύγος Αγγελόπουλου παρήγγειλε στα ναυπηγεία της Hyundai στη Νότιο Κορέα.
- **Κόστος** γεωτρήσανου 860 εκατ. δολάρια.
- **Το πλοίο** παραλήφθηκε το 2011. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η ίδια η κ. Αγγελόπουλου βάφτισε το «Deep Sea Metro».
- **Το «Deep Sea Metro II»** έως τα μέσα του 2015 ήταν πλοίο ελληνικών συμφερόντων, καθώς ανήκε κατά 60% σε εταιρεία της Γιάννας και του Θόδωρου Αγγελόπουλου.
- **30 Μαρτίου** 2016 το «Deep Sea Metro II» πωλήθηκε στη ναυτιλιακή εταιρεία Chalfont Shipping, που εδρεύει στον αμερικανικής εποπτείας φορολογικό παράδεισο Marshal Islands του Ειρηνικού Ωκεανού.
- **Το φθινόπωρο** του 2017, η Chalfont μεταπώλησε το «Deep Sea Metro II» στην Turkish Petroleum προς 210 εκατ. δολ.
- **Φθινόπωρο** του 2017 το «Deep Sea Metro II» αναχώρησε από το νορβηγικό λιμάνι Høyland-baygdά όπου βρισκόταν αγκυροβολημένο.
- **Μεσάνυχτα** 30ής προς 31ης Δεκεμβρίου 2017 αγκυροβόλησε στον κόλπο της Νικομήδειας στην Τουρκία.
- **Το γεωτρήπανο** παρέμεινε στο κόλπο της Νικομήδειας πέντε μήνες, αλλάζοντας όνομα από «Deep Sea Metro II» σε «Φατίχ».
- **31/5/2018:** Το πλωτό γεωτρήπανο «Φατίχ» απέπλευσε από τον κόλπο της Νικομήδειας, με κατεύθυνση την Ανατολική Μεσόγειο.
- **4/6/2018:** Αγκυροβολεί στο λιμάνι της Αττάλειας, βορειοδυτικά της Κύπρου.
- **31/10/2018:** Ξεκίνησε την πρώτη γεώτρηση ανοικτά της Αττάλειας.
- **Αρχές** του 2019 ολοκληρώνονται οι εργασίες του «Φατίχ» ανοικτά της Αττάλειας.
- **3/5/2019:** Μεσάνυχτα Πέμπτης το τουρκικό γεωτρήπανο αναχωρεί από την Αττάλεια για την κυπριακή ΑΟΖ.
- **4/5/2019:** Ενημερώματα Σαββάτου εισέρχεται στην κυπριακή ΑΟΖ δυτικά της Πάφου, όπου αγκυροβολεί 36 ναυτικά μίλα ανοικτά του Ακάμα όπου και παραμένει.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

ΑΟΖ - Στραβά αρμενίζουμε με προεκλογική πυξίδα

Ο **προεκλογικές** σκοπιμότητες οδήγησαν την κυβέρνηση και την πλειοψηφία των κομμάτων στην υιοθέτηση της ανεδαφικής κατ' εμέ θεωρίας για «δεύτερη εισβολή». Η θεωρία αυτή απορρίφθηκε πανηγυρικά στο άτυπο ευρωπαϊκό συμβούλιο της Ρουμανίας. Τώρα συνεχίζοντας στην ίδια λογική στοχοποιούμε τον εύκολο μπαμπούλα την κακή Βρετανία. Αρχικά υπήρξε η κακή και επικίνδυνη δήλωση του Βρετανού υπουργού Ευρώπης κ. Alan Duncan που επιδέχονταν και άλλων ερμηνειών.

Η αντίδρασή μας συνεχίστηκε παρά τη νέα και πολύ προσεκτική ανακοίνωση του βρετανικού ΥΠΕΞ που έβαζε τα πράγματα στη θέση τους. Αξιολογώ την ανακοίνωση αυτή ως θετική, αφού πρώτο θεωρεί ως μόνη υπό αμφισβήτηση περιοχή

εκείνη που το «Φατίχ» δραστηριοποιείται σήμερα. Η περιοχή αυτή περιέχεται στις συντεταγμένες της υφαλοκρηπίδας που διεκδικεί η Τουρκία στην Ανατολική Μεσόγειο, καθώς και στις δικές μας. Αμφότερες οι χώρες τις έχουν καταθέσει στον ΟΗΕ. Η Βρετανία, επικαλούμενη τη διεθνή πρακτική, προτείνει όπως μέχρι τη διευκρίνιση του καθεστώτος της περιοχής αυτής (εννοείται με οριοθέτηση) οι δύο χώρες θα πρέπει να απέχουν από ερευνητικές και γεωτρητικές δραστηριότητες. Γιατί θυμώνουμε; Το δε μορατόριουμ ερευνών γι' αυτή την περιοχή προστατεύει εμάς. Στην ουσία η βρετανική πρόταση απευθύνεται στην Τουρκία. Εκείνη είναι που κάνει σήμερα γεωτρήσεις. Εμείς ούτε καν θαλάσσια οικόπεδα δεν έχουμε δημιουργήσει στην ευρύτερη

Η Βρετανία, επικαλούμενη τη διεθνή πρακτική, προτείνει όπως μέχρι τη διευκρίνιση του καθεστώτος της περιοχής αυτής οι δύο χώρες θα πρέπει να απέχουν από ερευνητικές και γεωτρητικές δραστηριότητες.

περιοχή δυτικά και βόρεια της Πάφου πλην κάποιων μικρών τμημάτων των οικοπέδων 4, 5, 6, 7 και 1. Πέραν όμως αυτού η Βρετανία τονίζει με την ανακοίνωσή της πως η Κυπριακή Δημοκρατία (και όχι απλώς η Κύπρος) νομιμοποιείται

να αξιοποιεί τα 13 οικόπεδα που δημιουργήσε και ευρίσκονται εντός της συμφωνημένης ΑΟΖ.

Ας σταματήσουμε, λοιπόν, να κάνουμε επιλεκτική ανήγνωση του Διεθνούς Δικαίου και του Δικαίου της Θάλασσας. Δεν αρκεί να δηλώνεις ότι έχεις ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα. Χρειάζεται καθορισμός των ορίων τους και αυτό δεν γίνεται μονομερώς. Η διεθνής πρακτική λέει πως τα όρια τους, εάν υπάρχουν επικαλυπτόμενες ζώνες, προκύπτουν μετά από διμερείς συμφωνίες των γειτονικών κρατών ή αποφάσεις διαιτητικών οργάνων ή του διεθνούς δικαστηρίου της Χάγης. Ας μη θεωρούν πολλοί τη μέση γραμμή μεταξύ Κ.Δ. και Τουρκίας ως δεδομένη παρά το ότι υπάρχει το θετικό για μας προηγούμενο της Αιγύπτου. Ο ΥΠΕΞ κ. Χριστοδου-

λίδης έχει ήδη προσκαλέσει την Τουρκία σε διαπραγματεύσεις για την οριοθέτηση των μεταξύ μας θαλασσών. Αυτή τη φορά χρειάζεται πέραν από την επανάληψη της πρόσκλησης να προστεθεί και η έκκληση-πρότασή μας όπως, μέχρι να καταλήξουν σε θετικό αποτέλεσμα αυτές οι διαπραγματεύσεις, να ισχύσει για την επίμαχη περιοχή αμοιβαίο μορατόριουμ ερευνητικών δραστηριοτήτων!

Ενδεχομένως η Βρετανία θα μπορούσε να βοηθήσει σε μία τέτοια πρωτοβουλία χάρις στις άριστες σχέσεις της με τις δύο χώρες. Εκ των πραγμάτων οι διαπραγματεύσεις –αν γίνουν– θα γίνουν με μεσολάβηση τρίτου μέρους, αφού η Τουρκία αρνείται να συνομιλήσει επίσημα με την Κ.Δ. την οποία δεν αναγνωρίζει. Ανάλογες διαπρα-

ματεύσεις για θέματα ΑΟΖ, όπου το ένα μέρος δεν αναγνωρίζει το άλλο γίνονται ήδη μεταξύ των γειτόνων μας Ισραήλ και Λιβάνου. Εκεί μεσολαβητές είναι οι ΗΠΑ. Αντί, λοιπόν, να αναζωπυρώνουμε, για προεκλογικές σκοπιμότητες, τα αντιβρετανικά σύνδρομα που υπάρχουν ανάμεσα σε πολλούς πολίτες της χώρας μας, ας διαβάσουμε θετικά τη γραπτή ανακοίνωση του βρετανικού ΥΠΕΞ και ας αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες που δημιουργούνται. Επιτέλους ας μάθουμε από τα μεγάλα ιστορικά λάθη της διακυβερνητικής του 1948 (απόρριψη αυτοκυβέρνησης) και του αμερικανοβρετανοκαναδικού σχεδίου του 1978 (απόρριψη επιστροφής Αμμοχώστου).

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Ο ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Τουρκία και Αναστασιάδης έθεσαν θέμα δύο κρατών

Ο ΔΗΣΥ μας φλόμωσε στα συνθήματα που τελικά αποδείχτηκαν ψεύτικα λόγια και μεγάλα, τονίζει ο γ.γ. του ΑΚΕΛ

Συνέντευξη στη
MARINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Προειδοποιούσαμε πως το παρατεταμένο αδιέξοδο θα θέσει πάνω στο τραπέζι τη λύση δύο κρατών. Τέθηκε. Όχι μόνο από την τουρκική πλευρά, αλλά δυστυχώς και από τον Νίκο Αναστασιάδη. Είναι εκατοντάδες εκείνοι που λένε πως τους το έθεσε ο κ. Αναστασιάδης λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού, διερωτούμενος για ποιο λόγο προκύπτουν οι χλιαρές τοποθετήσεις της διεθνούς κοινότητας από τη στιγμή που έχουμε το δικαίωμα με το μέρος μας. Όπως αναφέρει ο ΔΗΣΥ φλόμωσε σε συνθήματα που τελικά αποδείχτηκαν ψεύτικα, μεγάλα λόγια, καθώς, όπως είπε αποδείχτηκε, πολλές φορές στο παρελθόν δεν είχαν πρόβλημα να υποσκάψουν το Κυπριακό για να κερδίσουν την εξουσία. Μιλάει και για τη συνεργασία με τον Νιαζί Κιζίλγιουρεκ. «Συμφωνήσαμε ότι αν θα προχωρήσουμε με αυτό το εγχείρημα, δεν έχουμε το δικαίωμα ούτε εμείς ούτε εκείνος να αποτύχουμε γιατί θα απογοητεύσουμε τους Ε/κ και τους Τ/κ. Άρα η ευθύνη που αναλαμβάνουμε είναι τεράστια και εμείς και ο Νιαζί» αναφέρει χαρακτηριστικά.

—Είχατε έναν κώδικα συνεννόησης με τον Αβέρωφ Νεοφύτου. Πώς φτάσατε σε αυτή την άνευ προηγουμένου αντιπαράθεση; Είναι για λόγους πώλωσης και συσπείρωσης;

—Εμείς ό,τι λέγαμε πριν εξακολουθούμε να τα λέμε και σήμερα. Αν θα πρέπει να αναζητηθεί κάποιος, ο οποίος έχει διαφοροποιηθεί, αυτός είναι ο Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος κάτω από τον πανικό των αντιδράσεων που αντιμετωπίζουν από τους οπαδούς τους προσπαθούν να δαιμονοποιήσουν το ΑΚΕΛ. Οι οπαδοί τους, όμως, δεν αντιδρούν έτσι, γιατί τους έπεισε το ΑΚΕΛ. Αντιδρούν γιατί έχουν ενοχληθεί σφόδρα από τον τρόπο που συμπεριφέρεται ο ΔΗΣΥ και η κυβέρνηση. Και υπάρχουν δύο συγκεκριμένα γεγονότα του τελευταίου διαστήματος. Διορίστηκε μια διερευνητική επιτροπή, για τα θέματα του Συνεργατισμού. Κατέληξε σε ένα πόρισμα που και ο Νίκος Αναστασιάδης και ο ΔΗΣΥ προσπάθησαν να απαξιώσουν σε αντίθεση με όσα έλεγαν όλα τα προηγούμενα χρόνια για τον σεβασμό που πρέπει να επιδεικνύεται στα πορίσματα των ερευνητικών επιτροπών. Αυτό ενόχλησε τον κόσμο. Το δεύτερο ήταν τα εγκλήματα του καθ' ομολογία κατά συρροή δολοφόνου. Το ΑΚΕΛ είπε όσα έλεγε και ολόκληρη η κοινωνία. Ότι η αστυνομία έδειξε ολιγωρία και εγκληματική αμέλεια, η οποία δυστυχώς προέκυψε από

το ότι ήταν αλλοδαπές τα θύματα και ότι αυτό δείχνει ρατσισμό. Τον ρατσισμό μπορούμε να τον δούμε και από τη δημόσια τοποθέτηση του κ. Αναστασιάδη με το «ανεξάρτητα αν ήταν αλλοδαπές». Αυτό στέλνει ένα μήνυμα για το πώς η κυβέρνηση προσεγγίζει αυτά τα θέματα και ποιες νοοτροπίες καλλιεργούνται.

—Λένε πως ασκείτε στείρα κριτική γιατί έστω κι αν παραιτήθηκε ο υπουργός και παύθηκε ο αρχηγός, εσείς συνεχίσατε να αντιδράτε.

—Ένα πράγμα που διακρίνει τον ΔΗΣΥ, τον Αβέρωφ Νεοφύτου και τον Νίκο Αναστασιάδη είναι ότι κτιζούν οι ίδιοι μια ρητορική για το τι λέει το ΑΚΕΛ που δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα και απαντούν σε αυτή τη ρητορική. Μόνο παχυδερμία έχει να επιδείξει ο κ. Νικολάου όλα τα χρόνια που βρίσκεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και επιχείρησαν να μας κοροϊδέψουν, όταν τελικά παραιτήθηκε παρουσιάζοντάς τον ως πρότυπο πολιτικής ευθυζίας. Δεν θα το ανεχτούμε και πρέπει να το καταλάβουν.

—Για την κρίση στην ΑΟΖ κατηγορείστε για χαιρεκακία, όταν ειρωνευτήκατε μέσα από ανάρτησή σας τις τριμερείς. Ήταν λανθασμένη εκείνη η τοποθέτηση τελικά;

—Εδώ και δύο χρόνια το ΑΚΕΛ προειδοποιεί για τρία πράγματα. Πρώτο ότι το παρατεταμένο αδιέξοδο θα θέσει πάνω στο τραπέζι τη λύση δύο κρατών. Τέθηκε. Όχι μόνο από την τουρκική πλευρά, αλλά δυστυχώς και από τον Νίκο Αναστασιάδη. Είναι εκατοντάδες εκείνοι που λένε πως τους το έθεσε ο κ. Αναστασιάδης. Το δεύτερο που λέγαμε είναι ότι θα προκύψει θέμα με την παρουσία της UNFICYP στην Κύπρο. Αυτό το θέμα τίθεται και συζητιέται συνεχώς. Λέγαμε και ότι η Τουρκία θα προκαλέσει στην ΑΟΖ, πως θα μας δυσκολέψει στο να προχωρήσουμε στις γεωτρήσεις και θα επιχειρήσει να προκαλέσει, τρυπώντας η ίδια στην ΑΟΖ. Η κυβέρνηση και ο ΔΗΣΥ από την άλλη μας έλεγαν ότι με τις τριμερείς συνεργασίες, την αναβάθμιση των σχέσεών μας με τις ΗΠΑ, θωρακίσαμε την ΑΟΖ. Μάλιστα, τον περασμένο Φεβρουάριο ο υπουργός Εξωτερικών υποστήριξε πως έχουμε μηχανισμούς αντιμετώπισης των όποιων τουρκικών προκλήσεων και δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας. Είδαμε βεβαίως πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα. Τι θα προτιμούσατε; Να σιωπήσουμε; Ο ΔΗΣΥ θέλει να μη μιλάμε, μας είπαν πως αρκετά μας ανεχτήκαν. Δεν μας θέλουν ούτε να μιλάμε ούτε να χαμογελούμε. Εγώ τους λέω πως δεν πρόκειται να μας φιμώσουν. Αν ήταν στη θέση

Οι οπαδοί του ΔΗΣΥ δεν αντιδρούν έτσι γιατί τους έπεισε το ΑΚΕΛ. Αντιδρούν γιατί έχουν ενοχληθεί σφόδρα από τον τρόπο που συμπεριφέρεται ο ΔΗΣΥ και η κυβέρνηση, λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού.

“

Αν θα πρέπει να αναζητηθεί κάποιος ο οποίος έχει διαφοροποιηθεί αυτός είναι ο Αβέρωφ Νεοφύτου, που κάτω από τον πανικό των αντιδράσεων που αντιμετωπίζουν από τους οπαδούς τους προσπαθούν να δαιμονοποιήσουν το ΑΚΕΛ.

μας με αυτά που συμβαίνουν σήμερα και με τις χλιαρότατες αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας, να είστε σίγουροι πως θα έλεγαν πράγματα, τα οποία θα ήταν πολύ λαπλάσια επικριτικά για τη δική μας κυβέρνηση.

—Οι τριμερείς δεν βοηθούν τελικά;

—Κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά πρέπει να έχουν

πρακτικά αποτελέσματα. Ήγιναν τόσες τριμερείς όπου παρουσιάζουμε το Ισραήλ ως την πιο φιλική σε μας χώρα και σε ό,τι αφορά τα θέματα του φυσικού αερίου, είμαστε στο δικαστήριο μαζί τους. Δεν καταφέρμας μετά από τόσες τριμερείς και διμερείς να λύσουμε ένα απλό πρόβλημα. Στο θέμα της αναβάθμισης των σχέσεών μας με τις ΗΠΑ και την προσπάθεια της κυβέρνησης να μας δέσει στο άρμα των ΗΠΑ, τη διαφορετικό είπε το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ από αυτά που είπε ο Ντάνκαν; Τα ίδια ακριβώς. Για ποιο λόγο δεν αντέδρασαν τότε στη δήλωση των ΗΠΑ; Γιατί αντιδρά μόνο στη δήλωση Ντάνκαν; **—Χλιαρή βεβαίως ήταν και η τοποθέτηση του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών...**

—Δεν πρέπει να διερωτηθούμε όλοι μας γιατί υπάρχει αυτή η αντίδραση; Η Τουρκία παρανομεί, είναι πολύ προκλητική, έχουμε το δικαίωμα με το μέρος μας. Δεν πρέπει να διερωτηθούμε γιατί έχουμε αυτή την αντίδραση από την διεθνή κοινότητα; Ξαφνικά συνωμότησαν όλοι εναντίον μας. Να δεχτώ ότι οι ΗΠΑ και η Βρετανία συνωμότησαν εναντίον μας. Ο γ.γ., τον οποίο χαρακτηρίζαμε ικανό και έμπειρο δι-

πλωμάτη, γιατί τοποθετείται με αυτό τον τρόπο;

—Εσείς δηλαδή καταλήξατε ότι υπάρχει ευθύνη της πλευράς μας;

—Χρειάζεται να αναλάβουμε πρωτοβουλίες που να υποσκάπτουν την τουρκική επιχειρηματολογία. Από εκεί και πέρα τις όποιες ευθύνες θα τις αναζητήσουμε στη συνέχεια. Εδώ και δύο χρόνια προειδοποιούσαμε ότι θα φτάναμε εδώ και η κυβέρνηση μάς διαβεβαίωνε ότι λήφθηκαν τα αναγκαία μέτρα. **—Ποιο θα ήταν ένα καλό ποσοστό για το ΑΚΕΛ στις επικείμενες εκλογές;**

—Οτιδήποτε πάνω από το ποσοστό που πήραμε στις προηγούμενες ευρωεκλογές. Θέλουμε να πάρουμε κάτι περισσότερο από το 26,9% που λάβαμε τότε.

—Θα δώσει περαιτέρω προεκτάσεις στο αποτέλεσμα των ευρωεκλογών το ΑΚΕΛ;

—Θεωρούμε ότι είναι η ευκαιρία να σταλούν μηνύματα και στην Ευρώπη, αλλά και στην Κύπρο. Στην Ευρώπη θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα ότι πρέπει να αλλάξει προσανατολισμό, υπερασπιζόμενη την ειρήνη, το διεθνές δίκαιο να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη, να προ-

στατεύει τους πολίτες και το περιβάλλον. Θέλουμε, όμως, να σταλεί ένα ισχυρό μήνυμα στην κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού. Ότι τέρμα με την αλαζονεία και τον αυταρχισμό με τον οποίο κυβερνούν τον τόπο. Τέρμα στην ισοπέδωση των θεσμών, τέρμα με τα σκάνδαλα, τη διαπλοκή. Τέρμα με την αναξιοκρατία και την κουμπαροκρατία που έγιναν πλέον κατεστημένο. Και δεν το λέμε μόνο εμείς, αλλά όλα τα πολιτικά κόμματα. Και βεβαίως οι ψηφοφόροι του ΔΗΣΥ.

—Ο Αβέρωφ Νεοφύτου λέει ότι σκώσατε τη σημαία των Φιλελευθέρων. Ισχύει;

—Όχι, δεν είμαστε φιλελεύθεροι και δεν πρόκειται ποτέ να διεκδικήσουμε το στίγμα του φιλελεύθερου. Είμαστε ένα κόμμα δημοκρατικό, που υπερασπίζεται την πατριδα του πάνω απ' όλα. Το αποδείξαμε στην πράξη. Ο ΔΗΣΥ μας φλόμωσε με συνθήματα όλα αυτά τα χρόνια. Ότι πάνω από όλα είναι η πατριδα, ότι είναι το κόμμα της υπέρβασης. Στην πράξη αποδείχτηκε ότι ήταν μεγάλα, ψεύτικα λόγια. Το μόνο κόμμα που έκανε την υπέρβαση ήταν το ΑΚΕΛ. Όταν ο Αναστασιάδης το 2014 αποφάσισε να κινηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση, το ΑΚΕΛ στήριξε τη διαδικασία χωρίς να σκέφτεται πολιτικό κόστος. Δεν είδαμε τον ΔΗΣΥ να συμπεριφέρεται με αυτό τον τρόπο. Εμείς λειτουργούμε με γνώμονα το πώς εξυπηρετούνται καλύτερα τα συμφέροντα των πολλών και από εκεί και πέρα όποιος πείθεται από αυτή την πολιτική στάση και θέσεις, εμείς τον αγκαλιάζουμε.

—Είχατε πέσει έξω στις εκτιμήσεις σας και τη θεώρησή του Αβέρωφ Νεοφύτου για λύση δηλαδή;

—Ξέρουμε πάρα πολύ καλά ποιος είναι ο καθένας. Δεν έχουμε αυταπάτες. Από εκεί και πέρα εμείς για χάρη της εξυπηρέτησης των εθνικών συμφερόντων είμαστε έτοιμοι να κάνουμε αβάριες και να συνεργαστούμε με όσους ενδιαφέρονται πραγματικά να προωθήσουν λύση στο Κυπριακό. Αποδεικνύεται και αποδείχτηκε κατ' επανάληψη ότι για τον ΔΗΣΥ κυριαρχούν οι εκλογικές σκοπιμότητες. Το 1993 με τον Γιώργο Βασιλείου και το 1998 με την πυραυλολογία δεν είχαν πρόβλημα να υποσκάψουν το Κυπριακό για να κερδίσουν την εξουσία. Το 2013 ο Νίκος Αναστασιάδης και τι δεν υποσχέθηκε στο ΔΗΚΟ για το Κυπριακό και για να κερδίσει τη στήριξή του. Τα έκανε θάλασσα τον ΕΛΑΜ. Εμείς θεωρούμε θα πρέπει να βρεθεί τρόπος πολιτικά να μην επιτρέψουμε στην ακροδεξιά να αιχμαλωτίσει τα συνθήματα της πατριδας μας.

Τι συμφωνήθηκε με τον Νιαζί - Χρειαζόμαστε και την τελευταία ψήφο

—Πολλά λέγονται για την υποψηφιότητα του Νιαζί Κιζίλγιουρεκ. Κάνατε συγκεκριμένη συμφωνία και συμφωνήσατε ποιες θέσεις θα ακολουθήσει στο ενδεχόμενο εκλογής του;

—Με τον Νιαζί Κιζίλγιουρεκ είμαστε ξεκάθαροι από την αρχή. Ουδέποτε είπαμε πως εκπροσωπεί την Τ/κ κοινότητα και ουδέποτε είπαμε κάτι τέτοιο. Με τον Νιαζί δεν γνωρίζαμε σήμερα, γνωρίζαμε εδώ και πέρα πολλά χρόνια. Δεν είναι μέλος του κόμματος, είναι νέες δυνάμεις που έχουν συγκεκριμένο καθεστώς. Συμφωνούμε στα βασικά ζητήματα και έχουν το δικαίωμα να διατηρούν την άποψή τους για ζητήματα ήσσονος σημασίας. Κάναμε όμως μία πιο σημαντική συζήτηση με τον Νιαζί. Όταν αποφασίσαμε ότι θα είναι υποψήφιος, ο κύριος λόγος είναι γιατί θέλαμε να στείλουμε

ένα σημαντικό μήνυμα στην κυπριακή κοινωνία. Την ώρα που όλα έχουν βαλτώσει θέλαμε να στείλουμε ένα μήνυμα σε Ε/κ και Τ/κ ότι μπορούμε να πετύχουμε πολλά πράγματα, φτάνει να αποδείξουμε ότι μπορούμε να συνεργαστούμε μεταξύ μας. Συμφωνήσαμε ότι αν θα προχωρήσουμε με αυτό το εγχείρημα, δεν έχουμε το δικαίωμα ούτε εμείς ούτε εκείνος να αποτύχουμε, γιατί θα απογοητεύσουμε τους Ε/κ και τους Τ/κ. Άρα η ευθύνη που αναλαμβάνουμε είναι τεράστια και εμείς και ο Νιαζί. Και ξεκαθαρίσαμε μεταξύ μας ότι όποια προβλήματα κι αν προκύψουν στην εξέλιξη πρέπει να βρίσκουμε τρόπο να τα επιλύουμε, γιατί αυτό που κάνουμε είναι πολύ μεγαλύτερο και από το μέγεθος το δικό μας και σίγουρα πολύ μεγαλύτερο από το μέγεθος του Νιαζί.

—Για την άρση του εμπάργκο

“

Ξεκαθαρίσαμε μεταξύ μας ότι όποια προβλήματα κι αν προκύψουν πρέπει να βρίσκουμε τρόπο να τα επιλύουμε, γιατί αυτό που κάνουμε είναι πολύ μεγαλύτερο και από το μέγεθος το δικό μας και σίγουρα πολύ μεγαλύτερο από το μέγεθος του Νιαζί.

είπε πως είναι προς συζήτηση. Εσάς ποια είναι η θέση σας;

—Η θέση μας είναι ξεκάθαρη για το απευθείας εμπόριο και δεν νομιζώ ότι ο Νιαζί έχει διαφορετική άποψη.

—Είναι ήσσονος σημασίας και το αν θα προσχωρήσει σε άλλη ομάδα;

—Αυτά τα ξεκαθαρίσαμε από την αρχή. Αλλά διερωτώμαι, γιατί ανησυχεί Αβέρωφ αν θα πάει σε άλλη ομάδα. Γιατί εγείρουν αυτά τα ζητήματα. Είναι πραγματικά συγκινητικό το ενδιαφέρον που δείχνει ο κ. Αβέρωφ να μην παραβιαστεί το καταστατικό του ΑΚΕΛ.

—Έχετε κρίνει ως τον μεγαλύτερο κίνδυνο την ενίσχυση της Ακροδεξιάς Είστε έτοιμος να ενισχύσετε τα μικρότερα κόμματα ούτως ώστε να μην καταλάβει την έδρα;

—Σε καμία περίπτωση το ΑΚΕΛ

δεν θα λειτουργήσει με αυτό τον τρόπο. Χρειαζόμαστε και την τελευταία ψήφο για να είμαστε όσο το δυνατόν περισσότερο ισχυροί. Μόνο έτσι μπορούμε να παρεμβαίνουμε πιο αποτελεσματικά σε όλες τις εξελίξεις και εντός και εκτός της Κύπρου. Η έκκληση σε όλους τους ψηφοφόρους που θεωρούν ότι η δύναμη που τους εκπράζει πιο αποτελεσματικά είναι το ΑΚΕΛ είναι να μη χαράμισουν την ψήφο τους. Να τη δώσουν στο ΑΚΕΛ.

—Η άνοδος του ΕΛΑΜ πώς αντιμετωπίζεται;

—Είναι πολύ ανησυχητική. Προειδοποιούσαμε από το 2010 γι' αυτό το ενδεχόμενο. Τότε μας κλεύαζαν οι πάντες και ΜΜΕ και κόμματα. Σήμερα επειδή νιώθουν ότι θα τους αποσπάσει ψήφους τοποθετούνται με ένα πολύ διαφορετικό τρόπο. Η Ακροδεξιά έχει την ικανότητα να

μεταμορφώνεται σε συνθήκες κρίσης να παρουσιάζεται ως ένα κόμμα αντιουστουκιστικό, που παλεύει την κυρίαρχη τάξη και επιχειρεί να βοηθήσει τους πολλούς, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες με έναν ρατσιστικό τρόπο πάντοτε. Το άλλο ανησυχητικό πέραν του ότι το ΕΛΑΜ διατηρεί σχέσεις με το ναζιστικό κόμμα της Γερμανίας, είναι οι σχέσεις του με τον υπόκοσμο. Έχουν συλληφθεί τρία στελέχη, γιατί πουλούσαν προστασία στα νυχτερινά κέντρα και για διακίνηση ναρκωτικών. Και δεν είναι τυχαία στελέχη, ποζάρουν σε φωτογραφίες με τον πρόεδρο του ΕΛΑΜ. Εμείς θεωρούμε θα πρέπει να βρεθεί τρόπος πολιτικά να μην επιτρέψουμε στην ακροδεξιά να αιχμαλωτίσει τα συνθήματα της πατριδας μας.

Με νέα δεδομένα ο εκλογικός χάρτης

Η δημοσκοπήση της Symmetron για την «Κ» διαφωτίζει με περισσότερη ακρίβεια τα κρίσιμα ζητήματα της εκλογικής μάχης

Ανάλυση του ΜΙΧΑΗΛ ΒΡΥΩΝΙΔΗ

Αρχίζουμε την ανάλυση της δημοσκοπήσης που δημοσιεύθηκε την Παρασκευή στην ηλεκτρονική «Κ», με την εκλογική επιρροή του ΔΗΣΥ, η οποία οπισθοχώρησε κατά μία μονάδα σε σύγκριση με τη δημοσκοπήση της «Κ», του Απριλίου και φαίνεται ότι πληρώνει τη φθορά της εξουσίας και την αρνητική εικόνα της κυβέρνησης, που κυμαίνεται στο 37% μεταξύ των ψηφοφόρων του κόμματος. Πέραν τούτου, καταλυτικό ρόλο στην αποσυμπίεση του ΔΗΣΥ διαδραμάτισε και η έντονη αντιπαράθεση για τη συμμετοχή Τουρκοκυπρίων σε ψηφοδέλτια, που αντιμετωπίστηκε επικριτικά από μία διόλου ευκαταφρόνητη ομάδα ψηφοφόρων του, που φθάνει το 30% παγκύπρια και το 45% στη Λευκωσία. Με αυτές τις αρνητικές εξελίξεις, ο ΔΗΣΥ θα επιδιώξει τις τελευταίες δέκα μέρες να διεκδικήσει δυναμικά τις απολεσθείσες ψήφους στοχεύοντας στον κομματικό πατριωτισμό των συναγερμικών ψηφοφόρων, επικαλούμενος τον κίνδυνο ανόδου του αντιπάλου δέους με αποτέλεσμα τη μείωση της διαφοράς που χωρίζει τον ΔΗΣΥ από το ΑΚΕΛ σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις από το 2013.

Βελτίωση ΑΚΕΛ

Το ΑΚΕΛ βελτίωσε την εκλογική του επιρροή σε σύγκριση με τον Απρίλιο και ψαλιδίζει με αργό, αλλά σταθερό ρυθμό τη διαφορά από τον ΔΗΣΥ. Το κρίσιμο ζήτημα για το ΑΚΕΛ δεν είναι η συσπείρωση των ψηφοφόρων του 2016, που φαίνεται να κινείται σχετικά ικανοποιητικά, αλλά ο επαναπατρισμός ψηφοφόρων που εγκατέλειψαν το κόμμα τα τελευταία χρόνια. Δυστυχώς για το ΑΚΕΛ, από τα δεδομένα της δημοσκοπήσης δεν προκύπτει ότι επιτυγχάνει αυτό το εγχείρημα, αλλά μάλλον η συγκεκριμένη ομάδα ψηφοφόρων παραμένει αποστασιοποιημένη. Ασφαλώς, το ΑΚΕΛ επενδύει και στις ψήφους των Τουρκοκυπρίων, που η εμβέλειά τους παραμένει άγνωστη, αφού οι δημοσκοπήσεις δεν την καταγράφουν. Εάν ο αριθμός των Τουρκοκυπρίων που θα συμμετάσχει τελικά στην ψηφοφορία είναι σημαντικός, αφενός θα ενισχύσει το ποσοστό του ΑΚΕΛ και αφετέρου θα μειώσει έστω και οριακά τα ποσοστά των υπολοίπων.

ΔΗΚΟ της ηρεμίας

Το ΔΗΚΟ διάνει ίσως την πιο ήρεμη και χωρίς ιδιαίτερες ανησυχίες προεκλογική εκστρατεία από τον καιρό ίδρυσής του. Η εκλογική του επιρροή έχει αυξηθεί από τον Απρίλιο σχεδόν κατά μία μονάδα και φαίνεται ότι ξεπερνά το ποσοστό που έλαβε στις Ευρωεκλογές του 2014 κινούμενο κοντά στο ποσοστό των τελευταίων βουλευτικών εκλογών. Απομένει να ανακαλύψουμε εάν ο κομματικός μηχανισμός δύναται να διατηρήσει σε επαγρύπνηση τους ψηφοφόρους και δεν θα επαναπαυτεί από τα αποτελέσματα των δημοσκοπήσεων. Το μοναδικό διακύβευμα για το ΔΗΚΟ είναι οι διαρροές προς τη ΔΗΠΑ, που προς το παρόν φαίνεται να καλύπτονται αποτελεσματικά από εισροές από άλλους χώρους, κυρίως την Αλληλεγγύη και τη Συμμαχία. Όμως, σε παρόμοιες

Το ποσοστό των Τ/κ ψηφοφόρων και η σφοδρή μάχη για την έκπη έδρα είναι τα στοιχεία που δημιουργούν έστω κάποιο ενδιαφέρον για τις ευρωεκλογές.

περιπτώσεις αποχώρησης μελών ενός κόμματος και δημιουργίας νέου σχηματισμού έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο απόκρυψης ψήφου που δεν καταγράφεται στις δημοσκοπήσεις και ενδεχομένως να επηρεάσει το τελικό αποτέλεσμα.

Η μάχη της 6ης έδρας

Η σφοδρή μάχη για την έκπη έδρα είναι ίσως το μόνο γεγονός που δημιουργεί έστω κάποιο ενδιαφέρον για τις Ευρωεκλογές. Τα σημερινά δεδομένα αποκαλύπτουν ότι οδηγούμαστε σε ένα εκλογικό θρίλερ που κρύβει ανατροπές και εκπλήξεις. Το ΕΛΑΜ εξακολουθεί να προηγείται, όμως παρόλο που παραμένει το πρώτο φαβορί, εντούτοις η πιθανότητα επικράτησής του συρρικνώνεται, αφού έμεινε καθηλωμένο στο φράγμα του 5,6% που έγραψε στη δημοσκοπήση Απριλίου. Αντίθετα, η ΕΔΕΚ επανακάμπτει, σημειώνοντας αύξηση κατά μία μονάδα, σημαντική βελτίωση της συσπείρωσης και εισροές από όλα σχεδόν τα κόμματα. Στη διεκδίκηση της έκτης έδρας εισέρχεται και η συνεργασία Συμμαχίας – Οικολόγων, με αύξηση της εκλογικής επιρροής και ταυτόχρονη μείωση της απόστασης από τους άλλους δύο διεκδικητές. Το ζήτημα και για τα τρία κόμματα είναι η συντήρηση του ενδιαφέροντος των ενδυνάμει ψηφοφόρων μέχρι το τέλος των εκλογών έτσι ώστε να αποφευχθούν απρόβλεπτες συνέπειες.

Εκλογική επιρροή

Η εκλογική επιρροή του ΔΗΣΥ κυμαίνεται στο 19,2% μια μονάδα πιο κάτω από το 20,2% του Απριλίου. Ιστορικά, είναι η πρώτη φορά που ο ΔΗΣΥ αντί να ανεβάζει ρυθμούς, ρίχνει ταχύτητα και παρουσιάζει φαινόμενα αποσυμπίεσης

“

Καταλυτικό ρόλο στην αποσυμπίερωση του ΔΗΣΥ διαδραμάτισε η έντονη αντιπαράθεση για τη συμμετοχή Τ/κ σε ψηφοδέλτια.

Κρίσιμο ζήτημα για το ΑΚΕΛ είναι ο επαναπατρισμός ψηφοφόρων που εγκατέλειψαν το κόμμα τα τελευταία χρόνια.

Το μοναδικό διακύβευμα για το ΔΗΚΟ είναι οι διαρροές προς τη ΔΗΠΑ.

Η διαφορά της ΕΔΕΚ από το ΕΛΑΜ μειώθηκε στο 0,5% σε σύγκριση με 1,5% στην προηγούμενη δημοσκοπήση.

και μετακινήσεων μεγάλου εύρους. Η συσπείρωση κυμαίνεται στο 67% σε σύγκριση με 69% τον Απρίλη και ασφαλώς δεν μπορεί να αφήνει ικανοποιημένη την ηγεσία του κόμματος. Επιπρόσθετα, έχει απολέσει το πλεονέκτημα των πέντε μονάδων διαφοράς από το ΑΚΕΛ, αφού περιορίζεται στις τρεις μόλις μονάδες και υπό προϋποθέσεις ενδέχεται περαιτέρω μείωση. Το εύρος των μετακινήσεων κυμαίνεται στο 19% με τον κύριο όγκο να καταλήγει στο ΕΛΑΜ σε ποσοστό 7,4%. Προφανώς, η προσπάθεια διατήρησης της ψήφου της λαϊκής δεξιάς, με την αντιπαράθεση για τη συμμετοχή Τουρκοκυπρίων στα ψηφοδέλτια δεν τελεσφόρησε, αλλά μάλλον δημιούργησε αισθήματα δυσαρέσκειας στη φιλελεύθερη παράταξη του κόμματος.

Άλλες σημαντικές εκροές της τάξης του 2% περίπου καταγράφονται προς το ΔΗΚΟ, την ΕΔΕΚ, τη Συμμαχία – Οικολόγους, αλλά ακόμα και το ΑΚΕΛ. Το ευτύχημα για το ΔΗΣΥ είναι ότι κερδίζει από άλλα κόμματα ποσοστό περίπου 3% στο σύνολο των ψηφοφόρων που καλύπτουν μερικώς τις διαρροές. Πέραν των μετακινήσεων, ένα άλλο πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει η ηγεσία του ΔΗΣΥ, είναι η αδιευκρίνιστη συμπεριφορά των ψηφοφόρων που κυμαίνεται στο 14%.

Το ΑΚΕΛ κερδίζει 16,1% σε σύγκριση με 15,5% τον Απρίλιο. Η συσπείρωση ανήλθε στο 78% έναντι 70% τον προηγούμενο μήνα, ενώ η αδιευκρίνιστη επιλογή μειώθηκε σε 12% από 21%. Το ΑΚΕΛ χάνει από τη δύναμή του ποσοστό 12% που μετακινούνται κατά πρώτο λόγο προς τη Συμμαχία – Οικολόγους και κατά δεύτερο προς το ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ. Καταγράφει, όμως, και

σημαντικές εισροές της τάξης του 4% περίπου στο σύνολο των ψηφοφόρων από άλλα κόμματα και ειδικά από τους ανένταχτους πολίτες. Υπό άλλες συνθήκες, με τα τόσα προβλήματα και τη φθορά της κυβέρνησης που ασφαλώς αφήνει απόηχο στο κόμμα της δεξιάς, το ΑΚΕΛ όφειλε να διεκδικεί με σοβαρές αξιώσεις την πρώτη θέση στις εκλογές. Όμως, το μόνο που επιτυγχάνει, τουλάχιστον στη δημοσκοπήση, είναι το ψαλίδισμα της διαφοράς από τον ΔΗΣΥ. Το ΑΚΕΛ, από το 2013 και μετά έχει τελματώσει σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ του 25% - 27%. Ο βασικός λόγος για αυτή την ακινησία ποσοστών είναι η αδυναμία επαναφοράς μεγάλου αριθμού κεντροαριστερών ψηφοφόρων, που επέλεγαν το ΑΚΕΛ σε προηγούμενες αναμετρήσεις.

Η εκλογική επιρροή του ΔΗΚΟ ανέβηκε στο 9,8% σε σύγκριση με 9,1% τον Απρίλιο. Αύξηση καταγράφεται και στη συσπείρωση από 53% σε 60%, ενώ μειώθηκε σημαντικά η αδιευκρίνιστη επιλογή σε 18% από 27%. Το ΔΗΚΟ έχει να αντιμετωπίσει δύο ουσιαστικές διαρροές, η μία της τάξης του 7,5% προς τη ΔΗΠΑ και η δεύτερη 4,7% προς τον ΔΗΣΥ. Ως προς τις εισροές κερδίζει σημαντικά ποσοστά της τάξης του 24% από την Αλληλεγγύη και 22% από τη Συμμαχία με αποτέλεσμα να αντισταθμίζονται οι απώλειες.

Τέταρτο κόμμα με 5,6% είναι το ΕΛΑΜ, χωρίς μεταβολή από τον Απρίλιο. Η συσπείρωση κυμαίνεται στο 76%, χωρίς να καταγράφει σημαντικές διαρροές. Αντιθέτως, φαίνεται ότι εισπράττει σημαντικές εισροές κυρίως από τον ΔΗΣΥ, την Αλληλεγγύη και τους ανένταχτους πολίτες.

Εκτίμηση ψήφου

Η εκτίμηση ψήφου στηρίζεται στα αποτελέσματα της διευκρινισμένης ψήφου και των ψηφοφόρων που είναι απόλυτα βέβαιοι για την ψήφο τους. Ασφαλώς, η εκτίμηση δεν αποτελεί πρόγνωση του τελικού αποτελέσματος, αλλά αφορά τις τάσεις του εκλογικού σώματος των Ελληνοκυπρίων, όπως καταγράφονται τη συγκεκριμένη περίοδο διεξαγωγής της δημοσκοπήσης. Με βάση την εκτίμηση με διάστημα εμπιστοσύνης 95%, η μέση τιμή για τον ΔΗΣΥ είναι 28,8% με πιθανότητα να κινηθεί από 25,8% έως 31,8%. Για το ΑΚΕΛ η μέση τιμή είναι 25,4% με κάτω όριο το 22,6% και άνω το 28,2%. Είναι εμφανές ότι προκύπτει επικάλυψη ποσοστών μεταξύ των δύο και συνεπώς το τελικό αποτέλεσμα ενδεχομένως να κρύβει ανατροπές. Ο τελικός αριθμός Τουρκοκύπριων ψηφοφόρων, εάν υπερβεί σε ποσοστιαία αναλογία το 3% του συνόλου των έγκυρων ψήφων, ασφαλώς θα διαμορφώσει το τελικό αποτέλεσμα υπέρ του ΑΚΕΛ με περαιτέρω μείωση της διαφοράς. Η μέση τιμή για το ΔΗΚΟ είναι 13,7% με κάτω όριο 11,6% και άνω 15,8%. Για το ΕΛΑΜ η μέση τιμή είναι 7% και για την ΕΔΕΚ 6,5% με το εύρος εκτίμησης για το ΕΛΑΜ να κυμαίνεται μεταξύ 5,4%-8,6% και για την ΕΔΕΚ μεταξύ 5,1%-7,9%. Η αναμέτρηση για την έκπη έδρα είναι αμφίρροπη και κυριολεκτικά θα κριθεί τις τελευταίες μέρες. Την έκπη έδρα διεκδικεί και η Συμμαχία-Οικολόγοι, αφού η μέση τιμή κυμαίνεται στο 5,6% δηλαδή μόλις 0,9 πιο κάτω από την ΕΔΕΚ και 1,4 από το ΕΛΑΜ. Το κάτω όριο για τη συνεργασία είναι 4,2% και το άνω 7% που της δίνει πιθανότητες διεκδίκησης της έδρας. Για τη ΔΗΠΑ η μέση τιμή είναι 3,1% με εύρος από 2% έως 4,2%.

Η ΕΔΕΚ κερδίζει 5,1% σε σχέση με 4,1% τον Απρίλη. Η διαφορά από το ΕΛΑΜ μειώθηκε στο 0,5% σε σύγκριση με 1,5% στην προηγούμενη δημοσκοπήση. Με τα σημερινά δεδομένα φαίνεται ότι διεκδικεί ισότιμα την έδρα στην Ευρωβουλή, αφού η διαφορά που τη χωρίζει από το ΕΛΑΜ είναι αναστρέψιμη. Η επιτυχία της ΕΔΕΚ οφείλεται σε δύο παράγοντες. Ο πρώτος εστιάζει στη θεαματική αύξηση της συσπείρωσης από 46% σε 68% και ο δεύτερος στην εισροή ψήφων απ' όλα τα άλλα κόμματα, κάτι που δεν συνέβαινε στο παρελθόν. Συγκεκριμένα, η ΕΔΕΚ κερδίζει περίπου 2% αντιστοίχα από τους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, 13% από τη Συμμαχία, 10% από την Αλληλεγγύη και 9% από τους Οικολόγους.

Η συνεργασία Συμμαχίας – Οικολόγων διεκδικεί την έκπη έδρα έστω με λιγότερες πιθανότητες, αφού καταγράφει ποσοστό 3,9% σε σύγκριση με 3,2% τον Απρίλιο. Η συσπείρωση στους Οικολόγους είναι αρκετά ικανοποιητική για τα δεδομένα του κινήματος, αφού φθάνει το 61%, ενώ αντίθετα η συνεισφορά της Συμμαχίας περιορίζεται μόλις στο 30%. Η συνεργασία εισπράττει αξιόλογες εισροές από ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, ενώ κερδίζει και μερίδιο από την ΕΔΕΚ και την Αλληλεγγύη.

Η ΔΗΠΑ καταγράφει ποσοστό 2,4% σε σύγκριση με 2,1% τον Απρίλιο. Ο βασικός αιμοδότης της παράταξης είναι το ΔΗΚΟ σε ποσοστό 7,5% ενώ κερδίζει περίπου 1,5% αντιστοίχα από τους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ.

Ο κ. Μιχάλης Βρυωνίδης είναι διευθύνων σύμβουλος της Symmetron Market Research.

MC
MEDOCHEMIE

43 ΧΡΟΝΙΑ

Φροντίδα για τον άνθρωπο και την υγεία

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση είμαστε εμείς»

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ

Στις 26 Μαΐου ψηφίζουμε μαζί με εκατομμύρια ευρωπαίους στις ευρωεκλογές. Η χώρα μας, μολονότι είναι από τα μικρότερα κράτη της Ε.Ε., έχει ισότιμη συμμετοχή σε όλα τα θεσμικά όργανά της: Στο Συμβούλιο των αρχηγών κρατών, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είμαστε παρόντες στις αποφάσεις, συμμετέχουμε, ακούμε τους εταίρους μας και μας ακούνε. Ομολογούμενως, άλλο είναι το ειδικό βάρος των μεγάλων κρατών μελών και άλλο των μικρότερων. Η Κύπρος, εξ αντικειμένου, έχει περιορισμούς στο τι μπορεί να επιτύχει. Παρόλα αυτά μπορεί να πετύχει πάρα πολύ περισσότερα από το μέγεθός της, χάρις στην πολλαπλασιαστική αξία της ένταξης. Η δυνατότητα που έχουμε να αντλούμε διαρκώς κανόνες, πρότυπα και οφέλη, που μόνοι μας δεν θα μπορούσαμε να υιοθετήσουμε ούτε να διαπραγματευτούμε, βελτιώνουν διαρκώς την ποιότητα της ζωής μας.

Η εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου ήταν η πιο ριζοσπαστική μεταρρύθμιση που έγινε ποτέ στην Κύπρο. Από την προστασία του περιβάλλοντος και την υγιεινή των τροφίμων μέχρι την υποθήκη του ευρώ, η χώρα μας άντλησε έτοιμες πρακτικές που χρειάστηκαν δεκαετίες να ωριμάσουν στην Ευρώπη. Να προσθέσω μόνο τις ευκαιρίες πρόσβασης των παιδιών μας στα πανεπιστήμια της Ευρώπης και τη συμμετοχή των δικών μας πανεπιστημίων σε μεγάλα ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκά ταμεία. Είναι, επίσης, η αναμόρφωση των πόλεων μας μέσω των ευρωπαϊκών κονδυλίων, αλλά και πάρα πολλά άλλα που ο χώρος δεν επιτρέπει την αναρίθμυσή τους.

Το 2013 ζήσαμε τη μεγαλύτερη

Η Ε.Ε. είναι το πιο μεγάλο πρότζεκτ ειρήνης στην υφήλιο. Από την ίδρυση της ενωμένης Ευρώπης μέχρι σήμερα, η Ευρώπη έζησε τη μεγαλύτερη περίοδο ειρήνης. Και απολαμβάνει πρωτόγνωρη ευμάρεια.

οικονομική κρίση στη νεότερη ιστορία μας. Κάποιοι τότε επέλεξαν τον αφορισμό της Ε.Ε. για τα αναγκαία μέτρα που εκ των πραγμάτων επιβλήθηκαν, σε αντίθεση με τις προθέσεις μας να αναζητήσουμε «εύκολες» λύσεις από αλλού. Ευτυχώς που ήμασταν στην Ευρώπη και στο ευρώ. Δεν μπορώ να φανταστώ πού θα ήταν σήμερα η Κύπρος, χωρίς τη σωτήρια παρέμβαση της Ε.Ε.

Στην Κύπρο συνδέσαμε την ένταξη στην Ε.Ε. με το εθνικό μας θέμα, κι αυτό είναι σωστό. Είναι, όμως, παράδοξο να κρίνουμε την ένταξη μέσα από ένα στρεβλωτικό φακό, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις σημαντικές ευκαιρίες που μας προσφέρει η Ε.Ε. Πρέπει να κατανοήσουμε την αξία της Ε.Ε. στη «μεγάλη εικόνα». Κι αυτό μπορεί να

γίνει, ειδικά για τις νέες γενιές, μέσα από την ευρωπαϊκή παιδεία. Κρίμα που δεν διδάσκεται στα σχολεία μας η ευρωπαϊκή ιστορία με πιο συστηματικό τρόπο. Πρέπει να διδαστούμε για τους διαρκείς πολέμους, τα εκατομμύρια νεκρούς, τους ποταμούς αίματος και πώς το κοινό όραμα και το κοινό συμφέρον των λαών έβαλε τέλος σε αυτές τις τραγωδίες.

Το πιο μεγάλο πρότζεκτ ειρήνης στην υφήλιο
Η Ε.Ε. είναι το πιο μεγάλο πρότζεκτ ειρήνης στην υφήλιο. Από την ίδρυση της ενωμένης Ευρώπης μέχρι σήμερα, η Ευρώπη έζησε τη μεγαλύτερη περίοδο ειρήνης, απολαμβάνει, επίσης, πρωτόγνωρη ευμάρεια. Αυτό από μόνο του είναι ένα κολοσσιαίο επίτευγμα που οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε και

να το προστατεύσουμε. Είναι μέσα σε αυτό το πλαίσιο που οφείλουμε να εντάξουμε το εθνικό μας πρόβλημα, αν θέλουμε λύση με τις «αρχές και αξίες της Ε.Ε.», τις οποίες δεν πρέπει να επικαλούμαστε μόνο όταν νομίζουμε ότι μας συμφέρει. Και πρώτιστα να έχουμε υπόψη ότι μόνο με την ουσιαστική ολοκλήρωση της ένταξης, όταν δηλαδή όλη η κυπριακή επικράτεια θα γίνει ευρωπαϊκό έδαφος, θα αποκομίσουμε τα βέλτιστα οφέλη που μας αξίζουν.

Η Ε.Ε. δεν είναι ένας οργανισμός χωρίς προβλήματα. Δεν βρίσκεται, όμως, στα πρόθυρα κατάρρευσης, όπως πρόβλεπαν οι Κασσάνδρες. Η εμβάθυνσή της είναι πολύ πιο μεγάλη και ουσιαστική από ό,τι φαίνεται. Όσοι πιστεύουν σε αυτού του είδους τις αναλύσεις περί επικείμενης διάλυσης της Ε.Ε. as πά-

ρουν παράδειγμα από τα αδιέξοδα του Brexit. Το τι συμβαίνει σήμερα στο Λονδίνο είναι μια απτή απόδειξη για το πόσο ανθεκτικό είναι το ευρωπαϊκό πρότζεκτ, ακόμα και σε κρίσιμα σταυροδρόμια.

Έχω το προνόμιο να είμαι Επίτροπος σε μία από τις δυσκολότερες περιόδους στην ιστορία της Ένωσης. Είχαμε να αντιμετωπίσουμε τεράστια προβλήματα: την οικονομική κρίση, τη διάσωση της Ελλάδας, το προσφυγικό, την τρομοκρατία, το Brexit, την κλιματική αλλαγή. Η Επιτροπή Γιούνκερ διαχειρίστηκε με επιτυχία αυτές τις μεγάλες κρίσεις. Η Ε.Ε. άντεξε στους κλυδωνισμούς, επιβίωσε και συνεχίζει. Τα κατάφερε για δύο βασικούς λόγους: είχε ως πρόεδρο μια μεγάλη προσωπικότητα με πολιτική ιστορία, γνώση και πείρα και στελεχωνόταν από δοκιμασμένα

“
Πρώτιστα να έχουμε υπόψη ότι μόνο με την ουσιαστική ολοκλήρωση της ένταξης, όταν δηλαδή όλη η κυπριακή επικράτεια θα γίνει ευρωπαϊκό έδαφος, θα αποκομίσουμε τα βέλτιστα οφέλη που μας αξίζουν.

πολιτικά πρόσωπα, ικανά να παίρνουν μεγάλες αποφάσεις και να χειρίζονται αποτελεσματικά κρίσιμα ζητήματα.

Η Ευρώπη βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης. Σήμερα, 240 εκατομμύρια Ευρωπαίοι έχουν δουλειά. Είναι ο μεγαλύτερος αριθμός που έχει ποτέ καταγραφεί. Τρεις στους τέσσερις πολίτες της Ευρωζώνης υποστηρίζουν το ευρώ, επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό που έχει καταγραφεί ποτέ. Δεν υπάρχει όμως περιθώριο για εφησυχασμό. Μετά από τη σταθεροποίηση της κατάστασης, είναι η ώρα των αλλαγών και των μεταρρυθμίσεων. Αυτή η διαδικασία αρχίζει με τις ευρωπαϊκές εκλογές. Έχουμε όλοι ευθύνη να είμαστε παρόντες. Στις 26 Μαΐου οφείλουμε να ψηφίσουμε και να επιλέξουμε υποψήφιους που εκπροσωπούν το ευρωπαϊκό όραμα. Διότι η Ε.Ε. είμαστε εμείς. Διότι η Ε.Ε. είναι το σταθερό σήμερα, η εγγύηση και η ελπίδα για ένα ακόμη καλύτερο αύριο.

Ο κ. Χρήστος Στυλιανίδης είναι ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την Ανθρωπιστική Βοήθεια και την Αντιμετώπιση Κρίσεων.

Joint Venture AVAX SA and Terna SA, awarded the construction of City of Dreams Mediterranean Integrated Casino Resort in Limassol, seeks to recruit professionals of a high-calibre, in the following positions:

ARCHITECTS

Position: Assist the Project Architect with the preparation and completion of design packages and related works.
Qualifications & Experience: Applicants will be Architect graduates with a Bachelor’s or Master’s degree and will have 10 years of relative experience in construction including hotels. Knowledge of AutoCAD is essential.

CIVIL ENGINEERS

Position: Report to the Section Engineer or Site Manager and will be tasked with following a detailed programme of works, scheduling and ordering materials, planning, organizing and supervising the execution of the works.
Qualifications & Experience: Applicants should hold a Bachelor’s or Master’s degree in Civil Engineering, with at least 10 years of relative experience in construction including hotels.

LAND SURVEYORS

Position: Report to the Section Engineer or Project Manager and will be tasked with the execution of surveying work as required for the correct implementation of the project in co-ordination with Engineers and Foremen.
Qualifications & Experience: Applicants should hold a Bachelor’s degree in Surveying Science or BEng. in Civil Engineering with a Land Surveyor certification from an International Professional Body, with 5-7 years of relevant experience in building construction. Successful applicants should be competent in operating conventional and modern surveying equipment, which must include Total Stations. Preferably they should have their own certified surveying equipment.

SENIOR ADMINISTRATOR

Position: The role involves handling all office management issues and providing administrative support to the Project. The successful applicant will supervise all formalities related with the Local Authorities, prepare the budget for the project’s operational needs, supervise all office maintenance services and ensure that the Company’s policies are followed.
Qualifications & Experience: Applicants must hold a Bachelor’s degree in Business Administration and have 7+years of relative experience preferably in the construction industry.

ADMINISTRATOR

Position: The successful applicant will be expected to supervise and direct the administrative functions of the project, liaise with Local Authorities or other Local Bodies, handle the personnel records and Labour Office matters, prepare/oversee documents for submission to Local Authorities, control and manage all formalities required by the Local Authorities, arrange

the accommodation, travel and transportation of the Company’s personnel, and ensure that the Company’s policies are followed.
Qualifications & Experience: Applicants must hold a Bachelor’s degree in Business Administration, have 5 years of relative experience preferably in the construction industry.

ACCOUNTANT

Position: Preparing accounting entries and relevant documentation, suppliers and clients’ reconciliation statements and confirmations, bank payments/entries and reconciliations and preparation of cash flow statements.
Qualifications & Experience: Applicants must hold a Bachelor’s degree in Accounting, have 5 years of relative experience preferably in the construction industry. Knowledge of ERP systems is essential.

DOCUMENT CONTROLLERS

Position: Responsible for document and data control, maintaining the Project document register and files including quality records and issue the register of submittals on a weekly and monthly basis.
Qualifications & Experience: Applicants must be College graduates with 5 years of experience. ACONEX knowledge is essential.

SECRETARIES

Position: Responsible for the secretarial issues and support of the Department.
Qualifications & Experience: College graduate in Office Administration with 5 years of experience. Applicants should be computer literate (holding of the ECDL will be considered an advantage), have good organizational and interpersonal skills.

General Requirements:

- **Advanced knowledge of MS Office programmes.**
- **Excellent command of the Greek and English language is essential.**

We offer generous remuneration packages to the successful candidates, commensurate with the expectations of the positions.

Interested applicants must forward their Curriculum Vitae to vacanciesavaxterna@gmail.com quoting the relevant position.

In line with the GDPR regulation, we do understand the importance of personal data and as such for the selection process of the available positions we will need to process the data you provide. Your data will be used for recruitment purposes only.

Στην τελική επίθεση τα κόμματα

Η στρατηγική, οι λανθασμένες κινήσεις και οι ανησυχίες πριν από τις εκλογές

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Ο φόβος φέρνει κόλαση, λέει η γνωστή ρήση και αυτό φαίνεται να επικρατεί στα επιτελεία όλων ανεξαιρέτως των κομμάτων λίγο πριν από τη μεγάλη μάχη. Και λέμε μεγάλη μάχη, διότι παρά το αδιάφορο των ευρωεκλογών υπάρχει και διακύβευμα, αλλά και μεγάλο ρίσκο για κάθε κόμμα ξεχωριστά την επόμενη μέρα των εκλογών. Ο ΔΗΣΥ επιστρατεύει

την κυβέρνηση και στελέχη που αποστασιοποιήθηκαν στη μάχη της συσπείρωσης και στην προέλευση των αστικών κέντρων, ενώ το ΑΚΕΛ θέλει να αποδομήσει το όποιο αφήγημα καλλιργείται περί ευρωσκεπτικισμού στην Αριστερά. Το ΔΗΚΟ ανησυχεί πως η πώλωση των δύο θα λειτουργήσει αρνητικά για το κόμμα, ενώ ΕΔΕΚ και ΕΛΑΜ ρίχνονται στη μάχη της αντιπαράθεσης για την έκπη έδρα.

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου και ο Νίκος Αναστασιάδης βρίσκονται σε πλήρη σύμπλευση λίγο πριν από τη μεγάλη μάχη, καθώς ούτε τον ένα ούτε τον άλλον ευνοεί ένα άσχημο αποτέλεσμα.

Μπαίνει και η κυβέρνηση στον προεκλογικό

Η συνάντηση του Νίκου Αναστασιάδη με τον Αβέρωφ Νεοφύτου την ημέρα παραιτήσεως του Ιωάνη Νικολάου δεν αφορούσε μόνο τη διαχείριση της κρίσης στην οποία εισέρχονταν Προεδρικό και Πινδάρου. Συζήτησαν και τις εκλογές και από αυτή τη συζήτηση πέρασε το μήνυμα πως οι όποιες διαφορετικές προσεγγίσεις μπαίνουν στην άκρη, καθώς ένα κακό αποτέλεσμα δεν συμφέρει ούτε τον ένα ούτε τον άλλο. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο τα περί σπασμένου τηλεφώνου μεταξύ Πινδάρου και Προεδρικού παγώνουν με στόχο τη συμπόρευση στην εκλογική αναμέτρηση. Καθόλου τυχαία και η τοποθέτηση του Αβέρωφ Νεοφύτου στο παγκύπριο συνέδριο ότι οι συναγερμικοί παρ

ους προεκλογικές υποψηφίων και του κόμματος, ενώ η κυβέρνηση ενίσχυσε τους αντιπολιτευτικούς τόνους απέναντι στο ΑΚΕΛ.

Επαθε Αναστασιάδης

Η σύμπλευση Αναστασιάδη-Αβέρωφ βεβαίως είχε πολλές ερμηνείες. Κάποιοι έχουν πει πως ο συναγερμικός πρόεδρος με την τακτική των τελευταίων ημερών ρέπει προς τον συντηρητισμό. Συντηρητισμός που ανέκαθεν διακατείχε τον Νίκο Αναστασιάδη και όχι τον

Στον ΔΗΣΥ επιστρατεύουν εκπρόσωπους της αστικής Λευκωσίας σε μία προσπάθεια να συσπειρώσουν το κόμμα.

Αβέρωφ Νεοφύτου και ο οποίος διατηρεί το κόμμα και τα ποσοστά του. Όπως λέγεται, η κύρια δεξαμενή ψήφων του ΔΗΣΥ ρέπει προς τη λαϊκή δεξιά και αυτό είναι κάτι που διαφάνηκε κατά τις βουλευτικές του 2016 και όχι η φιλελεύθερη τάση στην οποία πρόσβλεπε ο κ. Νεοφύτου. Οι διαρροές της σκληρής τάσης προς το ΕΛΑΜ ανησυχούσαν την Πινδάρου και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο το προεκλογικό αφήγημα του ΔΗΣΥ κινήθηκε στην πιο σκληρή αντιπαράθεση με το ΑΚΕΛ, υποθετώντας το αφήγημα Αναστασιάδη πως το ΑΚΕΛ με τη στάση του στο Κυπριακό υπονομεύει τις προσπάθειες της κυβέρνησης. Σε αυτό

το πλαίσιο της πώλωσης και οι δηλώσεις του εκπροσώπου Τύπου του ΔΗΣΥ Δημήτρη Δημητρίου περί προπαγάνδας του ΑΚΕΛ την οποία έμαθαν στις «πρώην κομμουνιστικές χώρες». Κινήσεις που θεωρείται πως θα συσπειρώσουν το κόμμα και το ακροατήριο, το οποίο συγχύστηκε με τη μέχρι τώρα σύμπλευση ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ. Σύμφωνα με πολιτικούς κύκλους για τη συσπείρωση του κόμματος και κυρίως για τις διαρροές προς το ΕΛΑΜ –ιδίαιτερα στις επαρχίες Αμμοχώστου και Πάφου– ο Αβέρωφ Νεοφύτου υιοθέτησε μία πιο σκληρή στάση για να τους συγκρατήσει. Το αν θα βγει τελικά στο κόμμα αυτή η προσέγγιση μένει να διαφανεί.

Αν και η δημοσκοπήση της «Κ», που δημοσιοποιήθηκε την περασμένη Παρασκευή, δείχνει την πλειοψηφία των συναγερμικών να διαφωνούν με τη συμπερίληψη Τ/κ υποψηφίου σε ψηφοδέλτιο, επί του παρόντος φαίνεται να μη βγαίνει στο κόμμα της Δεξιάς. Και από τον Συναγερμό, αλλά και από την κυβέρνηση βλέπουν να υπάρχει θέμα κυρίως στη στοχοποίηση του κ. Κιζίλιγιουρεκ και θεωρούν ότι η προεκλογική της Ελένης Σταύρου έχει πλήξει τελικά το κόμμα. Και στο προφίλ του ΔΗΣΥ ως κόμμα εκσυγχρονιστικό και φιλελεύθερο, αλλά και σε θέμα συσπείρωσης, καθώς το κυβερνών κόμμα παρουσιάζει ελαφρά μείωση στη συσπείρωση σε σχέση με τη συσπείρωση που παρουσίαζε έναν μήνα προηγουμένως. Οι ίδιοι κύκλοι επισημαίνουν πως ο ΔΗΣΥ θα έπρεπε να

επικεντρωθεί στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό του και να κτυπήσει το ΑΚΕΛ για τον ευρωσκεπτικισμό του, καθώς και για το ότι βρίσκεται σε «περιθωριακή ομάδα».

Επιστρατεύουν τους αστούς

Όμως η λαϊκή δεξιά δεν είναι το μόνο θέμα που προβληματίζει τον Συναγερμό. Ζήτημα τίθεται για την αστική Λευκωσία με την οποία ανέκαθεν είχαν πρόβλημα στις ευρωεκλογές, γιατί απείχε. Βάσει δημοσκοπήσεων του κόμματος στο κόμμα παρουσιάζεται σημαντική μείωση εισροών από τα αστικά κέντρα που είτε θα απέχουν είτε θα επιλέξουν άλλο σχηματισμό. Στο παιχνίδι της συσπείρωσής τους έχουν ήδη επιστρατευθεί στελέχη –εκπρόσωποι της αστικής Λευκωσίας. Ενδεικτική η τοποθέτηση της Στέλλας Κυριακίδου την περασμένη Παρασκευή, η οποία κάλεσε τον κόσμο να πει όχι σε όσους γυρνάνε την πλάτη στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό, φωτογραφίζοντας το ΑΚΕΛ και μιλώντας σε εκείνο το φιλελεύθερο ακροατήριο, που βλέπει θετικά την υποψηφιότητα του Νιαζί Κιζίλιγιουρεκ και που διαφωνεί με τις τελευταίες τοποθετήσεις του ΔΗΣΥ. Όπως αναφέρουν κομματικοί κύκλοι έχει ήδη επιστρατευθεί ο Ιωάννης Κασουλίδης να εμφανιστεί σε εκδηλώσεις και ομιλίες, ενώ στα τηλεοπτικά πάνελ αναμένεται να παρελάσουν και στελέχη που για τον ένα ή τον άλλο λόγο βρίσκοντας εκτός του προεκλογικού και κράτησαν απόσταση από Προεδρικό και Πινδάρου.

Ο εφησυχασμός της έδρας και το ντέρμπι

Σε αντίθεση με τις προεδρικές εκλογές, ο Νικόλας Παπαδόπουλος ακολούθησε καθ' όλη την προεκλογική εκστρατεία χαμηλούς τόνους. Σε αυτό βοήθησε βεβαίως και η αντιπαράθεση ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, συντέλεσε και το ότι το κόμμα του Κέντρου ήθελε να επουλώσει τις πληγές που προκλήθηκαν επί προεδρικών εκλογών. Στελέχη του κόμματος ξεκαθάρισαν πως κύριος στόχος στις ευρωεκλογές θα ήταν να γίνει μία σωστή οργανωτική δουλειά. Καθόλου τυχαίο ότι το ψηφοδέλτιο καλύπτει στελέχη από όλους τους γεωγραφικούς χώρους.

Η πόλωση μεταξύ ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ θεωρείται από κάποιους πως ενδεχομένως να προκαλέσει πλήγμα στο ΔΗΚΟ, ενώ κάποιοι εκτιμούν πως αυτή ακριβώς η αντιπαράθεση θα συσπειρώσει τον ΔΗΚΟϊκό κόσμο. Καθόλου τυχαίο ότι μπροστά στην κρίση της ΑΟΖ και τον Συνεργατισμό, το κόμμα πρόβαλε τη «δικαίωση» της Νέας Στρατηγικής που πρότεινε στις προεδρικές ο κ. Παπαδόπουλος, ενώ στον Συνεργατισμό δικαιώνεται, σύμφωνα με κομματικές πηγές λόγω των προειδοποιήσεων του.

Ζήτημα επιβιώσης

Στο ΔΗΚΟ υπάρχει η ανησυχία της απουσίας διακυβέυματος σε αντίθεση με όλα τα υπόλοιπα κόμματα, καθώς η μία έδρα θεωρείται δεδομένη, ενώ ανησυχίες υπάρχουν για διαρροές κεντρικών ψηφοφόρων προς την ΕΔΕΚ σε μία προσπάθεια να ανακόψουν το ΕΛΑΜ. Το μόνο θέμα που όπως λέγεται θα αποτελέσει ζήτημα επιβιώσης είναι η παρουσία της Δημοκρατικής Παράταξης σε αυτή την εκλογική μάχη. Καθόλου τυχαίες οι τοποθετήσεις του Νικόλα Παπαδόπουλου ότι κάποιοι προσπάθουν να υπονομεύσουν τον ρυθμιστικό ρόλο του ΔΗΚΟ. Στο παρασκήνιο, δηκοϊκά τελέχη εργάζονται για την πλήρη συσπείρωση, αλλά και για τον επαναπροσανατολισμό μελών που βλέπουν με συμπάθεια τη Δημοκρατική Παράταξη.

Και όσο κι αν στο ΔΗΚΟ υπάρ-

χει απουσία διακυβέυματος, το ίδιο δεν ισχύει σε ΕΛΑΜ και ΕΔΕΚ. Για την ΕΔΕΚ είναι θέμα επιβιώσης η διατήρηση της έδρας. Ήδη το κόμμα δούλεψε στο παρασκήνιο για τη συσπείρωση, θέτοντας ως διακύβευμα πως ψήφος στην ΕΔΕΚ θα ανακόψει την Ακροδεξιά. Βάσει και των τελευταίων δημοσκοπήσεων, τόσο η αντιπαράθεση με το ΕΛΑΜ όσο και η οργανωτική δουλειά της ΕΔΕΚ φαίνεται να είχε αποτέλεσμα, καθώς κερδίζει σημαντικό έδαφος μετατρέποντας την κατάληψη της έκτης έδρας σε θρίλερ για γερά νεύρα. Σε αυτό το πλαίσιο ο κ. Σιζόπουλος αξιολογεί πλήρως το όπλο της ΕΔΕΚ που είναι η ιστορία της και ο ιδρυτικός της ηγέτης Βάσος Λυσσα-

Η ΕΔΕΚ κέρδισε έδαφος και συσπείρωσε, βάσει δημοσκοπήσεων, με την αντιπαράθεση που ξεκίνησε με το ΕΛΑΜ.

ρίδης με τη διεξαγωγή μεγάλων συναυλίας με τον Γιώργο Νταλάρα. Η αντιπαράθεση αναμένεται να ενταθεί. Από την άλλη το ΕΛΑΜ επιχειρεί να κρατήσει χαμηλούς τόνους, μένοντας στο παρασκήνιο και ενισχύοντας το αφήγημα περί αντισυστημικού κόμματος. Οι δημόσιες τοποθετήσεις τους, που το ένα στέλεχος αναιρεί τα όσα λέει ο άλλος, έκαναν ζημιά, όπως επίσης και οι αποκαλύψεις για τη μη κατάταξη στελεχών στην Εθνική Φρουρά, οι σχέσεις και η χρηματοδότηση από το νεοναζιστικό κόμμα της Γερμανίας, αλλά και οι σχέσεις στελεχών με τον υπόκοσμο. Καταγγελίες για τις οποίες δεν έδωσαν απάντηση πλην της μη κατάταξης. Το αν αυτό θα τους ωφελήσει είναι ανοικτό, όπως ανοικτό είναι και το τι θα κάνει τελικά η Συμμαχία Οικολόγων, οι οποίοι ανέκαθεν στις δημοσκοπήσεις δείχνουν μικρότερα ποσοστά από όσα λαμβάνουν στην κάλπη.

Στο ΔΗΚΟ προτάσσουν τη διατήρηση του ρυθμιστικού ρόλου του κόμματος απέναντι στην παρουσία της ΔΗΠΑ.

Βάσει δημοσκοπήσεων το ακροατήριο του ΑΚΕΛ επιβραβεύει την κίνηση Άντρου Κυπριανού να συμπεριλάβει Τ/κ υποψήφιο.

Κτυπούν κυβέρνηση και Ακροδεξιά

Στο ΑΚΕΛ βλέπουν με αισιοδοξία τα αποτελέσματα των δημοσκοπήσεων, καθώς η ψαλίδα μειώνεται αρκετά, τόσο σε σχέση με άλλες εκλογικές μάχες, όσο και με δημοσκοπήσεις προηγούμενων μηνών. Ενδεικτικό ότι η δημοσκοπήση του ΑΚΕΛ που παρουσιάστηκε τη βδομάδα που πέρασε στα στελέχη έδειξε το κόμμα της Αριστεράς να βρίσκεται τρεις μονάδες πίσω από το κυβερνών κόμμα.

Στην πώλωση

Στην Εζεκία Παπαϊωάννου νιώθουν πως η αντιπαράθεση με τον ΔΗΣΥ έχει κινητοποιήσει τον κόσμο της Αριστεράς. Ενδεικτικό ότι σε διάστημα ενός μήνα από το 15,5% το ΑΚΕΛ λαμβάνει 16,1% με τη συσπείρωση από 70% να φτάνει σήμερα το 77,6%. Όπως εκτιμάται η αντιπαράθεση με την κυβέρνηση έδωσε ενίσχυσε το κόμμα και σίγησε εκείνα τα στόματα που έκαναν λόγο για απουσία αντιπολιτευτικής φωνής. Το ζήτημα είναι κατά πόσο το ΑΚΕΛ το παρακάνει στην αντιπαράθεση. Στο κόμμα αντιλήφθηκαν ότι η αρχική στάση που τήρησαν για την κρίση στην ΑΟΖ προκάλεσε αντιδράσεις, καθώς έδωσε

το κατάλληλο όπλο σε ΔΗΣΥ να το καταγγείλει για στείρα αντιπολίτευση με αποτέλεσμα να χαμηλώσουν τους τόνους. Το πόσο θα χαμηλώσουν οι τόνοι είναι θολό, δεδομένου ότι ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού σε συνέντευξή του στην «Κ» λέει ξεκάθαρα πως και η τουρκική πλευρά. αλλά και ο Νίκος Ανα-

Το ΑΚΕΛ δεν έχει καταφέρει να δώσει σαφή απάντηση στην οικονομική πολιτική του, αλλά προτάσσει τη δραστηριότητα των ευρωβουλευτών του.

στασιάδης έχουν θέσει θέμα λύσης δύο κρατών και προειδοποιεί πως ο ΔΗΣΥ δεν θα τους φимώσει. Θα δοθεί βεβαίως ιδιαίτερη έμφαση στην εσωτερική διακυβέρνηση, που, βάσει κομματικών στελεχών, αποτελεί τη μεγάλη αδυναμία της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Αναμένεται συνεπώς πως τις επόμενες μέρες θα κορυφωθούν οι αντιπαράθεσεις ΑΚΕΛικών στελεχών με

κυβέρνηση-ΔΗΣΥ για το τι έκανε ή τι δεν έκανε μέχρι σήμερα ο κ. Αναστασιάδης σε διάφορους τομείς.

Θέμα που προβληματίζει κάποια στελέχη είναι πως οι ευρωεκλογές ήταν ανέκαθεν μία μάχη δύσκολη για το κόμμα της Αριστεράς δεδομένου ότι έχει καλλιεργηθεί η εντύπωση εδώ και καιρό πως το ΑΚΕΛ βλέπει με καχυποψία την Ε.Ε. Ενδεικτικές οι επιθέσεις του Αβέρωφ Νεοφύτου προς τον Άντρο Κυπριανού για μελέτη της πρότασης εξόδου από το ευρώ που έφερε σε δύσκολη θέση και Αριστερούς, αλλά και μετριοπαθείς ψηφοφόρους, που βλέπουν με συμπάθεια το ΑΚΕΛ. Πλέον θα δοθεί έμφαση στο ότι οι ευρωβουλευτές της Αριστεράς (Νεοκλής Συλικιώτης και Τάκης Χατζηγεωργίου) έχουν τη μεγαλύτερη δράση μεταξύ των έξι ευρωβουλευτών. Αφήγημα που προσπαθεί να αποδομήσει τα περί ευρωσκεπτικισμού και να δώσει έμφαση στο ότι η Ε.Ε. πρέπει να επιστρέψει στις βασικές της αξίες.

Ζήτημα, βεβαίως, που ανησυχεί το ΑΚΕΛ είναι το ζήτημα της οικονομίας που μέχρι σήμερα δεν έχει δοθεί μία ξεκάθαρη εναλλακτική πρόταση και αποτελεί εν πολλοίς

την αιχλή του πτέρνα του κόμματος. Ο ΔΗΣΥ έχει ήδη επιχειρήσει με τη συνθηματολογία του «δεν θα μας γυρίσουν πίσω», αλλά και τις αναφορές στην «καταστrophική» διακυβέρνηση Χριστόφια να προκαλέσουν πλήγμα στο ΑΚΕΛ. Το αν θα τα καταφέρουν είναι ακόμα ανοικτό, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη επιχειρηματολογία χρησιμοποιείται σε όλους τους προεκλογικούς του ΔΗΣΥ από το 2013 και εντεύθεν.

Έμφαση θα δοθεί και στην απειλή της Ακροδεξιάς, όχι μόνο για την Κύπρο, αλλά και την Ευρώπη γενικότερα. Στο ΑΚΕΛ ήλπιζαν πως θα είχαν εισροές από κεντρικούς μετριοπαθείς σε μία προσπάθεια να ανακόψουν το ΕΛΑΜ. Πλέον οι δημοσκοπήσεις δείχνουν την ΕΔΕΚ να κερδίζει σημαντικό έδαφος και δεν αποκλείεται να κινηθούν ψήφοι προς εκείνη τη μεριά. Το ΑΚΕΛ θα ενισχύσει την επιθετική ρητορική του απέναντι στον κίνδυνο της ακροδεξιάς, τις σχέσεις ΕΛΑΜ με το νεοναζιστικό κόμμα Γερμανίας, τις χρηματοδοτήσεις τους, αλλά και τις σχέσεις στελεχών με τον υπόκοσμο. Ζήτημα που ανέκαθεν συσπείρωνε το ΑΚΕΛικό ακροατήριο.

Στήθος με στήθος προς τις ευρω-κάλπες

Οι δυο γριές

Το κύριο χαρακτηριστικό των δημοσκοπήσεων που είδαμε από όλα σχεδόν τα ΜΜΕ είναι ότι πάμε σε αναμέτρηση με ένα άγνωστο και με πιθανότητα ανατροπών. Ο άγνωστος είναι η προσέλευση Τ/κ εκλογέων και ο δεύτερος εξαρτάται πολύ από την αποχή. Στα αποτελέσματα των προβλέψεων βλέπουμε τις δύο μεγάλες παρατάξεις να προηγούνται, αλλά εγώ σαν Ιανός που είμαι βλέπω δύο γριές εκατοχροντίσες να προσπαθούν να κόψουν το νήμα στήθος με στήθος... Το τελευταίο και κυριότερο είναι ότι γερασμένες εμφανίζονται και οι άλλες πολιτικές δυνάμεις καθότι ουδείς άγγιξε κατά την προεκλογική εκστρατεία ζητήματα που απασχολούν ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες, όπως, η κλιματική αλλαγή, ο ρατσισμός η φτώχεια κ.λπ.

• • • •

Ποινικές έρευνές

Είναι απολύτως κατανοητό γιατί η Νομική Υπηρεσία θα προχωρήσει με ποινικές έρευνες που αφορούν τη περίοδο μετά την κρατική στήριξη του Συνεργατισμού το 2013 καθώς τα χρήματα αυτά έχουν χαθεί και σύμφωνα με το σχετικό πόρισμα υπάρχουν θέματα προς διερεύνηση. Αυτό που δεν είναι κατανοητό είναι γιατί η Νομική Υπηρεσία περίμενε το συγκεκριμένο πόρισμα για να προχωρήσει και σε άνοιγμα ποινικών ερευνών για υποθέσεις που αφορούν την περίοδο πριν από το 2013; Δηλαδή αν τα πράγματα πήγαιναν καλά στο Συνεργατισμό και δεν κατέρρεε για να διοριστεί ερευνητική επιτροπή, η Νομική Υπηρεσία θα άφηνε τα όποια «εγκλήματα» ενδεχομένως διαπράχθηκαν πριν από το 2013 αδιερεύνητα; Δυστυχώς, κύριε γενικέ το ίδιο συνέβη και με τις τράπεζες. Υποθέσεις παραχώρησης δανείων χωρίς τις αναγκαίες εξασφαλίσεις δεν διερευνήθηκαν παρά μόνο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγορά. Ό,τι να ναι.

• • • •

Στα μαξιλάρια

Με πλούσιο βιογραφικό διορίζονται εκτελεστικοί και μη εκτελεστικοί σύμβουλοι στην Κεντρική Τράπεζα Bad Bank. Μετά τον Μάκη Κεραυνό επί ημερών του οποίου η τράπεζά του έφραγε πρόστιμο για ξήπλυμα και που διορίστηκε ως σύμβουλος από την κυβέρνηση Αναστασιάδη στο Δ.Σ. της Κεντρικής σειρά πήρε τώρα ο Σταύρος Αργότης, ο οποίος ελέγχεται για χειραγώγηση μετοχών πριν από 20 χρόνια. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνοντας ότι η υπόθεση είχε ποινικές προεκτάσεις ετοίμασε έκθεση την

Ο Μύρωνας Νικολάτος, ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κύπρου, ο οποίος ξέχασε να παραιτηθεί μετά το σκάνδαλο για τα αξιόγραφα της κόρης του και της αδελφής του, φιλοξενεί στην Κύπρο, το Δίκτυο Προέδρων Ανωτάτων Δικαστηρίων της Ε.Ε. Πήρε λοιπόν ο Μυρωνάκος, τους συναδέλφους του και τους πήγε στο Λόφο να συναντήσουν τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, άλλως Healthy, άλλως Golden Passport Darling. Ο Νίκaros εξήγησε στους ευρω-δικαστές, ότι ο Μύρωνας στη διάρκεια της όπτειας του οδήγησε σε εμπάθυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Τόσο βαθιά που πάτο δύσκολα βρίσκεις. Στο φινάλε ο χωρατατζής Νίκaros δείχνοντας τον Μυρωνάκο είπε τους άλλους εντιμότατους: «Ετον δαμαί τζιαι δέτε τον τζι αν έσειει αίπιν πέτε το»!

οποία και απέστειλε στον τότε γενικό εισαγγελέα Πέτρο Κληρίδη για τα περατιέρω. Ο κ. Πέτρος Κληρίδης άφησε την υπόθεση σε κάποια συρτάρια της Νομικής Υπηρεσίας και έτσι κάποιοι έγειραν πίσω πάνω στα μαξιλάρια με την επιγραφή «ελληνικές καλένδες» κι ούτε γάτα ούτε ζημιά.

• • • •

Παλιά τους τέχνη

Φυσικά η ατιμωρησία πληρώθηκε με τον πλέον ακριβό τρόπο, καθώς όλες οι τράπεζες που είχαν εμπλακεί τότε στη χειραγώγηση χρεοκόπησαν. Την πλήρωσε ο κοσμάκης, που όπως έλεγε ο Νίκaros το 2004, μιλώντας στους ποινικούς ανακριτές στο Συνεδριακό, «ο κόσμος έκανε θυσίες και ζητάει καθημερινά δικαίωση και τιμωρία των ενόχων». Πρόσθεσε δε με ύφος αυστηρό: «Δεν

πρόκειται να δεχθώ τη μη ολοκλήρωση των ερευνών. Έχετε αναλάβει τεράστια ευθύνη, την οποίαν πρέπει να φέρετε εις πέρας». Τώρα κι υπαίτιοι της «γενιάς του κουρέματος» κάνουν καριέρες αλλού και οι υπαίτιοι της εποχής του ΧΑΚ κάνουν δεύτερες καριέρες ελέω κάποιων δεσμεύσεων προφανώς. Όπως λέει κι ο φίλος μου ο Παντελής -συναγερμικός με χιούμορ, κάτι ξέρει ο πρόεδρός μας ρε, διόρισε έναν που συνελήφθη να χειραγωγεί για να ελέγχει ώστε άλλοι να μη χειραγωγούν, διότι ξέρει καλά την τέχνη. Αλληλούα!

• • • •

Οδυσσέας επιμένει

Ρε αδελφέ, γιατί βλαστάς τζιαιμά που δεν σε σπέρνουν; Μετά που ο κ. Πάνικος Νικολάου, που έχει και σπουδές στη Μηχανολο-

γία ανακοινώθηκε ότι θα είναι ο νέος CEO της Τράπεζας Κύπρου, ο πολυμήχανος Οδυσσέας νομίζει ότι μπορεί να γίνει και Κεντρικός Τραπεζίτης. Επανάλθε ο Ελεγκτής στο θέμα της υπεραξίας που προέκυψε από περιουσιακό στοιχείο που πήρε η Ελληνική Τράπεζα μετά την ολοκλήρωση της συμφωνίας με τον Συνεργατισμό. Συγκεκριμένα η συμφωνία εξαγοράς ολοκληρώθηκε στις 18 Ιουνίου 2018 και κατά την ημερομηνία αυτή η υπεραξία των περιουσιακών στοιχείων έφτανε τα 172,8 εκατομμύρια ευρώ. Νοείται ότι μετά την υπογραφή της συμφωνίας η μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων αποτελούσε πλέον τυπική διαδικασία η οποία έγινε δύο μήνες αργότερα και συγκεκριμένα στις 27 Αυγούστου 2018. Θα μπορούσε δηλαδή να γίνει την επόμενη μέρα. Ωστόσο, μετά την πράξη με την Ελληνική Τράπεζα και την απορρόφηση των κακών περιουσια-

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ιωνάς Νικολάου

Ο υπουργός δικαιοσύνης Ιωνάς Νικολάου, ο οποίος αφιερώνει στον πρόεδρο της Δημοκρατίας το τραγούδι του Μιχάλη Χατζηγιάννη σε στίχους του Νίκου Μωραΐτη, «Δε φεύγω».

κών στοιχείων από την κρατική εταιρεία οι οικoi αξιολόγησης προχώρησαν σε αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας με αποτέλεσμα η αξία των κυπριακών ομολόγων που πήρε η Ελληνική από τον Συνεργατισμό να παρουσιάζουν αύξηση στην αξία τους. Έτσι κατά την ημερομηνία μεταφοράς (όχι αγοράς) των περιουσιακών στοιχείων η υπεραξία έφτασε στα 298 εκατ.

• • • •

Σε αντίθετη κατεύθυνση

Φυσικά, αν οι οικoi αξιολόγησης προχωρούσαν σε αντίθετη κατεύθυνση και υποβάθμιζαν την κυπριακή οικονομία με το αιτιολογικό ότι έχει αυξηθεί το δημόσιο χρέος, τα κυπριακά ομόλογα θα έχαναν σημαντική αξία και η Ελληνική Τράπεζα θα παρουσίαζε ζημιές. Και διερωτώμαι: μήπως ο' αυτή την περίπτωση θα χαίριζε τη συναλλαγή ο πολύφθμος Οδυσσέας ως επωφελής για το κράτος ή θα καλούσε σε απολογία τον υπουργό Οικονομικών για την υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της χώρας και αύξησης του κόστους δανεισμού; Α, κι αν θα γράφεις κάτι στο τσιούτε πάλι, να ξέρεις ότι λάθος Αλαφούζο κάνεις μένσιον... κι, χι, χι!

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Αν εννοούμε την πολιτική αλλαγή

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Αφού προσπάθησα να βρω την κατάλληλη και απέτυχα, θα το πω χωρίς περιστροφές: έχει δικίο ο Αλέξης Τσίπρας όταν βρίσκει «ανατριχιαστικά επίκαιρο» τον Αρη Βελουχιώτη. Είναι και ανατριχιαστική και επίκαιρη η πρόσφατη φωτογραφία γενεθλίων του Πολάκη, που τον θαυμάζουμε με τους συνεργάτες του, με χύμα τα πιτόγυρα σε πλαστικά πιάτα και σαμπάνια, επίσης σε πλαστικά ποτήρια και όλα αυτά υπό το πορτρέτο του ευτραφούς και γενειοφόρου, αλλά καλοχτενισμένου, αρχικαπετάνιου του ΕΛΑΣ, ο οποίος περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη ιστορική μορφή συμβολίζει τον Εμφύλιο - για όσους τουλάχιστον μπορούν να ξεχωρίζουν την Ιστορία από την προπαγάνδα. Και δεν περιορίζεται η επικαιριότητα του Βελουχιώτη -και μάλιστα η ανατριχιαστική- μόνο στη φωτογραφία γενεθλίων του Πολάκη. Οι νοσηρά ευφάνταστοι ανατριχιάζουν, λ.χ., σκεπτόμενοι τον Βελουχιώτη με μαγιά στο κότερο. Με τη χιπστερική γενειάδα του και κόκκινη μπαντάνα, ενώ τριγύρω του βουίζει ένα χαρούμενο μελίσσι από αθλητικούς μαυροσκούφηδες, αυτοί με μαύρες μπαντάνες - αλλά είναι φρόνιμο να το κόψω εδώ...

Ο Τσίπρας έχω την εντύπωση ότι την περίοδο αυτή περνάει μια προσωπική δοκιμασία, η οποία ίσως είναι σκληρότερη και από εκείνη που κατέληξε στην ιστορική κολοτούμπα του Ιουλίου 2015. Ενας άνθρωπος απαιδευτος, ο οποίος χάρη σε ένα συνδυασμό των πολιτικών ικανοτήτων του, του κυνισμού του και της συγκυρίας πέτυχε στη ζωή του χωρίς να έχει καταβάλει ιδιαίτερη προσπάθεια, ετοιμάζεται να αντιμετωπίσει την πρώτη αποτυχία του στην πολιτική, διότι, με την κατάσταση ως έχει τώρα, ο ΣΥΡΙΖΑ θα πτηνθεί σε όλες

ΣΚΙΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

τις κάλπες. Δεν είναι όμως μόνον ο φόβος του Τσίπρα για την επόμενη ημέρα, που τον οδηγεί σε άκρα μέχρι πρότινος αδιανόητα. Είναι και ότι, μαζί με την επιτυχία και τα συμπαρομαρτούντα των γιάπικων μεγαλείων, πρέπει να έχει πάρει και μια στροφή -ίσως και περισσότερες- η βίδα. Συμβαίνει αυτό ευκολότερα στους απαιδευτους, γι' αυτό και είναι απαραίτητη η καλλιέργεια.

Κατά την τρέχουσα προεκλογική περίοδο, του βγαίνει το κακομαθημένο παλιόπαιδο του Δεκαπενταμελούς, που έχει αφηνιάσει και χτυπάει με

ό,τι βρίσκει. Απελπισία και λύσσα έχει αυτός ο Δαρείος - το στάδιο της ημέρας, που τον οδηγεί σε άκρα μέχρι πολλού ξεπεράσει. Έτσι εξηγούνται κομπασμοί, οι οποίοι στο κάτω κάτω δεν βοηθούν σε τίποτε τον σκοπό του. Τι σημαίνει, π.χ., «δεν υπάρχει ούτε μία στο εκατομμύριο να χάσω»; Όταν μάλιστα το λες από το προεκλογικό μπαλκόνι στον κόσμο. Μετά ηρεμεί και αλλάζει γνώμη: Κι αν χάσω, τι λέμε; Οπότε αποφασίζει να σονμπάρε τις ευρωεκλογές: Δεν είναι παρά μια δημοσκόπηση, αποφαινεταί. (Παρέκβαση, αλλά, αν το έχετε προσέξει, ο Τσίπρας έχει την τάση

να προσβάλλει ιδίως εκείνους που γλείφει...) Και στις δημοσκοπήσεις, όπως ο ίδιος ισχυρίσθηκε προσφάτως, έχει συνθίσει να χάνει, αλλά να κερδίζει στην κάλπη. Το πιάσασε, πρόεδρε: κρεμαστήρια...

Τα κεντρικά ζητήματα των επικείμενων εκλογών -είτε ευρωπαϊκών είτε εθνικών, διότι σε μεγάλο βαθμό το ίδιο πράγμα είναι πια- είναι σοβαρότερα από τις εξαλλότητες του Τσίπρα· και είναι αυτά που αναδεικνύει ο Κυριάκος Μητσοτάκης στην προεκλογική εκστρατεία, την οποία αντιλαμβάνομαι ότι την έχει αναλάβει

προσωπικά, διότι δεν βλέπω κανέναν άλλον από πλευράς Ν.Δ. να εστιάξει στα συγκεκριμένα ουσιαστικά ζητήματα για την πορεία μας στο μέλλον. Το ένα είναι η αλλαγή του ρόλου του κράτους (μόνον έτσι αλλάζει και νοοτροπία), ώστε να παύσει η ιδιοποίηση του εκ μέρους συμπερόντων, είτε συνδικαλιστικών είτε πολιτικών, που επιδιώκουν να το ελέγχουν. Το δεύτερο είναι ο στοιχειώδης σεβασμός, επιτέλους, στην περιουσία. Πώς το είπε ο Αμερικανός πρεσβευτής; «Η καταστροφή περιουσίας δεν είναι ειρηνική διαμαρτυρία». Χρειάζεται η ψυχρή ματιά

του τρίτου, για να θυμηθούμε τα στοιχειώδη που έχουμε χάσει.

Αριστα κάνει ο Κυριάκος και αναδεικνύει, επιτέλους, αυτά τα ζητήματα, με συγκεκριμένα παραδείγματα, όπως π.χ. στον χώρο της δημόσιας υγείας, αλλά και με ρεαλισμό, όπως π.χ. όταν προειδοποιεί ότι τα Εξάρχεια δεν καθαρίζουν σε ένα μήνα, έπειτα από δεκαετίες ασιδωσίας. Ας ξινίζουν τα μουτράκια τους (καί δευτικό αυτό) ορισμένοι: μα ήταν ανάγκη να το θίξει τώρα; Ναι, ήταν ανάγκη και ειδικά τώρα. Η αναδιοργάνωση και ο αναπροσανατολισμός του κράτους, καθώς και η δημόσια ασφάλεια, είναι απολύτως βασικά στοιχεία για την κατεύθυνση προς την οποία θα κινηθεί η εξέλιξη της κοινωνίας μας.

Σωστά, λοιπόν, αναδεικνύει αυτά τα θέματα ο Μητσοτάκης, διότι ο σκοπός είναι να επιλέξουμε ενσυνειδήτως και με μάτια ανοικτά την πραγματική, όχι την ιδεολογική, πρόοδο. Δεν υπάρχει μαγικός τρόπος για να διανύσεις τον δρόμο που οδηγεί στην πρόοδο. Δεν υπάρχει βαγκνόνλι, όπου γευματίζεις θαυμάσια, με φίνα παρέα και μετά κοιμάσαι, για να ξυπνήσεις το πρωί και -ω, του θαύματος!- θα έχεις φθάσει στην πρόοδο, χωρίς να το έχεις καταλάβει καν, χωρίς να έχεις νιώσει το παραμικρό! Αν η Νέα Δημοκρατία εννοεί πράγματι την υπόσχεση για πολιτική αλλαγή, οφείλει να αναδείξει αυτά τα ζητήματα, χωρίς υπεκφυγές και περιστροφές. Ειδαλλως, θα μιλούμε για άλλη μία αλλαγή πολιτικού προσωπικού, κάτι που είναι τελείως διαφορετικό.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

ΑΡΘΡΟ / Του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Τα παιδιά παίζει

Οπως συμβαίνει συνήθως εν μέσω προεκλογικού αγώνα τα κόμματα στην προσπάθειά τους να συσπειρώσουν τους ψηφοφόρους τους ανεβάζουν τους τόνους, νομιζόμενοι ότι η πόλωση συγκρατεί διαρροές προς άλλες επιλογές. Αυτή η τακτική συνήθως αποδεικνύεται σωστή. Σε κάθε προεκλογική εκστρατεία το πρώτο κόμμα που έσερνε τον χορό της πόλωσης ήταν το ΑΚΕΛ. Μπ διαθέτοντας επικειρήματα σχεδόν πάντα το σύνθημα ΕΟΚΑ Β΄ και Γριβισμός αποτελούσαν την προμετωπίδα της προεκλογικής τους εκστρατείας. Όλη αυτή η προσπάθεια πόλωσης αντιμετωπιζόταν από τον ΔΗΣΥ με σταθερό πολιτικό λόγο και πάνω από όλα με πειστική επιχειρηματολογία.

Η τακτική αυτή, δηλαδή μέσα στο πλαίσιο του πολιτικού πολιτισμού να αντιμετωπίζει τις προσπάθειες του ΑΚΕΛ να φανατίσει τους πολίτες, εκτιμήθηκε από το εκλογικό σώμα και ίσως να είναι και αυτός ένας από τους λόγους που κατέστησε τον ΔΗΣΥ την πρώτη πολιτική δύναμη.

Στις επικείμενες εκλογές, όμως, το σκηνικό αυτό ανατράπηκε. Αυτή τη φορά έχουν αλλάξει οι ρόλοι. Ο ΔΗΣΥ παρουσιάζεται με άλλο πρόσωπο. Ακόμα και ο πρόεδρος Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος πάντα διακρινόταν για το πνεύμα συναινεσης, έχει αλλάξει άρδην συμπεριφορά. Μπορεί να μιλάει για ενότητα, αλλά στην ουσία σέρνει πρώτος τον χορό της πόλωσης και της λαϊκίστικης συνθηματολογίας. Κατανοητή η δυσκολία να αντιμετωπίσει το ΑΚΕΛ στο Κυπριακό, όμως, το να περνά στην αντίπερα όχθη δεν βοηθά ούτε το κόμμα ούτε το εθνικό θέμα.

Όσον αφορά το Κυπριακό ο ΔΗΣΥ εστιάζει την κριτική του στη στάση του ΑΚΕΛ το 2004 στο δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν. Θεωρητικά σωστή τακτική, γιατί το μεγάλο πολιτικό «βαρίδι» του ΑΚΕΛ είναι το Όχι του 2004, μεγαλύτερο και από την καταστροφική διακυβέρνηση Χριστόφια. Πώς είναι δυνατόν, όμως, στελέχην του ΔΗΣΥ, τα οποία φανερά τάχθηκαν εναντίον του σχεδίου των Η.Ε., δηλαδή στήριξαν το Όχι, να επικρίνουν το Όχι του ΑΚΕΛ. Ακόμα πώς μπορούν άλλοι της αντάτης ηγεσίας, οι οποίοι υιοθέτησαν την πολιτική του «μαδήματος της μαργαρίτας» δηλαδή Ναι – Όχι και Όχι –Ναι, να κατηγορούν το Όχι του ΑΚΕΛ. Τέλος, πώς είναι δυνατόν αυτοί που τάχθηκαν υπέρ του σχεδίου Ανάν και τώρα «που τα βιώνουν» οι θέσεις τους είναι πιο ακραίες και από αυτές του Τάσσου Παπαδόπουλου να μιλούν για τη στάση του ΑΚΕΛ. Στην ουσία τα σημερινά τους Όχι τα είπε το ΑΚΕΛ το 2004. Η λέξη Όχι, όπως και το Ναι, είναι λέξεις απόλυτες. Ή το ένα ή το άλλο. Εμείς εδώ στην Κύπρο βρήκαμε τρόπο να τα διαφοροποιήσουμε. Βρήκαμε μεζούρα και τους αποδώσαμε χρώμα. Αν το Όχι του ΑΚΕΛ το 2004 ήταν καταστροφικό τότε εξ ίσου καταστροφικό ήταν και το Όχι των συναγερμικών. Αν τα σημερινά μας Όχι είναι προς την ορθή κατεύθυνση, τότε και το Όχι του ΑΚΕΛ με τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να αξιολογηθεί.

As αφήσουν, λοιπόν, το Κυπριακό, γιατί είναι ένα γήπεδο στο οποίο πλέον δεν μπορούν να παίξουν. Όσον αφορά το εθνικό θέμα ο αγώνας ΑΚΕΛ Vs ΔΗΣΥ ξεκίνησε το 2004 και έληξε στο Κραν Μοντάνα με ισόπαλο αποτέλεσμα. «ΑΚΕΛ Vs ΔΗΣΥ σημειώσατε Χ». Ακόμα, πώς είναι δυνατόν να πείσουν το ακροατήριό τους με την αδικαιολόγητη και ατεκμηρίωτη επίθεση στον Τ/κ υποψήφιο του ΑΚΕΛ; Πώς μπορούν να μιλούν για ρεαλιστική πολιτική, όταν υποψήφίός τους μιλάει για την Κυπριακή Δημοκρατία των Ε/κ, προεξοφλώντας έτσι τη δικτοδόμηση της πατρίδας μας; Και ενώ η κριτική για το Κυπριακό επικεντρώνεται στο ΑΚΕΛ, στην παράταξη που κάποτε ο ηγέτης του ΔΗΣΥ αποκαλούσε πατριωτική δύναμη, αφήνουν στο απυρόβλητο τους πραγματικούς «εχθρούς» της λύσης, δηλαδή αυτούς του ενιαίου κράτους, αυτούς που θα αυτοπυρποληθούν για την ένωση, αυτούς που έχουν αποκηρύξει την ομοιοπονία και αυτούς των σωστών περιεχομένων και των νέων στρατηγικών.

Αν και μόνο λίγες μέρες μας χωρίζουν από τις εκλογές, έστω και την υστάτη, ας καταλάβουν στην Πιν-δάρου ότι η συσπείρωση δεν επιτυγχάνεται με παιδαριώδη και αντιφατικά επιχειρήματα. Μόνο με τον σωστό και σταθερό λόγο αντιμετωπίζεται η στρατηγική του ΑΚΕΛ. Πολιτικές του τύπου «Τα παιδιά παίζει» δεν έχουν θέση στην παράταξη της ρεαλιστικής πολιτικής του Γλαύκου Κληρίδη.

Ο κ. Θεόδωρος Θεοδώρου είναι ειδικός προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Διαμαρτυρόμενοι στη 18η Πορεία Νέων για το κλίμα στις Βρυξέλλες. Σε αυτή συμμετείχε και ο Raoni Metuktire, αρχηγός της φυλής Καγάρο της Βραζιλίας.

ΕΡΑ/ΑΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ / Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΟΥ**

Μία κυβέρνηση σε εκκρεμές

Όταν το 2011 το ΑΚΕΛ έμπαινε στον προεκλογικό για τις βουλευτικές εκλογές, μετρούσε ήδη δύομισι χρόνια διακυβέρνησης και καλλιεργείτο ήδη η αίσθηση πως η κυβέρνηση είχε κουράσει και κουραστεί. Μία κόπωση που έκανε πολλούς να συζητούν πως ίσως να ήταν καιρός για έναν ανασχηματισμό που θα φρέσκαρε την εικόνα τους. Αυτό, όπως λεγόταν από κάποιους, θα ενίσχυε προεκλογικά το κόμμα. Είχε προηγηθεί, άλλωστε, το φθινόπωρο το επεισόδιο του υπουργού Άμυνας Κώστα Παπακώστα, που τον καθήλωσε στο νοσοκομείο για μήνες και που είχε προηδασεί πολλούς πως ο ανασχηματισμός του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν προ των πυλών. Υπήρχαν βεβαίως και οι πιέσεις για αντικαταστάσεις εξαιτίας και της δυσφορίας που προκαλούσαν υπουργοί, όπως ο Χαρίλαος Σταυράκης. Όμως ο Δημήτρης Χριστόφιας, φοβούμενος να τους δυσαρεστήσει, τους

νομίας και τον ανασχηματισμό της Κύπρου σε ένα σύγχρονο και κανονικό κράτος. Είδατε να συμβαίνει κάτι που μας πείθει πως βρισκόμαστε σε τροχιά μεταρρύθμισης; Η περίοδος χάριτος για το υπουργικό σχήμα έχει παρέλθει εδώ και καιρό και κάποιοι κρίθηκαν καλύτεροι των περιστάσεων. Το πόρισμα για τον Συνεργατισμό δικαίως ή αδικώς έδειξε την πόρτα εξόδου στον Χάρη Γεωργιάδη, ενώ τα κατά συρροή εγκλήματα στον Ιωνά Νικολάου. Και αν δεν υπήρχε η κοινωνική κατακραυγή ο πρόεδρος όχι μόνο θα τους κρατούσε στο Υπουργικό, αλλά θα διαμίνυε, όπως και τώρα, το πόσο πολύτιμο είναι. Δύο υπουργοί που προανήγγειλαν την παραίτησή τους, αλλά μένουν, κρατώντας τα υπουργεία τους και το όποιο έργο τους σε εκκρεμές. Και αν αυτοί προανήγγειλαν την παραίτησή τους τι γίνεται με άλλους; Ας αρχίσουμε από τον Κώστα Χαμπαούρη με τις κοινές αξίες του με το ΕΛΑΜ, τα σχολεία

που καταρρέουν και κυρίως το φιάσκο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Μία μεταρρύθμιση που έριξαν πέρσι άγαρμα στο τραπέζι και σήμερα τα προσφέρουν απλόχερα όλα πίσω χάριν ευρωεκλογών. Μόνο γι' αυτή του την αποτυχία ο κ. Χαμπαούρης θα έπρεπε να βρίσκεται σπίτι του. Όπως και η υπουργός Συγκοινωνιών Βασιλική Αναστασιάδου για την απουσία έργων, όπως διαρρέουν στο Προεδρικό ή ο Γιώργος

Τι περιμένουμε για ανασχηματισμό; Μία συντριπτική ήττα του ΔΗΣΥ στις επικείμενες εκλογές; Ένα δεύτερο Μαρί; Ή να ολοκληρώσουν τους 18 μήνες για να λάβουν την υπουργική σύνταξη, όπως διαδίδεται;

Λακκοτύρης για το σκάνδαλο του χαλλουμιού και τις λανθασμένες εκτιμήσεις του στα ενεργειακά. Κάθε άλλο όμως. Τι περιμένουμε για ανασχηματισμό; Μία συντριπτική ήττα του ΔΗΣΥ στις επικείμενες εκλογές; Ένα δεύτερο Μαρί; Ή να ολοκληρώσουν τους 18 μήνες για να λάβουν την υπουργική σύνταξη, όπως διαδίδεται; Μία κυβέρνηση που φαίνεται προ πολλού κουρασμένη και ανεπαρκής από τον πρώτο μόλις χρόνο διακυβέρνησης.

Και λέμε ανεπαρκής γιατί αν ένας πρόεδρος δείχνει ατολμία στο να αλλάξει υπουργούς που κρίθηκαν βάσει του έργου τους λίγοι, τι μπορούμε να αναμένουμε από αυτούς; Θα τα βάλουμε με τα κατεστημένα και τα βασίλεια δημάρχων και κοινοταρχών; Αυτοί θα αλλάξουν τη γραφειοκρατία στο Δημόσιο; Ή μήπως θα λύσουν όπως κάποτε μας διαβεβαίωναν το Κυπριακό;

economidoum@kathimerini.com.cy

ΒΟΛΕΣ / Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Άνοιξε τις πύλες του παραδείσου

Ο κυρ Σάββας Λιασής, ο κλειδοκράτορας της εκκλησίας της Αγίας Τριάδος, στην κατεχόμενη Καρπασία, σίγουρα άνοιξε τις πύλες του παραδείσου, με την αγία βιωτή του. Ο μακαριστός καντλανάφτης, ο οποίος πρόσφατα μετέβη από τα εγκόσμια στα αιώνια, έκανε πράξη τα λόγια του Χριστού, για την αγάπη, η οποία επεκτείνεται και προς τους εχθρούς. Με την αγαπημένη του σύζυγο πολέμησαν τον αμαρτωλό εθνικισμό, νικώντας ακόμη και τον ισχυρότερο ανθρώπινο πόνο, ο οποίος δεν είναι άλλος από την απώλεια του πολυαγαπημένου τους υιού, ο οποίος για χρόνια ήταν αγνοούμενος του πολέμου του 1974 και αργότερα επιβεβαιώθηκε ότι έπεσε υπέρ πίστεως και πατρίδας. Τύχη αγαθή, συνάντησα τον κυρ Σάββα Λιασή, για πρώτη φορά πριν από σχεδόν τρεις δεκαετίες, στο παλιό νοσοκομείο της Λευκωσίας, όταν νοσηλεύτηκε για μερικές ημέρες. Η συνάντηση στόχο είχε την ετοιμασία ενός ρεπορτάζ, το οποίο δεν έγινε ποτέ. Σήμερα, όμως, αξίζει να μνημονεύσουμε τη σοφία του ανδρός, σε ένα άρθρο το οποίο γράφεται με καθυστέρηση 30 ετών, το οποίο, ωστόσο, παραμένει πάντα επίκαιρο. Μου έλεγε τότε: «Γιε μου, αν μιλώ, θα διαβάσουν τα λόγια μου οι Τούρκοι και θα έχουμε προβλήματα και ενοχλήσεις». Τότε οι καιροί ήταν πάρα πολύ σκοτεινοί, τα οδοφράγματα ήταν κλειστά και ο φόβος σκίαζε τα πάντα. Τότε ακόμη βρίσκονταν στα Κατεχόμενα και οι τρεις δασκάλες του γένους, όπως χαρακτηρίστηκαν, οι οποίες τελικά και αυτές εγκατέλειψαν την Καρπασία.

Κάθισα δίπλα στο κρεβάτι του πόνου του κυρ Σάββα και κουβεντιάσαμε για μία σχεδόν ώρα και σίγουρα έφυγα πολύ κερδισμένος. Μου μίλησε με ειλικρίνεια, για την κατάσταση στα Κατεχόμενα, για τις κινήσεις του, ώστε να μπορέσουν να παραμεινουν οι εγκλωβισμένοι στη γη των πατέρων τους. Μου μίλησε, ακόμη και για τα κακώς έχοντα, ανάμεσα στους εγκλωβισμένους. Ο κυρ Σάββας έμαθε τούρκικα και έφθασε στο σημείο να κάνει τον μεταφραστή σε Τουρκοκύπριους, οι οποίοι δεν γνώριζαν τούρκικα, όταν αυτοί ήρθαν να υποβάλουν αιτήσεις και να μεταβούν σε νοσοκομεία και δικαστήρια στο ψευδοκράτος.

Λίγα χρόνια αργότερα, όταν άνοιξαν τα οδοφράγματα, όταν ανάπνευσαν οι εγκλωβισμένοι αέρα ελευθερίας, πάλι τύχη αγαθή, στο πλαίσιο ενός ρεπορτάζ, το οποίο αυτή τη φορά μεταδόθηκε από την τηλεόραση το ΡΙΚ, βρέθηκα ανήμερα του Πάσχα στην Αγία Τριάδα. Παρευρέθηκα στον Εσπερινό της Αγάπης και προς μεγάλη μου έκπληξη, άκουσα το Ευαγγέλιο σε επτά γλώσσες, όπως ακούγεται στους μεγάλους ναούς της Ορθόδοξης. Πρωταγωνιστής ο κυρ Σάββας, ο οποίος μίλούσε πέντε γλώσσες και μπορούσε να συνηνοηθεί όχι μόνο με τους Τουρκοκύπριους, αλλά και με τους ξένους, οι οποίοι άρχισαν τότε να επισκέπτονται τα Κατεχόμενα.

Η χαρά της Αναστάσεως άνοιξε και την ψυχή του χαρούμενου κυρ Σάββα, ο οποίος διέθετε ένα ξεχωριστό χιούμορ, όπως όλοι οι άγιοι άνθρωποι. Με είπε: «Εμείς που μείναμε στο χωριό μας και δεν φύγαμε στις ελεύθερες περιοχές, ζούμε, είμαστε με τους ζωντανούς, ενώ οι συνομήλικοί μας, που έφυγαν από το χωριό πέθαναν». Και πρόσθεσε: «Είναι πολλοί, οι οποίοι μας επισκέπτονται, όλοι μας υπόσχονται, αλλά και σχεδόν όλοι μας ξεχνούν μόλις φύγουν». Μας αποκάλυψε ότι: «Από τη μέρα που άνοιξαν τα οδοφράγματα μαζεύω λίρα-λίρα εισφορές από τους προσκυνητές. Με τα χρήματα επιδιορθώσαμε το εξωτερικό μέρος του ναού και τώρα χρειαζόμαστε άλλες τέσσερις χιλιάδες λίρες για να επιδιορθώσουμε και το εσωτερικό του ναού. Δεν ζητήσα βοήθεια από κανέναν, ούτε από την Αρχιεπισκοπή, αλλά ούτε και αγωνιών». Προχώρησε ακόμη ένα βήμα και μας είπε για τα προσκόμματα τα οποία πρόσβαλε το καθεστώς: «Δεν μας επιτρέπουν να φέρουμε τεχνίτες από τις ελεύθερες περιοχές. Απαιτούν προηγούμενες να εγγραφούν στα γραφεία ευρέσεως εργασίας του ψευδοκράτους. Φωνάζω το "Τουρτζί" και κάνουνε μια χαρά τη δουλειά. Επιδιορθώνουμε, κτίζουμε και μοιγατιζούμε τον ναό και κάνουμε καλή δουλειά». Το μόνο που μένει να πούμε είναι να έχουμε την ευχή του κυρ Σάββα, ο οποίος μάλλον θα βρίσκεται κοντά στην Αγία Τριάδα, την Παναγία, την αγαπημένη του σύζυγο Μαρούλα και τον αγαπημένο του υιό Γιαννάκη.

kaparispan@yahoo.gr

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της **ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ**

Μίλησε κανείς για την Ευρώπη;

Στο παρό πέντε των εκλογών και χρειάζεται να μας υπενθυμίσει κανείς για ποιες εκλογές μιλάμε. Και ο λόγος είναι γιατί από την ώρα που τα φίλτατα κόμματα μπήκαν στην προεκλογική μάχη κοκορομαχούν για το ποιος θα κερδίσει τη πρωτεία λαϊκισμού, αντί να επιχειρηματολογούν επί της ουσίας, και επιδίδονται σε μια μάχη εντυπώσεων εκπορευόμενη από τις δικές τους χρόνιες κομματοπαθήσεις. Πορευόμαστε στις ευρωεκλογές χωρίς κανείς τους να μας έχει πει σιδηρότητα που να αφορά στην Ευρώπη ή που να υπογραμμίζει τα οφέλη που έχουμε από την Ε.Ε.

Κι αν κάποιος έτυχε να το αναφέρει ήταν σαν υποσημείωση και όχι σαν κυρίως θέμα. Διότι τα κυρίως θέματα ήταν εκείνα που οι πολιτικοί μας αρχηγοί πίστευαν πως θα τους πρόσφεραν το έδαφος να...

κερδίσουν στα σημεία. Να κερδίσουν πόντους, αναμοχλεύοντας μια στείρα παρελθοντολογία, εμμένοντας πεισματικά στο πώς θα αυξήσουν τα ποσοστά τους και στο πώς θα εξαργυρώσουν το αποτέλεσμα των εκλογών, την επομένη στις τηλεοράσεις. Οποιοσδήποτε διαθέτει δύο δράμια νου (δεν χρειάζονται περισσότερα) διαπιστώνει καθημερινά του λόγου το αληθές και ταυτόχρονα το θλιβερό επίπεδο που εξακολουθεί να χαρακτηρίζει την πολιτική μας. Ερμητικά και τραγικά κλεισμένοι στον μικρόκοσμό τους και στα περιορισμένα τετραγωνικά της πολιτικής τους σκέψης, οι πρωταγωνιστές της προεκλογικής μάχης, αντί να προσπαθήσουν να μεταδώσουν στους πολίτες τη σημασία του να ψηφίζει κανείς στις ευρωεκλογές παραθέτοντας παραδείγματα από τα οφέλη που αποκομίζουμε, αντιδρούν για θέματα τα οποία άπτονται του δικού τους μικροκομματικού

συμφέροντος, λαϊκίζοντας ασύστολα και προσπαθώντας ξεδιάντροπα να αλιεύσουν ψήφους. Καθιστώντας σαφές και ξεκάθαρο ότι εκείνοι που τους ενδιαφέρει πρωτίστως είναι το κόμμα και όχι η εκπροσώπησή μας στην Ευρώπη του σήμερα.

Δεν ξέρω αν πραγματικά αντιλαμβάνεστε την τραγικότητα της πολιτικής μας σκηνής ή αν πέφτετε και εσείς στην παγίδα τους π.χ. να στοχοποιείτε τον Νιαζί ή να διακοιμωθείτε τα εθνικιστικά παραληρήματα της Σταύρου ή να πατάτε πάνω σε ένα φρικτό έγκλημα που αποκάλυψε την ανεπάρκεια ενός ολόκληρου συστήματος προκειμένου να ταχθείτε υπέρ της μιας ή της άλλης κομματικής παράταξης.

Ελπίζω πως όλα όσα έχουν δει τα μάτια μας τα τελευταία χρόνια, όδυναν την κρίση μας ώστε να μην πέφτουμε σε τέτοιου είδους παγίδες, οι οποίες στήνονται από τους πρωταγωνιστές της πολιτικής σκηνής

για έναν και μοναδικό λόγο. Για να μετρήσουν τα κουκιά τους και να τα εξαργυρώσουν την επομένη των εκλογών με νέες ανούσιες κοκορομαχίες.

Και όλα αυτά σημειώστε πως συμβαίνουν την ίδια ώρα που η Τουρκία προβαίνει σε νέες προκλήσεις και εμείς χρειαζόμαστε την ενεργό συμμετοχή της Ευρώπης για να μη βρεθούμε και πάλι μόντοι απέναντι στην τουρκική αδιαλλαξία. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να θυμολομάμε πως όλα όσα διέπουν τη ζωή μας από τον εκσυγχρονισμό, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την προστασία του περιβάλλοντος και διάφορα άλλα οικονομικά οφέλη, προέρχονται από την Ε.Ε. Είναι με τις δικές της επιχορηγήσεις που γίνονται τα μεγαλύτερα έργα στη χώρα και είναι με τις δικές της οδγκίες που αναγκάζομαστε να εκσυγχρονίσουμε τους οπισθοδρομικούς μας νόμους. Και –αυτό κι αν δεν πρέπει να το ξεχνάμε– είναι στην

βοήθειά της που βασιζόμαστε κάθε φορά που η Τουρκία αποφασίζει να κάνει τις παράνομες τñs βόλτες στα χωρικά μας ύδατα. Άρα το ποιος θα μας αντιπροσωπεύει στην Ευρωβουλή είναι ζωτικής σημασίας όχι για να καυχιέται ο κάθε πολιτικάντης αρχηγός ότι ανέβασε τα ποσοστά του, αλλά γιατί χρειαζόμαστε την Ε.Ε. για τους λόγους που προανέφερα. Γι' αυτό θα έπρεπε να είχε υιοθετηθεί η οριζόντια ψηφοφορία ειδικά για τις ευρωεκλογές. Αλλά πού να καταλάβουν από τέτοια οι πολιτικοί μας αρχηγοί. Προς το παρόν είναι απασχολημένοι να ξεθάψουν από τα συρτάρια τους κι άλλα ανούσια επιχειρήματα. Εμείς, όμως, οφείλουμε να δράσουμε και να είμαστε παρόντες ειδικά τώρα που όλοι αυτοί που μας εκπροσωπούν είναι τραγικά απόντες από την πραγματικότητα.

elenixenou11@gmail.com

Η παλιά Ελλάδα παραμονεύει...

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Η παλιά Ελλάδα αντιστέκεται με σθένος. Μπορεί να μπηκάμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί να χρεοκοπήσαμε, μπορεί να μπηκάμε και να ψευτοβγήκαμε από τα μνημόνια, αλλά η παλιά Ελλάδα είναι εδώ.

Είναι μερικές φορές σαν να μην μάθαμε τίποτα. Αμέριμνοι ξαναγυρίζουμε στις παλιές καλές μας συνθήκες. Οι κυβερνώντες έκαναν τα «καλά παιδιά» για ένα μεγάλο διάστημα, φοβούμενοι προφανώς την άβυσσο την οποία αντίκρισαν

Εντολή για μεγάλες μεταρρυθμίσεις θα δοθεί αν πεισθεί η ελληνική κοινωνία ότι υπάρχει σχέδιο που θα ωφελήσει τους πολλούς και αποφασισμένη ομάδα να το υλοποιήσει.

και στην οποία μας έσπρωχναν το 2015. Τώρα ξοδεύουν με μανία όσα μαζεύτηκαν με κόπο και ιδρώτα, στεγνώνοντας τη μεσαία τάξη της χώρας. Ταυτόχρονα ξηλώνουν, επίσης με μανία, τις μνημονιακές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες απάλλαξαν προσωρινά την οικονομία από ορισμένες αγκυλώσεις και εμπόδια. Οι ξένοι εταίροι μας παρακολουθούν αμήχανα το πσιγγύρισμα. Βαθύτατα κυνικοί, μουρμουρίζουν ούτως ή άλλως εδώ και χρόνια εκείνο το καταραμένο «έλα μωρέ, έτσι είναι οι Έλληνες, δεν διορθώνονται ποτέ». Τους ενδιέ-

φερε να βγάλουν τον «ελληνικό πονοκέφαλο» από το ραντάρ και τίποτα άλλο. Πολλοί εξ αυτών θα βγουν σε λίγο στη σύνταξη, στην πολυτελή ανεργία των πρώην επιτρόπων ή απλά θα μετατεθούν σε άλλη θέση. Η Ελλάδα δεν θα είναι δικό τους πρόβλημα πια. Με περίσσιο κυνισμό θα αποποιηθούν οιαδήποτε ευθύνη και θα ισχυρισθούν ότι το πρόβλημα είναι πολιτισμικό...

Αλλά ας αφήσουμε τους ξένους. Αυτά που βλέπουμε τις τελευταίες εβδομάδες είναι συμπεριφορές που θυμίζουν ό,τι πιο φαύλο και παλιό είχε να επιδείξει ο παραδοσιακός μας δικοματισμός. Το είπε πολύ γλαφυρά ο κ. Λυμπερόπουλος όταν δήλωσε ότι θαύμαζε τον Ανδρέα, κατόπιν τη λαϊκή Δεξιά και τώρα τον ΣΥΡΙΖΑ. Ο λαϊκισμός είναι οικουμενικός σε αυτόν τον τόπο και βαθιά χαραγμένος στο DNA μας.

Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι η συνταγή του άκρατου παλαϊκοματισμού θα υποστεί ήττα στις κάλπες. Αν αυτό συμβεί, παρά τα επιδόματα, τους διορισμούς, τις παροχές και τα συναφή, θα πρόκειται για πρωτοφανή και αισιόδοξη εξέλιξη. Η οποία δεν πρέπει να μας παρασύρει σε ρομαντικά ή αφελή συμπεράσματα. Γιατί η νίκη της Νέας Δημοκρατίας δεν θα είναι απαραίτητα εντολή για μεγάλες μεταρρυθμίσεις.

Για να συμβεί αυτό χρειάζεται να πεισθεί η ελληνική κοινωνία ότι υπάρχει σχέδιο που θα ωφελήσει τους πολλούς και αποφασισμένη ομάδα να το υλοποιήσει. Και βέβαια προϋποθέτει και ένα κόμμα που θα έχει αποβάλει από μέσα του το σαράκι του λαϊκισμού. Η... παλιά Ελλάδα παραμονεύει παντού.

Η σημερινή συγκυρία καθιστά αυτές τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Ε.Κ.) πιο σημαντικές από προηγούμενες.

Οι αποφάσεις που θα ληφθούν αυτό το διάστημα θα έχουν μακρόχρονες επιπτώσεις για την Ε.Ε. και, ασφαλώς, για κάθε χώρα-μέλος. Οι νέοι συσχετισμοί δυνάμεων μεταξύ των πρώην κυνιστών θα καθορίσουν όχι μόνο την πορεία του Κοινοβουλίου, αλλά και την επιλογή προσώπων στα κορυφαία εκτελεστικά όργανα της Ευρώπης για τα επόμενα χρόνια. Θα εκλεγούν, όμως, οι καλύτεροι υποψήφιοι;

Το ενδιαφέρον στην Ελλάδα επικεντρώνεται κυρίως στην αναμέτρηση ως βαρόμετρο για το πολιτικό κλίμα πριν από τις εθνικές εκλογές. Ενδιαφέρον δείχνει, επίσης, ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων που ελπίζουν να εκλεγούν. Ο Αρείος Πάγος κατέγραψε 1.195 υποψηφίους από 40 κόμματα για τις 21 βουλευτικές θέσεις που αναλογούν στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του Ε.Κ. (βάσει δημοσκοπήσεων των εταιρειών Marc, MRB και Alco που διεξήχθησαν μεταξύ 27 Μαρτίου

και 7 Απριλίου), η Ν.Δ. (με 34,6%) αναμένεται να κερδίσει 9 έδρες, ο ΣΥΡΙΖΑ (23,8%) 6, το ΚΙΝΑΛ (7,5%) και η Χρυσή Αυγή (7,4%) από 2, και το ΚΚΕ (6,2%) και η Λαϊκή Ενότητα (3,2%) από μία. Η Ν.Δ. θα συνεισφέρει στη δύναμη του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, που εκτιμάται ότι θα είναι πρώτος πολιτικός σχηματισμός στο Ε.Κ. με 180 βουλευτές, ο ΣΥΡΙΖΑ και η ΛΑΕ στην Αριστερά (GUE/NGL), 751 ευρωβουλευτών θα καθορίσουν μέσα στη ζύμωση για την επόμενη ημέρα της Ε.Ε. Για να διαδραματίσουν θετικό ρόλο, όμως, πρέπει και να το θέλουν, και να διαθέτουν τις ικανότητες να κινηθούν σε αυτό τον χώρο, την ώρα που κάθε χώρα και κάθε πολιτική ομάδα θα προσπαθούν να αποσπάσουν ό,τι καλύτερο για τις ίδies.

Εδώ μετράει η ποιότητα των ανθρώπων που θα εκπροσωπήσουν την Ελλάδα στις Βρυξέλλες και στο Στρασβούργο. Ασφαλώς δεν γνω-

ρίζουμε τους περισσότερους από τους 1.125 υποψηφίους. Όμως, αρκετοί υποψήφιοι της Ν.Δ., του ΣΥΡΙΖΑ, του ΚΙΝΑΛ και του Ποταμιού είναι γνωστοί και δοκιμασμένοι, είτε στον επαγγελματικό τους χώρο είτε στην πολιτική. Η παρουσία τους θα τιμούσε και το Ευρωκοινοβούλιο και την Ελλάδα. Διαθέτουν τα προσόντα να συμβάλουν στην εξέλιξη της Ε.Ε. και να προωθήσουν θέσεις που ευνοούν την Ελλάδα. Άλλοι, πάλι, θα ασχολούνται κυρίως με προσωπικές φιλοδοξίες. Είναι κρίμα ότι δεν μπορούμε να επιλέξουμε τους καλύτερους υποψηφίους (κατά τη γνώμη μας), ασχέτως κόμματος, για την Ευρώπη. Άνθρωποι που βρίσκονται σε αντίπαλα κόμματα, των οποίων οι αρχηγοί κονταροχτυπιούνται καθημερινώς, δεν μπορούν να συνεισφέρουν όσα θα μπορούσαν εάν δεν ήταν χωρισμένοι έτσι. Και εμείς οι ψηφοφόροι θα έπρεπε να επιλέγουμε αυτούς που θεωρούμε καλύτερους, χωρίς να μας περιορίζει η προτίμηση ή η απέχθεια μας για το κόμμα τους. Για την Ελλάδα, η χαμένη ευκαιρία να στείλουμε την καλύτερη δυνατή ομάδα στην Ευρώπη έχει μεγαλύτερη σημασία απ' ό,τι για χώρες που δεν βρίσκονται

συνεχώς με πολλά ανοικτά μέτωπα, που η εγχώρια πολιτική σκηνή τους ίσως δεν είναι τόσο πολυμήν. Για εμάς είναι σπατάλη πολύτιμων πόρων: είναι κρίσιμης σημασίας να μας εκπροσωπούν άνθρωποι που πείθουν, που μπορούν να κερδίσουν τις εντυπώσεις υπέρ της χώρας μας.

Ο Μακρόν είχε προτείνει οι ψηφοφόροι να έχουν δύο ψήφους στις ευρωεκλογές: μία για υποψηφίους των εθνικών κομμάτων και μία για υποψηφίους σε πανευρωπαϊκές λίστες. Πέρυσι το Κοινοβούλιο απέρριψε την ιδέα (με 368 ψήφους εναντίον 274), κυρίως λόγω του φόβου ταγών της Ε.Ε. και των αρχηγών εθνικών κομμάτων ότι θα μειωθεί η επιρροή τους. Κάποιοι ισχυρίστηκαν ότι διακρατικές λίστες θα υπονόμευαν τη δημοκρατικότητα των ευρωπαϊκών θεσμών. Όμως, υποψήφιοι που θα μπορούσαν να κερδίσουν την εμπιστοσύνη ψηφοφόρων σε όλη την Ένωση θα συνέβαλλαν ουσιαστικά στην εξέλιξη της Ε.Ε., στη νομιμοποίηση των θεσμών, στη διαμόρφωση ευρωπαϊκής ταυτότητας. Παρά τον ασήμαντο αριθμό τέτοιων υποψηφίων σήμερα, είναι μια ιδέα που πρέπει να παραμείνει ζωντανή.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ / Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Ψηφίζουμε πολιτική ανυπαρξία

Τις Ευρωεκλογές, σε μια εβδομάδα, ψηφίζουμε τους συμπολίτες μας που θα μας εκπροσωπούν, για πέντε χρόνια, στο «Ευρωκοινοβούλιο». Πόσο επηρεάζει τα κρατικά και τα κοινωνικά μας προβλήματα η συμμετοχή είκοσι και ενός συμπολιτών μας σε αυτό τον νεόκοπο θεσμό;

Το Ευρωκοινοβούλιο δεν έχει καμιά, μα απολύτως καμιά διατακτική και εκτελεστική αρμοδιότητα – καμιά εξουσία πολιτικών αποφάσεων δεσμευτικών για τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Δεν νομοθετεί ούτε δημιουργεί Δίκαιο. «Υποβάλλει ερωτήσεις» (!!) στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και «συζητάει» (!!) για τη νομοσυστατική πολιτική με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Το Ευρωκοινοβούλιο αποτελεί μια διακοσμητική γραφικότητα στο πλαίσιο της Ε.Ε. Ίσως και μια επένδυση ελπίδων για όσους θεωρούν ελπίδα τον εφιάλτη να εξελιχθεί η Ε.Ε. σε κακέκτυπο των ΗΠΑ – κάποιο είδος ευρωπολιτού, με αφανισμένες τις πολιτισμικές, χαρακτηριστικές και ιστορικές ιδιαιτερότητες κάθε ευρωπαϊκής κοινωνίας. Στο όνομα ελπιζόμενων οικονομικών ωφελημάτων που θα προκύψουν, αν εξαμβλωθεί η Ευρώπη σε ενιαία καταναλωτική αγορά.

Στην Ε.Ε. φανερά ηγεμονεύουν τρία διευθυντικά όργανα: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και και (όχι εξαρχής) το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Τα στελέχη και το προσωπικό των τριών αυτών οργάνων δεν εκλέγονται με την ψήφο του Ευρωκοινοβουλίου ούτε απευθείας από τους πολίτες των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Οι πολίτες εκλέγουν μόνο το μηδε-

Αφελλνισμός χωρίς εξευρωπαϊσμό – άπθες ήθος, γελοιώδες.

νικής πολιτικής ευθύνης Ευρωκοινοβούλιο.

Για τον διακοσμητικό τους ρόλο οι ευρωβουλευτές έχουν οικονομικές απολαβές μυθικές και κοσμοπολιτικό bio. Δηλαδή, απολαμβάνουν προνομίες υψηλής ηγετικών αξιωματών, χωρίς να επωμίζονται τις ευθύνες και τις διακινδυνεύσεις που συνεπάγονται τα υψηλά αξιώματα. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι κομματάρχες (στην Ελλάδα τουλάχιστον, ίσως και αλλού) μοιράζουν, σαν μπουναμάδες περιωπής, τις θέσεις στα κομματικά ψηφοδέλτια. Αμείβουν έτσι τη βοσκοματώδη υποταγή στον κομματάρχη, την τυφλή αφοσίωση στα ιδεολογικά προσχήματα ή και τη διαφημιστική εμβέλεια που προσδίδει στο κόμμα το όνομα και μόνο μιας διάσημης τραγουδίστριας, ενός λαοφιλήτου ποδοσφαιριστή, ενός δημοσιογράφου με μορφωτική υστέρηση αλλά μεγάλη τηλεθέαση.

Και, ακριβώς, όταν είναι φτηνάρικα τα κριτήρια επιλογής των ευρωβουλευτών από τους κομματάρχες, γίνεται περιγέλαση και η χώρα που αφήνεται να εκπροσωπηθεί στο Ευρωκοινοβούλιο από λούμπεν βεντέτσες, τις τηλεοπτικές δημοσιότητες. Παρ' όλη την παγκοσμιοποίηση του μηδενιστικού αμοραλισμού που συνοδεύει τον Ιστορικό Υλισμό, είναι υπολογίσιμες ακόμα

οι αντιστάσεις αυτοσεβασμού και αξιοπρέπειας του ανθρώπου στο πολιτικό πεδίο.

Θα άξιζε ίσως τον κόπο, να απογραφεί το ποσοστό των Ευρωπαίων πολιτών που θεωρούν πρωτογονισμό την καταστατική απογίμνωση του Ευρωκοινοβουλίου από κάθε πολιτική αρμοδιότητα. Θα άξιζε και να διερευνηθεί η απορία: πώς συμπίπτει, η προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να ανατίθενται με τόση άνεση σε πρώην ή μέλλοντα στελέχη των ιδιωτικών κολοσσών των διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος (Lehman Brothers, Goldman Sachs, Morgan Stanley); Συνιστούν τα ερωτήματα διολισθήση σε αφελή συνωμοσιολογία;

Μια συναφής απορία: Γιατί οι Βρετανοί και οι Ελβετοί αρνήθηκαν, εξ υπαρχής ή καθ' όδον, την ένταξη τους στην Ε.Ε. – ένταξη που τόσα άλλα κράτη τη λιγυρεύονται;

Οι Βρετανοί είναι αμέσως απόγονοι μιας πρώην κοσμοκρατίδας αυτοκρατορίας. Δεν είναι πια κοσμοκράτορες, αλλά και δεν ξεκινούν αυτό που ήταν. Συντηρούν αλώβητους τους θεσμούς και τη συνειδηση του κοσμοπολίτη, αντιμετωπίζουν με διακριτική υπεροψία τους (νεό)πλουτους σε πολιτική ισχύ) γραφειοκράτες των Βρυξελλών.

Οι Ελβετοί δεν έχουν ιστορικούς τίτλους «ευγενείας», γελαδάρηδες ήταν σε χώρα ορεινή, φτωχή, αλλά με φυσική ομορφιά. Αποδείχθηκαν υποδειγματικοί νοικοκύρηδες, περήφανοι για την αυτοδιοικητική δημοκρατία τους, τα ρολόγια τους, τις τράπεζές τους και την ουδέτερότητα σε πολεμικές συγκρούσεις.

Εφτιαξαν το πιο ζηλευτό, ίσως, κράτος στον κόσμο. Τρίγλωσσο και ανεξίθρασκο, με εκπλήσσοσα λειτουργική συνοχή.

Βρετανοί και Ελβετοί μοιάζει να κέρδισαν το στοίχημα της μετάβασης από τον ευρωπαϊκό μεσαίωνα στην ασπόνδυλη νεωτερικότητα. Οι Έλληνες δεν είχαμε τέτοιο στοίχημα να κερδίσουμε. Σαρκώναμε, για αιώνες, ένα «παράδειγμα» πολιτισμού, με πανανθρώπινη εμβέλεια. Θέλησε να αρνηθεί αυτό το «παράδειγμα» η μετα-ρωμαϊκή («the barbarian») Δύση: Να σφετεριστεί την Αρχαία Ελλάδα, να κατασκευοφανθήσει τους επίγονους «Γραικούς».

Τη συνέδραμαν καίρια οι Τούρκοι: τετρακόσια χρόνια ο Ελληνισμός είχε βγει από τη σκηνή της Ιστορίας. Συνέχισε, στο περιθώριο, να σώζει τον πολιτισμό του: κοινοτικούς θεσμούς, αρχιτεκτονική, ποίηση, φορεσιές, τραγούδια. Πιστέψαμε (αφελέστατα ή υποβολιμαία) ότι ο «εθνικισμός» της δυτικής Νεωτερικότητας θα μπορούσε να είναι η σχεδία της ιστορικής μας διάσωσης. Διαψευστήκαμε επιδύνα με τη δολοφονία του Καποδίστρια, την οθωνική τυραννία, τη μικρασιατική τραγωδία, την απόσπαση από τον ελληνικό κορμό τις Ανατολικές Θράκες και Ρωμυλίας, της Βόρειας Ηπείρου, της Κύπρου.

Σήμερα κανένας δεν απασχολείται με την ελληνική επιβίωση. Έχουμε «μετά ηδονής» αφελλνιστεί, χωρίς να εξευρωπαϊστούμε – «μικτόν είδος, γελοιώδες».

Ψηφίζουμε να εκπροσωπείται η ανυπαρξία μας ελληνωνύμως στο Ευρωκοινοβούλιο.

Το φάσμα του εθνικισμού

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Το γεγονός ότι η μάχη των ευρωεκλογών διδεται παρ' ημίν με όρους εξοντώσεως των ηγετών των δύο κομμάτων εξουσίας –Νέας Δημοκρατίας και ΣΥΡΙΖΑ– δεν προκαλεί βεβαίως έκπληξη. Διότι στη χώρα αυτή η πολιτική νοείται ως μια αντιπαράθεση σε ρωμαϊκή αρένα, με τους «μελλοθάνατους» να απευθύνουν χαιρετισμό –όχι στον Καίσαρα, αφού δεν έχουν κάποιον διαθέσιμο– αλλά ενώπιον του «κυρίαρχου λαού».

Όμως μην ταρασδόμεθα άνευ λόγου. Οι «μελλοθάνατοι» θα επιζηήσουν και ο καθένας θα διεκτραγωδεί την ήττα του αντιπάλου του. Θα βρουν τον τρόπο να το κάνουν

Οι ηγέτες είναι αυτοί που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά των πολιτών και όχι το αντίθετο. Η μετάθεση των ευθυνών δεν λύνει κανένα πρόβλημα.

ακόμη και εάν δεν συνηγορούν οι αριθμοί. Πέρα, ωστόσο, από τις κατά τόπους ιδιαιτερότητες στο πλαίσιο της Ενώσεως, ως στόχος κεντρικός των ευρωεκλογών των προσεχούς Κυριακής ετέθη από τα συστημικά κόμματα η νίκη κατά του «εθνικισμού», που φαίνεται να επανακάμπτει στην Ευρώπη.

Ο πλέον πληθωρικός εκφραστής της ευρωπαϊκής ιδέας υπήρξε ο πρόεδρος της Γαλλίας Σαρλ ντε Γκωλ, υπέρμαχος της Ευρώπης των εθνών από τον Ατλαντικό έως τα Ουράλια – αποκλείοντας ευσχάτως τους Αγγλοσάξονες. Το σύνθημα αυτό οικειοποιήθηκε η ηγέτις των Γάλλων εθνικιστών Μαρίν Λεπέν και εν μέρει ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν.

Η Αριστερά εξοικειώθηκε σταδιακά με την «ευρωπαϊκή ιδέα», όταν εισήγαγε το ιδεολόγημα της

«Ευρώπης των λαών». Σήμερα ο λόγος γίνεται περί της «Ευρώπης των πολιτών». Οι δύο πρώτες κατηγοριοποιήσεις του περιεχομένου της ευρωπαϊκής ιδέας εξέφραζαν σαφείς διακρίσεις μεταξύ εθνικής-αυτικής και μαρξιστικής αντιλήψεως της κοινωνίας. Τελούσαν σε σχέση αρμονική με την πραγματικότητα.

Δεν συμβαίνει το ίδιο με την κρατούσα συστημική ιδέα περί της «Ευρώπης των πολιτών», που είναι ακατανόητη εν πολλοίς, διότι αποτελεί παράγωγο της νέας πεποιθήσεως πως η γραφειοκρατική διαδικασία στη βάση απειραρίθμων κανονιστικών διατάξεων των Βρυξελλών μπορεί να υποκαταστήσει την πολιτική. Το αδιέξοδο μιας τέτοιας αντιλήψεως κατέστη εμφανές με τις διαπραγματεύσεις για την έξοδο της Βρετανίας από την Ε.Ε. Ενα μείζον πολιτικό θέμα, για το οποίο, αντί η αντιμετώπιση να γίνει με όρους πολιτικούς και στη συνέχεια η γραφειοκρατία να προσαρμόσει την πολιτική απόφαση στο κανονιστικό πλαίσιο της Ενώσεως, ακολούθηθηκε η ακριβώς αντίθετη διαδικασία. Το αποτέλεσμα είναι πως ο εθνικισμός αποδεικνύεται ανθεκτικότερος και από τον κομμουνισμό και από τη δημοκρατία, όπως αυτή γίνεται πλέον αντιληπτή.

Η συστημική αντίληψη χαρακτηρίζει τον εθνικισμό ως ένα ισχυρότατο αλκοολούχο των αποτυχημένων πολιτικών. Προσθέτουν επιπλέον ότι οι στρεβλές ιδέες είναι θανατηφόρες εν δυνάμει. Κάποιο πιο ευρηματικοί αναλυτές τονίζουν ότι αποκραυκτικοί δικτάτορες, όπως ο Πολ Ποτ της Καμπότζης και ο Εβρέν Χότζα της Αλβανίας, μπηθήκαν στον μαρξισμό όταν σπουδάζαν στο Παρίσι. Ενδιαφέρουσες νοτικές ασκήσεις, δίχως καμία πρακτική εφαρμογή.

Διότι εν κατακλείδι ο εθνικισμός είναι απλώς συνέπεια της στρεβλώσεως του ευρωπαϊκού συστήματος και όχι διότι βάρβαρα στίφη έπεσαν θύματα «λαϊκιστών». Οι ηγέτες είναι αυτοί που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά των πολιτών και όχι το αντίθετο. Η μετάθεση των ευθυνών δεν λύνει κανένα πρόβλημα.

Η μεταναστευτική και προσφυγική πρόκληση για την Ε.Ε.

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ**

Το σοβαρό πρόβλημα των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών συνιστά μια πολυδιάστατη πρόκληση με ευρύτερες προεκτάσεις, ενόσω οι πολιτικές που υιοθετούνται περιορίζονται σε διαχειριστικές λύσεις και δεν αγγίζουν την ουσία της κρίσης. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μετακίνηση πληθυσμού από μια περιοχή προς άλλη, χωρίς προηγούμενο στην ιστορία.

Αναπόφευκτα, ζητήματα αυτού του μεγέθους επηρεάζουν και το πολιτικό γίγνεσθαι της Ε.Ε. τόσο σε εθνικό όσο και στο ευρύτερο κοινοτικό επίπεδο. Το γεγονός ότι μεγάλες ομάδες μεταναστών δεν ενσωματώνονται στις κοινωνίες όπου ζουν δημιουργήσε σοβαρά προβλήματα, τα οποία με τη σειρά τους έχουν ενισχύσει τα ακροδεξιά πολιτικά ρεύματα. Σε πολλές χώρες της Ε.Ε., ιδίως ενόψει των ευρωεκλογών, η προσφυγική και μεταναστευτική κρίση αναδεικνύεται ως ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, που θα επηρεάσει την ψήφο χιλιάδων πολιτών.

Η προσφυγική και μεταναστευτική κρίση αποτέλεσε το θέμα εκδήλωσης που διοργάνωσε το Κυπριακό Κέντρο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων στις 14 Μαΐου, με ομιλήτες τον υπουργό Εσωτερικών Κωνσταντίνο Πετρίδη και τον τώας υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής της Ελλάδας Ιωάννη Μουζάλα. Οι εισηγήσεις των δύο υπουργών ήταν πολύ ενδιαφέρουσες και ενημερωτικές. Ο κ. Πετρίδης υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι η Κύπρος είναι η πρώτη χώρα κατ' αναλογία πληθυσμού σε αριθμό αιτήσεων πολιτικού ασύλου, ενώ ο κ. Μουζάλας, αξιολογώντας το μέγεθος και τις διαστάσεις των προκλήσεων, τόνισε ότι οι λύσεις δεν μπορεί να είναι μόνο εθνικές, αλλά πρέπει να υπάρξει ο ανάλογος προβληματισμός για πολιτικές που θα μειώσουν αποφασιστικά τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές. Υψίστης σημασίας είναι μια ολοκληρωμένη πολιτική, η οποία τελικά θα οδηγήσει στη διεύθυνση των σοβαρών προβλημάτων που ταλανίζουν την ευρύτερη Μέση Ανατολή, καθώς και την Αφρική. Παράλληλα, είναι καθοριστικής σημασίας η δημιουργία συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης. Σε αυτούς τους στόχους θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα από την Ε.Ε. σε συνεργασία με άλλες δυνάμεις. Προφανώς η υλοποίηση των υψηλών αυτών στόχων είναι εξαιρετικά δύσκολη. Όμως, από τη στιγμή που θα υιοθετηθεί μια τέτοια πολιτική με συγκεκριμένο οδικό χάρτη θα υπάρξει θετική διαφοροποίηση των δεδομένων.

Η Ελλάδα δέχεται τεράστιο μεταναστευτικό και προσφυγικό κύμα και βιώνει καθημερινά τα σοβαρά προβλήματα, τα οποία δεν κατανέμονται ισότιμα στις χώρες μέλη της Ε.Ε. Η προσφυγική και μεταναστευτική κρίση επηρεάζει επίσης τη χώρα μας και δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι η Τουρκία διεξάγει ένα υβριδικό πόλεμο εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Κύπρος καλείται αφ' ενός να ακολουθήσει πολιτική ενσωμάτωσης και αφ' ετέρου να εξετάσει διάφορους τρόπους μείωσης των προσφυγικών και παράνομων μεταναστευτικών ροών. Σε σχέση με τη μετανάστευση είναι επίσης σημαντικό όπως οι εξελίξεις λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο της στοχευμένης πολιτικής του κράτους. Τα τελευταία χρόνια η Ε.Ε. έχει ενισχύσει τις δράσεις της για αντιμε-

τώπιση του φαινομένου μέσω της υιοθέτησης της Ευρωπαϊκής Ατζέντας για τη Μετανάστευση, η οποία περιέχει 4 διαστάσεις: 1) έκτακτη ενίσχυση σε χώρες μέλη της Ε.Ε. 2) παροχή ανθρωπιστικής χρηματοδότησης σε χώρες διέλευσης, 3) αξιοποίηση του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ε.Ε. 4) κλιμάκωση της ανθρωπιστικής βοήθειας για μείζονες κρίσεις.

Παρ' όλο που υπάρχει βελτίωση στην αντιμετώπιση της κρίσης, απαιτείται μεγαλύτερη δέσμευση εκ μέρους της Ε.Ε. και των κρατών μελών της. Στην πράξη δεν υφίσταται ολοκληρωμένη πολιτική, αλλά συμπληρωματικές ή ακόμα και αποσπασματικές δράσεις. Οι επί μέρους προσεγγίσεις των κρατών μελών δεν είναι ταυτόσημες. Ως εκ τούτου υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στην προώθηση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής στα ζητήματα αυτά. Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η Τουρκία έχει εξασφαλίσει σημαντικό ρόλο μέσω αυτών των διαδικασιών. Αυτό, όμως, περιέχει υψηλό ρίσκο, αφού ουσιαστικά η Ε.Ε. εκχωρεί στην Άγκυρα μοχλό άσκησης πίεσης έναντι της.

Τα θέματα αυτά είναι εξαιρετικά επίκαιρα, καθώς απασχολούν όχι μόνο την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ε.Ε., αλλά και την ευρύτερη διεθνή κοινότητα. Οι μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές στην Ευρώπη έχουν φθάσει σε υψηλά επίπεδα τα τελευταία χρόνια και θέτουν υπό δοκιμασία τις πολιτικές, τις διαδικασίες, αλλά και τις αντοχές αρκετών κρατών μελών, καθώς και της ίδιας της Ένωσης. Το χειρότερο είναι ότι η κρίση αυτή κτίζει ξανά εθνικά σύνορα και τείχν και υποσκάπτει βασικές αρχές και θεσμούς της Ε.Ε.

Ενώ υιοθετούνται διάφορες δράσεις είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει ο ανάλογος προβληματισμός για πολιτικές που θα μειώσουν αποφασιστικά τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές. Υψίστης σημασίας είναι μια ολοκληρωμένη πολιτική, η οποία τελικά θα οδηγήσει στη διεύθυνση των σοβαρών προβλημάτων που ταλανίζουν την ευρύτερη Μέση Ανατολή, καθώς και την Αφρική. Παράλληλα, είναι καθοριστικής σημασίας η δημιουργία συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης. Σε αυτούς τους στόχους θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα από την Ε.Ε. σε συνεργασία με άλλες δυνάμεις. Προφανώς η υλοποίηση των υψηλών αυτών στόχων είναι εξαιρετικά δύσκολη. Όμως, από τη στιγμή που θα υιοθετηθεί μια τέτοια πολιτική με συγκεκριμένο οδικό χάρτη θα υπάρξει θετική διαφοροποίηση των δεδομένων.

Ο καθηγητής Ανδρέας Θεοφάνους είναι πρόεδρος του Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, καθώς και του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών και Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Υποστηρικτές του γάμου ατόμων του ίδιου φύλου πανηγυρίζουν για τη συζήτηση ψήφισης του σχετικού νόμου από το Κοινοβούλιο της Ταϊβάν.

Έχουν εκπλήξεις οι ευρωεκλογές;

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Οι ευρωεκλογές βεβαιώνουν το αναμενόμενο: λίγιο παρακολουθούν τα ευρωπαϊκά θέματα, συνεπώς μικρή θα ήταν και η δημόσια συζήτηση γύρω από αυτά (ρόλος Ευρωκοινοβουλίου, πολιτικές ενοποιήσεις, ενίσχυση της αμυντικής της δυνατότητας, μείωση των ανισοτήτων, μεταρρυθμίσεις για την καλύτερη Ευρώπη κ.λπ.). Σε κάθε περίπτωση, από αυτήν τη δημόσια συζήτηση για τις ευρωεκλογές, ξεχωρίζω τρία σημεία:

Πρώτο, ξεχωρίζω την υποψηφιότητα του Τ/κ ακαδημαϊκού / συγγραφέα Ν. Κιζίλιουρεκ. Αυτή προκάλεσε συζητήσεις, και κάποιες ενστάσεις. Ωστόσο, δεν έχει αναδειχθεί στον δημόσιο διάλογο, το βόρος που αναλογεί σε αυτήν τη μοναδικού συμβολισμού υποψηφιότητα. Με το Κυπριακό να βρίσκεται στην πιο αδιέξοδη εποχή του από την εισβολή, πιθανή εκλογή του Ν. Κιζίλιουρεκ στο Ευρωκοινοβούλιο, σημαίνει:

«Σήμα» της ε/κ κοινότητας ότι η λύση είναι ακόμα εφικτή. Χειροπιαστό μήνυμα προς την τ/κ κοινότητα ότι δυνάμεις στην ε/κ κοινότητα σκέφτονται πιο σύνθετα και αναζητούν νέους δρόμους για να ξεπεραστούν οι προκαταλήψεις. Αντιπροσώπευση στις Βρυξέλλες μέσα από τα πολλάπλά χαρακτηριστικά που διαθέτει ο συγγραφέας της «Ολικής Κύπρου». Δικαιώση της προσπάθειας ενός Κύπριου που έχει δώσει πολλά στις προσπάθειες για τη μία Κύπρο, τόσο σε ερευνητικό, όσο και σε ακτιβιστικό επίπεδο.

Δεύτερο, ξεχωρίζω τη στροφή

του προέδρου του ΔΗΣΥ Α. Νεοφύτου. Στη δική μου εκτίμηση, ο Α. Νεοφύτου έχει καταγραφεί στην πολιτική μας ανθρωπογεωγραφία ως ένας μετριοπαθής, αντιπαίκτης, και, έστω με αντιφάσεις, ένας κεντροδεξιός αναθεωρητής. Τις τελευταίες εβδομάδες εκπέμπει έναν λόγο, που βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τον άλλο εαυτό του, εμφανίστηκε με φρασολογία που παραπέμπει σε αναχρονιστικά στερεότυπα.

Είναι γνωστό ότι μέσα στον ΔΗΣΥ συνυπάρχουν δύο τάσεις. Η συγκατοίκηση κάτω από τη στέγη του ΔΗΣΥ υπήρξε σχετικά άνετη, καθώς ο ιδρυτής του Γ. Κληρίδης, συχνά μιλούσε δύο «γλώσσες», συνένωσε τα διαφορετικά ρεύματα. Η πρώτη τάση περιελάμβανε τον πρωτογενή κορμό του ΔΗΣΥ με άξονες τα «εθνικόφρονα» σωματεία και τις οργανωμένες συνδικαλιστικές ενώσεις στον χώρο των εργατών και των αγροτών. Η δεύτερη τάση περιελάμβανε δυνάμεις της αστικής τάξης και προσωπικότητες με φιλελεύθερες ιδέες, πρόσωπα που επένδυσαν στην ένταξη της νήσου στην Ε.Ε.-Γ. Κληρίδης, Α. Μαρκίδης, Α. Ιεροδιακόνου, Κ. Λόρδος. Παρατηρώ πως κάτω από την επικυριαρχία της ηγεσίας Αναστασιάδη υπάρχει σημαντική αλλαγή των συσχετισμών μέσα στον ΔΗΣΥ με πλήρη κυριαρχία της εθνικολαϊκιστικής τάσης και με ταυτοχρονη υποχώρηση της φιλελεύθερης.

Δύσκολο να βρει κάποιος μία ερμηνεία για τις σμημένες στροφές Αβέρωφ Νεοφύτου. Πιθανώς

οι δημοσκοπήσεις να δείχνουν πτώση των ποσοστών του ΔΗΣΥ. Πιθανόν να δέχεται πλαγιοκοπήσεις από το Προεδρικό. Οτιδήποτε και να συμβαίνει, στη διαμόρφωση μιας εκλογικής στρατηγικής δεν κάνει μια σούπα με λίγη Σύρου και λίγο Βέμπερ. Στην αστική Λευκωσία ο ΔΗΣΥ υφίσταται πραγματική καθίζηση. Η προτεραιότητά του να σταματήσει τις διαρροές προς το ΕΑΑΜ με επίκεντρο τα Κόκκινοχώρια, αποδεινύεται αναποτελεσματική. Στην πολιτική επιλέγει τις προτεραιότητες σου. Και τα δύο μαζί δεν γίνονται.

Τρίτο, ξεχωρίζω το γεγονός ότι οι Κύπριοι στηρίζουν Ε.Ε., παρά την γκρίνια ή τις απλουστεύσεις. Η αποδοχή της Ε.Ε. με ποσοστό πάνω από το 60% μπορεί να βρίσκεται κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ωστόσο, συνιστά μια πολύ καλή βάση για να μεγαλώσει το κύρος της. Οι ευρωεκλογές αφορούν μια σειρά από ζητήματα που συνδέονται με την εξέλιξη της Ε.Ε., ωστόσο, θεωρώ, πως αυτό που μετρά περισσότερο, είναι η συμμετοχή μας σε αυτές, ως έκφραση ενός μέρους της ευρωπαϊκής μας ταυτότητας. Όλοι μαζί ψηφίζουμε, όλοι μαζί χρησιμοποιούμε το ευρώ, όλοι μαζί συμμετέχουμε στη διαδικασία εκλογής του προέδρου της Επιτροπής.

Επιλέγουμε συνδυασμούς. Συνδούμε τις εφικτές προτάσεις για να κατακτήσουμε την «περισσότερη και δικαιότερη Ε.Ε.». Ως προς αυτό, ο Φ. Τίμερμανς, υποψήφιος του Σοσιαλιστών, κέρδισε τη μάχη των εντυπώσεων στο τηλεοπτικό debate των υποψηφίων για τη

θέση του προέδρου της Επιτροπής. Θεωρώ, ταυτόχρονα, ότι η Ε.Ε. χρειάζεται ένα εφικτό σχέδιο αλλαγών. Οι προτάσεις Μακρόν είναι μια βάση. Βλέπω όμως την κόπωση της Α. Μέρκελ και δεν βλέπω την ικανότητα Μακρόν να αναζητεί και να δημιουργεί συμμαχίες πάνω στις προτάσεις του. Η Ισπανία και η Πορτογαλία θα μπορούσαν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο, αν ο Μακρόν κοιτούσε λίγο καλύτερα γύρω του.

Χρειάζομαστε νέα θέματα στην ατζέντα, όπως, είναι η ολοκλήρωση της Δημοσιονομικής Ένωσης με στόχο τη διεύρυνση της αναπτυξιακής βάσης και την κάλυψη των περιφερειακών ανισοτήτων. Τον διορισμό υπουργού Οικονομικών της Ευρώζωνς για να αποκτήσει η οικονομική διακυβέρνηση νέο μομέντουμ.

Επέκταση της «κοινοτικής μεθόδου» στη λήψη των αποφάσεων να ισχυροποίηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παράλληλα με ένα ενισχυμένο μηχανισμό συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θεσμική αναβάθμιση του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως προέδρου της Ε.Ε. απευθείας εκλεγμένου από τους πολίτες με καθολική ψηφοφορία με ταυτόχρονη κατάργηση της μη αναγκαίας θέσης του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Την κατάργηση της εναλλασσόμενης ανά εξάμηνο Προεδρίας του Συμβουλίου, κάτι που ήταν σκόπιμο σε παλαιότερες εποχές, αλλά πλέον δεν εκφράζει κανέναν συμβολισμό.

www.larkoslarkou.org.cy

Η τουρκική εισβολή στην κυπριακή ΑΟΖ

Του **ΑΝΔΡΕΣΤΙΝΟΥ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

Η κλιμάκωση των προκλήσεων της Τουρκίας με την αποστολή του «Πορθνή» στην κυπριακή ΑΟΖ για γεωτρήσεις εγείρει σειρά ερωτημάτων: Ας τα δούμε αναλυτικά: Τι επιδιώκει η Τουρκία με την αποστολή του «Πορθνή» για γεωτρηση εντός της κυπριακής ΑΟΖ, ποια η σημασία αυτής της πρόκλησης και γιατί επιλέγει αυτή η χρονική στιγμή θα πρέπει να τα δούμε στο πλαίσιο της διπλωματικής επιταγής που υπαγορεύει ότι κατά τη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής μιας χώρας θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, τόσο η εσωτερική, όσο και η διεθνής κατάσταση. Τα δεδομένα είναι ότι στο εσωτερικό έχουμε έναν Ερντογάν, που έχασε τις δημοτικές εκλογές σε Άγκυρα και Κωνσταντινούπολη, ενώ στο εξωτερικό η νέα κατάσταση πραγμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο, όσον αφορά στην εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, την αφίνει

απομονωμένη. Είναι, λοιπόν, φυσικό να θέλει να συσπειρώσει στο εσωτερικό στους ψηφοφόρους του κόμματός του με μια διεκδικητική εξωτερική πολιτική, και να περάσει το μήνυμα στο εξωτερικό, ότι τίποτε δεν μπορεί να γίνει στην Ανατολική Μεσόγειο χωρίς την Τουρκία. Με την αποστολή του «Πορθνή» στην κυπριακή ΑΟΖ επιδιώκει πρωτίστως το γκρίζαρισμά της με μια παρουσία, που θα έλεγα ότι δεν είναι ουσίας αυτή την στιγμή, αφού τα πλοία της δεν διαθέτουν την απαραίτητη τεχνολογία για εξορύξεις. Ταυτόχρονα, στοχεύει στην αμφισβήτηση των δικαιωμάτων της Κύπρου στην ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα της, και τη δημιουργία εμποδίων στο ενεργειακό πρόγραμμα της Κύπρου, αποθαρρύνοντας μελλοντικούς επενδυτές. Όσον δε αφορά στον χρόνο που επέλεξε η Τουρκία να κλιμακώσει τις προκλήσεις της, είναι πρόδηλο ότι θέλει να δυσκολέψει τις προ-

σπάθειες της κ. Λουτ για επανέναρχ των συνομιλιών. Το δίλημμα για την Τουρκία στην προκειμένη περίπτωση είναι πώς θα επιτύχει τον μέγιστο στόχο που επιθυμεί και ποιο είναι το ελάχιστο αποτέλεσμα με το οποίο θα ικανοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντά της.

Όσον αφορά στις κινήσεις που θα πρέπει να κάνει η Κ.Δ. για αντιμετώπιση των νέων τετελεσμένων που επιχειρεί η Τουρκία, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι τουρκικές προκλήσεις δεν τη βρίσκουν απροετοίμαστη. Τόσο διμερώς, όσο και πολυμερώς έχει γίνει η σχετική προεργασία. Απόδειξη η σύσσωμη καταδίκη της Τουρκίας από τη διεθνή κοινότητα.

Σ' αυτό το στάδιο, η κυβέρνηση προβαίνει σε συγκεκριμένες ενέργειες. Στις 4 Μαΐου κατέθεσε στον γ.γ. του ΟΗΕ τις γεωγραφικές συντεταγμένες του ορίου της κυπριακής ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδας, στη βάση

της μέσης γραμμής, πράγμα που δεν έκανε νωρίτερα, γιατί υπήρχαν αποκρώντες λόγοι. Συλλέγει, επίσης, πληροφορίες για να στοιχειοθετήσει αίτημα έκδοσης διεθνούς εντάλματος σύλληψης των παρανομούντων. Στο πολιτικό πεδίο, η κυβέρνηση ευρίσκεται σε συνεχή επαφή με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ε.Ε., ιδιαίτερα με όσα εκπληρώνουν ειδικό ενδιαφέρον, όπως η Γαλλία, που πρόσφατα έχει επισκεφθεί ο ΥΠΕΣ Νίκος Χριστοδουλίδης με εξαιρετικά αποτελέσματα. Το άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που έγινε στη Ρουμανία, στις 9 Μαΐου έδωσε την ευκαιρία στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όχι μόνο να ενημερώσει τους ομολόγους του για τις θέσεις και τις ενέργειές μας, αλλά και να ζητήσει όπως τα λόγια γίνουν έργα με συγκεκριμένα μέτρα, όπως αναθεώρηση της τελωνειακής ένωσης Ε.Ε. – Τουρκίας, πάγωμα των προενταξιακών κονδυλίων και άλλα.

Αν λάβουμε, λοιπόν, υπόψη τις αντιδράσεις της Επιτροπής (Μογκερίνι), της Ευρωπαϊκής (Ταγιάνι), του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και τη δήλωση στο άτυπο Συμβούλιο της Ρουμανίας του προέδρου Ντόναλντ Τουσκ, ότι η Ε.Ε. ενωμένη συμμερισταται στην Κύπρο και η Τουρκία θα είναι υπό επιτήρηση, καθώς και η επιθυμία της Ευρώπης να απεξαρτηθεί από το ρωσικό φυσικό αέριο, θα μπορούσαμε να ζητήσουμε και την επιβολή κυρώσεων κατά της Τουρκίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εν ευθέτω χρόνο. Μεταξύ των σωστών κινήσεων του προέδρου Αναστασιάδη ήταν και οι τριμερείς συνεργασίες με Ισραήλ, Αίγυπτο και Ελλάδα που απέδωσαν καρπούς. Η σημασία και αξία τους καταφάνεται, αν αναλογισθούμε σε ποια διπλωματική απομόνωση θα βρισκόμασταν στην περιοχή μας, αν δεν υπήρχαν. Απόδειξη η έντονη αντίδραση του Ισραήλ μέχρι σημείου που η

Τουρκία να ισχυρίζεται ότι ο Νετανάχου επηρεάζει το Στέιτ Ντιπάρτμεντ στις αντιδράσεις του κατά της Τουρκίας.

Τέλος, λαμβανόμενων υπόψη των θέσεων των πλειστών μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των πέντε μονίμων μελών του, η Κύπρος θα μπορούσε να ζητήσει ψήφισμα που θα σύστηνε κατάλληλα μέτρα ή μεθόδους διευθετώσεως της διαφοράς, βάσει του Άρθρου 36 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, με τον ισχυρισμό ότι η παράταση της κρίσης που δημιουργήσε η Τουρκία θα μπορούσε «να θέσει εν κινδύνω τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας» (Άρθρο 33 του Χάρτη). Αυτό θα ήταν και μια απάντηση σε όσους επικρίνουν την δήλωση του γ.γ. Αντώνιο Γκουτιέρρες ως κλιάρη.

Ο δρ Ανδρεστίνος Ν. Παπαδόπουλος είναι πρέσβης ε.ε.

Η ΕΔΕΚ έδωσε αίμα για τη δημοκρατία

Είτε λάβει την έδρα, είτε όχι θα πρέπει να γίνει επαναπροσδιορισμός στην ΕΔΕΚ, λέει ο Δημήτρης Παπαδάκης

Συνέντευξη στη
MARINA ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«Οι επιλογές των πολιτών είναι ξεκάθαρες, δεν είναι ούτε Δημήτρης Παπαδάκης ή ΕΛΑΜ, ούτε ΕΔΕΚ. Είναι το συμφέρον της Κύπρου, το μεγάλο διακύβευμα», λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο υποψήφιος ευρωβουλευτής της ΕΔΕΚ Δημήτρης Παπαδάκης. Ο ίδιος απορρίπτει τα περί ΕΛΑΜοποίησης της ΕΔΕΚ, υποστηρίζοντας πως οι Σοσιαλιστές έδωσαν αίμα για τη δημοκρατία και ξεκαθαρίζει πως οι όποιες πολιτικές της ΕΔΕΚ θα πρέπει να είναι καθαρά διακριτές από εκείνες του μορφώματος που λέγεται ΕΛΑΜ

—Για ποιο λόγο διεκδικείτε επανεκλογή;

—Θεωρώ πως το έργο που έχω κάνει αυτή την πενταετία δικαιολογεί την πρόθεσή μου να επανεδιεκδικήσω. Απέκτησα εμπειρίες και δημιούργησα διαπροσωπικές σχέσεις, που βοηθούν την Κύπρο, ενώ η κάθοδος της Πολιτικής Ομάδας των Σοσιαλιστών στην Κύπρο, η κάθοδος της Επιτροπής Αναφορών για τις πετρελαιοδεξαμενές στη Λάρνακα, η κάθοδος Ευρωπαίων Σοσιαλιστών από την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που ήρθαν στην Κύπρο, ήταν κατόπιν δικής μου πρόκλησης και αυτό καταδεικνύει πως μπορούμε να κάνουμε πράγματα. Οι παρεμβάσεις μου στο Κυπριακό, αλλά και σε ζητήματα που αφορούν την καθημερινότητα του πολίτη και τους νέους ανθρώπους, οι παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως η ανεξέλεγκτη εισαγωγή καυσίμων στα Κατεχόμενα με υψηλή περιεκτικότητα σε θείο, η παράνομη λατόμευση στον Πενταδάκτυλο δείχνουν τη δουλειά που κάναμε. Το γεγονός, μάλιστα, ότι

ήμουν εισηγητής, εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων για το μεταναστευτικό το 2015, αποδεικνύει και την εμπιστοσύνη που επιδεικνύει σε μένα η Πολιτική μου Ομάδα.

—Οι Σοσιαλιστές, βεβαίως, έχουν δώσει την εικόνα στους Κύπριους πως δεν τους στηρίζουν στο Κυπριακό.

—Αλλάζει αυτή η εικόνα. Να σας θυμίσω ότι είναι η Ομάδα των Σοσιαλιστών που πρωτοστάτησε για να ενταχθεί η Κύπρος στην Ε.Ε. Δημιουργήθηκαν προβλήματα, γιατί κάποιος υποσχέθηκαν ότι οι Σοσιαλιστές της Κύπρου θα στηρίζαν το

“

Ακούμε συχνά να λένε πως «θα ψηφίσω το ΕΛΑΜ για να τιμωρήσω». Όμως τελικά ποιους τιμωρούν, αν όχι τους ίδιους τους τους εαυτούς τους;

Σχέδιο Ανάν. Γι’ αυτό τον λόγο προκλήθηκαν προβλήματα, όμως αξιοποιήσαμε τις συγκυρίες, την αλλαγή του προέδρου στην Πολιτική μας Ομάδα και νομίζω πως πλέον οι δηλώσεις που γίνονται, εκ μέρους των Σοσιαλιστών, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Υπάρχει, βεβαίως, δρόμος να διανύσουμε, εξαιτίας της δημιουργίας φιλοτουρκικών λόμπυ, όπως συμβαίνει σε όλες τις Πολιτικές Ομάδες, όμως γι’ αυτό τον λόγο διεκδικούμε με τη δική μας παρουσία να τα περιορίσουμε.

—Πώς έφτασε η ΕΔΕΚ να αγωνι-

«Είναι υποχρέωσή μας να είναι ξεκάθαρο διακριτές οι πολιτικές μας από εκείνες του μορφώματος που δεν έχει καμία συγγένεια με την ΕΔΕΚ», λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο Δημήτρης Παπαδάκης.

ζεται με το ΕΛΑΜ για την κατάληψη της έδρας;

—Δυστυχώς, δημιουργήθηκε ένα κενό, λόγω της δικαιολογημένης οργής του κόσμου γι’ αυτά που διαδραματίζονται. Για τον λόγο τούτο ακούμε συχνά να λένε πως «θα ψηφίσω το ΕΛΑΜ για να τιμωρήσω». Όμως, τελικά ποιους τιμωρούν, αν όχι τους ίδιους τους εαυτούς τους; Είναι σαν να έχει πρόβλημα η κουζίνα στο σπίτι μας και εμείς βάζουμε μπουρλότο σε όλο το σπίτι. Αν θα ακολουθήσουμε αυτές τις απολίτικες προσεγγίσεις, μόνο καταστροφή θα

προκαλέσουμε στον τόπο μας. Να θυμίσω ότι στην Ιταλία κάποιος ψηφισαν την Τοιτισολίνα, ως αντίδραση του πολιτικού συστήματος. Ας μη φτάσουμε σε αυτό το σημείο. Οι επιλογές των πολιτών είναι ξεκάθαρες, δεν είναι ούτε Δημήτρης Παπαδάκης ή ΕΛΑΜ, ούτε ΕΔΕΚ. Είναι το συμφέρον της Κύπρου, το μεγάλο διακύβευμα. Φανταστείτε να απουσιάζει σοσιαλιστής ευρωβουλευτής, από τη δεύτερη μεγαλύτερη Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και ιδιαίτερα μετά απ’ όλη αυτή τη δουλειά που έχουμε επιτελέσει.

—Δεν καθυστερήσατε, όμως, να αντιδράσετε εναντίον του ΕΛΑΜ;

—Γνωρίζετε πολύ καλά ότι είχα αντιδράσει νωρίς, όμως απορρίπτω βεβαίως το αφήγημα του ότι ΕΛΑΜοποιήθηκε η ΕΔΕΚ. Για παράδειγμα στην πορεία για τον Συνεργατισμό, η ηγεσία του ΕΛΑΜ ήταν δίπλα από την ηγεσία του ΑΚΕΛ. Σημαίνει ότι το ΑΚΕΛ ακολουθεί το ΕΛΑΜ;

—Υπάρχουν πολιτικές σας που θυμίζουν ΕΛΑΜ και γι’ αυτές κρίνεστε...

—Είναι υποχρέωσή μας να είναι ξεκάθαρο διακριτές οι πολιτικές μας από εκείνες του μορφώματος που δεν έχει καμία συγγένεια με την ΕΔΕΚ. Η ΕΔΕΚ έδωσε αίμα για να υπερασπιστεί τη δημοκρατία, απέναντι σε αυτούς που υμνούν το συγκεκριμένο μόρφωμα, που δεν καταδικάζουν ούτε το πραξικόπημα, αλλά ούτε και τη Χούντα. Νομίζω ότι υπάρχει μια μεγάλη διαφορά. Η ΕΔΕΚ έχει νεκρούς.

—Στο ενδεχόμενο που δεν λάβετε την έδρα, ποια είναι η επόμενη μέρα για την ΕΔΕΚ;

—Είτε λάβει την έδρα, είτε όχι, η ΕΔΕΚ θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί και να δώσει με σαφήνεια το δικό της πολιτικό στίγμα, ως ένα πατριωτικό κεντροαριστερό κίνημα. Οι πολίτες δεν ακούν εύκολα και τούτο δικαιολογημένα, γιατί υπάρχει καχυποψία. Άρα πρέπει να βελτιώσουμε κάποια πράγματα, πώς επικοινωνούμε με τον κόσμο για να γινόμαστε πιο πιστευτοί.

—Αυτό θα γίνει με αλλαγή προσώπων;

—Αυτή τη στιγμή, ούτε αλλαγή προσώπων ούτε τίποτα. Την ώρα που δίνουμε μάχη, την ώρα που κάνεις έφοδο στο ύψωμα με την ξιφολόγη, δεν γίνεται να συζητάς οτιδήποτε άλλο, εκτός από τις εκλογές.

Οι Σόιμπλε και οι πολιτικές του

—Είναι βεβαίως μία αδιάφορη εκλογική μάχη και πολλοί Κύπριοι πολίτες με δεδομένο το κούρεμα του 2013, βλέπουν την Ε.Ε. ως ένα οικοδόμημα που επιβάλλει πολιτικές λιτότητας.

—Σε πολύ μεγάλο βαθμό οι πολίτες ένιωθαν πως ήταν μακριά, αλλά όλοι πρέπει να φανταστούμε πώς θα ήταν η Κύπρος αν δεν ήμασταν στην Ε.Ε. Θα είχαμε καλύτερη πολιτική για το περιβάλλον; Θα είχαμε τις πολιτικές στήριξης των αγροτών μας ή προστασία των καταναλωτών για θέματα καθημερινότητας; Θα είχαμε, αυτή την έστω φραστική τοποθέτηση με την πιθανότητα να ληφθούν και μέτρα κατά της Τουρκίας, μετά την εισβολή της στην ΑΟΖ; Όλοι έχουμε ευθύνη για το ότι οι πολίτες δεν νιώθουν τόσο Ευρωπαίοι πολίτες είναι, αλλά έχουν ευθύνη και τα ΜΜΕ και τα κόμματα που δεν αναδεικνύουν ότι τα σημαντικότερα ζητήματα αποφασίζονται στις Βρυξέλλες. Δυστυχώς, η κυριαρχία του κ. Σόιμπλε και των πολιτικών του, δημιούργησε αυτή την απόσταση μεταξύ πολιτών και κέντρου της Ε.Ε.

—Υπάρχει ένδειξη πως αυτές οι πολιτικές θα αλλάξουν;

—Τουλάχιστον στη δική μας Πολιτική Ομάδα έχει γίνει αυτοκριτική. Να θυμίσω ότι στα κοινωνικά ζητήματα και στη συμπεριφορά του Γιούρογκρουπ, οι Σοσιαλιστές ήταν απέναντι από τις πολιτικές που αποφασίστηκαν και δεν πρόκειται να επιτρέψουμε ξανά να επιβληθούν τέτοιου είδους μνημόνια σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης. Πολιτικές που καταστρέφουν τον κοινωνικό ιστό και προσπατεύουν μόνο τις τράπεζες, οι οποίες να μην έπρεπε να σωθούν, αλλά την ίδια στιγμή έπρεπε να προσέξουν και τους κοινωνικούς δείκτες.

depa.org.cy

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ
ΠΑΡΑΤΑΞΗ

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

26
ΜΑΪΟΥ
2019

Ανατροπή Τώρα, Ελπίδα Αύριο!

@depa.org.cy

@depa_2018

@depa.org.cy

ΔΙΓΕΝΗ ΑΚΡΙΤΑ 58, 1061 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛ. 22 270007, ΦΑΞ 22 270008
info@depa.org.cy

Μηχανισμός ελέγχου για αναγκαστικές επιστροφές

Τέθηκε σε λειτουργία τον Ιανουάριο 2019 με συστάσεις της Επιτροπής Διοικήσεως

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Με την Οδηγία 2008/115/ΕΚ η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε αρχικά τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες που τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν για την επιστροφή των παράτυπα διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, ώστε η διαδικασία αυτή να γίνεται με σεβασμό στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα των εμπλεκόμενων προσώπων. Η Κυπριακή Δημοκρατία προκειμένου να συμμορφωθεί με την κοινοτική Οδηγία ανέθεσε το 2012 (απόφαση αρ. 74.333, 4/12/2012) στον Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την αρμοδιότητα για τη σύσταση και λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης των διαδικασιών αναγκαστικής επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράτυπα στη χώρα. Ωστόσο, ο σχετικός μηχανισμός δεν συστάθηκε παρά τον Ιούνιο του 2018, όταν η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έδωσε οδηγίες για τη δημιουργία του. Ο μηχανισμός Παρακολούθησης των Διαδικασιών των Αναγκαστικών Επιστροφών Άτυπων Μεταναστών τέθηκε σε επιχειρησιακή λειτουργία τον Ιανουάριο 2019 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης επομένως ένα σοβαρό μέρος του κόστους των υποχρεώσεων που ο Επίτροπος με τη νέα αυτή αρμοδιότητα έχει

αναλάβει δεν επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Σε συνέντευξη Τύπου που διοργάνωσε το Γραφείο της Επιτροπής σχετικά με τον μηχανισμό παρακολούθησης των διαδικασιών των αναγκαστικών επιστροφών άτυπων μεταναστών, στην οποία συμμετείχαν ο κ. Γιάννης Μπούτσελνς, ειδικός επιστήμονας στον Έλληνα Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος ενεργεί ως παρατηρητής σε εθνικές αποστολές αναγκαστικής επιστροφής στην Ελλάδα αλλά και εκ μέρους της FRontex και η Barbara Cuzuioc-Weiss, διαχειρίστρια Έργου (Project Manager) στο Διεθνές Κέντρο Ανάπτυξης Μεταναστευτικής Πολιτικής [International Center for Migration Policy Development] το οποίο εδρεύει στη Βιέννη, οι οποίοι τόνισαν τη σημασία που έχει ο σχετικός μηχανισμός. Στη συνέντευξη Τύπου που παρατέθηκε συζητήθηκαν και τα πορίσματα από το διήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο, που διοργανώθηκε από το Γραφείο της Επιτροπής στις 9 και 10 Μαΐου, σε συνεργασία με το Διεθνές Κέντρο Ανάπτυξης Μεταναστευτικής Πολιτικής (International Center for Migration Policy Development). Το σεμινάριο είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μέλη του Γραφείου της Επιτροπής που ενεργούν ή ενδέχεται να ενεργήσουν στο μέλλον ως παρατηρητές και μέλη της Αστυνομίας που ενεργούν ως συνοδοί σε επιχειρήσεις επιστροφής. Στο σεμινάριο προσκλήθηκαν και ήρθαν εκπαιδευτές από τον Έλληνα Συνήγορο του Πο-

λίτη, την Ελληνική Αστυνομία, το European and Coast Guard Agency (Frontex) και από το Υπουργείο Εσωτερικών της Πορτογαλίας.

Ο κ. Μπούτσελνς σημείωσε ότι ανάλογη ανάγκη είχε προκύψει και σε άλλες χώρες μέλη της Ε.Ε. όπως στην Ελλάδα και ότι ο μηχανισμός προέκυψε μετά από περιστατικά άσκησης υπερβολικής βίας από αστυνομικούς σε υπό επιστροφή

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας κάθε χρόνο πραγματοποιούνται γύρω στις 500-600 αναγκαστικές επιστροφές.

αλλοδαπούς, τα οποία σε κάποιες περιπτώσεις στο παρελθόν (σε άλλα κράτη μέλη) κατέληξαν στον σοβαρό τραυματισμό ακόμα και στον θάνατο υπό επιστροφή αλλοδαπών, «Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεώθηκαν να θεσπίσουν και να θέσουν σε λειτουργία έναν αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου των επιχειρήσεων αναγκαστικής επιστροφής αλλοδαπών». Η κ. Cuzuioc-Weiss τόνισε τη σημασία που έχει ο μηχανισμός,

αφού στην πρώτη του φάση κατάφερε να θεσπίσει τους πρώτους κανόνες για τις αναγκαστικές επιστροφές, καθώς και να δημιουργήσουν εκπαιδευτικά πρωτόκολλα και μηχανισμούς αποτελεσματικής παρακολούθησης των διαδικασιών επιστροφής των μεταναστών. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι στην πρώτη φάση τα κράτη που συμμετείχαν ήταν οκτώ, έπειτα ανήλθαν στα 15 και σήμερα είναι στα 22, περιλαμβανομένης και της Κύπρου.

Διαδικασία τριών σταδίων

Ο λειτουργός Επιτροπής Διοικήσεως, υπεύθυνος για τα θέματα του μηχανισμού κ. Κώστας Ιωάννου ανέφερε ότι οι διαδικασίες περιλαμβάνουν τρία στάδια. «η διαδικασία αρχίζει από τη στιγμή που ξεκινά η απομάκρυνση ενός άτυπου μετανάστη και λήγει με την αναχώρησή του/της από την Κύπρο και την επανεισδοχή του/της στη χώρα καταγωγής του ή σε χώρα διέλευσης ή σε άλλη τρίτη χώρα, στην οποία αποφασίζει εθελοντικά να επιστρέψει και γίνεται αποδεκτός/η». Το πρώτο είναι από τη λήψη της απόφασης απομάκρυνσης μέχρι την έναρξη της σχετικής διαδικασίας από τον χώρο κράτησης στο αεροδρόμιο ή το λιμάνι. Το δεύτερο είναι από την παραλαβή του ατόμου από τον χώρο κράτησης μέχρι την είσοδο του στο αεροπλάνο ή το πλοίο για αναχώ-

Στο σεμινάριο που διοργάνωσε το Γραφείο της Επιτροπής Διοικήσεως συμμετείχαν ο Γιάννης Μπούτσελνς από το Γραφείο Συνηγόρου του Πολίτη της Ελλάδας, η Barbara Cuzuioc-Weiss, διαχειρίστρια Έργου και ο Κώστας Ιωάννου, λειτουργός του Γραφείου της Επιτροπής Διοικήσεως.

ρηση, και το τρίτο και τελευταίο στάδιο είναι από την έναρξη του ταξιδιού με το αεροπλάνο ή το πλοίο μέχρι την άφιξη και την υποδοχή στη χώρα προορισμού. Όπως επισημαίνει το Γραφείο της Επιτροπής στόχος του Μηχανισμού είναι η παρακολούθηση όλων των σταδίων της αναγκαστικής επιστροφής, που ακολουθούν οι αρμόδιες μεταναστευτικές αρχές και η άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου, ο οποίος θα διασφαλίζει την εφαρμογή των κοινών κανόνων και διαδικασιών που προνοούνται τόσο στην Ευρωπαϊκή όσο και στην Εθνική νομοθεσία.

58 επιστροφές το 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (YAM) της Αστυνομίας κάθε χρόνο πραγματοποιούνται γύρω στις 500-600 αναγκαστικές επιστροφές. Για το 2019 ο Μηχανισμός έχει θέσει αριθμητικό στόχο να παρακολουθήσει γύρω στις 250 με 300 από αυτές τις επιστροφές, και μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί 58 παρακολουθήσεις αναγκαστικών επιστροφών. Για καθένα από αυτές τις επιστροφές έχουν υποβληθεί σχετικές εκθέσεις, όπου καταγράφονται όλα τα στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της επιχείρησης ενώ, Για έξι, δε, από αυτές, υποβλήθηκαν, από την Επιτροπή στον Αρχηγό Αστυνομίας, εισηγήσεις

Διήμερο Σεμινάριο

Το Γραφείο Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής ως Μηχανισμός Παρακολούθησης των Διαδικασιών των Αναγκαστικών Επιστροφών Άτυπων Μεταναστών, διοργάνωσε διήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο στις 9 - 10 Μαΐου 2019, αναφορικά με τις Διαδικασίες Αναγκαστικών Επιστροφών και τους Μηχανισμούς Παρακολούθησης των Αναγκαστικών Επιστροφών. Ο στόχος του ήταν να προσφερθεί στους λειτουργούς του Γραφείου της Επιτροπής Διοικήσεως και στα στελέχη της Κυπριακής αστυνομίας μια πρώτη εισαγωγική, εκπαίδευση και ανταλλαγή εμπειριών, προκειμένου αυτοί να εκτελούν τα καθήκοντά τους με τρόπο που θα σέβεται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα των υπό επιστροφή αλλοδαπών. Οι εισηγητές και εκπαιδευτές του σεμιναρίου προέρχονταν από την Αυστρία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία, την Πολωνία, τη Γερμανία, την Ελλάδα και την Κύπρο και εκπροσώπησαν τη FRONTEX, την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Συνόρων (SEF), την Ελληνική Αστυνομική Ακαδημία, το Γραφείο του Συνηγόρου του Πολίτη, την Αστυνομία Κύπρου και το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Το σεμινάριο παρακολούθησαν Λειτουργοί του Γραφείου Επιτροπής, μέλη της Αστυνομίας, του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και Λειτουργοί από το Γραφείο του Συνηγόρου του Πολίτη.

για βελτίωση. Είναι ελπιδοφόρο, ωστόσο, ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν παρατηρηθεί σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των ατόμων που τελούσαν υπό επιστροφή και οι συστάσεις που έγιναν αφορούσαν την προσεκτική και με φειδώ χρήση του χώρου κράτησης που η YAM διατηρεί στο αεροδρόμιο και για τη χρήση χειροπέδων ώστε και αυτή να συνάδει με την ατομική εκτίμηση κινδύνου, καθώς και το είδος, το υλικό που χρησιμοποιείται για το συγκεκριμένο σκοπό. Στην Ευρώπη π.χ. χρησιμοποιούνται ρούχινες με βέλκρο χειροπέδες αντί μεταλλικές.

Διεκδικούμε περισσότερη κοινωνική Ευρώπη

Χαμένη ψήφος θα δοθεί στα κόμματα που θα έχουν ούτως ή άλλως εκπροσώπηση στο Ευρωκοινοβούλιο, λέει ο Μαρίνος Κλεάνθους

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

«Τώρα είναι η στιγμή που η Ευρώπη θα πρέπει να επιβάλει τα ίδια κοινωνικά δικαιώματα ιδιαίτερα στον τόπο μας που έχει περάσει τη βίαιη οικονομική κρίση. Εξατίας του κούρεματος». λέει στη συνέντευξη του στην «Κ» ο υποψήφιος ευρωβουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης Μαρίνος Κλεάνθους. Όπως αναφέρει, δεν αποτελεί χαμένη ψήφο η ψήφος στη ΔΗΠΑ, αλλά η ψήφος στα τρία μεγάλα κόμματα που ούτως ή άλλως θα λάβουν τις έδρες τους. Απορρίπτει τα περί υποθέσις βοήθειας από το Προεδρικό, όπως επίσης και το ότι αποτελούν το αντιΔΗΚΟ.

—Για ποιον λόγο να προσέλθει ο Κύπριος στην κάλπη δεδομένων και των πολιτικών που πάρθηκαν το 2013;

—Διότι ακριβώς θα πρέπει να διεκδικήσουμε από την Ευρώπη περισσότερη στήριξη για τα θέματα της κοινωνικής αλληλεγγύης. Είναι, επίσης, μια ευκαιρία να σκληρυνθούν νέες επιλογές που δεν έχουν σχέση με τις νοοτροπίες των ηγεσιών των παραδοσιακών κομμάτων.

—Γιατί τώρα;

—Διότι μετά το κούρεμα του 2013 και το βίαιο πρόσωπο της Ευρώπης, τώρα είναι η στιγμή να διεκδικήσουμε για την κοινωνία! Αυτό θα γίνει μόνο με τη συμμετοχή και την εκλογή νέων και καθαρών ευρωβουλευτών που θα αναδείξουν τα πολλά κοινωνικά προβλήματα που ζούμε στην Κύπρο.

—Τι καινούργιο θα πείτε εσείς στο

Ευρωκοινοβούλιο και για ποιο λόγο να σας στηρίξει κάποιος με την ψήφο του;

—Είμαστε ένα νέο, καθαρό και ειλικρινές κόμμα του Κέντρου και φιλοδοξούμε να στεγάσουμε τους πολίτες που για διάφορους λόγους και ανεξάρτητα από τις μέχρι σήμερα πολιτικές τους αφετηρίες νιώθουν απογοητευμένοι από τα παραδοσιακά κόμματα. Εμείς διεκδικούμε λύσεις, όχι λόγια. Άρα ναι, χωρίς να έχουμε τα βاریδια των άλλων κομμάτων έχουμε τη δυνατότητα να διεκδικήσουμε περισσότερα για την Κύπρο.

—Ποιοι θα είναι οι στόχοι και η προτεραιότητά σας, αν εκλεγείτε;

—Προτεραιότητά μου είναι τα κοινωνικά θέματα. Είναι απαράδεκτο στο όνομα της οικονομίας να βλέπουμε την Ευρώπη να εξατνίζει την αυστηρότητά της, γιατί θέλει ενιαίους δείκτες και την ίδια ώρα στα κοινωνικά θέματα να βλέπουμε την Ευρώπη να περιορίζεται στο ελάχιστο των δικαιωμάτων. Είναι άδικο σήμερα μια μάνα, ένας μονογονιός ή ένας ανάπηρος στην Ευρώπη να έχει διαφορετική στήριξη ανάλογα από το εάν είναι από τη Γερμανία, τη Γαλλία ή την Ολλανδία, ενώ αν είναι από την Κύπρο να έχει λιγότερη στήριξη. Τώρα είναι η στιγμή που η Ευρώπη θα πρέπει να επιβάλει τα ίδια κοινωνικά δικαιώματα ιδιαίτερα στον τόπο μας που έχει περάσει τη βίαιη οικονομική κρίση, εξαιτίας του κούρεματος. Ως επαγγελματίας, επίσης, αντιλαμβάνομαι την σπουδαιότητα της καινοτομίας. Πιστεύω στα πολλά καλά που θα επιφέρει η

Ψήφος σε έναν νέο κομματικό χώρο, όπως η Δημοκρατική Παράταξη, ενισχύει μία νέα, συνετή φωνή, λέει στην «Κ» ο Μαρίνος Κλεάνθους.

“

Μακριά από μας η ταμπέλα του αντιΔΗΚΟ. Άλλωστε, η ηγεσία του σημερινού μεταλλαγμένου ΔΗΚΟ κρίθηκε και αξιολογήθηκε και επανάληψη για την αξιοπιστία της.

τεχνολογία ευρύτερα στην κοινωνία και στην οικονομία. Αυτός, λοιπόν, θα είναι ακόμη ένας τομέας που θα ήθελα να ασχοληθώ.

—Το γεγονός ότι θέτετε ως στόχο το 3,6% δείχνει πως εσείς οι ίδιοι θεωρείτε απομακρυσμένο σενάριο την κατάκτηση έδρας. Δεν αποτελεί συνεπώς χαμένη ψήφο η ψήφος στη Δημοκρατική Παράταξη;

—Εγώ θα αντέστρεφα το ερώτημα και θα έλεγα ότι χαμένη ψήφος θα δοθεί στα κόμματα, που, ανεξάρτητα αν θα πέσουν ή αν θα ανέβουν τα ποσοστά τους, είναι δεδομένο ότι θα πάνον και τις έδρες. Είναι δηλαδή δεδομένο ότι ο ΔΗΣΥ, το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ, όπως έχουν τα πράγματα, θα έχουν εκπροσώπηση στην Ευρωβουλή και άρα στήριξη σε αυτές τις δυνάμεις από τους απογοητευμένους πολίτες δεν προσφέρει τίποτα το διαφορετικό στα πολιτικά πράγματα. Αντίθετα, ψήφος σε έναν νέο κομματικό χώρο, όπως η Δημοκρατική Παράταξη ενισχύει μία νέα, συνετή, νούσιμη φωνή, αναγκαία σε μία δημοκρατία. Η στήριξη σε μία κεντρία φωνή δίνει προοπτική για τη νέα μέρα. Εμείς δεν έχουμε τον μηχανισμό που έχουν άλλα κόμματα, δεν έχουμε έμμισθα στελέχη, ούτε και κινούμαστε με τη λογική των παραδοσιακών κομμάτων. Άρα πράγματι ο στόχος που θέσαμε είναι προσγειωμένος. Ταυτόχρονα, όμως, αισιοδοξούμε και δεν αποκλείουμε και την έκπληξη.

—Η έκπληξη είναι η έδρα;

—Ναι. Από την καθημερινή μας επαφή με τους πολίτες βλέπουμε

ότι όλο και περισσότεροι αντιλαμβάνονται πως η στήριξη στη Δημοκρατική Παράταξη θα είναι στήριξη προς τα δικά τους συμφέροντα.

—Να υποθέσουμε ότι κύριος στόχος είναι να αντλήσετε ψήφους από τα τρία μεγάλα κόμματα;

—Απευθυνόμαστε σε όλους, δεν αποκλείουμε κανέναν. Άλλωστε, αυτή είναι η λογική του Κέντρου μας, καθώς απευθυνόμαστε σε ένα ευρύτερο ακροατήριο: τόσο στους απογοητευμένους πολίτες της Δεξιάς, όσο και στους απογοητευμένους πολίτες της Αριστεράς, αλλά, βεβαίως, ως κεντρικό κόμμα αφετηρία μας είναι κυρίως οι πολίτες εκείνοι που τοποθετούνται ανάμεσα στην Δεξιά και την Αριστερά. Δεν κολάμε σε ταμπέλες, για εμάς ουσία είναι τα προβλήματα των πολιτών και πώς θα είμαστε πρακτικοί και αποτελεσματικοί. Είμαστε κουρασμένοι από τα συνθήματα που ακούγαμε τόσο καιρό και αγανακτισμένοι από τις λογικές των παραδοσιακών κομμάτων και των ηγεσιών τους που μέχρι σήμερα δίνουν την αίσθηση ότι αντί να λειτουργούν με όρους πραγματικής δημοκρατίας, διαφάνειας και πλουραλισμού, δείχνουν να λειτουργούν περισσότερο προκειμένου να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα της εκάστοτε ηγεσίας τους και των στενών ανθρώπων που είναι γύρω τους. Απέναντι σε αυτά, λοιπόν, υπάρχει η Δημοκρατική Παράταξη.

—Σας στηρίζει όντως το Προεδρικό και ο Νίκος Αναστασιάδης;

—Ακούγονται και λέγονται πολλά. Νομίζω ότι με τέτοιου είδους δια-

δόσεις δεν εξυπηρετείται τίποτα άλλο παρά να αποπροσανατολίσουμε την προσπάθεια που κάνει η Δημοκρατική Παράταξη. Μία προσπάθεια που στόχο έχει να δώσει διέξοδο στους απογοητευμένους πολίτες από την παρούσα κατάσταση. Να σας το θέσω διαφορετικά: δυνατή ΔΗΠΑ συμφέρει σε όλους, καθώς δίνει την απαραίτητη ισορροπία που χρειάζεται ο κομματικός χάρτης. Ως ψυχράιμοι Κεντρώοι, ως δημοκράτες εκεί που βλέπουμε κάτι καλό από την κυβέρνηση βεβαίως και το στηρίζουμε και εκεί που βλέπουμε κάτι κακό, ασκήσαμε —και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε— την κριτική μας.

—Θα είστε κοντά στην κυβέρνηση ή θα είστε το αντιΔΗΚΟ;

—Μακριά από μας η ταμπέλα του αντιΔΗΚΟ. Άλλωστε, η ηγεσία του σημερινού μεταλλαγμένου ΔΗΚΟ κρίθηκε και αξιολογήθηκε κατ' επανάληψη για την αξιοπιστία της. Εμείς φιλοδοξούμε να είμαστε μία συνετή, αξιόπιστη παράταξη του Κέντρου και της μετριοπάθειας, κάτι που έλειπε από την Κύπρο. Στο Κυπριακό διαφοροποιήσαμε από τα υπόλοιπα κόμματα του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου, καθώς δεν έχουμε αλληγία να πούμε ότι δεν φοβούμαστε την επανένωση του τόπου μας και πως πιστεύουμε στις προοπτικές της ενωμένης μας πατρίδας. Άρα στηρίζουμε τον διάλογο προκειμένου να φτάσουμε σε μία λύση που θα παρέχει την απαραίτητη ασφάλεια στους πολίτες να ζουν ελεύθεροι, ανεξάρτητα από την εθνική τους καταγωγή.

Θερμό τελεσίγραφο Πούτιν σε Ερντογάν

Με βομβαρδισμούς στο Ιντλίπ εξουδετέρωσε συνομιλίες ΗΠΑ-Τουρκίας για αναστολή της αγοράς των πυραύλων S-400

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Σε σκληρότατο διπλωματικό πόκερ μεταξύ ΗΠΑ –Ρωσίας μετεξελίσσεται το σχέδιο της Τουρκίας για απόκτηση ρωσικού πυραυλικού συστήματος S-400, με το μέλλον της περιοχής να διακυβεύεται. Τα προηγούμενα εικοσιτετράωρα, στον άξονα Τουρκίας-Ρωσίας-ΗΠΑ διαδραματίστηκαν πρωτόγνωρες εξελίξεις. Οι ΗΠΑ επιχειρούν να αποφύγουν μια μεγάλη κρίση στις σχέσεις τους με την Τουρκία. Τις κινήσεις της Ουάσινγκτον παρακολουθεί με εκνευρισμό το Κρεμλίνο, το οποίο στριμώχνει στην κυριολεξία στη γωνία την κυβέρνηση Ερντογάν.

Συγκεκριμένα πριν από λίγες ημέρες, οι ΗΠΑ χτύπησαν την πόρτα του τουρκικού προεδρικού μεγάρου, προτείνοντας αναστολή της εξαγοράς των ρωσικών πυραύλων ώστε να αποφευχθεί κορύφωση της έντασης στις διμερείς τους σχέσεις. Η νέα περίοδος αναμονής θα μπορούσε να παρέχει στις εμπλεκόμενες πλευρές τη δυνατότητα να εστιάσουν σε ευαίσθητα ζητήματα, όπως λ.χ. τις ανησυχίες της Τουρκίας στο ζήτημα της εθνικής ασφάλειας της. Η αμερικανική πρόταση διέρρευσε αρχικά στον διεθνή Τύπο και μετά βρήκε θέση και στον τουρκικό. Σε πρώτο στάδιο, η Τουρκία δεν προχώρησε στην επιβεβαίωση ή διάψυσή της. Το τουρκικό Προεδρικό, διά μέσου του εκπροσώπου Τύπου του, επανέλαβε ότι η συμφωνία της Άγκυρας με τη Μόσχα για τους S-400 είναι δεδομένη και «τελειωμένη υπόθεση». Παρόλα αυτά, οι κύκλοι της τουρκικής κυβέρνησης δεν απέκλεισαν το ενδεχόμενο μιας τελικής, συμβιβαστικής λύσης στον άξονα Ουάσινγκτον-Άγκυρας.

Εξαρτώμενη από τον Πούτιν

Η Μόσχα, η οποία παρακολουθεί με προσοχή τις εξελίξεις, δεν άργησε να δώσει τη δική της «απάντηση» στις διπλωματικές μανιούβρες της Ουάσινγκτον και στις αμφιταλαντεύσεις της Άγκυρας, μάλιστα κατά τρόπο εκκωφαντικό. Η απάν-

τηση του Βλαντίμιρ Πούτιν ήλθε από το βόρειο τμήμα της Συρίας, στο Ιντλίπ. Ως γνωστόν, με βάση πρόσφατη συμφωνία Ρωσίας-Τουρκίας-Ιράν, στο Ιντλίπ έχει δημιουργηθεί ένας θύλακας, στον οποίο βρίσκουν καταφύγιο οι δυνάμεις της αντιπολίτευσης. Το τελευταίο διάστημα τον θύλακα, τον οποίο περιφρουρούν ρωσικές και τουρκικές δυνάμεις, ελέγχουν δυνάμεις που διατηρούν σχέσεις με την περίφημη Αλ Κάιντα.

Οι δυνάμεις της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας, έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη και τη συνεργασία της Μόσχας, πριν από λίγες ημέρες ξεκίνησαν νέα, μεγάλη

Ο Ερντογάν απέρριψε συμβιβαστική πρόταση της Ουάσινγκτον για τους S-400 εξαιτίας των πιέσεων του Πούτιν.

επιχείρηση, η οποία έχει ως απώτερο στόχο τον τελικό έλεγχο του Ιντλίπ. Οι σφοδροί βομβαρδισμοί στην περιοχή ήρθαν τη στιγμή που Άγκυρα και Ουάσινγκτον συζητούσαν το ενδεχόμενο της αναστολής της αγοράς των S-400. Στην Άγκυρα έμπειροι αναλυτές θεωρούν ότι αυτή η εξέλιξη αποτελεί στην πραγματικότητα αυστηρή προειδοποίηση του κ. Πούτιν προς τον κ. Ερντογάν. Σε περίπτωση που η Τουρκία δεν τηρήσει τις υποσχέσεις της η Ρωσία έχει την δυνατότητα να πλήξει τα τουρκικά συμφέροντα σε διάφορα πεδία. Με επίγνωση της σοβαρότητας της όλης κατάστασης, λοιπόν, πριν από λίγα εικοσιτετράωρα, ο κ. Ερντογάν κάλεσε τηλεφωνικώς τον κ. Πούτιν και ζήτησε τον περιορισμό της επιθετικότητας των κυβερνητικών δυνάμεων στο Ιντλίπ, η οποία πλέον έθετε σε κίνδυνο και τα τουρκικά στρατεύματα. Μετά από το τηλεφώνημα, η Ρωσία τερμάτισε τον βομβαρδισμό ευαίσθητων σημείων και περιοχών και η Τουρκία επανέλαβε ότι η εξαγορά των S-400 προχωρά κανονικά.

Ρωσική ομάδα στρατιωτικών και τεχνικού προσωπικού αναμένεται στην Τουρκία στις αρχές Ιουνίου για μελέτη πεδίου σχετικά με πιθανές θέσεις ανάπτυξης για συνολικά 192 ρωσικούς πυράλλους.

Και η Κύπρος κομμάτι της αναμέτρησης

Για τον Μετίν Γκιουρτζάν, ο οποίος την προηγούμενη δεκαετία υπήρξε σύμβουλος των Τουρκικών Ενδύσεων, οι προαναφερόμενες εξελίξεις είναι ιστορικής σημασίας και επηρεάζουν την τροπή των εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή. Ο έμπειρος αναλυτής τονίζει ότι η αναμέτρηση της Ρωσίας με τις ΗΠΑ, στο επίκεντρο της οποίας βρίσκεται η Τουρκία, επηρεάζει ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο, ενώ η Κύπρος διαδραματίζει τον δικό της, ιδιαίτερο ρόλο σε αυτό το σκληρό διπλωματικό παιχνίδι.

Με αναφορά την Κύπρο, ο κ. Γκιουρτζάν, υπενθυμίζει τα όσα συνέβησαν στο πλαίσιο μιας εκδήλωσης του NATO, από την οποία απείχε η Τουρκία, διαμαρτυρόμενη για την πρόσκληση που έλαβε η Λευκωσία. «Σύμφωνα με τουρκικές διπλωματικές πηγές, το κέντρο στρατιωτικών επιχειρήσεων του NATO, γνωστό ως Ανώτατο Αρχηγείο των Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης, δεν θα μπορούσε να πράξει ένα τόσο μεγάλο λάθος», λέει ο κ. Γκιουρτζάν, ο οποίος θεωρεί ότι πλέον η Κύπρος έχει μετατραπεί

σε ένα από τα πεδία αντιπαράθεσης της Τουρκίας με τη Δύση. Ο Τούρκος αναλυτής σημειώνει ότι η κίνηση του NATO στο Κυπριακό ήρθε λίγο μετά την αποτυχημένη επίσκεψη του γενικού γραμματέα του NATO, Jens Stoltenberg στην Κωνσταντινούπολη, η οποία στόχευε σε μια συμβιβαστική φόρμουλα για τους S-400 και προσθέτει: «Τουρκική πηγή με γνώση του θέματος τονίζει ότι μια ρωσική ομάδα στρατιωτικών και τεχνικού προσωπικού αναμένεται στην Τουρκία στις αρχές Ιουνίου για μελέτη πεδίου σχε-

τικά με πιθανές θέσεις ανάπτυξης για συνολικά 192 ρωσικούς πυράλλους. Αν και δεν έχει επιβεβαιωθεί ακόμη, τα ρωσικά μέσα ενημέρωσης αναφέρουν ότι στα τέλη Μαΐου περίπου 100 Τούρκοι στρατιώτες θα ξεκινήσουν πρόγραμμα κατάρτισης πέντε μηνών στη Ρωσία. Στις αρχές Αυγούστου οι πύραυλοι και περίπου 10 οχήματα θα αρχίσουν να φτάνουν στην Τουρκία. Εν ολίγων, τον Ιούνιο, η αγορά των S-400 από την Τουρκία θα μετατραπεί σε πλαίσιο θεσμικής αμυντικής συνεργασίας των δύο χωρών».

Λάθος της Βουλής η ψήφος σε Τ/κ των Κατεχομένων

Το Πατριωτικό Κίνημα είναι αισιόδοξο και όχι ματαιόδοξο ως προς το ζητούμενο των ευρωεκλογών, αναφέρει ο Χρίστος Ρότσας

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ**

Με έντονες απόψεις στο θέμα παραχώρησης δικαιώματος ψήφου σε Τ/κ που διαμένουν στις κατεχόμενες περιοχές, εμφανίζεται ο υποψήφιος ευρωβουλευτής του Πατριωτικού Κινήματος Χρίστος Ρότσας. Στη συνέντευξή του στην «Κ» παραθέτει τα προβλήματα της Ε.Ε., το τι θα πράξει ο ίδιος στην Ευρώπη, ενώ εξηγεί γιατί η ακροδεξιά έχει άνοδο.

–Με τη συμμετοχή σας στις ευρωεκλογές της 26ης Μαΐου αποσκοπείτε να μετρήσετε δυνάμεις ή πιστεύετε πως υπάρχουν περιθώρια εκλογής;

–Είμαστε αισιόδοξοι αλλά όχι ματαιόδοξοι. Ούτε καταβαίνουμε για να μετρήσουμε δυνάμεις, το θεωρούμε λάθος κάποιος να κατεβαίνει σε εκλογές για να μετρήσει τη δύναμή του, όπως έκανε το ΕΛΑΜ, όταν κατέβηκε στις Προεδρικές του 2018. Πάμε στις εκλογές για να πούμε στους πολίτες τις θέσεις μας. Να τις συζητήσουμε μαζί τους και να τις συγκρίνουν με τις θέσεις των άλλων και μετά να πάρουν τις αποφάσεις τους. Γι' αυτό κωδικοποιήσαμε τις θέσεις μας στις 21+1. Η μπορεί ο κόσμος εύκολα να δει ποιοι είμαστε και τι προσβέουμε. Εμείς κάνουμε σωστά το δικό μας μέρος, αναμένουμε και από τον κόσμο να κάνει και εκείνος το σωστό, δηλαδή να ψηφίσει ελεύθερα και όχι διότι γεννήθηκε στο άλφα ή βήτα κόμμα, που εν πολλοίς δυστυχώς αυτό γίνεται. Όμως κάτι άρχισε να αλλάζει.

–Σε περίπτωση εκλογής σας τι περισσότερο θα προσφέρετε από

τους άλλους υποψήφιους ευρωβουλευτές;

–Πρώτο, να βλέπω τους άλλους Ευρωπαίους συναδέλφους και ιθύνοντες της Ε.Ε. στα μάτια και όχι να τα χαμπλώνω. Δεύτερο γνωρίζω σε βάθος τα μεγάλα ευρωπαϊκά θέματα, που χειρίζονται πανευρωπαϊκή αντιμετώπιση και δεν βλέπω την

“

Θέλουμε μια Ευρώπη χριστιανική, βασισμένη στον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό. Μια Ευρώπη με ταυτότητα και όχι μαρμελάδα. Τρίτο, θέλουμε μια Ευρώπη που να αφίνει ελευθερία στα κράτη μέλη της.

Ε.Ε. μόνο στο σημείο εκείνο που αφορά την Κύπρο και μόνο. Εμείς είμαστε πραγματικοί Ευρωπαίοι. **–Τα ψηφοδέλτια των κομμάτων θα έπρεπε να συμπεριλάβουν Τ/κ;**
–Ναι, έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται και Τ/κ που ζουν στις ελεύθερες περιοχές με μόνη εξαίρεση τον Σενέρ Λεβέντ, ο οποίος τιμάει την Κύπρο. Είναι λάθος της Βουλής που ψήφισε χωρίς πολύ προβληματισμό, ως συνήθως, το δικαίωμα στους Τ/κ που κάθονται στα Κατεχόμενα να μπορούν να ψηφίζουν εδώ ωσάν να μην συμβαίνει τίποτα.

Είμαστε στην εποχή των μετριότητων, των δειλών, της μαρμελάδας, του πολιτικά ορθού, της στρέβλωσης της γνώσης, σημειώνει ο κ. Ρότσας.

Σιγά-σιγά λέμε στους ξένους και τους δικούς μας ότι το πρόβλημα λίγο πολύ λύθηκε. Μέγα λάθος.

–Ποια είναι τα καυτά προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει η Ε.Ε;

–Το Πατριωτικό Κίνημα είναι ίσως ο μοναδικός διεκδικητής των εκλογών με ευρωπαϊκή αντί κυπριακή ατζέντα ως συμβαίνει με τα υπόλοιπα κόμματα. Για εμάς τα κύρια προβλήματα της Ε.Ε. είναι η ισοπολιτεία. Δηλ. κάθε χώρα να μπορεί να προσφέρει τα θετικά της στην Ε.Ε. και να μην αναγκάζεται να ακολουθεί τις 1-2 μεγάλες χώρες. Ο Α΄

και ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος μας διδάξαν ότι η σοφία δεν έχει να κάνει με το μέγεθος μιας χώρας. Δεύτερο, το μεταναστευτικό. Η άκρατη μετανάστευση πολιτών ξένων πολιτισμών με άλλες θρησκείες και συνήθειες φοβίζει τους γηγενείς ευρωπαϊκούς πληθυσμούς. Θέλουμε μια Ευρώπη χριστιανική, βασισμένη στον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό. Μια Ευρώπη με ταυτότητα και όχι μαρμελάδα. Τρίτον, θέλουμε μια Ευρώπη που να αφίνει ελευθερία στα κράτη μέλη της. Οι 160.000-180.000 σελίδες ευρωπαϊκό κεκτι-

μένο είναι τρέλα. Δεν είναι κακό να αγαπάς τη χώρα σου. Τέταρτο πρόβλημα είναι η αποξένωση και απομάκρυνση των λαϊκών μαζών από το ευρωπαϊκό, αλλά και εθνικό γίγνεσθαι λόγω παγκοσμιοποιήσης. Θέλουμε η Ε.Ε. ως μεγάλη οικονομική δύναμη να τροποποιήσει τους όρους λειτουργίας της παγκοσμιοποίησης προς όφελος και των εργαζομένων της Ε.Ε. Δεν μπορεί, είναι ύβρις γι' αυτούς που ντρέπονται να πιστεύουν ότι οι εργαζόμενοι στην Ε.Ε., ότι τα παιδιά τους θα έχουν χειρότερο μέλλον από το δικό τους παρελθόν. Είναι ντροπή και δείκτης αποτυχίας της Ε.Ε.

–Δεκαπέντε χρόνια μετά την ένταξη στην Ε.Ε. οι προσδοκίες που υπήρχαν διαψεύστηκαν ή επιβεβαιώθηκαν;

–Οι προσδοκίες στο Κυπριακό διαψεύστηκαν με μόνη ίσως εξαίρεση τις πρόσφατες παρεμβάσεις της Ε.Ε. με αφορμή την επέμβαση της Τουρκίας στην ΑΟΖ μας. Το μεγαλύτερο, όμως, όφελος δεν φαίνεται είναι αόρατο, αλλά είναι εκεί, είναι πραγματικότητα και οφείλουμε να το αναγνωρίσουμε. Αν ήμασταν δηλαδή εκτός Ε.Ε., η μοίρα μας θα ήταν πολύ χειρότερη. Γι' αυτό την Ε.Ε. δεν την καταργούμε, αλλά τη διορθώνουμε.

–Μπορείτε να κάνετε μια αποτίμηση στο τι πρόσθεσε η Ε.Ε. στην Κυπριακή Δημοκρατία;

–Η ασφάλεια, που δεν θα είχαμε χωρίς την ένταξη μας στην Ε.Ε. Επίσης, μάς έμαθε να νοιαζόμαστε το περιβάλλον και να σεβόμαστε τα δικαιώματα του πολίτη. Το κούρεμα, όμως, του 2013 επηρέασε βαθιά την ψυχή των Κυπρίων έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών. Υπέσκαψε την

εμπιστοσύνη. Αντί της αλληλεγγύης είδαμε τον εκβιασμό και τον βιασμό. Ποτέ ξανά.

–Οι έξι νέοι κύπριοι ευρωβουλευτές σε ποιο θέμα ή θέματα θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή;

–Έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε τέσσερα θέματα. Την ισοπολιτεία, δεν μπορεί κάποιος να είναι περισσότερο ίσος από τον άλλο. Στην προστασία της ταυτότητάς μας, στην ισότητα των πολιτών ή στον πόλεμο κατά της ανισότητας, στον σεβασμό των κρατών εθνών με σεβασμό στις ιδιαιτερότητες ενός εκάστου των κρατών. Και τέλος στην εμπλοκή της Ε.Ε. στην λύση του Κυπριακού με έναν δίκαιο τρόπο.

–Υπάρχει κίνδυνος από την άνοδο της ακροδεξιάς στην Ευρώπη;

–Όσο οι λόγοι της ανόδου της είναι εκεί, θα ανεβαίνει. Άρα θα πρέπει οι κυβερνώσες ελίτ της Ευρώπης να κατέβουν επιτέλους από τους θώκους τους και να ακούσουν από τον λαό τα παράπονά του.

–Το διακύβευμα των ευρωεκλογών ποιο είναι;

–Κανένα. Δεν έχει διακύβευμα. Είμαστε στην εποχή των μετριότητων, των δειλών, της μαρμελάδας, του πολιτικά ορθού, της στρέβλωσης της γνώσης για να μην φαίνεται αυτό που εννοούμε. Φύγαμε από τη γλώσσα των σχεδίων και πήγαμε στη γλώσσα της ομιλίας για να συνηγορήσουμε καλύτερα και εμείς οι σημερινοί Ευρωπαίοι την παραποιούμε κάτι που οι πολύ μακρινοί πρόγονοί μας δεν μπορούσαν να κάνουν με τα σχέδια και τα σκίτσα. Δεν είχε χώρο για ψέμα. Είναι σχετικό ένα ποίημά μου εδώ που έγραφα πριν από καιρό.

Οι προσδοκίες και οι φόβοι των κομμάτων πριν την κάλπη

Διαχείριση ήττα επιδιώκει ο ΣΥΡΙΖΑ – Νίκη άνω του 3,5% ο στόχος της Ν.Δ.

Του **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Σε «μπιτέρ» των μαχών» αναδεικνύονται για τον ΣΥΡΙΖΑ και τη Ν.Δ., αλλά και για τα μικρότερα κόμματα, οι ευρωκάλπες της 26ης Μαΐου, καθώς θα διαμορφώσουν σε καταλυτικό βαθμό το πολιτικό κλίμα εντός του οποίου η χώρα θα οδεύσει στις εθνικές εκλογές, που θα διεξαχθούν, το αργότερο, τον προσεχή Οκτώβριο.

Τα κομματικά επιτελεία εισέρχονται στην τελική ευθεία της προεκλογικής περιόδου με αποκλίνουσες στρατηγικές, αλλά και διαφορετικούς φόβους και ελπίδες για το αποτέλεσμα της προσεχούς Κυριακής. Ο Αλέξης Τσίπρας, παρά την πρόσφατη τοποθέτησή του περί νίκης του ΣΥΡΙΖΑ στο «πρώτο ημίχρονο» έναντι της Ν.Δ. —το δεύτερο θα είναι οι εθνικές εκλογές—, έχει ως βασική στόχευση μια διαχείριση ήττα στην ευρωκάλη. Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, ότι έσπευσε να υποβαθμίσει το αποτέλεσμα της επικείμενης αναμέτρησης των ευρωεκλογών, χαρακτηρίζοντάς το «δημοσκοπήση».

Για τον ΣΥΡΙΖΑ, διαχείριση ήττα θεωρείται ένα αποτέλεσμα μικρότερο των 5 ποσοσטיών μονάδων, με τη Ν.Δ., παράλληλα, να συγκεντρώνει ποσοστό κάτω του 30%. Σε μια τέτοια περίπτωση, το Μέγαρο Μαξίμου θα υποστηρίξει πως η μάχη των εθνικών εκλογών είναι «ανοικτή», ενώ, παράλληλα, θα κλονιστεί η επικρατούσα αντίληψη ότι η Ν.Δ. οδεύει προς την αυτοδυναμία. Κάθε

διαφορετικό αποτέλεσμα θα αποτελέσει μείζον πρόβλημα για τον κ. Τσίπρα και θα επαναφέρει στο προσκήνιο το σενάριο των εκλογών-εξπρές τον Ιούνιο, προκειμένου ο ΣΥΡΙΖΑ να αποφύγει μια στρατηγική ήττα με την εξάντληση της τετραετίας. Πάντως, το συγκεκριμένο σενάριο των εκλογών τον Ιούνιο συζητείται και για την περίπτωση κατά την οποία από τις ευρωκάλπες προκύψει κάποιο αποτέλεσμα-εκπλήξη, κατά την περίπτωση δηλαδή που η διαφορά μεταξύ Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ είναι μικρή.

Οι «φόβοι» του ΣΥΡΙΖΑ ενόψει της αναμέτρησης της προσεχούς Κυριακής αντανακλούν και τις προσδοκίες της Ν.Δ. για τις ευρωεκλογές. Αντικειμενικά, στόχος της Πειραιώς είναι η νίκη στις ευρωεκλογές με ποσοστό μεγαλύτερο του 3,5% με το οποίο είχε επικρατήσει ο ΣΥΡΙΖΑ στην αναμέτρηση των ευρωεκλογών του Μαΐου του 2014. Εξάλλου τότε, λίγους μήνες αργότερα, τον Ιανουάριο του 2015, η επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ έναντι της Ν.Δ. ήταν ευρεία, ενώ το ίδιο είχε συμβεί και το 2009 με «μονομάχους» τον Κώστα Καραμανλή και τον Γιώργο Παπανδρέου.

Πάντως, μια διαφορά αισθητά κάτω του 5% μπορεί να αποτελέσει «αγκάθι» στη στρατηγική της Πειραιώς ενόψει των εθνικών εκλογών, καθώς οι δημοσκοπήσεις των τελευταίων μηνών που καταγράφουν ευρύ προβάδισμα της Ν.Δ. έχουν

Εφόσον η Ν.Δ. νικήσει με διαφορά μικρότερη του 5%, το Μέγαρο Μαξίμου θα υποστηρίξει πως η μάχη των εθνικών εκλογών είναι «ανοικτή».

Ο κ. Τσίπρας θα επιμείνει στη ρητορική ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, σε αντίθεση με τη Ν.Δ., μεριμνά για «τους πολλούς».

ανεβάσει ψηλά τον πήχυ για τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Για τον λόγο αυτό, εξάλλου, ο πρόεδρος της Ν.Δ. επισμαίνει με κάθε ευκαιρία ότι στην αναμέτρηση της προσεχούς Κυριακής οι ψηφοφόροι δεν πρέπει να κινηθούν με λογική «χαλαρή» ψήφου, παρότι παραδοσιακά στις ευρωεκλογές δεν κυριαρχούν τα ισχυρά διλήμματα διακυβέρνησης που χαρακτηρίζουν τις εθνικές εκλογές.

Το ΚΙΝΑΛ

Μεγάλο «στοίχημα», όμως, είναι η πορεία προς τις κάλπες και για το ΚΙΝΑΛ και τη Φώφη Γεννηματά. Η Χαριλάου Τρικούπη έχει στόχο να καταγράψει διψήφιο πο-

σοστό ώστε να αποτραπεί η αισθησιση ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει παγωθεί ως η βασική συνιστώσα της Κεντροαριστεράς, όπως επιδιώκει ο κ. Τσίπρας. Πάντως, ο πραγματικός πήχυς για το ΚΙΝΑΛ είναι να υπερβεί το 8,04% που είχε αποσπάσει το 2014 η «Ελιά» υπό τον Ευάγγελο Βενιζέλο. Υπενθυμίζεται ότι ο τότε πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είχε θέσει στη συγκεκριμένη αναμέτρηση ένα ισχυρότατο δίλημμα, αφήνοντας να εννοηθεί πως στην περίπτωση αρνητικού αποτελέσματος, θα αποσυρόταν από τη συγκυβέρνηση με τον Αντώνη Σαμαρά.

Τέλος, οι ευρωκάλπες της προσεχούς Κυριακής θα αποτελέσουν «κρας τεστ» και για τα κοινοβουλευτικά κόμματα που σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις κινδυνεύουν να βρεθούν στις εθνικές εκλογές κάτω από το όριο του 3%, το οποίο είναι απαραίτητο προκειμένου να διατηρήσουν την παρουσία τους στη Βουλή, δηλαδή για την Ενωση Κεντρώων, το Ποτάμι και τους ΑΝΕΛ. Εάν κάποια από αυτά τα

κόμματα καταγράψουν χαμηλή τιμή στην επικείμενη αναμέτρηση, ουσιαστικά θα δουν τις προοπτικές διατήρησης της κοινοβουλευτικής τους παρουσίας να εκμηδενίζονται, καθώς είναι κοινά αποδεκτό ότι στις εθνικές εκλογές που θα ακολουθήσουν η πτώση θα είναι ισχυρότατη, «πιέζοντας» τους μικρότερους κομματικούς σχηματισμούς.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί πως ο πρωθυπουργός και ο κ. Μητσοτάκης οριστικοποιούν, πλέον, τη στρατηγική τους ενόψει της τελευταίας προεκλογικής εβδομάδας. Ο κ. Τσίπρας θα επιμείνει στη ρητορική ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, σε αντίθεση με τη Ν.Δ., μεριμνά για «τους πολλούς», ενώ θα επιδιώσει να μεταβάλει την πολιτική αντιπαράθεση σε μια προσωπική αναμέτρηση μεταξύ του ίδιου και του κ. Μητσοτάκη. Αντίθετα, ο πρόεδρος της Ν.Δ. θα αποφύγει τις αναφορές στον πολιτικό του αντίπαλο και θα εστιάσει στο «θετικό αφήγημα» του κόμματός του, για την επόμενη τετραετία.

Στρατηγική Μητσοτάκη χωρίς... Τσίπρα

Στην τελική ευθεία προς τις κάλπες, εστιάζει στο θετικό αφήγημα

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

«Το μέλλον της Ελλάδας δεν μπορεί να περιμένει. Αρχίζει τώρα»... Οι φράσεις αυτές, με τις οποίες κλείνει ως πρωταγωνιστής και ως αφηγητής το τελευταίο προεκλογικό σποτ της Ν.Δ., είναι χαρακτηριστικές. Δεν υπάρχει ούτε λέξη για την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό. Και είναι ενδεικτική της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Κυριάκος Μητσοτάκης στις μέρες που απομένουν μέχρι τις κάλπες: η αναφορά του ονόματος «Τσίπρας» δεν συμπεριλαμβάνεται σε αυτήν.

Το περιεχόμενο του σποτ, εξάλλου, στο οποίο ο πρόεδρος της Ν.Δ. εμφανίζεται να απευθύνεται στους πολίτες εν μέσω πλάνων από περιόδες του ανά την Ελλάδα και να επαναλαμβάνει ότι η χώρα χρειάζεται πολιτική αλλαγή, αλλαγή πορείας, προσώπων και νοοτροπίας —«γιατί ο κόσμος αλλάζει όταν αλλάζουμε εμείς», όπως σημειώνει—, αποτυπώνει και τις προθέσεις του κ. Μητσοτάκη τις επόμενες ημέρες. Στόχος είναι να εστιάσει στο θετικό αφήγημα και στις προτάσεις της Ν.Δ., κωδικοποιώντας τους βασικούς προγραμματικούς άξονες της αξιωματικής αντιπολίτευσης και επαναλαμβάνοντας ότι η κάλη των ευρωεκλογών δεν είναι χαλαρή,

καθώς και ότι οι πολίτες ψηφίζουν για το μέλλον.

Μείωση των φόρων, νέες και καλύτερες θέσεις εργασίας, εγγύηση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών, φύλαξη και προστασία των συνόρων, αλλά και ο στόχος του για τη μείωση των πλεονασμάτων, είναι τα μηνύματα του σποτ. Αυτό κλείνει με πλάνο της μεγάλης εκδήλωσης στην οποία ο κ. Μητσοτάκης παρουσίασε τους υποψήφιους ευρωβουλευτές της Ν.Δ., σημειώνοντας για τα νέα πρόσωπα ότι «δεν είναι πολιτικοί, αλλά αξίζει να γίνουν» και διαμνύοντας με αυτό τον τρόπο ότι ποντάρει προσωπικά στο στοίχημα της ανανέωσης και στην ευρωομάδα του.

Δεν υπάρχει καμία αναφορά στην κυβέρνηση και στον Αλέξη Τσίπρα. Το ίδιο συνέβη εξάλλου και τις προηγούμενες ημέρες. «Η κοινωνία έχει πια προσπεράσει τον κ. Τσίπρα. Εμείς κοιτάζουμε μπροστά», σημείωσε, μεταξύ άλλων, κατά την τελευταία περιοδεία του στη Θεσσαλία, ενώ στην ανοικτή συγκέντρωση της Λάρισας έκανε μόνο μία αναφορά στον πρωθυπουργό κι αυτή ήταν για να εκπέμψει το μήνυμα ότι δεν προτιμάει να τον ακολουθήσει στον «κατήφορο», παρόλο που η κυβέρνηση, όπως είπε, διαστρεβλώνει συστηματικά τις θέσεις του.

«Η κοινωνία έχει πια προσπεράσει τον κ. Τσίπρα. Εμείς κοιτάζουμε μπροστά», σημείωσε ο κ. Μητσοτάκης κατά την τελευταία περιοδεία του στη Θεσσαλία (φωτ.).

«Λιγότεροι φόροι για όλους, νέες και καλά αμειβόμενες δουλειές, αποκατάσταση του αισθήματος ασφάλειας στις γειτονιές», το τρίπτυχο του προέδρου της Ν.Δ.

Εμμέσως πλην σαφώς, με αυτό τον τρόπο ο πρόεδρος της Ν.Δ. δίνει το στίγμα ότι ο ίδιος αφήνει πίσω του τον κ. Τσίπρα και η στρατηγική αυτή θα φανεί ακόμη πιο ξεκάθαρα τα επόμενα και τελευταία 24ωρα πριν από τις κάλπες της ερχόμενης Κυριακής, καθώς θα αποφύγει ακόμη και τις ονομαστικές αναφορές στον πρωθυπουργό. Στον ίδιο τόνο, η Πειραιώς ήδη ακολουθεί αυτή τη

στρατηγική και δεν φαίνεται διατεθειμένη να απαντά στην κυβέρνηση τις επόμενες ημέρες. Κι αυτό διότι, όπως λένε στην Πειραιώς, η όξυνση «τρέφει» τον κ. Τσίπρα και μέσα από αυτήν διαστρεβλώνονται και «χάνονται» τα βασικά μηνύματα της Ν.Δ.

Τα παραδείγματα

Αυτά θα προτάξει ο κ. Μητσοτάκης εστιάζοντας σε 15 λέξεις: λιγότεροι φόροι για όλους, νέες και καλά αμειβόμενες δουλειές, αποκατάσταση του αισθήματος ασφάλειας στις γειτονιές. Το τρίπτυχο αυτό επανέλαβε την Παρασκευή κατά το πέρασμά του από τον Κορυδαλλό, ενώ εξειδικεύει όλο και περισσότερο τις δεσμεύσεις της Ν.Δ., εξηγώντας (με παραδείγματα και αριθμούς) πώς θα αυξήσει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων.

Η μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 30% που έχει εξαγγείλει η Ν.Δ. σημαίνει

150 ευρώ λιγότερο φόρο τον χρόνο για έναν μέσο ιδιοκτήτη. Η μείωση του εισαγωγικού φορολογικού συντελεστή για τα φυσικά πρόσωπα στο 9%, για εισοδήματα μέχρι 10.000 ευρώ, από 22% που είναι σήμερα, και η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος σημαίνει ότι τρεις στους τέσσερις ελεύθερους επαγγελματίες θα πληρώνουν μέχρι 900 ευρώ φόρο. Σήμερα πληρώνουν φόρο και τέλος επιτηδεύματος 2.850 ευρώ τον χρόνο και, όπως λέει ο κ. Μητσοτάκης, με τη δική του πολιτική θα πληρώνουν μέχρι 1.950 ευρώ λιγότερο φόρο. Η κατάργηση της ψηφιομένης από την κυβέρνηση μείωσης του αφορολογήτου, στην οποία επιμένει, σημαίνει ότι κάθε συνταξιούχος δεν θα χάσει τη 12η σύνταξη. Ενδεικτικά, ένας συνταξιούχος, με σύνταξη 750 ευρώ τον μήνα, θα κρατήσει στην τσέπη του 442 ευρώ παραπάνω, σημειώνει η Πειραιώς.

Ενόχληση Μέρκελ για τις παροχές

Συνομιλία με τον Αλέξη Τσίπρα στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής στο Σιμπιού στις 8-9 Μαΐου είχε η Άγκελα Μέρκελ, στην οποία του έθεξε το ζήτημα των νέων μέτρων που μόλις είχε εξαγγείλει, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ». Η συνομιλία —η οποία δεν επιβεβαιώνεται επισήμως από την ελληνική πλευρά— είναι ενδεικτική της ενόχλησης που προκαλέσαν στο Βερολίνο οι προεκλογικές παροχές. Αυτό που θορύβησε ιδιαίτερα τη γερμανική πλευρά ήταν το γεγονός ότι η ελληνική κυβέρνηση είχε προχωρήσει μονομερώς στη μείωση των στόχων για τα πρωτογενή πλεονάσματα των ετών έως και το 2022 από το συμφωνηθέν 3,5% του ΑΕΠ. Ο κ. Τσίπρας εξακολουθεί να απολαμβάνει την εύνοια της Γερμανίας καγκελαρίου, ειδικά στον απόηχο της συμφωνίας των Πρεσπών, και υπάρχει ένας βαθμός κατανόησης της ανάγκης τού να «δώσει κάτι πίσω» στους ψηφοφόρους ενόψει εκλογών. Ωστόσο, όπως αναφέρουν πηγές με γνώση της κατάστασης, αντιμετωπίζει και η κ. Μέρκελ εκλογές στις 26 του μηνός και σιδηρόποτε δίνει τροφή στους ακροδεξιούς της AfD (Εναλλακτική για τη Γερμανία) δημιουργεί πολιτικό πρόβλημα. Υπενθυμίζεται ότι μετά τις εξαγγελίες Τσίπρα, η AfD προκάλεσε συζήτηση στη γερμανική Βουλή και υποστήριξε ότι, αν διαπιστωθεί αθέτηση των υποχρεώσεων της Αθήνας, θα πρέπει να επιστρέψει την τελευταία δόση που έλαβε από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (15 δισ. ευρώ), αλλά και να καταργηθούν οι διευκολύνσεις στην αποπληρωμή των δανείων της από τον EFSF.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ο πήχυς

Ποιος είναι ο πήχυς των ευρωεκλογών; Η ευρωκάλη της επόμενης Κυριακής είναι ιδιαίτερη, καθώς είναι η πρώτη ύστερα από τέσσερα χρόνια, και αυτό καθιστά δύσκολη την πρόβλεψη. Μπορεί να γίνει, όμως, σύγκριση με προηγούμενα της ελληνικής εκλογικής εμπειρίας. Το ενδιαφέρον είναι ότι από τα αποτελέσματα παλαιότερων ευρωεκλογών που προηγήθηκαν των εθνικών (1984, 1989, 1999, 2009, 2014) προκύπτει ότι σε καμία ευρωκάλη ο νικητής δεν επικράτησε με περισσότερες από 4,4 μονάδες. Αυτό συνέβη δύο φορές (1989 και 2009), ενώ στις άλλες η διαφορά των δύο πρώτων κομμάτων ήταν ακόμη μικρότερη. Δύο φορές η διαφορά των ευρωεκλογών ήταν πολύ μεγαλύτερη, γεγονός που ερμηνεύεται υπό το πρίσμα των συνθηκών της εποχής: το 1981, όταν οι ευρωεκλογές συνέπεσαν με τις εθνικές εκλογές (κέρδισε το ΠΑΣΟΚ) και το 2004, όταν διεξήχθησαν μετά τις εκλογές που είχε κερδίσει η Ν.Δ. Σε ό,τι αφορά τις εθνικές κάλπες που ακολούθησαν ευρωκάλπες, η διαφορά διευρύνθηκε υπέρ του πρώτου κόμματος στις Εθνικές εκλογές (όπως το 2009 και το 2014). Οι ψηφοφόροι φαίνεται να αντιμετώπισαν την ευρωκάλη ως «προειδοποίηση» για το αποτέλεσμα που θα ακολουθούσε. Μόνη εξαίρεση το 1999, όταν ο Κώστας Σημίτης πτώθηκε στην ευρωκάλη με 3,1% διαφορά υπέρ της Ν.Δ., αλλά κέρδισε τις εθνικές εκλογές —δέκα μήνες μετά— με 1,1%.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ

Γλωσσικό ζήτημα: από τον 19ο στον 20ό αιώνα

Μια νέα εκδοτική σειρά της «Καθημερινής», που φωτίζει το παρελθόν, με τα μάτια στο παρόν και στο μέλλον.

Ο τρίτος τόμος είναι αφιερωμένος στον γλωσσικό διχασμό ανάμεσα στη λόγια γραπτή γλώσσα και στην ομιλούμενη της δημοτικής από το «Ταξίδι μου» του Γιάννη Ψυχάρη έως την καθιέρωση της δημοτικής το 1976.

Βελεστινλής, Σολωμός, Ροΐδης, Μιστριώτης, Ψυχάρης, Κοραΐς, Τριανταφυλλίδης, Κριαράς: πρωταγωνιστές των συγκρούσεων για το γλωσσικό ζήτημα, οι οποίες κορυφώθηκαν με τις ταραχές των αρχών του 19ου αιώνα. Μια έκδοση του ομότιμου καθηγητή Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Χριστόφορου Χαραλαμπάκη.

Την Κυριακή 26 Μαΐου μαζί με την Καθημερινή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

ΝΕΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Ευρωεκλογές στον ρυθμό λαϊκιστών και ακραίων

Κρίσιμη για την Ε.Ε. η επόμενη Κυριακή

Για τη Γερμανίδα καγκελάριο Αγκελα Μέρκελ οι ευρωεκλογές της επόμενης Κυριακής είναι οι τελευταίες πριν ολοκληρώσει τη θητεία της το 2021. Για τον Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν είναι μια δοκιμασία για την πορεία των μεταρρυθμίσεών του, αν και ο ίδιος επιμένει ότι ακόμη και αν αναδειχθεί πρώτη δύναμη η Ακροδεξιά της Μαρίν Λεπέν, δεν θα προχωρήσει σε πολιτική αναδιπλωση.

Την ίδια στιγμή, την ενόχληση του εκλεκτού της Μέρκελ για τη διαδοχή του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, Μάνφρεντ Βέμπερ, έχει προκαλέσει η απροθυμία του Μακρόν να αποκαλύψει ποιον θα στηρίζει για την ηγεσία της Κομισιόν. Παράλληλα, στην Ιταλία είναι πιθανό η αναμέτρηση να αποδειχθεί καταλύτης για την ταραγμένη σχέση των δύο εταίρων στον κυβερνητικό συνασπισμό, του Κινήματος των Πέντε Αστέρων και της ακροδεξιάς Λέγκας του Ματέο Σαλβίνι, που παρουσιάζει μεγάλη δυναμική.

Τα βλήματα των πολιτικών αναλυτών είναι στραμμένα στις επιδόσεις των ακροδεξιών, λαϊκιστικών, αντιουστηνικών κομμάτων που ακόμη και αν αποτύχουν να συσπειρωθούν στο νέο σώμα της Ευρωβουλής, είναι βέβαιο ότι θα καθορίσουν την ατζέντα της πολιτικής αντιπαράθεσης. Ίσως το πιο σοκαριστικό παράδειγμα είναι η διαφανόμενη πρωτιά του κόμματος του Brexit υπό τον Νάιτζελ Φάρατζ, το οποίο αναμένεται να ξεπεράσει τα ποσοστά των Εργατικών του Τζέρεμι Κόρμπιν και των Συντηρητικών της Τερέζα Μέι, παρόλο που οι ευρωβουλευτές του Ηνωμένου Βασιλείου

θα παραμείνουν στο σώμα μέχρις ότου υπάρξει οριστική συμφωνία εξόδου της χώρας από την Ε.Ε.

Προκειμένου να αντιμετωπίσουν την επέλαση των ακραίων σχηματισμών, τα παραδοσιακά κεντροδεξιά κόμματα, ενίοτε και η Αριστερά της Ευρώπης, υιοθετούν τις θέσεις τους, ειδικά στο μεταναστευτικό για να επαναπατρίσουν την δυσανεστική εργατική τάξη. Ο Βέμπερ επέκρινε την τρέχουσα μεταναστευτική πολιτική της Ε.Ε., αποκαλώντας την «ανοικτή πληγή».

«Λάθος τακτική»

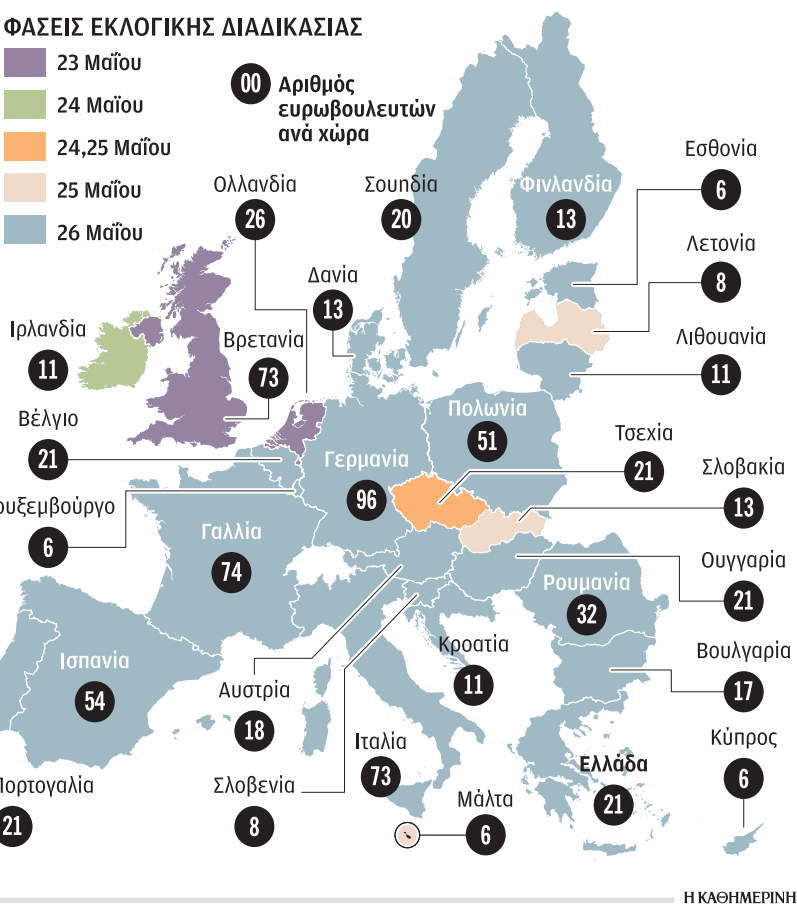
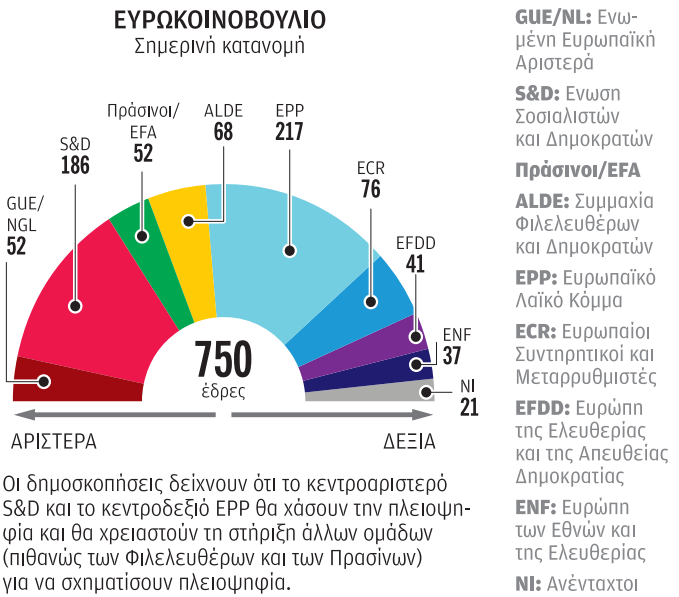
«Δεν περνά ούτε μία εβδομάδα χωρίς κάποιος υποψήφιος ή αρθρογράφος να μη διακηρύξει ότι οι αριστεροί θα ανακτήσουν την εξουσία όταν κλείσουν τα σύνορα», επισημαίνει σε άρθρο στον βρετανικό «Γκάρντιαν» ο Ολλανδός πολιτικός επιστήμονας, Κας Μούντε, ο οποίος εξη-

Οι ειδικοί προειδοποιούν πως είναι πιθανό το Λαϊκό Κόμμα και οι Σοσιαλιστές να απολέσουν έως και 100 έδρες.

γεί γιατί τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα που κάνουν έδαφος εδώ και δύο δεκαετίες δεν πρέπει να θεωρούν λύση για τα δεινά τους την αντιγραφή των υπερσυντηρητικών απόψεων. «Η εμμονή με το μεταναστευτικό δεν είναι τυχαία. Απαιτεί την ευρέως δια-

Μια μάχη με αβέβαιο αποτέλεσμα

Στις κάλπες προσέρχονται οι ψηφοφόροι για να εκλέξουν το νέο Ευρωκοινοβούλιο, που θα εκπροσωπήσει τα 500 εκατομμύρια πολιτών των 28 κρατών της Ε.Ε. Συρρομημετρήσεις δείχνουν ότι τα κυρίαρχα κεντρώα σχήματα θα χάσουν την πλειοψηφία τους, καθώς τα ευρωσκεπτικιστικά κόμματα κερδίζουν έδαφος.

Η Εναλλακτική για τη Γερμανία και οι άλλοι

Εκτός από το Κόμμα του Brexit, τον Εθνικό Συναγερμό της Λεπέν και την αντιμεταναστευτική Λέγκα του Βορρά, ενδιαφέρον θα έχει η επίδοση της Εναλλακτικής για τη Γερμανία (ΑfD), του Κόμματος των Φινλανδών και του Λαϊκού Κόμματος της Δανίας. Ολα αυτά τα κόμματα και μερικά ακόμη εξετάζουν το ενδεχόμενο να δημιουργήσουν μια ενιαία ομάδα στη νέα Ευρωβουλή, για να ενισχύσουν την παρέμβασή τους στον τρόπο διακυβέρνησης της ηπείρου. Σύμφωνα με τον Γεργκ Μόιτεν, επικεφαλής της AfD, η ομάδα θα ονομάζεται Ευρωπαϊκή Συμμαχία των Λαών και των Εθνών και αρχικά θα περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα κόμματα από τις τρεις ομάδες που στεγάζουν αυτή τη στιγμή ποικίλες εθνικιστικές δυνάμεις. Την πρωτοβουλία συσπειρώσης των ετερόκλητων ακροδεξιών κομμάτων ανέλαβε ο Ματέο Σαλβίνι: «Μπορούμε να προτείνουμε μια νέα Ευρώπη επειδή δεν έχουμε κυβερνήσει ποτέ στις Βρυξέλλες», είχε διακηρύξει πρόσφατα. Πάντως, τους συμμετέχοντες στην κοινή ιδέα χωρίζουν μεγάλες ιδεολογικές διαφορές, από τη στάση απέναντι στη Ρωσία και την Κίνα έως τη λιτότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε ανύποπτο χρόνο η AfD είχε καταγγείλει τα σπάταλα σχέδια προϋπολογισμού του Σαλβίνι και της ιταλικής κυβέρνησης. Υπενθυμίζεται ότι η AfD ιδρύθηκε ως απάντηση στα πακέτα διάσωσης προς την Ελλάδα και στη συνέχεια μετεξελίχθηκε σε ξενοφοβικό κόμμα.

δεδομένη πεποίθηση ότι τα μεγάλα παραδοσιακά κόμματα της Κεντροαριστεράς στην Ευρώπη, το Σοσιαλιστικό στη Γαλλία, το Δημοκρατικό στην Ιταλία, οι Σοσιαλδημοκράτες στη Γερμανία, άρχισαν να παρακμάζουν όταν εμφανίστηκαν τα νέα κόμματα

της λαϊκιστικής Ακροδεξιάς, που «έκλεψαν» την εργατική ψήφο με ένα εθνικιστικό, αυταρχικό μήνυμα. Συνεπώς, οι κεντροαριστεροί πολιτικοί αγωνίζονται έκτοτε να βρουν πολιτικές που θα ανακτήσουν την εργατική τάξη», σημειώνει. Στη συνέχεια καταρρίπτει

την εκτίμηση αυτή ως μύθο, αφού και στο παρελθόν η εργατική τάξη έβρισκε θαλπωρή (και στους δεξιούς σχηματισμούς, ενώ η κατάρρευση της Σοσιαλδημοκρατίας ξεκίνησε αρκετά πριν από την άνοδο της Ακροδεξιάς στην Ευρώπη.

Οι προβλέψεις συγκλίνουν ότι τα δύο μεγάλα κόμματα, το Ευρωπαϊκό Λαϊκό (ΕΡΡ) και οι Σοσιαλιστές (S&D) θα χάσουν τη συνδυαστική πλειοψηφία τους στο Ευρωκοινοβούλιο, καθώς λαϊκιστές και φιλελεύθεροι αναμένεται να αποκομίσουν σημαντικά κέρδη. Αν και το ΕΡΡ και το S&D θα παραμείνουν οι μεγαλύτεροι σχηματισμοί, οι ειδικοί προειδοποιούν πως είναι πιθανό να χάσουν περίπου 100 έδρες. Παράλληλα, η Φιλελεύθερη Συμμαχία ALDE και οι ευρωσκεπτικιστές (ΕΝΡ), που δεν αποκλείεται μετεκλογικά να συγχροτηθούν νέα ομάδα υπό τον Ιταλό αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Ματέο Σαλβίνι, θα ενισχυθούν κατά 37 και 34 έδρες αντιστοίχως.

Η πολυδιάσπαση του επόμενου σώματος καθιστά πολύ δυσκολότερη την απευθείας ανάθεση του θώκου του Γιούνκερ στον Spitzenkandidat του ΕΡΡ, δηλαδή

στον Μάνφρεντ Βέμπερ. Ετσι είναι εξαιρετικά πιθανό να αναδειχθεί επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κάποιος άλλος υποψήφιος και δεν πέρασε απαρατήρητο στη διάρκεια του ντιμπέι μεταξύ των υποψηφίων το άνοιγμα του κεντροαριστερού Φρανς Τίμερμανς σε όλες τις προεδρευτικές δυνάμεις, «από τον Τσίπρα μέχρι τον Μακρόν», όπως χαρακτηριστικά είπε.

Τη δυσόιση κατάταση στην Ευρώπη απαιτεί δημοσκόπηση, σύμφωνα με την οποία η πλειονότητα των Ευρωπαίων πιστεύει ότι η Ε.Ε. θα μπορούσε να διαλυθεί μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες, με τρεις στους δέκα να προβλέπουν μάλιστα ότι ένας πόλεμος θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποσύνθεση τη Γηραιά Ηπειρο. Το εύρημα έρχεται, ωστόσο, σε αντίθεση με την υψηλή υποστήριξη προς τις Βρυξέλλες που βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 25 ετών. Η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πάνω από το 50% σε Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία, Αυστρία, Σλοβακία, Ρουμανία, Τσεχία, Πολωνία και Ελλάδα θεωρεί ότι η διάλυση της Ε.Ε. είναι «μια ρεαλιστική πιθανότητα».

ΕΝΝΙΑ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Κάλπες με παλιά φαντάσματα και 100 εκατ. αναποφάσιστους

Τον **ΤΙΜΟΘΙ ΓΚΑΡΤΟΝ ΑΣ***

Είναι ώρα να σημάνουμε συναγερμό. Επτά δεκαετίες μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η Ευρώπη που οικοδομήσαμε απειλείται και πάλι. Την ώρα που η Παναγία των Παρισίων καίγεται, ο Εθνικός Συναγερμός της Μαρίν Λεπέν εμφανίζεται να ισοφικεί με το κίνημα του Εμανουέλ Μακρόν, που καλεί σε «ευρωπαϊκή αναγέννηση». Στην Ισπανία, το ακροδεξιό Vox, που προωθεί αντιδραστικές εθνικιστικές απόψεις, εξασφάλισε την ψήφο του 10% των Ισπανών στις βουλευτικές εκλογές. Εθνικολαϊκιστές κυβερνούν στην Ιταλία, όπου ο διώγοντος του Μπενίτο Μουσολίνι διεκδικεί έδρα στην Ευρωβουλή με το ακροδεξιό κόμμα Ιταλοί Αδελφοί.

Το δεξιό λαϊκιστικό κόμμα Οι Φινλανδοί (πρώην Αλθθιννοί Φινλανδοί) εξασφάλισε σχεδόν όσες ψήφους και οι Σοσιαλδημοκράτες στις εκλογές του περασμένου μήνα. Στη Βρετανία, παρότι οι ευρωεκλογές αντιμετωπίζονται ως ακόμη ένα δημοψήφισμα για το Brexit, η πολιτική αντιπαράθεση είναι αντιστοιχη με αυτή των άλλων ευρωπαϊκών χωρών, με τον Νάιτζελ Φάρατζ να θυμίζει τη Λεπέν ή τους Αλθθιννούς Φινλανδούς.

Στο μεταξύ, η Πολωνία καταγγέλλει το κίνημα για τα δικαιώματα των ομοφυλοφίλων, χαρακτηρίζοντάς το «απειλή για τα παιδιά», και η ακροδεξιά AfD στη Γερμανία υιοθετεί επιτυχώς εθνικοσοσιαλιστική ρητορική, που έμοιαζε να έχει νικηθεί για πάντα, εστιάζοντας τα πυρά του στους μουσουλμάνους αντί των Εβραίων.

Ο πάλαι ποτέ νεαρός ηγέτης της επανάστασης του 1989 στην Ουγγαρία Βίκτορ Ορμπαν εξαπολύει

αντισημιτικές επιθέσεις κατά του Τζορτζ Σόρος, έχοντας εξασφαλίσει τη στήριξη του Μάνφρεντ Βέμπερ, αφού έχει ήδη κατεδαφίσει τη φιλελεύθερη δημοκρατία στη χώρα του. Ο Φάρατζ ζητεί μόνο να βγάλει τη χώρα του από την Ε.Ε., ενώ ο Ορμπαν και οι όμοιοί του φιλο-

Αυτό που απαιτείται τώρα σε κάθε γωνιά της ηπείρου είναι η προστασία της κοινής ευρωπαϊκής μας εστίας, όχι με τα όπλα, αλλά με την ψήφο μας.

δοθούν να διαλύσουν την Ένωση εκ των έσω, αντικαθιστώντας τη με μια νεφελώδη και πιο καλαρή «Ευρώπη των εθνών». Τα σημάδια της ευρωπαϊκής αποσύνθεσης δεν εκπλήσσουν όσους μελέτησαν την ιστορία του 17ου αιώνα, με τον καταστροφικό 30ετή πόλεμο να ολοκληρώνεται με την Ειρήνη της Βεσφαλίας. Στις απαρχές του 19ου αιώνα, η ήπειρος διχάσθηκε από τις δύο δεκαετίες των Ναπολεόντειων Πολέμων, για να επανασυνδεθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Συνεδρίου της Βιέννης.

Τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ακολούθησε η Συνθήκη των Βερσαλλιών. Κάθε φορά, η μεταπολεμική «ευρωπαϊκή νέα τάξη» διαρκεί για κάποια χρόνια, προτού καταρρεύσει εισάγοντας νέα εποχή αναταραχής.

Τηρουμένων των παραπάνω ιστορικών αναλογιών, η σύγχρονη Ευρώπη δεν τα πήγε άσχημα, ενώ οφείλει τη μακροβιότητα της στην ανέλιπστα αναιμακτη κατάρ-

Οι σημαίες των κρατών-μελών της Ε.Ε. έξω από το Ευρωκοινοβούλιο στις Βρυξέλλες. «Η παρούσα Ευρώπη είναι η καλύτερη δυνατή. Προκαλώ τον οιονδήποτε να επισημάνει μια ιστορική συγκυρία, στην οποία η πλειονότητα του πληθυσμού της ζούσε σε καλύτερες συνθήκες».

ρευση της σοβιετικής αυτοκρατορίας το 1989-1991. Μόνο στην πρώην Γιουγκοσλαβία και πιο πρόσφατα στην Ουκρανία, γίναμε μάρτυρες αιματηρών συρράξεων. Η παρούσα συγκυρία είναι, όμως, διαφορετική. Στον μεταπολεμικό κόσμο και κατά την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου, η Ευρώπη παρέμεινε στο επίκεντρο των εξελίξεων. Στις μέρες μας, όμως, το «παγκόσμιο πνεύμα» (το γεγκελιανό Weltgeist) μετατοπίζεται ταχύτατα από το Βερολίνο προς το Πεκίνο.

Η Κίνα φιλοδοξεί σήμερα να διανορθώσει τον 21ο αιώνα, η Ρωσία έχει βυθισθεί στον ρεβανσισμό, ο Ντόναλντ Τραμπ υιοθετεί την αμερικανική μονομέρεια και η κλιματική αλλαγή μάς απειλεί όλους.

Η γενιά που γεννήθηκε μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου δεν γνωρίζει τίποτα άλλο από μία Ευρώπη στενά συνδεδεμένων φιλελευθέρων δημοκρατιών. Παρότι οι οικονομικές ανισότητες παρα-

μένουν, και πολλές μειονότητες, όπως οι πρόσφυγες, συνεχίζουν να υφίστανται διακρίσεις και καταπίεση, το ευρωπαϊκό ιδεώδες βρίσκεται πιο κοντά από ποτέ. Πώς θα μπορούσαμε, όμως, να πείσουμε τους νέους ψηφοφόρους να παθιαστούν για κάτι που ήδη υπάρχει, έστω και σε ατελή μορφή; Πολλά μέλη της γενιάς αυτής έχει βιώσει, όμως, την υποχώρηση του βιοτικού της επιπέδου μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης του 2008.

Τα γεγονότα του 1989 άνοιξαν τον δρόμο σε περίοδο πρωτοφανούς παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού. Παρότι αυτό επέτρεψε την άνοδο του βιοτικού επιπέδου της νέας μεσαίας τάξης στην Ασία, δίδανόξε πραγματικό χάσμα ανισότητας, όμοιο του οποίου δεν είχαμε δει από τα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα.

Όταν ξέσπασε η παγκόσμια οικονομική κρίση, οι εγγενείς ελλείψεις της Ευρωζώνης αποκαλύφθηκαν

με τον χειρότερο τρόπο. Η έλλειψη μακρόπνοης στρατηγικής από τη Βόρεια Ευρώπη –και ιδιαίτερα από τη Γερμανία– όξυναν τις επιπτώσεις της κρίσης στη Νότια Ευρώπη. Η υποχώρηση του βιοτικού επιπέδου στην Ελλάδα γέννησε νέο κύμα ριζοσπαστικών και λαϊκιστικών πολιτικών σχηματισμών, στα αριστερά και στα δεξιά, αλλά και μείγματα Αριστεράς και Δεξιάς, που δεν χωρούν στην παραδοσιακή αυτή ιδεολογική διχοτόμηση.

Οι λαϊκιστές αποδίδουν τα δεινά «του λαού» στις απόμακρες, τεχνοκρατικές, φιλελεύθερες ελίτ. Παρότι τα μέλη της Ευρωβουλής εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία, ο θεσμός μοιάζει αποκομμένος από τις πραγματικές ανησυχίες των πολιτών. Οι ταλαιπωρημένοι Ευρωπαίοι πολίτες, αν και γνωρίζουν ότι οι απολαβές των τραπεζιτών που προκάλεσαν την παγκόσμια οικονομική κρίση είναι αστρονομικές, νιώθουν οργή για τις αμοιβές των τεχνοκρατών στις Βρυξέλλες.

Υπαρξιακή κρίση

Θα είμαστε ειλικρινείς μόνον εάν ομολογήσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει υπαρξιακή κρίση, βαλλόμενη από μέσα και από έξω. Από τα σπάργανά του, το ευρωπαϊκό σχέδιο υιοθέτησε μελλοντολογική, τελεολογική ρητορική, προωθώντας την προοπτική της μελλοντικής ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Στην πραγματικότητα, όμως, η παρούσα Ευρώπη είναι η καλύτερη δυνατή. Προκαλώ τον οιονδήποτε να επισημάνει μια ιστορική συγκυρία στην οποία η πλειονότητα του πληθυσμού της ζούσε σε καλύτερες συνθήκες. Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι ζουν σε φιλελεύθερες δημο-

κρατίες, που επιλύουν τις διαφορές τους σε ολονύκτιες συσκέψεις στις Βρυξέλλες, αποφεύγοντας τη μονομέρεια και την προσφυγή στα όπλα. Παρότι η Ευρώπη δεν είναι ενιαία και αδιαίρετη και δεν αναμένεται να γίνει τέτοια στο άμεσο μέλλον, είναι πολύ παραπάνω από ένας διεθνής θεσμός. Για κάθε πολίτη κράτους-μέλους η ελεύθερη μετακίνηση, το δικαίωμα σπουδών σε όποια χώρα της Ένωσης, το δικαίωμα εργασίας και μόνιμης εγκατάστασης αποτελούν θεσμικά κατοχυρωμένα δικαιώματα.

Ποια είναι λοιπόν η κρισιμότερη πρόκληση των ημερών μας; Γιατί πρέπει να χάσουμε τα πάντα για να μπορέσουμε να τα αποκτήσουμε ξανά; Η ευρωπαϊκή ιδέα, γεννημένη στον απόηχο της ευρωπαϊκής βαρβαρότητας πριν από 70 χρόνια, απειλήθηκε από την κρίση του 1989. Αυτό που είναι ξεκάθαρο είναι ότι αυτές οι ευρωεκλογές αφορούν το ίδιο το μέλλον της Ευρώπης. Στις 28 χώρες της Ένωσης, νέα κόμματα και παλιά φαντάσματα ανταγωνίζονται για την προτίμηση των ψηφοφόρων, με περίπου 100 εκατομμύρια από αυτούς να παραμένουν αναποφάσιμοι, σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις. Αυτό που απαιτείται τώρα σε κάθε γωνιά της ηπείρου είναι η προστασία της κοινής ευρωπαϊκής μας εστίας, όχι με τα όπλα, αλλά με την ψήφο μας. Η ευρωπαϊκή ήπειρος μας χρειάζεται επειγόντως.

* Ο Κ. Τίμοθι Γκάρτον Ασ είναι καθηγητής Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και συνεργάτης του Ινστιτούτου Hoover στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ. Το 2017 τιμήθηκε με το βραβείο «Καρλομάγνος». Η διεύθυνσή του στο Twitter: @fromTGA.

Τρυκιμία στον Περσικό Κόλπο προκαλεί η πολιτική του Τραμπ

Οι ΗΠΑ σε τροχιά σύγκρουσης με το Ιράν, αντιδρούν οι Ευρωπαίοι

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Μιλώντας σε συγκέντρωση των Ρεπουμπλικανών στις 6 Δεκεμβρίου του 2016, ένα μήνα μετά την εκλογή του, ο Ντόναλντ Τραμπ υποσχέθηκε να θέσει τέλος στις «ανατροπές ξένων καθεστώτων για τα οποία δεν γνωρίζουμε τίποτα» και να βγάλει τις ΗΠΑ «από τον καταστροφικό κύκλο των επεμβάσεων και του χάους». Εκείνη την εποχή, το σύνθημα «Πρώτα η Αμερική» μεταφραζόταν ως απόσυρση της υπερδύναμης από αιματηρές και πολυδάπανες περιφερειακές κρίσεις, πρωτίστως στη Μέση Ανατολή.

Στην περίπτωση του Ιράν, όμως, ο 45ος πρόεδρος κάνει αυτό ακριβώς που καυτηρίαζε πριν από δυόμισι χρόνια και μάλιστα με υπερβάλλοντα ζήλο σε σύγκριση με όλους τους προκατόχους του. Η ανατροπή του ιρανικού καθεστώτος ήταν ο προφανής, αν και ανομολόγητος στόχος του όταν αποφάσιζε, στις 8 Μαΐου του 2018, να αποσύρει τις ΗΠΑ από τη διεθνή συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης και να στραγγαλίσει την ιρανική οικονομία με χωρίς προηγούμενο κυρώσεις.

Εδώ και μία εβδομάδα, όλος ο κόσμος αναρωτιέται αν ο απρόβλεπτος Τραμπ είναι έτοιμος να περάσει από τον οικονομικό πόλεμο στον πραγματικό, βάζοντας φωτιά στην πιο επικίνδυνη περι-

Η αλλοπρόσαλλη πολιτική του και η επιρροή των νεοσυντηρητικών καθιστούν πραγματικό τον κίνδυνο πολέμου, έστω και από ατύχημα.

οχή του πλανήτη, με ανυπολόγιστες συνέπειες. Το κακό άρχισε όταν η Ουάσιγκτον έστειλε στον Περσικό Κόλπο ένα αεροπλανοφόρο με την αρμάδα του, βομβαρδιστικά B-52, πλοία αμφίβιων αποστολών και πυραύλους Patriot, επικαλούμενη πιθανή ιρανική επίθεση εναντίον αμερικανικών στόχων στην περιοχή, χωρίς το παραμικρό αποδεικτικό στοιχείο. Παράλληλα, οι New York Times κυκλοφορούσαν σε-νάριο περί αποστολής 120.000 Αμερικανών στρατιωτών στον Κόλπο, κατά το πρότυπο του ολέθριου πολέμου που ξεκίνησαν το 2003 ο υιός Μπους κατά του Ιράκ.

Είναι αλήθεια ότι το Ιράν του 2019, μια ισχυρή περιφερειακή δύναμη με έντονη επιρροή από τη Συρία και τον Λίβανο μέχρι το Ιράκ και την Υεμένη, δεν μοιάζει σε τίποτα με το τριχοτομημένο και εξουθενωμένο Ιράκ του Σαντάμ Χουσεΐν, έτσι που οποιαδήποτε στρατιωτική επιχείρηση της Ουάσιγκτον εναντίον της Τεχεράνης να μοιάζει με άπιστευτο τυχοδιωκτισμό. Αλλά και η Δύση

Το αμερικανικό αεροπλανοφόρο «Αβραάμ Λίνκολν», σε άσκηση, με συμμετοχή και ελικοπτέρων, στον κόλπο του Ομάν, στην «Είσοδο» του Περσικού Κόλπου.

Στη μέγγενη των κυρώσεων

Ο βασικός παράγοντας αποσταθεροποίησης εντοπίζεται στην απόφαση του Τραμπ να αποσύρει τις ΗΠΑ από τη συμφωνία του 2015 και να εξοντώσει το Ιράν με ακόμη σκληρότερες κυρώσεις, στον πετρελαϊκό και τον τραπεζικό τομέα. Οι επιπτώσεις του οικονομικού πολέμου είναι οδυνηρές. Ο πληθωρισμός ανέβηκε στο 31%, το ριάλ έχασε το 68% της αξίας του έναντι του δολαρίου, ενώ το ΑΕΠ έπεσε κατά 3,9% πέρυσι και προβλέπεται να πέσει κατά 6% φέτος. Οι Ευρωπαίοι προσπάθησαν να σώσουν τη συμφωνία, αλλά όταν εκβιάστηκαν από την Ουάσιγκτον να διαλέξουν ανάμεσα στην αμερικανική ή στην ιρανική αγορά, αποδείχθηκαν ανίσχυροι. Μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες, όπως η Peugeot και η Renault, ανέστειλαν τις δραστηριότητές τους στο Ιράν. Επόμενο ήταν να αγανακτήσει η ιρανική ηγεσία και να προειδοποιήσει τους Ευρωπαίους ότι, αν δεν εξασφαλίσει οικονομικά οφέλη για τη συμμόρφωσή της στη συμφωνία του 2015, τότε δεν πρέπει να θεωρούν αυτή τη συμμόρφωση δεδομένη.

του 2019 δεν είναι η Δύση του 2003. Τότε η κυβέρνηση Μπους κατάφερε να διχάσει την Ευρώπη, παίρνοντας μαζί της Βρετανία, Ισπανία, Πορτογαλία και τις νέες, ανατολικές χώρες της Ενωσης, παρά την αντίσταση της Γαλλίας, της Γερμανίας και των συμμάχων τους.

Σήμερα, η κυβέρνηση Τραμπ βρίσκει απέναντί της, σε ενιαίο μπλοκ, όλες τις χώρες της Ε.Ε. όπως έδειξε η ψυχρολουσία που υπέστη ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Μάικ Πομπέο στις Βρυξέλλες, την περασμένη Δευτέρα. Μάλιστα το πιο ηχηρό κα-στόύκι ήρθε από τη Βρετανία, καθώς ο Βρετανός υποστράτηγος που εκπροσωπεί τη χώρα του στις συμμαχικές δυνάμεις σε Συρία και Ιράκ διέψευσε ξεκάθαρα τους αμερικανικούς ισχυρισμούς περί επικείμενου ιρανικού πλήγματος. Αλλά και η Ισπανία φρόντισε να αποσύρει τη φρεγάτα της από την αρμάδα του αμερικανικού αεροπλανοφόρου, καθιστώντας σαφές ότι δεν εννοεί να μπλέξει σε οποιονδήποτε τυχοδιωκτισμό. Ρωσία και Κίνα

καταδικάζουν τα πολεμικά παιχνίδια της κυβέρνησης Τραμπ, με αποτέλεσμα οι ΗΠΑ να είναι τραγικά απομονωμένες στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, έχοντας απέναντί τους τέσσερα από τα πέντε μόνιμα μέλη του.

Η εκτίμηση του Χαμενεΐ

Τούτων δοθέντων, δεν αποκλείεται να έχει δικίο ο ανώτατος ηγέτης του Ιράν, Αγιατολάχ Χαμενεΐ, ο οποίος εκτίμησε ότι δεν θα υπάρξει στρατιωτική σύγκρουση και ότι πρόκειται για ψυχολογικό πόλεμο των Αμερικανών με στόχο τον πολιτικό εκβιασμό της χώρας του. Ο ίδιος ο πρόεδρος Τραμπ διέψευσε το δημοσίευμα των New York Times και τόνισε ότι δεν επιθυμεί πόλεμο, αν και στον επόμενο τόνο δήλωσε ότι αν τελικά κάνει πόλεμο, θα στείλει πολύ περισσότερους από 120.000 στρατιώτες.

Η αλλοπρόσαλλη πολιτική του Τραμπ, τόσο στο Ιράν όσο και στο σύνολο των ζητημάτων εξωτερικής πολιτικής, όπως και το κενό που άφησε στο Πεντάγωνο η εκδίωξη του Τζιμ Μά-

τις (ο προσωρινός αντικαταστάτης του, Πάτρικ Σάναχαν, ένας πρώην επιχειρηματίας, ακόμη τραγικά απομονωμένος στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, έχοντας περισσότερη επικίνδυνος σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας Τζον Μπόλτον. Από τους αρχιτέκτονες του πολέμου στο Ιράκ το 2003, ο Μπόλτον έγραψε, τον Μάρτιο του 2015, πολύκροτο άρθρο στους New York Times με τίτλο: «Για να μην αποκτήσει πυρηνική βόμβα το Ιράν πρέπει να το βομβαρδίσουμε».

Σε αυτό το φόντο, ο κίνδυνος πολεμικής σύγκρουσης, έστω και από ατύχημα, καθίσταται πραγματικός, καθώς σε ένα τόσο ηλεκτρισμένο τοπίο αρκεί ένας μικρός σπινθήρας για να φέρει την ανάφλεξη. Η διεθνής ανησυχία κορυφώθηκε δύο φορές την προηγούμενη εβδομάδα. Την πρώτη φορά με την καταγγελία των Εμιράτων περί κάποιου ανεξχνιάστου σαμποτάζ σε τέσσερα τάνκερ (δύο σασουδαρικών, ενός νορβηγικού και ενός των Εμιράτων) στον Κόλπο του Ομάν, χωρίς να υπάρξουν θύματα. Ανώνυμος αξιωματούχος των ΗΠΑ έστρεψε τις υποψίες στο Ιράν, κάτι που δεν έκαναν, τουλάχιστον ευθέως, ούτε οι Σαουδάραβες ούτε τα Εμιράτα, παρά τη μετωπική αντιπαλότητά τους με την Ισλαμική Δημοκρατία, ενώ δορυφορικές φωτογραφίες του Associated Press αμφισβητούσαν ότι έγινε οποιοδήποτε σαμποτάζ. Το δεύτερο επεισόδιο ήρθε με τον (πραγματικό, αυτή τη φορά) βομβαρδισμό πετρελαιογα-γού κοντά στο Ριάντ από drones των φιλοίρων ανταρτών Χούτι, στην Υεμένη, και πάλι χωρίς θύματα. Για την ώρα, η κατάσταση δεν έχει ξεφύγει εκτός ελέγχου, αλλά και δεν απέχει πολύ από την κόκκινη γραμμή.

Σε Συμπληγάδες λόγω S-400, Συρίας ο Ταγίπ Ερντογάν

Μεγάλος ασθενής η τουρκική οικονομία

Καθώς ο Ιούλιος, μήνας της προγραμματισμένης παράδοσης του ρωσικού αντιαεροπορικού συστήματος S-400 στην Τουρκία, πλησιάζει, οι αναταράξεις εντεινόνται. Η Αγκυρα έχει βρεθεί στη δίληψη δραματικών πείσεων από τις ΗΠΑ, με το σύνολο του Κογκρέσου εναντίον της και τα περιθώρια χειρισμών να στενεύουν λόγω των οικονομικών δυσκολιών, που έχουν απαιτήσει επεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας για τη στήριξη της ισοτιμίας της τουρκικής λίρας.

«Η οικονομική κρίση στην Τουρκία οξύνεται εξαιτίας της επιθετικής εξωτερικής πολιτικής του Ερντογάν. Δεν θα υπάρξει παράδοση S-400 τον Ιούλιο, όπως είχε ανακοινώσει ο Τούρκος πρόεδρος, γιατί η αγορά αυτή μπορεί να οδηγήσει σε κυρώσεις από την Ουάσιγκτον. Και με την τρέχουσα κρίση της λίρας, αυτό ενδέχεται να είναι καταστροφικό για την Τουρκία», εκτίμησε υψηλόβαθμος διπλωμάτης από την Αγκυρα, ο οποίος μίλησε στη γερμανική εφημερίδα Bild.

Αν πράγματι η υπόθεση έχει κριθεί, όπως ισχυρίστηκε ο διπλωμάτης, αυτό ακόμη δεν φαίνεται. Η Αγκυρα υποστηρίζει ότι θα παραλάβει κανονικά το ρωσικό σύστημα τον Ιούλιο, διαψεύδοντας κάθε υπόνοια περί του αντιθέτου. Το Κογκρέσο ετοιμάζει νόμους για την απαγόρευση της πώλησης αεροσκαφών F-35 στην Τουρκία, σε περίπτωση προμήθειας των S-400, οι προειδοποιήσεις δίνουν και παίρνουν, αλλά η Αγκυρα δηλώνει αποφασισμένη.

Το δίλημμα

«Το αργότερο τον Ιούλιο θα ξέρουμε αν η Τουρκία θα επιλέξει να παραμείνει στην παραδοσιακή και πραγματική δυτική συμμαχία της ή θα την ανταλλάξει με μια φανταστική λεγόμενη ευρασιατική συμμαχία», είπε στην ιστοσελίδα Al-Monitor ο Τούρκος πρώην διπλωμάτης Αϊντίν Σελτσέν. «Δεν μπορεί να προμηθευθεί τους S-400 και να τους αφήσει “στο κουτί”, ή να τους στείλει σε τρίτη χώρα, π.χ. στο Κατάρ ή στο Αζερμπαϊτζάν, γιατί ο αμερικανικός νόμος CAATSA (κυρώσεις σε όσους αγο-

ράζουν ρωσικά οπτικά συστήματα) προβλέπει ξεκάθαρα κυρώσεις όταν τα συστήματα αγοράσουν», προσέθεσε ο διπλωμάτης.

Οι νόμοι περί κυρώσεων, όμως, είναι κατεξοχήν εύπλαστα πολιτικά εργαλεία και η τουρκική διπλωματία προσπαθεί να εξασφαλίσει εξαίρεση από τις κυρώσεις του CAATSA – και σε αυτή την περίπτωση το αντάλλαγμα θα μπορούσε να είναι η ανάπτυξη των S-400 σε κάποια γειτονική χώρα.

«Ο Ερντογάν πίεσε πολύ την τύχη του. Η κακή οικονομική κατάσταση εμπόδισε τα σχέδιά του και τώρα πρέπει να μετακινηθεί για μία ακόμη φορά πιο κοντά στον Αμερικανό πρόεδρο Τραμπ

Η Αγκυρα υποστηρίζει ότι θα παραλάβει κανονικά το ρωσικό σύστημα τον Ιούλιο, διαψεύδοντας κάθε υπόνοια περί του αντιθέτου.

και στις άλλες χώρες του NATO», υποστήριξε η Bild, επισημαίνοντας πως αυτή είναι και η επιθυμία της Γερμανίας.

Το παιχνίδι των ισορροπιών ανάμεσα στις μεγάλες δυνάμεις είναι η ειδικότητα της Τουρκίας, η οποία δεν επρόκειτο να γυρίσει την πλάτη στις ΗΠΑ ακόμη και αν οι σχέσεις της με τη Ρωσία διήνυαν την καλύτερη φάση τους, κάτι που δεν συμβαίνει.

Η δίσταση συμφερόντων Αγκυρας - Μόσχας είναι όλη και πιο έντονη στη Βόρεια Συρία, με τη Ρωσία να επιτρέπει στον στρατό της Δαμασκού να σφυροκοπεί θέσεις ανταρτών υποστηριζόμενων από την Τουρκία στο Ιντλίμπ. Στις αρχές της εβδομάδας, ο Ταγίπ Ερντογάν κατηγόρησε τη Δαμασκό ότι προσπαθεί να σαμποτάρει τη ρωσοτουρκική προσέγγιση – μια εξαιρετικά διπλωματική διατύπωση, δεδομένου ότι ο στρατός της Δαμασκού έχει πλήρη εξάρτηση από τη Ρωσία.

REUTERS, A.P.

Ο Τούρκος πρόεδρος χαιρετά τους πολίτες ανεβασμένος σε παραδοσιακό τραμ στην Κωνσταντινούπολη. Εκμεταλλεύεται κάθε ευκαιρία που θεωρεί ότι θα τον βοηθήσει επικοινωνιακά.

Ριζική αλλαγή του μεταναστευτικού προτείνει ο Αμερικανός πρόεδρος

Ριζική μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής των ΗΠΑ, βασισμένης παραδοσιακά στη χορήγηση άδειας παραμονής σε συγγενείς μόνιμων κατοίκων, επιδιώκει ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ, που φιλοδοξεί να προσελκύσει νεότερους, ιδιαίτερα ευφρείς και εξειδικευμένους εργαζόμενους, οι οποίοι δεν θα ανταγωνίζονται για τις θέσεις εργασίας Αμερικανών πολιτών.

«Θέλουμε να προσελκύσουμε μετανάστες. Είμαστε υπέρ της πολιτικής των ανοικτών θυρών», είπε την Πέμπτη ο πρόεδρος Τραμπ, που επισήμανε ότι το σχέδιό του θα προσφέρει «πόντους» σε όσους

διαθέτουν πανεπιστημιακά πτυχία και άλλα προσόντα. «Σήμερα έχουμε επιβάλει διακρίσεις κατά της διάνοιας. Αυτό θα σταματήσει αφού ψηφίσουμε τη μεταρρύθμιση», είπε ο πρόεδρος, που απέφυγε να δώσει λεπτομέρειες για τα σχέδιά του.

Την αντίδραση των Δημοκρατικών στη Βουλή των Αντιπροσώπων προκάλεσε η πρόταση του πρόεδρου, με την πρόεδρο του οργάνου Νάνσι Πελόσι να λέει: «Μήπως εννοεί ότι οι οικογενειακοί δεσμοί δεν έχουν αξία; Μήπως θέλει να πει ότι οι περισσότεροι μετανάστες που έφθασαν στις ΗΠΑ τους τελευταίους δύο αιώνες

δεν αξίζουν γιατί δεν έχουν πτυχίο μηχανολόγου; Είναι αλήθεια ότι θέλουμε να προσελκύσουμε τους καλύτερους, αλλά τα κριτήρια αυτά δεν μπορεί να είναι εκείνα του προέδρου Τραμπ».

Λεπτομέρειες για το σχεδιαζόμενο συνοριακό τείχος κατά μήκος των συνόρων με το Μεξικό προσέφερε ο πρόεδρος Τραμπ, μιλώντας πρόσφατα σε στελέχη του υπουργείου Εσωτερικής Ασφάλειας. Σύμφωνα με τα σχέδια του Ντόναλντ Τραμπ, το τείχος θα πρέπει να αποτελείται από παράλληλα ατσάλινα κάγκελα, βαμμένα μαύρα, έτσι ώστε να πυρώνουν στον ήλιο και οι επιδοξοί

μετανάστες να μην μπορούν να σκαφαλώσουν σε αυτά.

Το δικαίωμα στην άμβλωση

Τη μεταρρύθμιση της ομοσπονδιακής νομοθεσίας, έτσι ώστε αυτή να εγγυάται το δικαίωμα των γυναικών στην άμβλωση, παρά την ψήφιση πολιτειακών νόμων που καθιστούν παράνομη τη διακοπή της κύησης, πρότεινε η υποψήφια για το χρίσμα των Δημοκρατικών, γερουσίασ—της Ελίζαμπεθ Ουόρεν. Το θέμα της άμβλωσης έχει βρεθεί εκ νέου στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος, μετά την επιβολή αυστηρών απαγορεύσεων σε πολιτείες του αμερικανικό Νότου

τις τελευταίες εβδομάδες. Η τοπική Βουλή του Μίζουρι αναμένεται να ψηφίσει εντός των προσεχών ημερών την απαγόρευση της άμβλωσης από την όγδοη εβδομάδα εγκυμοσύνης. Την περασμένη εβδομάδα η κυβερνήτρια της Αλαμπάμα υπέγραψε νόμο, ο οποίος χαρακτηρίζει κακούργημα την άμβλωση, ενώ οι πολιτείες του Κεντάκι, του Μισισιπί, του Οχάιο και της Τζόρτζια έχουν ήδη απαγορεύσει τη διακοπή της κύησης «μετά τον εντοπισμό σφυγμού στο έμβρυο». Οι απαγορεύσεις προβλέπουν εξαιρέσεις μόνο σε περιπτώσεις θανατηφόρων ιατρικών επιπλοκών και όχι σε περιπτώσεις βιασμού ή αιμο-

μίας. «Πρόκειται για μία σκοτεινή στιγμή. Ο κόσμος είναι οργισμένος και φοβισμένος και έχει δικίο. Εφτασε, όμως, η ώρα να αντιδράσουμε και να παλέψουμε», έγραψε η κ. Ουόρεν σε μήνυμά της. Η γερουσιαστής πρότεινε την ψήφιση νόμων από τη Γερουσία, οι οποίοι θα ενισχύουν την ιστορική απόφαση του 1973 «Ρόου εναντίον Ουέιντ» του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η οποία νομιμοποίησε την άμβλωση. «Ενας άλλος νέος νόμος θα πρέπει να απαγορεύει στις πολιτείες να αναμειγνύονται στα αναπαραγωγικά δικαιώματα των γυναικών», γράφει η γερουσιαστής.

REUTERS

Νέα «φωτιά» στη στέγη της Νοτρ Νταμ

Αναψαν οι συζητήσεις μετά τη δημοσιοποίηση των πρώτων σχεδίων-προτάσεων για την αποκατάσταση του καθεδρικού ναού

Του **ALEX MARSHALL**
THE NEW YORK TIMES

Στις 23 Απριλίου, περίπου μία εβδομάδα μετά την καταστροφική πυρκαγιά στην Παναγία των Παρισίων, ο σχεδιαστής Ματιέ Λεανέρ αποκάλυψε τα σχέδιά του για τον πυργίσκο του ιστορικού καθεδρικού ναού. Μία απαστράπτουσα φλόγα, ύψους 100 μέτρων, κατασκευασμένη από ανθρακικές ίνες και καλυμμένη με επίχρυσμα χρυσού, θα αποτελούσε μία μόνιμη υπενθύμιση της τραγωδίας. Η πρόταση, που έγινε για πρώτη φορά μέσω Instagram, δεν έγινε ευμενώς αποδεκτή. Κάποιοι, μάλιστα, την αποκάλεσαν βλάσφημη. Στην πραγματικότητα, η πρότασή του αποτελούσε μία απλή πρόκληση. Ο σχεδιαστής επιθυμούσε να υποδείξει την παραδοξότητα της ανακατασκευής του πυργίσκου όπως ήταν τον 19ο αιώνα. Ωστόσο, σήμερα ο ίδιος έχει πάρει το σχέδιο στα σοβαρά.

«Λίγες ημέρες αφού το ανήρτησα στο Διαδίκτυο, σκέφθηκα: Γιατί όχι;», επισημαίνει ο Λεανέρ. «Η φλόγα είναι ένα πολύ ισχυρό σύμβολο στην Βίβλο. Είναι δυναμική». Το σχέδιο του Λεανέρ συγκαταλέγεται μεταξύ των δεκάδων που δημοσιοποιήθηκαν μετά την πυρκαγιά. Τα περισσότερα είναι έργα αρχιτεκτονικών και σχεδιαστικών γραφείων. Το εύρος τους είναι μεγάλο και κυμαίνεται από το τρελό (μία αρχιτεκτονική παραφροσύνη που μοιάζει σαν ένα διστημόπλοιο να προσγειώθηκε πάνω στον καθεδρικό ναό), μέχρι το σύγχρονο (ένα σχέδιο που προβλέπει την μεταβολή της στέγης της Νοτρ Νταμ σε θερμοκήπιο).

Η ακτίνα φωτός

Πολλά από τα σχέδια προβλέπουν την κατασκευή γυάλινων πυργίσκων. Ωστόσο, ένα από αυτά, του Vizum Atelier, ενός σχεδιαστικού γραφείου που εδρεύει στη Σλοβακία, περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας ακτίνας φωτός που θα ξεπηδά

Ενας αρχιτέκτονας πρότείνει την κατασκευή φλόγας 100 μέτρων, έτερος τη δημιουργία θερμοκηπίου, αλλά η πλειονότητα των Γάλλων επιθυμεί τη μορφή που είχε.

από τον καινούργιο πυργίσκο και θα φτάνει στον ουρανό. Θα είναι «ένας φάρος για τις χαμένες ψυχές», εξηγεί ο Μίκαλ Κόβατς, αρχιτέκτονας του γραφείου. «Το σχέδιο θα εκπληρώνει τον στόχο των αρχιτεκτόνων των γοθικών ναών σε όλη την Ευρώπη που ήθελαν να αγγίζουν τα ουράνια με τους πυργίσκους τους», προσθέτει.

Μία άλλη πρόταση με θρησκευτικές προεκτάσεις έρχεται από τον Αλεξάντρ Φαντότσι, έναν Βραζιλιάνο αρχιτέκτονα, ο οποίος οραματίζεται την ανακατασκευή της στέγης του καθεδρικού ναού και του πυργίσκου, ολοκληρωτικά από χρωματιστό γυαλί.

Ενα ακόμα σχέδιο, του Αλεχ Νερόβνια, λέκτορας στο Αρχιτεκτονικό Ινστιτούτο της Μόσχας, προτείνει τη δημιουργία μιας στέγης που θα μοιάζει με διαμάντι, γύρω από ένα ανακατασκευασμένο γοθικό πυργίσκο.

Πολλοί σχεδιαστές επισήμαναν στις συνεντεύξεις τους ότι τα σχέδιά τους ήταν απλά καλλιτεχνικές απαντήσεις στο σοκ που τους προκάλεσε η καταστροφική πυρκαγιά. Κάποιοι, αντιθέτως, ελπίζουν ότι τα σχέδιά τους θα επιλεγούν και θα υλοποιηθούν.

Δύο ημέρες μετά την πυρκαγιά ο πρωθυπουργός της Γαλλίας, Εντουάρ Φιλίπ, δήλωσε ότι πρόκειται να προκληθεί διεθνής διαγωνισμός για την κατασκευή πυργίσκου που θα αντικαταστήσει αυτόν που σχεδίασε ο αρχιτέκτονας Ευγένιος Βιολέ-Λε-Ντυκ. Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν δήλωσε τον περασμένο μήνα ότι δεν αντιτίθεται στα σύγ-

Την κατασκευή ενός πυκνοφυτεμένου δάσους, «απαραίτητο για την ευδαιμονία των Παριζιάνων», όπως λέει, προτείνει το βελγικό αρχιτεκτονικό γραφείο Mysis 3D.

Ενας «φάρος για τις χαμένες ψυχές» είναι η πρόταση του Vizum Atelier, ενός σχεδιαστικού γραφείου που εδρεύει στη Σλοβακία.

χρονα αρχιτεκτονικά σχέδια που μπορεί να κάνουν τη Νοτρ Νταμ ακόμα πιο όμορφη. Πολλοί, ωστόσο, στη Γαλλία, ζητούν την ανακατασκευή του πυργίσκου ακριβώς όπως τον είχε ανοικοδομήσει ο Ευγένιος Βιολέ-Λε-Ντυκ. Ενδεικτικά, η Figaro δημοσίευσε δημοσκόπηση από την οποία προκύπτει ότι το 55% των Γάλλων επιθυμεί την ανακατασκευή του πυργίσκου στην προτέρα μορφή του, κάτι για το οποίο ασκούν πιέσεις και πολλοί πολιτικοί.

Χωρίς βιασύνη

Ο Φρανκ Ριέστερ, υπουργός Πολιτισμού της Γαλλίας δήλωσε στο Κοινοβούλιο, πριν από μερικές ημέρες ότι η αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε η πυρκαγιά δεν θα είναι βιαστική.

Ήδη, πολλοί διάσημοι αρχιτέκτονες εκφράζουν την επι-

θυμία να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό όταν αυτός προκληθεί και γίνουν γνωστές οι λεπτομέρειες. Όπως επισημαίνει ο αρχιτέκτονας Στίβεν Μπάρετ, εταίρος στο αρχιτεκτονικό γραφείο Richard Rogers, που ήταν ένας από τους αρχιτέκτονες που σχεδίασαν το Κέντρο Πομπιντού στο Παρίσι, η ανακατασκευή της Νοτρ Νταμ είναι ένα θέμα που θα εξετάσουν. Τονίζει, ωστόσο, ότι το όριο της πενταετίας για την αποκατάσταση του ναού δεν είναι ρεαλιστικό, εκτός και αν ο νέος πυργίσκος κατασκευαστεί αλλού, με τη χρήση σύγχρονων ελαφρών υλικών και στη συνέχεια μεταφερθεί στη Νοτρ Νταμ. Ωστόσο, κάτι τέτοιο «δεν συνάδει με το πνεύμα της γοθικής εκκλησίας, που χρειάστηκε δεκαετίες για να κατασκευαστεί και πολύ υψηλή τέχνη».

Η κατασκευή του σταυρού από χρωματιστό γυαλί είναι μια αναμενόμενη πρόταση (αριστερά). Πιο ανατρεπτικό το Studio Nab, που προτείνει τη δημιουργία ενός θερμοκηπίου στη Νοτρ Νταμ (δεξιά).

Ο Κλεμέντ Ουλεμέν, διευθυντής ενός γαλλικού σχεδιαστήριου, επιθυμεί να κατασκευάσει κήπους με δένδρα στη στέγη του γοθικού ναού.

Τη δημιουργία μιας φλόγας, ύψους εκατό μέτρων, από ανθρακικές ίνες, επικαλυμμένης με χρυσό, οραματίζεται ο Ματιέ Λεανέρ.

Τα μελίσσια και η φύση

Πολλά από τα σχέδια που δημοσιοποιήθηκαν εμπεριέχουν τη δημιουργία κήπων στη στέγη του καθεδρικού ναού της Παναγίας των Παρισίων. Το σχέδιο θερμοκηπίου του παρισινού NAB Studio θα προβλέπει την τοποθέτηση μελισσιών μέσα στον γυάλινο πυργίσκο, κάτι που συνέβαινε και παλιά. Το μέλι που παρήγαγαν τα μελίσσια στη στέγη της εκκλησίας παραδοσιακά μοιραζόταν στους φτωχούς. Ο Κλέμεντ Ουλεμέν, διευθυντής ενός γαλλικού σχεδιαστήριου, δημοσιοποίησε στο LinkedIn την ιδέα του να μετατραπεί η στέγη της εκκλησίας σε έναν κήπο, που θα έχει θέα σε όλο το Παρίσι και που θα είναι «αφιερωμένος σε όλα τα είδη ζώων και φυτών, που σιγά σιγά αφανίζουμε από τον πλανήτη». Ο ίδιος, σε τηλεφωνική συνέντευξη, τόνισε ότι η αγάπη για τη φύση και η επιθυμία προστασίας του περιβάλλοντος αποτελούν ανησυχίες που ενώνουν τους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο και κατά αυτό τον τρόπο «είναι η μοναδική μας παγκόσμια θρησκεία».

Ιδιωτικότητα made in Germany

Η «Κ» βρέθηκε στο Μόναχο για τα εγκαίνια του νέου κέντρου της Google – έναν κόμβο διασφάλισης απορρήτου στα προϊόντα της

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Την περασμένη Κυριακή το βράδυ, στο κινητό είχα ειδοποίηση: «Αύριο πτήση προς Munich (LH 1751)». Τη Δευτέρα, ένας νέος ήχος με ειδοποιούσε ότι η πτήση είχε καθυστερήσει. Με την ευκαιρία, μου θύμισε να πάρω τη βιταμίνη μου, σημείωσε τι ώρα και πού πάρκαρα το αυτοκίνητό μου στο «Ελ. Βενιζέλος», ενώ μέρησε πόσα βήματα έκανα μέχρι το τέρμιναλ. Φτάνοντας στο Μόναχο, το Android κινητό μου μου πρότεινε την καλύτερη διαδρομή μέχρι το ξενοδοχείο μου, αλλά και πόση ξεκούραση «δικαιούμουν» μέχρι το event της επόμενης ημέρας. Ήταν κάπως οξύμωρο ότι το εν λόγω event ήταν τα εγκαίνια του νέου κέντρου της Google για την ασφάλεια του απορρήτου και την προστασία της ιδιωτικής ζωής...

Το κτίριο της Google Μονάχου ήταν έξι λεπτά περπάτημα από το ξενοδοχείο, σύμφωνα με το Google Maps, και το ραντεβού ήταν αυστηρά για τις 8.30 το πρωί. Όπως φαίνεται, η δουλειά είναι δουλειά στην Google κι ως μοιάζει το κτίριο των γραφείων της με μεγάλη παιδική χαρά (έχει μπιλιάρδα, ποδοσφαιράκια, ηλεκτρονικά, μέχρι και γήπεδο μπάσκετ, όλα προσβάσιμα ανά πάσα στιγμή από τους εργαζομένους). Στην είσοδο μας περίμενε (δηλαδή τη στρατιά των Ευρωπαίων

δημοσιογράφων που είχαν έρθει να καλύψουν τα εγκαίνια του Google Safety Engineering Center -GSEC) ένας μεγάλος μπουφές στρωμένος με διάφορες λιχουδιές, ζεστός καφές, τσάι, πολλές vegan επιλογές, και ένας ψύκτης με νερό spr με λεμόνι, μανταρίνι και δεντρολίβανο. Ήμασταν ευπρόσδεκτοι να πάρουμε το πάτο ή το ρόφημά μας στην αίθουσα όπου θα πραγματοποιείτο η εκδήλωση, στην οποία μάλιστα

Το κτίριο μοιάζει με μεγάλη παιδική χαρά –μπιλιάρδα, ποδοσφαιράκια, ηλεκτρονικά, γήπεδο μπάσκετ, όλα προσβάσιμα από τους εργαζομένους.

είχε προσκληθεί για να απευθύνει χαιρετισμό και ο Γάλλος φιλόσοφος Μπερνάρ-Ανρί Λεβί.

«Τα προϊόντα μας έχουν κάτι κοινό. Είναι χρήσιμα στην καθημερινή μας ζωή», είπε στην εισήγησή του ο Κεντ Ουόκερ, αντιπρόεδρος Διεθνών Υποθέσεων της Google. Περνούν, όπως είπε, το λεγόμενο «τεστ της οδοντόβουρτσας»: χρησι-

«Εδώ τα πάντα περιστρέφονται γύρω από το φαγητό. Τρώμε μαζί, γνωρίζομαστε, ανταλλάσσουμε απόψεις».

μοποιούνται από τους ανθρώπους τουλάχιστον μία ή δύο φορές την ημέρα και λύνουν κάποιο πρόβλημα. «Το Google Maps μας βοηθά να φτάσουμε με εναλλακτικό τρόπο στον προορισμό μας όταν υπάρχει μπιλιάρδισμα, ο Chrome θυμάται τα password μας κ.λπ. Όμως χρησιμότητα είναι και να κρατάς τους ανθρώπους προστατευμένους. Έχου-

με ευθύνη και είναι τελικά και προς το συμφέρον μας να δίνουμε στους χρήστες επιλογές για το πώς θα διαχειρίζονται τα δεδομένα τους», συμπλήρωσε κάνοντας αναφορά στο Google Account, στο οποίο πλέον μεταφέρεσαι εύκολα από οποιοδήποτε προϊόν της Google και μέσω του οποίου μπορείς να διενεργήσεις ένα γρήγορο «Check-up ιδιωτικότη-

τας», καθώς και στη νέα δυνατότητα διαγραφής του ιστορικού σου.

Όμως, δεν θα βρισκόμασταν εκείνη την Τρίτη εκεί, εάν τα παρπάνω εργαλεία αρκούσαν για να απαντήσουν στα αγωνιώδη ερωτήματα της εποχής περί προστασίας των προσωπικών μας δεδομένων. Με τη δημιουργία του GSEC, η Γερμανία μετατρέπεται σε παγκόσμιο κόμβο για τις προσπάθειες που καταβάλλει η Google να διασφαλίζει το απόρρητο σε όλα τα προϊόντα της.

Γιατί εκεί;

Η ομάδα των προγραμματιστών του Μονάχου θα συνεργάζεται στενά με ειδικούς για την προστασία του απορρήτου από όλα τα γραφεία της Google στην Ευρώπη και παγκοσμίως, «έτσι ώστε όλοι από το Μαϊάμι ως τη Βομβάη να είναι σε θέση να ελέγχουν τα δεδομένα τους», εξήγησε ο Κεντ Ουόκερ. Γιατί στο Μόναχο; Γιατί ήταν σε αυτό ακριβώς το κτίριο όπου γεννήθηκαν ορισμένα από τα πιο χρήσιμα τέτοια εργαλεία όπως το Google Account, αλλά και γιατί όπως είπε ο Στέφαν Μίκλιτς, διευθυντής Μηχανικής της Google, η Γερμανία είναι γνωστή για τους μηχανικούς της. «Ιδιωτικότητα made in Germany», όπως είπε χαριτολογώντας.

Προς την ίδια κατεύθυνση είναι και η δημιουργία ταμείου χρημα-

τοδότησης 10 εκατ. ευρώ από την Google για την υποστήριξη ΜΚΟ, πανεπιστημίων, ακαδημαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων, κοινωνικών επιχειρήσεων με κερδοσκοπικό σκοπό και άλλων εξειδικευμένων οργανισμών, που εργάζονται σε ολόκληρη την Ευρώπη πάνω σε ένα εύρος θεμάτων ασφάλειας, από το πώς θα είναι οι νέοι άνθρωποι ασφαλείς στο Διαδίκτυο έως το πώς θα αντιμετωπίζονται εγκλήματα μίσους στις τοπικές κοινότητες. Υπεύθυνη γι' αυτό είναι η αντιπρόεδρος Trust and Safety της Google (και πρώην αναπληρώτρια προσωπάρχης του προέδρου Ομπάμα) Κρίστι Κανεγκάλο. Όπως είπε, τον τελευταίο χρόνο αφαιρέθηκαν από εργαλεία όπως το Drive, το Photos και το Blogger, περισσότερα από 38.000 σχόλια που ενέπιπταν στη ρητορική μίσους καθώς και 160.000 τμήματα περιεχομένου που παρέπεμπαν σε βίαιο εξτρενισμό. «Είναι ένα δυναμικό πεδίο, αλλά ούτε εμείς στεκόμαστε ακίνητοι».

Στη διπλανή αίθουσα είχε ήδη σερβιριστεί το μεσημεριανό μας, κι ως μην είχε κανείς προλάβει ακόμα να πεινάσει. «Στην Google όλα περιστρέφονται γύρω από το φαγητό», σχολίασε ένας από τους παρευρισκόμενους προγραμματιστές. «Γι' αυτό υπάρχει παντού πολύ φαγητό. Για να κάτσεις με κάποιον, να φας, να ανταλλάξεις απόψεις».

Στον πίνακα με τα lego, οι εργαζόμενοι «δημιουργούν»...

Για το νέο Κέντρο Τεχνικής Ασφάλειας της Google, αριστερά...

Χρώμα και ζωή στο «άντρο» του παγκόσμιου κολοσσού, στο Μόναχο.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ!

12 μόλις μήνες μετά την παγκύπρια εκπομπή του
ο ΣΠΟΡ FM 95.0 κατακτά τα δυναμικά κοινά

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ	ΕΡΕΥΝΑ	ΑΝΑΤΡΟΠΗ
SSPORT	35-44	10,2
ΣΠΟΡ FM 95.0	25-34	9,2
ACTIVE	35-44	9,0
ΣΠΟΡ FM 95.0	25-34	5,5
SSPORT	35-44	5,0
ACTIVE	35-44	4,6

* ΗΛΙΚΙΕΣ 25-34 ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΚΡΟΑΣΗ

* Σύγκριση ραδιοφώνων με αθλητικό περιεχόμενο
* Επίσημη έρευνα Συνδέσμου Ραδιοφώνων ΙΑΝ-MAP 2019

GET IT ON Google play
Download on the App Store

LISTEN LIVE 24sports.com.cy

Η ποιότητα κόντρα στον ενθουσιασμό

Αποφασισμένος για νταμπλ ο ΑΠΟΕΛ, να ξορκίσει την «κατάρ» του Κυπέλλου θέλει η ΑΕΛ

Των **ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΤΤΙΚΗ** και **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Η ποδοσφαιρική περίοδος 2018 – 2019 στην Κύπρο ολοκληρώνεται την ερχόμενη Τετάρτη (22/5, 19:00), με την διεξαγωγή του τελικού Κυπέλλου Coca – Cola στο ΓΣΠ, ανάμεσα στον πρωταθλητή ΑΠΟΕΛ και την ΑΕΛ, η οποία έχει εξασφαλίσει ένα εκ των τριών εισιτηρίων για το Europa League. Ελπίζουμε ότι οι δύο διεκδικητές του τροπαίου θα μας προσφέρουν καλό θέαμα σ’ ένα ανταγωνιστικό παιχνίδι, αντάξιο της ιστορίας τους. Μελανό σημείο θα είναι η μικρή παρουσία φιλάθλων σε σχέση με τελικούς προηγούμενων χρόνων, όπου τα εισιτήρια εξαντλούνταν από την πρώτη μέρα κυκλοφορίας τους.

Τα θέλει όλα ο ΑΠΟΕΛ

Ο ΑΠΟΕΛ δεν έχει μόνο τους περισσότερους τίτλους πρωταθλήματος (28) αλλά κυριαρχεί και στη διοργάνωση του Κυπέλλου. Είναι ο πολυνίκης του θεσμού με 21 κατακτήσεις (1937, 1941, 1947, 1951, 1963, 1968, 1969, 1973, 1976, 1978, 1979, 1984, 1993, 1995, 1996, 1997, 1999, 2006, 2008, 2014, 2015), σε 32 συμμετοχές του στον τελικό της διοργάνωσης! Συμμετείχε 59 φορές στα προημιτελικά και 54 φορές στα ημιτελικά (σε 76 συμμετοχές του στην διοργάνωση από τις 77 συνολικά που έχουν γίνει!

Μελανό σημείο του τελικού Κυπέλλου Κύπρου θα είναι η μικρή παρουσία φιλάθλων σε σχέση με τελικούς προηγούμενων χρόνων,

Δεν συμμετείχε στο Κύπελλο μόνο την σεζόν (1973- 1974), όταν συμμετείχε στο ελληνικό πρωτάθλημα.

Ο Ιταλός προπονητής του ΑΠΟΕΛ Πάολο Τραμετσάνι, πανηγύρισε πριν από δύο εβδομάδες τον πρώτο τίτλο πρωταθλήματος στην προπονητική του καριέρα και θέλει να ολοκληρώσει τη σεζόν και με τον πρώτο του τρόπαιο κυπέλλου. Έχει στη διάθεσή του ένα «πλούσιο» και ποιοτικό δυναμικό με παίκτες, οι οποίοι πρόσφατα βραβεύτηκαν ως οι κορυφαίοι στο πρωτάθλημα, όπως ο MVP Μούσα Αλ Τάμαρι, ο καλύτερος Κύπριος Νικόλας Ιωάννου και ο καλύτερος μέσος Λούκας Σόουζα.

Μαζί με αυτούς είναι ο Αργεντινός Τόμας Ντε Βινσέτι ο οποίος ταλαιπωρήθηκε από τραυματισμούς, αλλά εδώ και λίγες εβδομάδες επείσטרψε και έγινε ο πγέτης της ομάδας και ο οργανωτής του παιχνιδιού της. Η αμυντική γραμμή είναι στα καλύτερα της, με τους Βάτερμαν, Καζού, Ιωάννου, Βούρο, Καρλάο (ή Μερκί), να αποτελούν εγγύηση.

Ο αρχηγός Νούνο Μοράις δείχνει να έχει ακόμα τις δυνάμεις και τη θέληση να σπκώσει και άλλα τρόπαια. Οι Τάμαρι, Γιάκολις, δίνουν τις καλύτερες λύσεις στα άκρα και μαζί με τον Νατέλ συνθέτουν τη γραμμή κρούσης.

Πλεονέκτημα για τους πρωταθλητές

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΑΠΟΕΛ U19

Σε μια περίοδο που το κεφάλαιο προγραμματισμός έχει ανοίξει στον ΑΠΟΕΛ, όπως και σε όλες τις άλλες ομάδες, η ομάδα νέων (U19) των γαλαζοκίτρινων κατέκτησε και τους δύο τίτλους στην κατηγορία της. Θα έχει, λοιπόν, μεγάλο ενδιαφέρον να δούμε τον βαθμό αξιοποίησης του «υλικού» που διαθέτει η συγκεκριμένη ομάδα. Αν υπάρχουν δηλαδή κάποιοι νεαροί από την ομάδα αυτή η οποία διακρίθηκε στη φετινή περίοδο, ικανή να πάρουν προαγωγή και πολύ περισσότερο να διεκδικήσουν με αξιώσεις αγωνιστικό χρόνο στην πρώτη ομάδα. Ανάλογες διακρίσεις από ομάδες μικρότερων ηλικιών του ΑΠΟΕΛ έχουν καταγραφεί και σε προηγούμενα χρόνια. Αυτό που επίσης έχει καταγραφεί είναι η απουσία κάποιων νεαρών από τις ομάδες αυτές, στην πρώτη ομάδα και με ενεργό ρόλο...

* * * * *

Τον ίδιο προορισμό

Ολοένα και πληθαίνουν οι φήμες ότι νέο γραφείο μάνατζερ που μπήκε δυναμικά στον χώρο αναμένεται ν’ αναλά-

Η φετινή θα είναι η 29η φορά που θα αναμετρηθούν στο Κύπελλο ΑΠΟΕΛ και ΑΕΛ και ο έκτος μεταξύ τους τελικός.

Η προϊστορία ΑΠΟΕΛ - ΑΕΛ στο Κύπελλο

Μέχρι σήμερα ΑΠΟΕΛ και ΑΕΛ αναμετρήθηκαν άλλες 28 φορές στον θεσμό του Κυπέλλου (τελικούς και άλλες φάσεις). Αυτή θα είναι η 29η φορά που θα αναμετρηθούν στο Κύπελλο και ο έκτος μεταξύ τους τελικός. Οι «γαλαζοκίτρινοι» της Λευκωσίας υπερτερούν στους τελικούς απέναντι στους «γαλαζοκίτρινους» της Λεμεσού κατά μια νίκη. Ο ΑΠΟΕΛ κατέκτησε τρεις φορές τον τίτλο με την ΑΕΛ να τον κατακτά δύο. Τελευταία επικράτηση του θρύλου σε τελικό απέναντι στην ΑΕΛ ήταν το 2015 με 4-2 στο ΓΣΣ της Λάρνακας ενώ, για να βρούμε την προηγούμενη φορά που τα είπαν οι δύο ομάδες σε τελικό πρέπει να πάμε στο μακρινό 1979 όπου ο ΑΠΟΕΛ επικράτησε με 1-0. ΑΠΟΕΛ και ΑΕΛ αναμετρήθηκαν σε 5 τελικούς με το ΑΠΟΕΛ να μετράει τρία τρόπαια και την ΑΕΛ δυο κατακτήσεις:

2015	ΑΠΟΕΛ-ΑΕΛ	4-2
1979	ΑΠΟΕΛ-ΑΕΛ	1-0
1948	ΑΕΛ-ΑΠΟΕΛ	2-0
1941	ΑΠΟΕΛ-ΑΕΛ	2-1
1939	ΑΕΛ-ΑΠΟΕΛ	3-1

είναι ότι ο τελικός θα διεξαχθεί στη φυσική τους έδρα το ΓΣΠ. Δεν θα έχουν ούτε σε αυτόν τον αγώνα την συμπαράσταση των οργανωμένων οπαδών τους, αλλά λογικά, θα έχουν υπερδιπλάσιο δικό τους κόσμο στις εξέδρες σε σχέση με την αντίπαλό τους.

Δίψα για το έβδομο

Δεν έχει κατακτήσει το κύπελλο για τριάντα ολόκληρα χρόνια! Τα τελευταία δεκαέξι χρόνια βρέθηκε κοντά στον

Πέραν των πέντε τελικών του κυπέλλου που έχουν συναντηθεί οι δύο ομάδες μέχρι στιγμής, υπάρχουν άλλες 23 αναμετρήσεις μεταξύ ΑΠΟΕΛ και ΑΕΛ στον θεσμό σε άλλες φάσεις.

Ο ΑΠΟΕΛ υπερτερεί της λεμεσιανής ομάδας με εννέα προκρίσεις έναντι πέντε που έχουν οι «λέοντες».

Ο ΑΠΟΕΛ μετρά 9 προκρίσεις:	
2016/17	0-0, 1-1
2013/14	1-0, 1-0
1995/96	4-1, 4-3
1994/95	1-0, 2-1
1985/86	0-0, 5-1
1983/84	2-0
1969/70	2-1
1948/49	3-2
1946/47	4-1

Η ΑΕΛ μετρά 5 προκρίσεις:	
2012/13	3-1,0-2
2011/12	0-0, 1-0
2003/04	2-0,0-1
1987/88	1-0,2-0
1939/40	2-0

στόχο, έχασε όμως έξι φορές σε ισάριθμους τελικούς. Το γήπεδο στο οποίο αναμένεται να το επιχειρήσει για έβδομη φορά, είναι μακράν το πιο αφιλόξενο για εκείνη. Απέναντί της έχει έναν αντίπαλο που θεωρείται «φαταούλας» όσον αφορά τους τίτλους και μάλιστα γνωρίζει καλύτερα από τον οποιοδήποτε άλλο, τον τρόπο κατάκτησής τους.

Δεν φτάνει αυτό, στον αγωνιστικό χώρο δεν θα βρίσκονται ούτε και οι οργανωμένοι οπαδοί της που διαχρο-

νικά αποτελούν ένα από τα ισχυρότερα όπλα της.

Αν υπολογίσει κανείς ότι η φετινή ομάδα ποτέ δεν τέθηκε ενώπιον μιας τέτοιας σημαντικής πρόκλησης, όπως και ο προπονητής, τι μπορεί αλήθεια να δίνει ελπίδες ότι επιτέλους το κύπελλο θα γιορταστεί στον κυκλικό κόμβο του Αγίου Νικολάου;

Πες το άγνοια κινδύνου, πες το ενθουσιασμό και δίψα ακόμη και ότι η ιστορία το χρωστά σε μια ομάδα που αδικως καθυστέρησε να το σπκώσει, στη Λεμεσό θεωρούν ότι η έβδομη προσπάθεια θα φέρει το έβδομο κύπελλο στην ιστορία του σωματείου.

Για να συμβεί όμως αυτό θα πρέπει οι παίκτες του Ντούσαν Κερκεζ΄ να ανταποκριθούν πλήρως σ’ ένα αγώνα που δεν προσφέρεται για το οποίο λάθος. Αγωνιστικά η ομάδα προετοιμάζεται εδώ και εβδομάδες αποκλειστικά και μόνο για το ματς της 22ης Μαΐου.

Θετικό είναι, επίσης, το γεγονός ότι δεν υπάρχει κανένα αγωνιστικό πρόβλημα, δεδομένο που λύνει τα χέρια του προπονητή ως προς το πλάνο που θα επιλέξει. Είναι αλήθεια ότι δύσκολα μπορεί να γίνουν προβλέψεις για το αρχικό σχήμα, ωστόσο, υπολογίζεται ότι θα χρησιμοποιήσει όλους εκείνους τους παίκτες που διαθέτουν την προσωπικότητα για ένα τέτοιο παιχνίδι.

Ομολογούμενός η ΑΕΛ έχει τέτοιες μονάδες, αφού Ντα Σίλβα, Καστανάγια, Ντόσα Τζούνιορ, Λαφράνς, Βοζίνια και Αβραάμ κουβαλούν την εμπειρία, ενώ κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει το ταλέντο και τον ενθουσιασμό που διαθέτουν παίκτες όπως ο Γουίλερ, ο Μαρκής, ο Νταβόρ, ο Νίλις, ο Τεϊσέιρα, ο Χουράδο και όποιος τέλος πάντων κληθεί να συμμετάσχει στην προσπάθεια για το έβδομο.

γο. Αναφερόμαστε στα νέα έργα που θα γίνουν στο Αθλητικό Κέντρο της ομάδας στο Κολότσι, όπου ανακοινώθηκαν εδώ και κάποιους μήνες. Θυμίζουμε ότι οι «κυανόλευκοι» έχουν στα σχέδια τους να δημιουργήσουν ένα μικρό ξενοδοχείο, στο οποίο θα μπορεί να διαμείνει η ομάδα, όποτε κριθεί καλό από το τεχνικό επιτελείο. Βέβαια, υπάρχουν 4 δωμάτια αυτή τη στιγμή στο Κολότσι, αλλά όπως αντιλαμβάνεστε δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες της ομάδας. Να σημειώσουμε ότι το μικρό ξενοδοχείο θα κατασκευαστεί στον χώρο που βρίσκεται τώρα το πάρκινγκ του Αθλητικού Κέντρου. Βασικά, το πάρκινγκ θα παραμείνει και θα δημιουργηθεί ένας επιπλέον όροφος για να φτιαχτούν τα δωμάτια. Ουσιαστικά το πάρκινγκ θα είναι κλειστό και το όλο έργο θα «δέσει» με το υπόλοιπο κτήριο που είναι τώρα στο Αθλητικό Κέντρο.

* * * * *

Ψήνεται τράμπα

Μποίνει το καλοκαίρι και οι φήμες περί μεταγραφών ολοένα και φουντώνουν. Μια μάλιστα εξ αυτών αναφέρει ότι μια μεγάλη ομάδα λιγουρεύεται δύο με τρεις παίκτες από άλλη μεγάλη ομάδα. Εκ των οποίων όλοι Κύπριοι!

ΑΠΟΨΕΙΣ

«Σκύλος δαγκώνει άνθρωπο...»

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Η δημόσια «κοκορομαχία» δύο ποδοσφαιρικών παραγόντων που εκτυλίχθηκε τη βδομάδα που φεύγει, μπορεί να μην είχε και πολλή σημασία ως προς τα αίτια της «συμπλοκής», περιλάμβανε όμως μια σοβαρή καταγγελία εκ μέρους του ενός. Με την ιδιότητα κιόλας του προέδρου ενός σωματείου, αναμφισβήτητα ιστορικού, ο ένας εκ των δύο εμπλεκομένων απο-

κάλυπτε ξεκαθάρα ότι το κυπριακό ποδόσφαιρο «υποφέρει» από διαπλοκή. Ότι δηλαδή συγκεκριμένο άτομο, αλλάζει ιδιότητες ανάλογα με τα προσωπικά του συμφέροντα, καθορίζοντας έτσι, εξελίξεις σε σωματεία αλλά και σε ποδοσφαιρικούς αγώνες.

Και όμως οι δημόσιες τοποθετήσεις -καταγγελίες του ισχυρού άνδρα του Ολυμπιακού, ο οποίος εναντιώθηκε στον πρόεδρο της Δόξας, καταλογίζοντάς του μεταξύ άλλων αλλότρια συμφέροντα, όχι μόνο δεν σχολιάστηκαν αλλά «εξαφανίστηκαν» πλήρως από τη δημόσια σφαίρα! Την ίδια μάλιστα στιγμή, που αν και πολλά Μέσα ασχολήθηκαν με τη δημόσια διαμάχη, κατατάσσοντάς την ως κύριο θέμα, αγνόησαν παντελώς το ρεζουμέ της, που δεν ήταν άλλο από την καταγγελία. Ακριβώς τούτη η δημοσιογραφική στάση σε οδηγεί σε συμπεράσματα που μόνο θετικά δεν είναι για το λειτουργήμα το οποίο τάχατες υπηρετούμε. Αρχικά η υποκρισία σε αναγκάζει ν’ αναρωτηθείς, μήπως υπάρχει κάποιου είδους άτυπη συμφωνία μεταξύ παραγόντων και δημοσιογράφων. Κάτι σαν «ομερτά» αν θέλουμε να θυμηθούμε τους επίσης μεσογειακούς Σικελούς.

Από την άλλη αναρωτήσαι, μήπως τελικά η επαγγελματική αρτιότητα είναι τέτοια που παραπέμπει στον πρώτο μήνα μαθημάτων δημοσιογραφικής σχολής. Υπάρχει δηλαδή θέμα ικανότητας στην αξιολόγηση της είδησης, μ’ αποτέλεσμα να χάνεται η ουσία των θεμάτων που πρέπει να μας απασχολούν. Όποιοι και απ’ τα δύο ισχύει, αν όχι και τα δύο, ο δημοσιογραφικός κόσμος που ασχολείται με το ποδόσφαιρο, λειτουργεί ως συμμέτοχος σε μια κατάσταση που η πλειοψηφία της κοινής γνώμης έχει αποδεδειγμένα σιχαθεί. Και για χάριν κιόλας της θεωρίας τους επαγγέλματος, η στήλη υπευθυμίζει την αλφαβήτα... «είδηση δεν είναι όταν ο σκύλος δαγκώνει έναν άνθρωπο, αλλά το αντίθετο».

Οι χαμένες ευκαιρίες του καλοκαιριού

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΓΙΑΝΗ**

Άλλο ένα πρωτάθλημα ολοκληρώνεται σήμερα. Ανταγωνιστικό σε μεγάλο βαθμό, αν και τα δεδομένα μπορούσαν να ήταν και καλύτερα, στο σημαντικότερο κεφάλαιο, αυτό της διεκδίκησης του τίτλου, με άγνωστη, ωστόσο, την τελική κατάληξη στην υπόθεση υποβιβασμός μέχρι και την τελευταία αγωνιστική. Είδαμε σίγουρα και πολύ καλύτερα πρω-

ταθλήματα από πλευράς ποιότητας θεάματος, ενώ πέραν από το καθαρά αγωνιστικό κομμάτι, το φετινό θα μείνει στην ιστορία, ως το πρωτάθλημα του Ουζόχο και της κάρτας φιλάθλου.

Προβλήματα υπήρξαν και άλλα, πέραν του σημαντικότερου, της τεράστιας αποχής φιλάθλων από τα γήπεδα. Αντιδράσεις, κατά καιρούς, καταγράφηκαν σε σχέση με τη διαίτησία, την απονομή αθλητικής δικαιοσύνης, τα οργανωτικά, του τρόπου διεξαγωγής και διάφορα άλλα. Αντιδράσεις κάποτε δικαιολογημένες, κάποτε σε μια προσπάθεια να δικαιολογηθούν λάθη άλλων και κάποιες φορές σε ακατάλληλο χρόνο για οποιεσδήποτε αλλαγές ή έστω συζητήσεις. Χρόνος κατάλληλος παρουσιάζεται τώρα. Στην περίοδο που ακολουθεί μέχρι το επόμενο πρωτάθλημα. Κάθε χρόνο τέτοια εποχή προκύπτει η ίδια ευκαιρία, προκειμένου να αξιολογηθούν λάθη, παραλείψεις και γενικότερα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια μιας αγωνιστικής περιόδου. Ευκαιρία για να επιχειρηθεί προσπάθεια βελτίωσης κάποιων καταστάσεων. Τέτοια εποχή, κάθε καλοκαίρι προσφέρεται, ποτέ ωστόσο δεν έχει αξιοποιηθεί, ειδικά από πλευράς αυτών που σχεδόν μόνιμα βρίσκονται στην πλευρά των διαμαρτυρούμενων κατά τη διάρκεια μιας αγωνιστικής περιόδου.

Βιάστηκαν κάποιοι να θέσουν θέμα αλλαγής του τρόπου διεξαγωγής του πρωταθλήματος και σε σχέση με τον αριθμό των ομάδων της πρώτης κατηγορίας. Το ότι κανείς απ’ αυτούς δεν ασχολείται αυτή την περίοδο με το θέμα, αποδεικνύει πως το κινητρό τους είχε να κάνει καθαρά το σωματειακό συμφέρον τη δεδομένη περίοδο που ανακινήθηκε το θέμα. Μίλησαν και φέτος πολλοί για την ανάγκη αλλαγών – τοιμών στη διαίτησία, διαμαρτυρήθηκαν κάποιοι για θέματα οργάνωσης σε σχέση με τον ορισμό αγώνων. Ακούσατε κάποιον να επαναφέρει τώρα τέτοιου είδους θέματα, τώρα που υπάρχει χρόνος και δυνατότητα για αλλαγές; Λογικά θα ξανακούσουμε παρόμοιες δηλώσεις, σε λίγους μήνες και αναλόγως της εξέλιξης του επόμενου πρωταθλήματος...

Κάθε καλοκαίρι, τα τελευταία χρόνια, αποτελεί ευκαιρία, αν πραγματικά κάποιοι υνάζονται για το καλό του κυπριακού ποδοσφαίρου. Κάθε καλοκαίρι, τα τελευταία χρόνια, το μόνο που προκύπτει είναι πολλές μεταγραφές...

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.

-2,87%

Χ.Α.

-0,91%

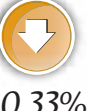
Dow Jones

-0,26%

Nasdaq

-0,63%

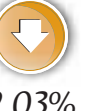
Nikkei

-0,33%

Dax

2,81%

FTSE 100

2,03%

ΑΓΟΡΕΣ

Η Κίνα αύξησε τις πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων

Σελ. 10

Πετρέλαιο

2,09%

€/ \$

-0,53%

Η αναμονή της ΕΣΤΙΑΣ αύξησε τα ΜΕΔ

Η κουλτούρα του «περίμενε» μείωσε τις αναδιαρθρώσεις δανειοληπτών, τονίζουν τραπεζικές πηγές

Η **καθυστέρηση** που παρατηρείται στην εφαρμογή του κυβερνητικού σχεδίου ΕΣΤΙΑ, το οποίο μετά από έναν χρόνο εξαγγελίας του, είναι ακόμα «κολλημένο» στη Νομική Υπηρεσία φαίνεται να είναι η αιτία της κάμψης που

παρατηρείται στον ρυθμό μείωσης των κόκκινων δανείων. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, τα ΜΕΔ αυξήθηκαν τον Ιανουάριο κατά 47 εκατομμύρια ευρώ, ενώ τα δάνεια σε καθυστέρηση μεγαλύτερη

των 90 ημερών αυξήθηκαν κατά 325 εκατομμύρια. Στο τέλος Ιανουαρίου τα ΜΕΔ ανήλθαν στα 10,3 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ τα δάνεια σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών στα 7,94 δισεκατομμύρια. Τραπεζικές

πηγές αναφέρουν πως για την αύξηση των ΜΕΔ και τη δημιουργία νέων ευθύνεται η κουλτούρα του «περίμενε» για το τι θα φέρει και πώς θα λειτουργήσει το Σχέδιο ΕΣΤΙΑ. Άλλες πηγές αναφέρουν πως για την

αύξηση ευθύνεται η κεφαλαιοποίηση των τόκων των προβληματικών δανείων και δεν δημιουργούνται νέα. Επί της ουσίας, όπως εξηγούν, είναι λογιστική η αύξηση και δεν είναι πραγματική. **Σελ. 3**

Ηλεκτρικό και χωρίς πιλότο το πρώτο ιπτάμενο ταξί

Μια ματιά στο μέλλον προσφέρει η γερμανική νεοφυής επικήρηση Lilium παρουσιάζοντας το πρώτο ιπτάμενο και πλήρως ηλεκτρικό ταξί στον κόσμο, το οποίο από το 2025 θα εξυπηρετεί το κοινό στα μεγάλα αστικά κέντρα. Παρότι μπορεί να λειτουργεί και αυτόνομα, χωρίς δηλαδή πιλότο, διαθέτει μία θέση πιλότου καθώς και τέσσερις θέσεις επιβατών. **Σελ. 9**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ

Επαιρναν δάνεια και δεν έδιναν ούτε μία δόση

Με **προσοχή** να χορηγούνται τα στεγαστικά δάνεια, τονίζουν πηγές της «Κ», για να μην επαναληφθούν λάθη του παρελθόντος. Ξεπερνούν τα 264 εκατ. ευρώ τα καθυστερημένα δάνεια σε κράτος, Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης και Οργανισμό Ανάπτυξης Γης. Κάποιοι δεν έδωσαν δόση. **Σελ. 7**

ΕΛΛΑΔΑ

Κάτω από 500 ευρώ για το 25% των εργαζομένων

Ένας στους τέσσερις εργαζομένους στην Ελλάδα παίρνει μισθό που δεν ξεπερνά τα 500 ευρώ τον μήνα, γεγονός που οδηγεί σε κατάρρευση τη μεσαία τάξη. Το πρόβλημα φυσικά είναι εντονότερο στον ιδιωτικό τομέα, όπου μεγάλη μερίδα εργαζομένων είναι μερικής απασχόλησης. **Σελ. 8**

Απόδοση δεκαετών ομολόγων

	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	1,32%	-0,04%
Γερμανία	-0,10%	-0,05%
Γαλλία	0,29%	-0,05%
Ιταλία	2,68%	0,00%
Ισπανία	0,90%	-0,08%
Ιρλανδία	0,47%	-0,04%
Ελλάδα	3,44%	-0,07%
Ην. Βασίλειο	1,07%	-0,05%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης

Οίκος Αξιολόγησης	Μακρο-πρόθεσμο Χρέος	Βραχυ-πρόθεσμο Χρέος
DBRS	BBB (low)	R-2 (middle)
Fitch	BBB-	F3
Moody's	Ba2	NP
S&P	BBB-	A-3

ΑΠΟΨΗ / Του ΠΑΜΠΟΥ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Υπάρχει υστέρηση σε έργα υποδομής

Στην **Ελλάδα** τίθεται αυτόν τον καιρό σε λειτουργία το γρήγορο τραίνο που θα συνδέει την Αθήνα με τη Θεσσαλονίκη σε χρόνο κάτι παραπάνω από τρεις ώρες. Πρόκειται για ένα σημαντικό έργο σε μια χώρα που αντιμετωπίζει έντονα οικονομικά προβλήματα. Γενικά στην Ελλάδα φαίνεται να υλοποιούνται αρκετά έργα υποδομής, όπως μεγάλα οδικά δίκτυα, αναβάθμιση λιμανιών και αεροδρομίων και το μετρό της Θεσσαλονίκης.

Στην Κύπρο η οικονομική κρίση υπήρξε πιο ήπια από ό,τι στην Ελλάδα και η ανάκαμψη της οικονομίας κινείται σε ψηλότερους ρυθμούς. Θα περίμενε κανείς ότι αυτό θα επιτάχυνε την υλοποίηση

έργων υποδομής. Εξάλλου η σημασία των έργων υποδομής για την οικονομική ανάπτυξη είναι αυτονόητη.

Είναι πολύ δύσκολο να φανταστεί κάποιος μια χώρα να επιτυγχάνει οικονομική ανάπτυξη χωρίς την ύπαρξη μοντέρνων βασικών υποδομών στις συγκοινωνίες, τις επικοινωνίες και στην ενέργεια. Ή, αν υπάρξει ανάπτυξη, είναι πολύ δύσκολο αυτή να διατηρηθεί χωρίς σύγχρονες βασικές υποδομές. Τα έργα υποδομής γίνονται συνήθως από το κράτος είτε με την πρωτοβουλία του κράτους. Κι αυτό γιατί ένα οικονομικό χαρακτηριστικό αυτών των έργων είναι ότι απαιτούν μεγάλες επενδύσεις και οι απο-

δόσεις τους δεν έρχονται σύντομα, αλλά επισυμβαίνουν σε βάθος χρόνου.

Θα μπορούσε κάποιος να επισημάνει ότι στην Κύπρο υπάρχει υστέρηση σε έργα υποδομής. Στη Λευκωσία, για παράδειγμα, η συγκοινωνία είναι προβληματική. Κατά καιρούς συζητείται η λειτουργία τραμ. Όμως κατά τη γνώμη μου εκείνο που λείπει, ενώ έχει σχεδιαστεί εδώ και πολλά χρόνια είναι η ύπαρξη ενός περιφερειακού δρόμου, ώστε να μην περνά αναγκαστικά όλη η κίνηση μέσα από την πόλη. Ταυτόχρονα, το σύστημα των δημοσίων αστικών συγκοινωνιών αποδεικνύεται ακριβό για τον δημόσιο ταμείο και μάλλον αναποτε-

λεσματικό. Υπάρχει η αίσθηση ότι θα πρέπει να σχεδιαστεί με άλλες παραμέτρους, όπως για παράδειγμα να υπάρχουν ισχυρά οικονομικά κίνητρα για τις εταιρείες στο να αυξήσουν τον αριθμό των επιβατών. Από την παρούσα κυβέρνηση έχει εξαγγελθεί, χωρίς όμως πρακτική ένδειξη υλοποίησης, η κατασκευή τελεφερίκ που θα συνδέει το Τρόδος με τη Λεμεσό. Μπορεί να μην είναι το πιο σημαντικό έργο υποδομής, όμως, αν γίνει, θα έχει την αξία του και μπορεί να καταστεί εμβληματικό.

Όσον αφορά τις επικοινωνίες, θα μπορούσαν οι πόλεις και τα χωριά της Κύπρου να αποκτήσουν δωρεάν ευρυζωνική σύν-

δεση σε όλους τους χώρους. Είναι κάτι που κατά καιρούς ακούγεται, χωρίς όμως να υπάρξει οποιαδήποτε εξέλιξη.

Τέλος όσον αφορά ενέργεια, εδώ και πολλά χρόνια είχε εξαγγελθεί η παραγωγή ηλεκτρισμού με φυσικό αέριο ώστε το ηλεκτρικό ρεύμα να στοιχίζει πιο φτηνά και η παραγωγή του να ρυπαίνει λιγότερο το περιβάλλον. Παρόλο που η ΑΗΚ διαθέτει ήδη τα δυνατότητα να παράγει ηλεκτρικό ρεύμα με την καύση φυσικού αερίου, το έργο αυτό έχει καθυστερήσει υπερβολικά με αποτέλεσμα να πληρώνουμε πολύ ακριβό ηλεκτρικό ρεύμα με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Εξειδίκευση Λύσεις Αξία

ΑΠΟΨΗ Του ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΤΗΝΙΟΥ*

Γιατί στην Ελλάδα δεν παίρνουμε Νομπέλ στα οικονομικά

Τώρα που η οικονομική επιστήμη επίσημα γιορτάζει τα εννιά χρόνια της κρίσης στην Ελλάδα, as μου επιτραπεί ένα συντηχειακό παράπονο. Και εμείς οι οικονομολόγοι ψυχή έχουμε.

Αν και μικρή χώρα, έχουμε δύο βραβεία Νομπέλ στην ποίηση. Και κανένα στα οικονομικά. Και αυτό, παρά το ότι η ελληνική οικονομία κυριαρχούσε στα παγκόσμια πρωτοσέλιδα πολύ περισσότερο από ό,τι ο Σεφέρης στην ποίηση. Το ίδιο ισχύει και για το βραβείο Λένιν, που ενώ το έδωσαν στον Ρίτσο, ο Ευκλείδης ακόμη πασχίζει να αποφύγει το βραβείο Χάγκεν. Γιατί τέτοια γκίνια; Δεν υπάρχει συνωμοσία, ούτε επιβουλή.

Παρά τη δημοσιότητα, το «ελληνικό πρόβλημα» δεν ήταν παρά ένα σύνολο από προφανή προβλήματα, το καθένα με οφθαλ-

Οι οικονομίες μαθαίνουν όταν αναγκάζονται αποκαταστήσουν τα σπασμένα. Εμείς φωνάξαμε την τρόικα.

μοφανή λύση. Η διατύπωση του «τι δέον γενέσθαι» απαιτούσε οικονομικά επιπέδου πρώτου έτους. Η «μαεστρία» στην οποία διακριθήκαμε ως έθνος ήταν η ευκολία με την οποία αγνοούσαμε το πρόβλημα και αναβάλλαμε κάθε λύση. Θα αναφέρω τρία παραδείγματα. Στο ασφαλιστικό, δεν χρειάζονταν 200 ταμεία, ούτε ισόβιες συντάξεις οι άγαμες θυγατέρες διευθυντών του Δημοσίου. Στα εργασιακά, δεν μπορούσαμε να επιβάλουμε την εξίσωση μισθών με το Λουξεμβούργο, ούτε να νομίζουμε ότι μπορείς να νομοθετείς σαν να εργάζονται όλοι στη ΔΕΗ. Το τρίτο πεδίο, το εθνικό χρέος, υποτίθεται ότι πρέπει να λειτουργεί ως το θερμόμετρο που προκαλεί τον ιατρικό συναγερμό. Εκεί, αλήθεια, ήμασταν πιο ευρηματικοί: Μετατοπίσαμε την κλίμακα («μαγειρέματα») και βρισκαμε λόγους γιατί το ροδοκοκκίνισμα του πυρετού στην πραγματικότητα δείχνει ρωμαλέα κράση.

Οι οικονομίες μαθαίνουν όταν αναγκάζονται να αποκαταστή-

σουν τα σπασμένα. Εμείς φωνάξαμε την τρόικα, όπως καλούν κάποιοι συνεργείο καθαρισμού. Ισως από δημοκρατική ευαισθησία, εκείνοι δεν μας ανέφεραν ότι χρειαζόμαστε ανακατασκευή – αφού τις μετασκευές τις σχεδιάζουν μηχανικοί και αυτοί απαιτούν εντολές από τον ιδιοκτήτη. Σε κάθε περίπτωση, εμείς αφήναμε τα συνεργεία να κάνουν τη δουλειά τους, αρκούμενοι σε σποραδικές αυστηρές παρατηρήσεις. Έτσι, εννιά χρόνια μετά, επιστράφηκαν στον ιδιοκτήτη τα κλειδιά της εξώπορτας και οι ιδιοκτήτες αναλαμβάνουμε ξανά. Το σπίτι είναι καθαρό, αλλά τα δομικά προβλήματα παραμένουν.

Το θέμα είναι ότι τόσα χρόνια, όσο νοθετούσαμε τα συνεργεία, δεν φροντίσαμε να διδαχθούμε. Συνεπώς, εδώ τα εννιάχρονα της κρίσης θυμίζουν 2009. Την εμπειρία της κρίσης, φαίνεται, την πήρε μαζί της η τρόικα. Το φταίξιμο το χρεώνει η μια πολιτική παράταξη στην άλλη, και όλοι μαζί συμπεριφέρονται σαν να αρκεί να αλλάξουμε το ποιος θα καθίσει στις κυβερνητικές καρέκλες. Η πολιτική έχει το πάνω χέρι, υπαγορεύοντας στην οικονομία τι θα γίνει και πότε, τι μπορεί να ληφτεί και τι να αφήνουμε για αργότερα. Όπως και πριν.

Γυρίζοντας στα τρία προφανή προβλήματα, αντί για λύσεις αναζητούμε «πώς να ρίξουμε την μπάλα έξω». Στο ασφαλιστικό σπεύδουμε να μοιράσουμε χρήματα με δικαστικές αποφάσεις, ενώ η απλούστευση διαδικασιών με μαγικό τρόπο απαιτεί διπλάσιο προσωπικό. Στα εργασιακά, καθώς επιστρέφει η μετενέργεια, το όνειρο παραμένει ο διορισμός στο Δημόσιο. Για το «μέλλον της εργασίας» αποφασίζει το συνδικάτο των ταξί. Ως προς το χρέος, συνεχίζεται η απληνής διώξη του Ανδρέα Γεωργίου. Η διαχείριση του χρέους ανακάλυψε το νέο τρικ της συσσώρευσης υπερπλεονασμάτων έως τις εκλογές, σχεδιασμένων όμως να εξαντληθούν μόλις αναλάβει ο αντίπαλος.

Αρα, ούτε στο μέλλον θα δικαιωθεί η Ελλάδα με βραβείο Νομπέλ στα οικονομικά. Ως μερική αποζημίωση, όμως, ούτε και η τρόικα θα πάρει κάτι.

* Ο κ. Πλάτων Τήνιος είναι οικονομολόγος, επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά.

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Εκκλίσσε το θέμα προέδρου, CEO και κλείνει και το Helix. Ας ετοιμάζει σιγά τις άμυνές της η ETYK, θα της χρειαστούν.

Πανικός για Κυριακή

Αν και το όνομα του νέου CEO της Τράπεζας Κύπρου είναι Πανίκος, στην ετήσια γενική συνέλευση της Τρίτης έγινε ένας μικρός πανικός. Ο λόγος; Το πρώτο ψήφισμα από τα συνολικά 10 και πλέον ψηφίσματα της συνέλευσης ήταν εάν είναι σύμφωνο για να γίνει συνέλευση την Κυριακή το πρωί. Μόλις εμφανίστηκε στην οθόνη των ψηφισμάτων το εν λόγω «ψήφισμα» επικράτησε αναστάτωση. Το «ψήφισμα» ήταν απλώς ένα «τέστινγκ» για να δει η τράπεζα αν λειτουργεί η ηλεκτρονική ψηφοφορία. Αποκαταστάθηκε η ηρεμία μέχρι να διευκρινιστεί.

• • • •

Πανικός και με εκατομμύρια

Πανικός με τα κέρδη και των τραπεζών. Κέρδη 300 εκατομμυρίων ευρώ ανακοίνωσε η Ελληνική Τράπεζα για το 2018, κέρδη 95 εκατομμυρίων ευρώ ανακοίνωσε για το πρώτο τρίμηνο του 2019 και η Τράπεζα Κύπρου. Η RCB Bank παρουσιάζει παραδοσιακά κέρδη γύρω στα 80 - 90 εκατομμύρια κάθε χρόνο, άρα και φέτος κάπου τόσα θα εμφανίσει, ενώ η Eurobank επίσης παραδοσιακά παρουσιάζει καμιά 30αριά. Για τους πολίτες δεν είναι σίγουρα αν έχει φύγει η κρίση, για τις τράπεζες όμως σίγουρα έχει φύγει.

• • • •

Ερχονται νέα Υφυπουργεία

Φαίνεται ότι της βγήκε της κυβέρνησης η κίνηση με τα Υφυπουργεία και θέλει κι άλλα. Μετά το Ναυτιλίας και το Τουρισμού, είναι στον δρόμο και το Υφυπουργείο Έρευνας και Καινοτομίας για το οποίο ετοιμάζει σχετικό νομοσχέδιο. Δεν ξέχασε φυσικά το Υφυπουργείο Ανάπτυξης που ενώ ξε-

κίνησε μαζί με τα Υφυπουργεία Τουρισμού και Ναυτιλίας έμεινε τελικά στη μέση του δρόμου. Όπως πληροφορείται η στήλη, το Υφυπουργείο Ανάπτυξης επιστρέφει ανανεωμένο, αγκαλιά με τον επενδυτικό νόμο και θα πρωταγωνιστήσει ξανά στις συζητήσεις εντός του Κοινοβουλίου. Θα πείσουν τα νέα κριτήρια της στρατηγικής επένδυσης τη βουλή; Ίδωμεν. Το σίγουρο είναι ότι μετά τις ευρωεκλογές θα προχωρήσει η απλοποίηση διαδικασιών έκδοσης πολεοδομικών αδειών. Κάτι είναι κι αυτό.

• • • •

Ικανοποίησε πρόσφυγες

Ευχαρίστησαν την Παγκύπρια Ένωση Προσφύ-

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Μετατρέψιμα χρεόγραφα

Πρόκειται για επενδυτικούς τίτλους (ομόλογα, αξιόγραφα, ομολογίες, κ.ά.) με σκοπό τη συγκέντρωση δανειακών πόρων από επενδυτές, δηλαδή δανεισμό κεφαλαίων από το επενδυτικό κοινό, και οι οποίοι μπορούν σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο να μετατραπούν σε μετοχές του ίδιου εκδότη.

Μάριος Χαραλαμπίδης
Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

γων το νέο σχέδιο για τη στέγαση προσφύγων. Πάγιο αίτημά τους ήταν η σημαντική αύξηση των εισοδηματικών κριτηρίων, η σημαντική αύξηση της οικονομικής ενίσχυσης και η απλοποίηση των διαδικασιών. Φέρνουν αποτελέσματα οι συνεχείς επαφές με τον υπουργό Εσωτερικών Κωνσταντίνο Πετρίδη, όπως άλλωστε αναφέρει ίδια η Παγκύπρια Ένωση.

• • • •

Ακριβή μου αμόλυβδη

Και για να μην ξεχνιόμαστε. Θυμάστε κάποτε που η αμόλυβδη 95 οκτανίων ήταν κάτω από ένα ευρώ το λίτρο; Εμείς αμυδρά. Επιστροφή σε εκείνες τις ωραίες εποχές δεν υπάρχει. Οι τιμές συνεχίζουν να ανεβαίνουν με τη μέρα. Την προηγούμενη εβδομάδα ήταν δύο σεντς πιο φθηνή από αυτή την εβδομάδα, και την άλλη μάλλον μια απ' τα ίδια. Έτσι μη σας ξαφνιάζει αν οι ουρές στα πρατήρια των κατεχομένων μεγαλώνουν. Τα είπαμε, τα ξαναλέμε και διερωτόμαστε. Πώς διαμορφώνονται τελικά οι τιμές από τη στιγμή της αγοράς της πρώτης ύλης μέχρι τα πρατήρια βενζίνης; Κάποιος από το Υπουργείο Ενέργειας μπορεί να δώσει απαντήσεις;

• • • •

Τουριστικός ο Απρίλης

Το αρνητικό πρόσημο των τουριστικών αφίξεων Μαρτίου ήρθε να αλλάξει ο Απρίλιος που κατέγραψε ρεκόρ 4,8% σε σχέση με τον περσινό Απρίλιο. Αν συνεχίσουν έτσι οι τουριστικές αφίξεις και τους επόμενους μήνες, τότε οι ανθρωπείες δεν θα επαληθευτούν και τα ξενοδοχεία θα γεμίσουν, και όλη η τουριστική βιομηχανία θα πάρει τα πάνω της. Αν και ένας μήνας δεν φέρνει την άνοιξη.

«Ντιμπέιτ» πολιτών στην Ευρώπη με ένα κλικ

Του ΝΙΚΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Ψευδείς ειδήσεις, ανώνυμες τοποθετήσεις που θρέφουν την πόλωση και τον προκλητικό σχολιασμό, αλγοριθμικές φούσκες πληροφωρίας που περιορίζουν τον χρήστη σε μια ασταμάτητη ραχά των μοιροδεατών του. Η ψηφιακή εποχή έχει αδιαμφισβήτητα μεταμορφώσει την έννοια του δημοσίου διαλόγου, δημιουργώντας πληθώρα προκλήσεων – μερικοί απαισιόδοχοι αναλυτές μάλιστα δεν διστάζουν να αναφέρουν πως το Ιντερνέτ πνίγει τη σημερινή δημοκρατία. Ωστόσο, το τεchnοφοβικό αυτό αφήγημα αδικεί και τις δεκάδες πρωτότυπες ψηφιακές λύσεις που στοχεύουν όχι μόνο στο να απαντήσουν στα σύγχρονα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο δημόσιος διάλογος, αλλά και να προσφέρουν πρωτοφανείς τρόπους συζήτησης και αλληλεπίδρασης.

Μία από τις πιο πρωτοποριακές λύσεις είναι η νεοσύστατη πλατφόρμα Talking Europe, η οποία φιλοδοξεί να διευκολύνει τον πανευρωπαϊκό διάλογο και να γεφυρώσει τους πολίτες της Ένωσης παρά τα γλωσσικά εμπόδια και τις αντικρούμενες απόψεις. Με έναν σύγχρονο και μινιμαλιστικό σχεδιασμό, η εφαρμογή υποδέχεται τον χρήστη με μερικές βασικές ερωτήσεις ιδεολογικού προσανατολισμού, όπως «η μετανάστευση είναι θετική για την Ευρώπη;» ή «συμφωνείτε με την άμεση απαγόρευση του πλαστικού;». Επειτα από λίγα κλικ, ο επισκέπτης συμπληρώνει το προφίλ του και στην πορεία αντιστοιχίζεται

Με έναν σύγχρονο και μινιμαλιστικό σχεδιασμό, η εφαρμογή υποδέχεται τον χρήστη με μερικές βασικές ερωτήσεις ιδεολογικού προσανατολισμού, όπως «η μετανάστευση είναι θετική για την Ευρώπη;» ή «συμφωνείτε με την άμεση απαγόρευση του πλαστικού;».

Ψηφιακές λύσεις που μεταμορφώνουν τον δημόσιο διάλογο και προσφέρουν νέους τρόπους συζήτησης και αλληλεπίδρασης.

με χρήστες που κατέχουν διαφορετικές απόψεις και είναι πολίτες μιας διαφορετικής ευρωπαϊκής χώρας. Μακριά από τρίτους σχολιαστές και δίχως το κίνητρο της διαδικτυακής αυτοπροβολής, οι χρήστες συμμετέχουν σε έναν κλειστό

προσωπικό διάλογο, ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες και γεφυρώνοντας τις διαφορές τους.

«Η ιδέα μας ξεκίνησε το 2017, κατά τη διάρκεια της θύελλας των ψευδών ειδήσεων στο πλαίσιο των γερμανικών εκλογών», αναφέρει στην «Κ» ο νεαρός συντονιστής στην Talking Europe, Μάλτε Στόιμπερ. «Μαζί με πέντε φίλους παρακολουθήσαμε τον δημόσιο διάλογο να περιορίζεται σε διαδικτυακές φουαλιές όπου οι χρήστες μοιράζονται τις ίδιες πολιτικές και κοινωνικές απόψεις. Σκεφτήκαμε λοιπόν πως, εφόσον το πρόβλημα γεννήθηκε λόγω του Διαδικτύου, η λύση πρέπει επίσης να προέρχεται από εκεί», συμπληρώνει με ενθουσιασμό. Ο Στόιμπερ και η ομάδα του δημιούργησαν μια πιλοτική εφαρμογή μερικές ημέρες πριν από τις γερμανικές εκλογές του 2017. Προς μεγάλη τους έκπληξη, πάνω από 20.000 χρήστες ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά τους για μια πολιτισμένη διαδικτυακή ανταλλαγή απόψεων.

Εμπνευσμένοι από την ανταπόκριση του κοινού και με τη βοήθεια του πλέον ανεπτυγμένου αλγορίθμου αυτόματης μετάφρασης, οι δημιουργοί της εφαρμογής αποφάσισαν να μεταφέρουν την προσπάθειά τους στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Σήμερα, η εφαρμογή έχει αποκτήσει χιλιάδες χρήστες από την Πορτογαλία μέχρι την Αυστρία και από τη Βουλγαρία μέχρι το Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίοι χρησιμοποιούν τακτικά την πλατφόρμα για να ανταλλάξουν διαφορετικές οπτικές πάνω στα ζητήματα

που αντιμετωπίζει η Ευρώπη στο πλαίσιο των επερχόμενων ευρωεκλογών. Καθώς ο διάλογος είναι κλειστός και προσωπικός, οι χρήστες μπορούν να εκφράζονται πιο άμεσα και ανταλλάσσουν απόψεις χωρίς τον φόβο της κριτικής ή της δημόσιας έκθεσης.

Ενθαρρυντικά μηνύματα

«Πριν από μερικά χρόνια θα ήταν αδύνατο να ανταλλάξει κανείς απόψεις με κάποιον από μια μακρινή χώρα», αναφέρει ο συντονιστής της πλατφόρμας. «Χάρη στην τεχνολογία, μπορούμε πλέον να επικοινωνούμε, ο καθένας στη γλώσσα του, με ανθρώπους που διαφωνούμε και που δεν θα γνωρίζαμε διαφορετικά, και να προβληματιστούμε για τις ακλόνητες πεποιθήσεις μας», προσθέτει, ενώ δεν διστάζει να αναφέρει πως τα σχόλια των χρηστών για τη μέχρι στιγμής διαδικτυακή τους εμπειρία είναι πολύ ενθαρρυντικά.

Η ομάδα του Talking Europe επέμεινε δυναμισμό και φιλοδοξία, και έπειτα από την ολοκλήρωση των ευρωεκλογών σκοπεύει να συνεργαστεί με διάφορα μέσα ενημέρωσης έτσι ώστε να μεταμορφώσει τον τρόπο που σχολιάζουν οι αναγνώστες το δημοσιογραφικό έργο. Είναι ακόμα αρκετά νωρίς για να κρίνει κανείς τον ολιστικό αντίκτυπο της πρωτότυπης πλατφόρμας στη δημοκρατία πανευρωπαϊκού διαλόγου. Ωστόσο, το Talking Europe είναι μια πολλά υποσχόμενη αρχή για έναν νέον, ψηφιακό διάλογο που αγκαλιάζει τη διαφορετικότητα και τρέφεται από τον πλουραλισμό.

Deloitte.

IFRS 9 for Corporates

Practical demonstration of the application of IFRS 9 with the use of Financial Instruments eValuation Engine (F.I.V.E.)

Register online:
www.deloitte.com/cy/ifs9

© 2019 Deloitte Limited

Deloitte
Academy

Το περίμενε της ΕΣΤΙΑΣ αύξησε τα ΜΕΔ

Στα 10,3 δισ. τα κόκκινα δάνεια, ενώ αυτά με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών αυξήθηκαν κατά 325 εκατ.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Παρατηρείται κάμψη πλέον στον ρυθμό της μείωσης των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων, ενώ από ό,τι αποδεικνύεται, δημιουργούνται και νέα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, τα ΜΕΔ αυξήθηκαν τον Ιανουάριο κατά 47 εκατομμύρια ευρώ, ενώ τα δάνεια σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών αυξήθηκαν κατά 325 εκατομμύρια. Στο τέλος Ιανουαρίου τα ΜΕΔ ανήλθαν στα 10,3 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ τα δάνεια σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών στα 7,94 δισεκατομμύρια. Αιτία, όπως φαίνεται, είναι το κυβερνητικό σχέδιο ΕΣΤΙΑ, το οποίο μετά από ένα χρόνο εξαγγελίας του, είναι ακόμα «κολλημένο» στη Νομική Υπηρεσία. Τραπεζικές πηγές αναφέρουν πως για την αύξηση των ΜΕΔ και τη

Εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερήσεις που προκύπτουν κατά τη διαδικασία εξέτασης αιτημάτων για αναδιάρθρωσεις.

δημιουργία νέων ευθύνεται η κουλτούρα του «περίμενε» για το τι θα φέρει και πώς θα λειτουργήσει το Σχέδιο. Εξήγησαν πως αν και ο χρόνος για το ΕΣΤΙΑ και το δείγμα που θα περιλαμβάνει σταμάτησε τον Σεπτέμβριο του 2017, τα μηνύματα που απέσπειλαν οι τράπεζες για εφαρμογή μιας παράλληλης ΕΣΤΙΑ σε δανειολήπτες που δεν θα μπουν στο Σχέδιο, αλλά θα θέλουν να συνεργαστούν ώστε να γίνει μια βιώσιμη αναδιάρθρωση του δανείου τους, έφεραν αντίθετα από τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Υπενθυμίζεται πως επιλέξιμος στο

Η επιχορήγηση των δόσεων θα αφορά το 1/3 του συνολικού δανείου, αλλά και τη διαγραφή μέρους του υπό κάποια κριτήρια, έως και 32%.

Σχέδιο είναι όποιος είχε ΜΕΔ μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2017 και πληρούσε βεβαίως τα κριτήρια που έχουν δοθεί. Το Σχέδιο προβλέπει την ετήσια καταβολή, από το κράτος που θα διαχειρίζεται το Σχέδιο, μέρους των δόσεων αποπληρωμής των αναδιαρθρωμένων εξυπηρετούμενων δανείων που είναι εξασφαλισμένα με πρώτη υποθήκη κύρια κατοικία. Οι δόσεις θα αφορούν το 1/3 του συνολικού δανείου, αλλά και τη διαγραφή μέρους του υπό κάποια κριτήρια, έως και 32%. Ως ποσοστό επί των συνολικών δανείων, τα ΜΕΔ παρέμειναν στο

τέλος Ιανουαρίου το 30,3%, ενώ οι συσσωρευμένες προβλέψεις μειώθηκαν στο 51% από 51,1% στο τέλος Δεκεμβρίου.

Πριν από κάθε μεγάλο τραπεζικό γεγονός έχει παρατηρηθεί πως υπάρχει κόπωση στις αποπληρωμές των δανειοληπτών. Έτσι είχε γίνει και την περίοδο πριν από το κλείσιμο του Συνεργατισμού, όπου τα ΜΕΔ μήνα με τον μήνα έδειχναν είτε να παραμένουν στάσιμα, είτε να αυξάνονται ελαφρώς. Όπως σημειώνουν οικονομικοί κύκλοι, εμφανίστηκε η δυνατότητα να αποχωρήσει ένας μεγάλος οργανισμός

και έτσι βγήκαν εκτός τραπεζικού συστήματος ΜΕΔ 9 δισ. ευρώ. Από τη μία τα ΜΕΔ του Συνεργατισμού και από την άλλη τα ΜΕΔ της Τράπεζας Κύπρου ύψους 2,7 δισ. ευρώ, τα οποία πωλήθηκαν. Όμως, αφού πλέον πάει να συμπληρωθεί ένας χρόνος μεταξύ της εξαγγελίας και της εφαρμογής του Σχεδίου, έχει δημιουργηθεί όπως σημειώνουν, πθικός κίνδυνος. Μόλις εξαγγέλθηκε το Σχέδιο υπήρχε ο φόβος για δημιουργία πθικού κινδύνου μεταξύ δανειοληπτών που ήταν επιλέξιμοι και αυτών που δεν θα ήταν επιλέξιμοι, άρα και οι δεύτεροι να μην

πλήρωναν τις δόσεις τους, όμως εκ του αποτελέσματος και της κωλυσεργίας από πλευράς Νομικής Υπηρεσίας φαίνεται να έχει δημιουργήσει κουλτούρα παύσης πληρωμών των δόσεων των δανείων μέχρι να εφαρμοστεί το Σχέδιο.

Η ιστορία με τα ΜΕΔ φαίνεται να επαναλαμβάνεται. Υπήρξε ένα «μομέντουμ» μείωσης των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων από τα τέλη του 2014 μέχρι και τα τέλη του 2017 και σταμάτησε απότομα. Εκ πρώτης, ο λόγος ήταν ότι ολοκληρώθηκαν σχεδόν όλες οι μεγάλες αναδιαρθρωσεις μεγάλων δανει-

οληπτών με πρωταγωνιστή τη μέθοδο ανταλλαγής χρέους προς ακίνητα σε δανειολήπτες που είχαν μεγάλο δανεισμό. Δεύτερον, μέχρι τον Ιούλιο του 2018 οι τράπεζες δεν είχαν αποτελεσματικά εργαλεία για μείωση των ΜΕΔ, άρα ήταν και ήταν «ανίκανες» για να προχωρήσουν σε δραστικές αναδιαρρώσεις, αφήνοντας στην άκρη τη μέθοδο της ανταλλαγής.

Συνέχιση προσπάθειας

Όλα τα παραπάνω, την ώρα που η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και η νέα της διοίκηση στέλνουν σαφή μηνύματα να ενταθούν οι προσπάθειες για μείωση του ιδιωτικού χρέους από τα νοικοκυριά. Όπως σημείωσε κατά την πρώτη του δημόσια τοποθέτηση ο διοικητής της Κεντρικής Κωνσταντίνος Ηροδότου, πρέπει να συνεχίσουν οι μειώσεις των ΜΕΔ και από τα νοικοκυριά και όχι να γίνεται μόνο μέσω εργαλείων που έχουν δοθεί στις τράπεζες για πωλήσεις δανείων, τιτλοποιήσεις και άλλα. Από την ανάλυση της ΚΤΚ και τις συζητήσεις με τις τράπεζες διαφαίνεται ότι εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερήσεις που προκύπτουν κατά τη διαδικασία εξέτασης αιτημάτων για αναδιαρθρώσεις, όπως για παράδειγμα τη μη έγκαιρη υποβολή επαρκών στοιχείων όσον αφορά τα εισοδήματα των πελατών, τον χρόνο που αναλώνεται σε συζητήσεις με τους πελάτες προτού καταληξούν σε πρόταση αναδιάρθρωσης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την υπαναχώρηση των πελατών από τη συμφωνία για αναδιάρθρωση. Επιπρόσθετα, οι περιπτώσεις που έχουν απομείνει είναι δύσκολες και περιπλοκές στο να καταλήξουν σε βιώσιμη λύση αναδιάρθρωσης. Ταυτόχρονα, η επιτυχία ορισμένων αναδιαρθρώσεων εξαρτάται από τη δυνατότητα ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων εντός των χρονικών ορίων που τίθενται.

Χρωστούν 2,59 δισ. ευρώ στον φόρο εισοδήματος

Στα 4,3 δισ. ανήλθαν τα έσοδα του Τμήματος Φορολογίας για το 2018 – Στον ΦΠΑ αποδίδεται η αύξηση

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Από τα μέσα Μαρτίου έχει αρχίσει η υποβολή της δήλωσης εισοδήματος μισθωτού και αυτοεργοδοτούμενου για το φορολογικό έτος 2018 μέσω του TaxisNet. Η τελευταία ημερομηνία υποβολής της δήλωσης εισοδήματος μισθωτού είναι η 31η Ιουλίου 2019 και Αυτοεργοδοτούμενου (χωρίς λογαριασμούς) είναι η 30ή Σεπτεμβρίου 2019. Ωστόσο, το σύνολο των οφειλόμενων φόρων στο Τμήμα στα τέλη του 2018, ανέρχονται στα 2,59 δισεκατομμύρια ευρώ. Από αυτά τα

Στις δυόμισι χιλιάδες οι μαζικές ενημερωτικές επιστολές σε οφειλέτες.

1,53 δισ. ευρώ ανήκουν στους μη άμεσα εισπράξιμους φόρους, ενώ τα 1,06 δισ. ευρώ ανήκουν στους φόρους η πληρωμή των οποίων θα πρέπει να γίνει αμέσως. Γενικότερα, συγκρίνοντας τα φετινά στοιχεία με τα αντίστοιχα της προηγούμενης χρονιάς, παρατηρείται αύξηση στο σύνολο των χρεωστούμενων. Στα τέλη του 2017 το σύνολο των οφειλόμενων φόρων ανερχόταν σε 2,49 δισ. ευρώ, όμως, με τα μη άμεσα εισπράξιμα ποσά να ανέρχονται σε 1,48 δισ. ευρώ. Όσον αφορά στο σύνολο του αμέσως απαιτητού ποσού φόρου για το 2017 ανερχόταν στο 1 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Φορολογίας, τα ποσά φόρου που βρίσκονται κάτω από δικαστικά μέτρα στα τέλη του 2018 ανέρχονταν σε 197 εκατ. ευρώ,

Η μεγαλύτερη απώλεια στα έσοδα του έτους προήλθε από την έκτακτη εισφορά υπαλλήλων και αυτοεργοδοτούμενων, λόγω της κατάργησης μέρους της από το 2017 που έφτασε τα 10,6 εκατ. ευρώ.

έναντι 281 εκατ. ευρώ στα τέλη του 2017. Τα ποσά φόρου που βρίσκονται κάτω από τα νέα εισπρακτικά μέτρα του Τμήματος Φορολογίας, τα στοιχεία δείχνουν να φτάνουν τα 169 εκατ. ευρώ, ελαφρώς αυξημένα από το σύνολο του τέλους του 2017, που ήταν στα 160 εκατ. ευρώ.

Από την άλλη, το καθαρό αμέσως απαιτητό ποσό φόρου δίχως μέτρα κατά τα τέλη του 2018 πριν από την κατάσχεση ποσών από τραπεζικούς λογαριασμούς, ανερχόταν στα 693,6 εκατ. ευρώ, έναντι 566,1

εκατ. ευρώ ποσού στα τέλη του 2017. Αξίζει να σημειωθεί πως τα ποσά που κατασχέθηκαν από τραπεζικούς λογαριασμούς για το 2018 ανέρχονταν στα 1,43 εκατ. ευρώ, σαφώς αυξημένα με τα αντίστοιχα του 2017 που ανέρχονταν 944,7 εκατ. ευρώ.

Στο ποσό των 693,6 εκατ. ευρώ έχουν αφαιρεθεί 47,3 εκατ. ευρώ κατά ποσά φόρου που βρίσκονται κάτω από τα νέα εισπρακτικά μέτρα, αλλά δεν είναι δυνατός ο διαχωρισμός του ποσού φόρου και των επιβαρύνσεων.

Το Τμήμα, όμως, έχει προχωρήσει σε συγκεκριμένα μέτρα ώστε να δώσει ένα τέλος στα οφειλόμενα του φόρου. Σύμφωνα με τη δράση του Τμήματος Φορολογίας για να ανακτήσει τα χρεωστούμενα, το 2018 προχώρησε σε ποινικές και αστικές διώξεις, ενίσχυσε την εφαρμογή της τοποθέτησης εμπράγματου βάρους σε ακίνητη περιουσία δίχως όμως δικαστική εντολή και απέστειλε μαζικές ενημερωτικές επιστολές σε πέραν από δυόμισι χιλιάδες οφειλέτες. Παράλληλα, προβαίνει σε κατάσχεση τραπεζι-

κών λογαριασμών. Τέλος, το καθαρό αμέσως απαιτητό ποσό φόρου χωρίς μέτρα στο τέλος του 2018 ανέρχονταν σε 692 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 565 εκατ. ευρώ για το 2017.

Αυξήθηκαν τα έσοδα

Όσον αφορά στα έσοδα του Τμήματος για το 2018, τα στοιχεία καταδεικνύουν πως έφτασαν τα 4,3 δισ., εμφανώς αυξημένα από τα αντίστοιχα του 2017. Συγκεκριμένα, αυξήθηκαν κατά 420 εκατ. ευρώ, ή ποσοστιαία, κατά 10,9% από τα

έσοδα 3,85 δισ. ευρώ εσόδων το 2017. Η τάση της αύξησης αυτής, όπως σημειώνει και το ίδιο το Τμήμα άρχισε το 2016. Αναλυτικότερα, η μεγαλύτερη αύξηση εσόδων προήλθαν από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), που έφτασε τα 1,83 δισ. ευρώ, έναντι 1,53 δισ. που ήταν το 2017. Ποσοστιαία, μεταφράζεται σε 19,5% αύξησης αυτά τα 298,3 εκατ. ευρώ διαφοράς μεταξύ 2017 και 2018. Άλλη μεγάλη μεταβολή παρατηρήθηκε στα έσοδα από τον Φόρο Εισοδήματος, όπου για το 2018 αυξήθηκαν κατά 89,7 εκατ. ευρώ, ή 6,6%. Πρόσθετα, μεγάλη ποσοστιαία αύξηση –αλλά όχι χρημάτων– παρατηρήθηκε στα έσοδα που προήλθαν από τα τέλη χαρτοσήμων, που έφτασε το 9,5%. Τα τέλη χαρτοσήμου για το 2018 έφτασαν τα 39,9 εκατ. ευρώ, έναντι 36,4 εκατ. ευρώ το 2017.

Αντιθέτως, η μεγαλύτερη απώλεια στα έσοδα του έτους προήλθε από την έκτακτη εισφορά υπαλλήλων και αυτοεργοδοτούμενων, λόγω της κατάργησης μέρους της συγκεκριμένης εισφοράς από το 2017 που έφτασε τα 10,6 εκατ. ευρώ.

486 εκατ. επιστροφές

Τα ποσά των επιστροφών ΦΠΑ και τα ποσά των επιστροφών της άμεσης φορολογίας δεν βρίσκονται πλέον στα έξοδα του Προϋπολογισμού του 2018, αλλά συνοδεύουν τα έσοδα με αντίθετο πρόσημο. Η κίνηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σύμφωνα με το Τμήμα να μην υπάρχουν πρακτικές περιορισμοί που να εμποδίζουν την επιστροφή τουλάχιστον του ΦΠΑ στα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα και κατά το 2018 να έχουν επιστραφεί 486,8 εκατ. ευρώ, έναντι 259,7 εκατ. ευρώ επιστροφών το 2017.

Η Πλατφόρμα Ιδιωτικής Ιατρικής – Private Medical Network αποτελεί ένα δίκτυο από γιατρούς – ως επί το πλείστον ειδικούς, από τους πλέον έμπειρους και καταξιωμένους, νοσηλευτριών – μεταξύ των οποίων τα μεγαλύτερα και καλύτερα εξοπλισμένα ιδιωτικά νοσηλευτήρια του τόπου. Στο δίκτυο εντάσσονται, επίσης, και διαγνωστικά, ακτινολογικά και κλινικά εργαστηριακά κέντρα. Η διαδικασία εγγραφής είναι συνεχής. Ο κατάλογος είναι δυναμικός γι’ αυτό και αλλαγές στον πιο κάτω κατάλογο μπορείτε να τις βλέπετε σε πραγματικό χρόνο στο διαδίκτυο.

Στόχος και σκοπός του δικτύου η διασφάλιση της συνεχιζόμενης παροχής ποιοτικής ιατρικής φροντίδας στους πολίτες, όπως κάναμε τόσα χρόνια. Γιατροί, νοσηλευτήρια και διαγνωστικά κέντρα, σεβόμενοι απόλυτα τη νομοθεσία που διέπει το προτεινόμενο ΓΕΣΥ, που απαγορεύει την

άσκηση ιδιωτικής – ελεύθερης ιατρικής, επιλέγουν με πραγματικό αίσθημα ευθύνης να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους μέσα από το Δίκτυο Ιδιωτικής Ιατρικής με στόχο τη συνέχιση παροχής υψηλών προδιαγραφών υπηρεσιών υγείας στους πολίτες.

Η Πλατφόρμα Ιδιωτικής Ιατρικής δεν είναι σε καμία περίπτωση ενάντια στην προσπάθεια δημιουργίας ενός Γενικού Σχεδίου Υγείας – ΓΕΣΥ. Διαφωνούμε με το προτεινόμενο ΓΕΣΥ, αφού με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγήσει σε έκπτωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών και αργά η γρήγορα σε κατάρρευση.

Απλώνουμε υπεύθυνα ότι είμαστε υπέρ ενός Μεικτού Συστήματος Υγείας όπου ο πολίτης θα καταβάλει μεν την εισφορά του, όπως σήμερα, αλλά θα έχει τη δυνατότητα της ελεύθερης επιλογής του Ασφαλιστικού του

Φορέα καθώς και την πραγματική επιλογή του γιατρού και του νοσηλευτηρίου του. Για να γίνει κάτι τέτοιο εφικτό απαιτούνται νομοθετικές αλλαγές. Αν επιτευχθούν οι απαραίτητες αλλαγές στη νομοθεσία δηλώνουμε έτοιμοι να ενταχθούμε στο νέο σύστημα και αυτό θα εξασφαλίσει την καθολική συμμετοχή γιατρών και νοσηλευτριών και ο πολίτης θα μπορεί πραγματικά να απολαμβάνει αυτό το οποίο από την αρχή του υποσχέθηκαν.

*** Ο τυπωμένος κατάλογος μπορεί να διαφέρει από τον τελικό γιατί οι εγγραφές είναι δυναμικές – για τη συνεχή ενημέρωσή σας μπορείτε να ενημερώνεστε από την ιστοσελίδα μας <http://cypmp.eu>**
*** Ο πλήρης κατάλογος <https://www.cymedata.com/PMP/PuplicMain01.a5w>**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΕΡΓΟΥΛΙΔΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	MARIYA KYLOVA KOSTOVA	ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΙΚΟΛΟΣ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΗ ΑΣΠΡΟΥ ΒΥΡΙΑΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ	ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΒΙΡΑ ΠΟΣΝΑΓΚΙΔΟΥ
ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΑΒΒΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΔΩΡΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	DORIS ΜΑΡΑΓΚΟΥ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΚΙΟΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΤΕΛΛΑ ΑΣΛΑΝΙΔΗ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΤΖΙΑΡΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΑΡΧΟΝΤΙΑ ΚΑΡΓΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΕΛΑΙΝΑ ΜΕΛΙΣΣΗ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΑΓΓΕΛΟΣ ΡΗΓΑΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΟΥ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΚΑΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΜΙΑΤΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΕΡΓΙΟΣ ΣΕΡΓΙΟΥ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΚΟΥΛΛΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΒΑΡΝΑΒΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΒΕΤΛΑΝΑ ΡΙΚΚΟΥ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΕΦΡΟΣΥΝΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΠΡΑΣΙΤΕΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΑΛΛΙΚΑ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΑΝΝΑ ΓΙΑΜΠΙΔΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΑΝΝΙΕ ΡΗΛΙΡΡΟΥ ΡΑΡΟΥΤΣΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΟΝΙΔΗΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΝΙΚΗ ΠΑΦΙΤΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΤΣΕΡΙΩΤΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ ΚΑΚΟΥΣΙΗ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΞΙΔΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΕΛΕΝΗ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΝΙΚΟΣ ΑΓΓΕΛΗΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΗΝΑ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΚΩΣΤΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΔΣΗΜΙΝΑ ΧΡΥΣΙΚΟΥ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΝΕΟΓΝΩΝ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΖΟΥΒΑΝΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΟΥΛΑΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΝΕΟΓΝΩΝ	ΗΡΩ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΗ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΝΕΟΓΝΩΝ	ΣΚΕΥΗ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ-ΡΗΓΑ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΗΛΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΑΡΙΟΣ ΠΑΙΔΟΝΟΜΟΥ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΠΑΙΔΟΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΟΛΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΠΗΛΑΒΑΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΗΛΙΑΣ ΡΕΤΡΟΝΙΣΗ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΛΟΙΜΩΞΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΗ ΠΑΦΙΤΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΣΙΜΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ	ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΝΑΚΑΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ	ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΕΙΜΩΝΙΔΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΒΕΝΚΟ SLACHEV	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΦΩΚΑ ΜΑΥΡΟΥ	ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΑΒΒΙΔΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΤΣΚΑΡΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΑΥΚΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΥΜΑΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΟΛΓΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΝΤΙΔΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΖΙΑΚΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΙΩΑΝΝΑ ΣΑΟΥΡΗ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΧΑΡΗΣ ΚΑΝΑΚΑΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΩΛ ΠΑΣΤΙΔΗΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΡΟΔΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΝΑΤΑΣΑ ΚΟΤΖΙΑΜΑΝΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΑΡΙΑΝΟΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΑΝΕΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΑΓΓΕΛΑ ΚΑΤΩΔΑΡΥΤΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΕΥΡΟΣ ΚΙΤΗΡΗΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΟΡΚΑΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΠΑΣΙΗΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΣΑΒΒΑΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΗΤΣΕΛΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΗΛΙΔΗΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΑΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	ΕΛΙΖΑ ΠΡΟΤΟΠΑΠΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΚΑΡΑΠΑΣΙΗΣ	ΙΑΤΡΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΑΡΤΕΜΟΒ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΤΖΙΑΜΑΝΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΝΕΑΡΧΟΣ ΖΑΟΕΚΟΥΦΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΕΤΡΟΣ ΜΥΡΙΑΝΘΕΥΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΜΗΣ ΚΟΜΟΔΟΡΟΜΟΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΚΑΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΤΑΤΑΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΖΩΔΙΑΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΝΑ ΒΑΒΑΪΤΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΕΛΙΟΣ CRASSAS	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΡΙΑΤΣΕΛΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΛΑΜΠΡΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΑΥΒΑΣ CONSTANTINIDES
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΟΝΙΑΤΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΚΟΥΝΝΟΥΣΙΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΙΑ ΠΕΤΡΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΡΙΟΥΝΑΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΑΔΗΣ
ΑΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΙΒΕΡΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	RASSAN DOUBBANE	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΕΤΣΑΣ
ΑΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΡΤΕΛΛΟΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΜΑΛΙΑ ΠΟΥΛΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΤΖΗΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΚΥΡΙΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΘΑ ΠΟΥΓΑΚΑΡΕ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	VASILIS CONSTANTINIDES	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΙΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΚΙΔΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΗΡΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΠΟΝΤΙΚΟΥ ΠΑΝΤΕΛΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΛΟΥΚΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΜΗΛΙΑΤΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΑΪΚΑΚΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΣΠΥΡΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΛΙΩΣΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΖΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΙJD ΚΑΛΑΝΙ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΕΜΟΝΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΟΒΗ ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΜΑΚΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΝΙΚΗ ΚΡΑΣΙΑ ΤΣΕΡΙΩΤΗ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΕΛΛΑ ΠΙΤΣΙΛΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΝΗΝΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΡΙΑΝΑ ΚΥΡΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΝΤΡΕΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΤΟΥΛΛΑ BROEER	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΒΒΑ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΟΝΗ ΚΟΥΠΕΠΙΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΜΠΕΤΣΙΜΕΑ-ΛΟΙΖΙΔΗ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΕΣΙΔΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΙΑΓΚΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΤΑΤΙΑΝΑ ΜΙΧΑΕΛΙΔΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΟΣ ΤΣΙΑΤΤΑΛΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΦΩΤΗΣ ΚΡΙΤΙΩΤΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΑΤΑΛΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΟΥΛΟΥΤΕΡΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΗΛΙΑΝΑ ΘΕΟΛΟΓΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΗΛΙΑΝΑ ΘΕΟΛΟΓΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΛΥΣΗΜΑΧΗ ΑΣΣΙΩΤΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΡΕΒΕΚΚΑ ΠΑΠΑΑΝΤΩΝΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΒΑΛΚΟΥΝ SASHO	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΙΑΗΛΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΣ ΣΥΛΟΥΡΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΝΙΚΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΗΛΙΑ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΟΣΙΝΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΑΚΑΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΗ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΟΦΙΑ ΣΧΙΖΑ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΙΑΔΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΡΕΑΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ Μ. ΠΕΤΡΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΛΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΗΛΙΩΤΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΙΤΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΠΑΛΑΙΟΜΥΛΙΤΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΑΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΡΙΣΤΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΗΛΟΥΚΑΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΑΡΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΗΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΣΙΟΥΚΡΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΑΒΡΑΑΜΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΝΑ ΦΟΥΛΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΙΑΓΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΗΣ ΜΕΓΑΛΕΜΟΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΤΕΛΙΤΣΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΗΛ ΝΕΟΦΥΤΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	GEORGE DAVID	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΝΙΤΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΥΓΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΝΕΛΟΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ	ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΤΕΛΙΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΩΤΗΡΗΣ ΑΤΤΙΠΑΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΦΟΙΒΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΖΑΒΡΙΔΗΣ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ	VALENTINA ΝΙΚΟΛΕΝΚΟ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΑΣΙΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΦΑΙΔΡΑ ΔΕΡΝΗ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΡΑΝΓΚΟΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΑΛΛΑΥΙΟΤΙΣ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΡΕΑΣ ΣΑΒΒΑ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΛΛΟΥΡΑΣ	ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΙΕΤΤΑ ΚΟΥΡΣΑ		

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	MARIANNA BILIANIDOU	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	CHRYSOSTOMOS CHRISTOFI	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΛΛΗ ΑΡΜΟΣΤΗ ΣΙΑΚΑΛΛΗ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ	ΟΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΛΕΝΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΝΗ ΠΙΠΗ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΓΚΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΚΕΡΙΜΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΖΩΗ ΝΤΟΝΤΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΚΑΣΤΙΛΙΟ ΓΚΛΑΔΗΣ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΚΟΝΤΟΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΦΩΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΛΛΗ ΣΙΑΜΑ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΑΣΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΡΕΑΡΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΤΕΤΥΑΝΑ ΠΡΟΤΟΡΑΡΑ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΡΑΟΛΗ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΣΟΦΙΑ ΦΡΑΚΑΛΑ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΙΑ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΕΡΟΠΗ ΤΟΥΜΠΑ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΡΑΟΛΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΑΓΝΗ ΑΝΔΡΕΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΣΩΤΗΡΟΥΛΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΟΣ ΒΑΓΙΑΝΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΝΙΚΟΣ ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΥΚΕΡΙΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΤΕΛΙΟΣ ΘΩΜΑΙΔΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	MICHALIS CHRYSOSTOMOU	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΝΑ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΕΔΑΡΙΤΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΚΛΕΙΩ ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΟΣ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΛΟΥΚΙΑ ΤΣΙΕΡΚΕΖΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΡΟΥΣΣΑΡΡΟΣ MITSINGAS	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ ΝΙΚΟΛΕΝΚΟ ΤΣΙΑΚΑΗ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΑΒΒΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΥΡΑΦΕΕΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΧΡΥΣΤΑΛΛΕΝΗ ΚΑΡΑΦΩΚΑ ΤΣΕΡΙΩΤΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΚΡΑΣΙΑ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΑΛΗΝΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΣΠΥΡΟΣ ΠΙΠΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΦΙΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΙΚΑΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΡΥΩΝΗΣ ΚΥΠΡΕΣΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΙΟΣ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΡΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΥΡΟΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΙΝΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΛΟΣ	ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΡΙΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΡΕΝΟΣ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ	ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΚΑΛΛΙΣΘΕΝΗ ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ ΒΟΡΚΑ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΣ ΦΛΟΥΡΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ	ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΧΗ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΕΥΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΝΑ ΠΑΠΑΕΛΙΣΣΑΙΟΥ	ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΔΙΟΡΙΤΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΕΛΛΗΝΑΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΣΤΑΥΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΡΗΣ ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΦΙΛΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΚΟΥΛΛΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΑΡΘΑ ΚΑΡΑΟΛΗ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΣΒΕΤΛΑΝΑ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΝΤΟΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	CHRISTIAN FESSAS
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	MINOS SOLOMOU	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ANDREAS DEMOSTHENOUS	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΟΥΣΗ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΚΑΡΠΑΡΗΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΡΑΜΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΚΟΝΤΟΒΟΥΡΚΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΛΕΟΝΙΔΑΣ ΣΟΤΕΡΙΟΥ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΡΗ ΜΑΡΚΙΔΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΝΑ ΚΑΣΙΝΗ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΡΙΣΦΟΝΗ ΧΡΙΣΤΟΦΗ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΤΖΙΑΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΠΑΔΑΜΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΝΗ ΤΟΠΟΥΖΗ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΕΜΟΝΑΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΑΝΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΧΕΙΜΩΝΙΔΗΣ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΛΛΟΥΡΗΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΠΑΔΑΜΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΛΗ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΑΓΙΩΤΟΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	CHRISTOS KITSIOS
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΝΕΣΤΩΡ ΝΕΣΤΩΡΟΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΦΕΟΣΥΝΗ ΜΥΛΟΝΑΚΙ-CHARALAMPOUS
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΡΟΥΜΙΑΝΑ ΚΟΥΚΚΟΥΛΛΗ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΠΕΤΣΟΥΡΑ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ	ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ	ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΥΥΡΙ ΝΙΚΟΛΕΝΚΟ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΣΑΙΦΩ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΚΙΟΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΓΕΛΟΣ ΡΗΓΑΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΛΟΙΖΟΣ ΤΣΙΕΛΕΠΗΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΧΑΡΗΣ ΑΡΜΕΥΤΗΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΛΟΥΣΗ ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΥΝΗΣ ΠΑΓΔΑΤΗΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΣΟΦΙΑ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	NEDI ZANNETTOU HADJICHRISTOFI	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	MICHAEL ROVANIAS
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΥΓΙΟΥΡΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΟΝΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	GEORGE ASTRAS	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΚΟΥΛΛΗΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΕΝΑ ΓΙΑΣΟΥΜΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΑΔΕΛΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΡΟΖΑΝΑ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΔΡ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΡΤΕΛΑΟΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΚΟΥΜΟΥΔΙΟΥ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	CONSTANTINOS TSIOUTIS	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	DESPINA MAVRIDOU
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΙΧΑΗΛ ΣΠΥΡΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΜΗΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΙΤΡΟΜΗΛΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΠΙΔΑ ΦΟΙΤΙΔΟΥ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ELENA ANDREOU	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ANNA ZABOU KAKOU
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΓΙΑΛΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΖΟΥΒΑΝΗΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΦΛΟΡΕΝΤΙΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	KONSTANTINOS VIOLARIS	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΣΑΒΒΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΞΙΔΗΣ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΕΡΡΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΥΘΡΑΙΩΤΗΣ	ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΒΙΚΤΩΡ ΧΑΤΖΗΡΟΥΣΟΣ
ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΤΗΣ	ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	NEDI ZANNETTOU HADJICHRISTOFI
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΡΟΥΚΛΑΡΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΥΣΤΡΑΣ	ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΣ ΔΑΝΟΣ	ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΠΙΔΑ ΜΗΝΑ
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ	ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	ΡΟΥΣΣΑΡΡΟΣ ΡΟΥΣΣΑΡΡΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	ΣΤΟΜΑΤΟ-ΓΝΑΘ-ΠΡΟΣΩΠΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	ΡΟΥΣΣΑΡΡΟΣ ΡΟΥΣΣΑΡΡΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΟΔΩΤΟΥ	ΣΤΟΜΑΤΟ-ΓΝΑΘ-ΠΡΟΣΩΠΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑ	ΦΙΛΙΠΟΥ ΡΕΤΑΡ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΕΦΡΟΣΥΝΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ	ΣΤΟΜΑΤΟ-ΓΝΑΘ-ΠΡΟΣΩΠΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	ΛΟΥΚΙΑ ΗΑΔΙΡΕΤΡΟΥ ΤΑΡΑΚΟΥΔΕΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΣΟΛΩΝ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΝΤΙΝΙΟΣ ΣΥΔΑΣ	ΣΤΟΜΑΤΟ-ΓΝΑΘ-ΠΡΟΣΩΠΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΚΑΛΗΜΕΡΑΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ALEXANDER KROUSHOVSKI	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ	ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟ/ΣΗΣ	ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΝΙΚΟΛΕΝΚΟ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΥΡΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ	ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟ/ΣΗΣ	ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΤΡΕΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΗ - PAL	ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟ/ΣΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥ	ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟ/ΣΗΣ	ΣΑΒΒΑΣ ΑΠΟΛΛΩΝ ΧΡΟΝΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΥΡΟΥΣΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΠΕΤΡΟΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΤΑΣΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΤΖΗΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΤΑΛΙΑΝΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΘΕΟΔΩΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΓΙΑΛΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΗΛΙΩΤΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΖΑΜΠΑΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΑΝΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΕΛΠΙΔΑ ΦΟΙΤΙΔΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΑΛΚΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	LOIZOS CHRISTODOULOU	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΤΟΥΡΣΙΔΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	MICHALIS ZENIOS	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΝΙΚΟΛΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΓΓΕΙΩΝ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΔΩΡΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΩΡΑΚΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΥΡΙΑΡΙΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΕΡΙΜΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΕΡΓΟΥΛΙΔΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΩΡΑΚΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ	GEORGE ASTRAS	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΩΡΑΚΟΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ	ΝΙΚΟΣ ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΘΩΡΑΚΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΙΑΚΩΒΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ - ΘΩΡΑΚΑ	ΟΜΗΡΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΣΑΒΒΑΣ ΑΥΓΟΥΣΤΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ - ΘΩΡΑΚΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΥΣΙΩΤΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ - ΘΩΡΑΚΑ	ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΥΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ - ΘΩΡΑΚΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ - ΘΩΡΑΚΑ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΜΠΑΖΙΔΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΟΓΑΝΤΖΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΕΥΑΝΘΙΑ ΚΟΥΖΟΜΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ - ΘΩΡΑΚΑ	ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΠΑΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ	ΗΛΙΑΝΑ ΗΛΙΑΔΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΥΣΣΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΠΑΝΟΣ ΣΤΑΥΡΙΝΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΜΠΙΚΡΙΤ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΧΑΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΓΩΝΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΟΞΙΝΟΥ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ	ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΚΟΥΑΛΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΑΡΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΡΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΠΑΙΔΩΝ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΕΛΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΒΑΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΖΑΛΗΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΘΕΚΛΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΜΙΧΑΗΛ ΚΡΑΣΙΑΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΟΦΙΑ ΠΟΥΡΣΑΝΙΔΟΥ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΣΠΥΡΙΑΗ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΗΣΤΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΚΕΛΛΙΔΗΣ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΜΑΡΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ANNA MAΥΡΟΝΙΚΟΛΑ ΒΑΛΑΝΙΔΟΥ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΙΝΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΟΥΣΙΑΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΝΤΟΖΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΟΛΓΑ ΡΟΥΜΠΑΣΚΙΝΑ ΧΑΤΖΗΒΑΓΓΕΛΗ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΣΥΜΕΩΝ ΚΙΤΗΡΗΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΩ ΠΑΛΑ	ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ	ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ	ΑΣΑΝ ΜΑΞΟΥΤΑΟΥ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΑΡΙΑ ΣΤΡΟΥΘΟΥ	ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΑ	ΑΝΔΡ

Χαμηλά οι δαπάνες για καινοτομία στην Κύπρο

Υπάρχουν ευκαιρίες για ενίσχυση των επενδύσεων μέσω του προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη», τονίζει ο Jean Eric Paquet

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη» καταδεικνύει τη βαρύτητα της Έρευνας και της Καινοτομίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ποσό 100 δισ. ευρώ θα προστεθεί στον προ-υπολογισμό της Ε.Ε. για την ενίσχυση καινοτόμων πρακτικών και την εμπορική εφαρμογή τους έξω από τα εργαστήρια. Σε συνέντευξη του στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της Έρευνας και Καινοτομίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Jean-Eric Paquet εξηγεί τον τρόπο διάθεσης των κονδυλίων στα 28 κράτη μέλη, καθώς και σε ποιο βαθμό μπορεί η Κύπρος να επωφεληθεί από το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη». Σχολιάζει παράλληλα τις επιδόσεις της χώρας μας στις δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες στην Έρευνα

«Η Κύπρος διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα σε τομείς, όπως ο τουρισμός, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ο ναυτιλιακός τομέας, και σε αυτούς τους τομείς πρέπει να αναπτύξει καινοτόμες τεχνικές».

Κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο οι επιδόσεις της Κύπρου στην Έρευνα και Καινοτομία, ενώ το 2017 οι επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη στην Κύπρο ανήλθαν στο 0,56% του ΑΕΠ.

και την Καινοτομία, που κατατάσσεται στις χαμηλότερες της Ευρώπης. Θετικά αποτιμώμενα το γεγονός ότι ήδη 160 εκατομμύρια έχουν εισρεύσει σε κυπριακούς οργανισμούς από το πρόγραμμα, ποσό σχεδόν διπλάσιο από αυτό που έλαβε η Κύπρος στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος.

—Ποιο είναι το όραμά σας ως Ευρωπαίου προϊσταμένου της Έρευνας και Καινοτομίας; Ποια είναι τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν;

—Ο τομέας της έρευνας και της καινοτομίας αποτελεί ένα βασικό εργαλείο στη λειτουργία των σύγχρονων οικονομιών των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και οι ευκαιρίες απασχόλησης που προσφέρουν εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την Έρευνα και την Καινοτομία. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αυτοί οι τομείς αποτελούν θεμελιώδη πυλώνα της πολιτικής της Ε.Ε. Η ανάπτυξη της σύγχρονης έρευνας σε ένα παγκόσμιο επίπεδο, επιτάσσει την ενίσχυση της συνεργασίας σε διάφορα επίπεδα, τον συντονισμό των εθνικών ή ευρωπαϊκών πολιτικών, των

ομάδων δικτύωσης και την αύξηση της κινητικότητας ατόμων και ιδεών. Είναι σαφές ότι χωρίς αποφασιστικές ενέργειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο σημερινός κατακερματισμός των ευρωπαϊκών προσπαθειών δεν μπορεί να ξεπεραστεί. Η Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας καθορίζει και εφαρμόζει την ευρωπαϊκή πολιτική έρευνας και καινοτομίας με στόχο την ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης, την προώθηση της καινοτομίας και τη μετατροπή των κοινωνικών προκλήσεων σε ευκαιρίες καινοτομίας που θα συμβάλουν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το όραμά μας είναι να καταστεί η Ευρώπη ένα καλύτερο μέρος για να ζήσει και να εργαστεί κάποιος, αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας πολιτικές Έρευνας και Καινοτομίας. Με αυτό τον τρόπο θα βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και θα αντιμετωπιστούν οι κυριότερες σημερινές και μελλοντικές κοινωνικές προκλήσεις.

—Πόσο σημαντικό είναι οι τομείς της έρευνας και της καινοτομίας

για την ανάπτυξη της οικονομίας; Ποια είναι τα ειδικά χαρακτηριστικά μικρών χωρών όπως η Κύπρος;

—Η έρευνα και η καινοτομία είναι η κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης μιας οικονομίας, τονώνουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα και οδηγεί στην οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Στην Κύπρο, η Έρευνα και η Καινοτομία δεν είναι οι παραδοσιακοί τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Η Κύπρος έχει, ωστόσο, εξαιρετικούς ερευνητές και κορυφαία πανεπιστήμια και επιστημονικά ιδρύματα. Πράγματι, ο τομέας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θεωρείται κινητήριος μοχλός της οικονομικής ανάπτυξης με δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης στο μέλλον, συμβάλλοντας έτσι στη φιλοδοξία της Κύπρου να καταστεί περιφερειακός κόμβος για την τριτοβάθμια Εκπαίδευση και την Έρευνα. Μία από τις προκλήσεις για την Κύπρο είναι η τόνωση της μεγαλύτερης συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας και η ενίσχυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ ακαδημαϊκών και επιχει-

ρηματικών τομέων, που σήμερα είναι σε περιορισμένο βαθμό. Δυνατό σημείο για την Κύπρο είναι η ποιότητα των αποτελεσμάτων στην Έρευνα. Το 2017, περίπου τα τρία τέταρτα του συνολικού αριθμού δημοσιεύσεων ήταν διενθείς συνδημοσιεύσεις (μεταξύ των υψηλότερων στην Ε.Ε.) και το 2014 πάνω από το 10% των δημοσιεύσεων της Κύπρου συγκαταλέγονταν μεταξύ των κορυφαίων 10% παγκοσμίως επιστημονικών δημοσιεύσεων. Η έρευνα και η καινοτομία μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω στην Κύπρο, επικεντρώνοντας περισσότερο σε καινοτόμες τεχνικές, σε τομείς που διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα, όπως ο τουρισμός, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ο ναυτιλιακός τομέας.

—Σε ποιο σημείο βρίσκεται η Κύπρος όσον αφορά αυτούς τους τομείς;

—Η Κύπρος διαθέτει ένα μικρό, αλλά αναπτυσσόμενο σύστημα έρευνας και καινοτομίας, το οποίο επί του παρόντος διαδραματίζει περιορισμένο ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη. Η Κύπρος είναι «Μέτριος Καινοτόμος» χώρα σύμ-

φωνα με τον Ευρωπαϊκό Πίνακα Αποτελεσμάτων για την Καινοτομία 2017 και βρίσκεται λίγο κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. Οι επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη στην Κύπρο ανήλθαν το 2017 στο 0,56% του ΑΕΠ, έχοντας ήδη επιτύχει το στόχο της Ε.Ε. για το 2020 (0,5%) – στόχος που δεν θεωρήθηκε αρκετά φιλόδοξος, ο οποίος είναι επίσης κατώτερος του μέσου όρου της Ε.Ε. 2,07%. Οι δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες για την Έρευνα και την Καινοτομία παραμένουν πολύ χαμηλότερες από τον μέσο όρο της Ε.Ε. Το ποσό φτάνει περίπου τα 110 εκατομμύρια ευρώ, γεγονός που κατατάσσει τη χώρα στις χαμηλότερες θέσεις στην ΕΕ. Λαμβάνοντας υπόψη και το μικρό μέγεθος της χώρας, οι εθνικές δαπάνες έρευνας και και-

Από το πρόγραμμα Ορίζοντας Ευρώπη έχουν ήδη εισρεύσει σε κυπριακούς οργανισμούς 160 εκατομμύρια ευρώ, ποσό σχεδόν διπλάσιο από αυτό που έλαβε η Κύπρος στο προηγούμενο πρόγραμμα 2007-2013.

νοτομίας της Κύπρου ανά κάτοικο βρίσκονται στην 25η θέση από το σύνολο των 28 κρατών μελών. Αυτό δημιουργεί μια ενδιαφέρουσα σύγκριση με τις επιδόσεις της Κύπρου στο πρόγραμμα χρηματοδότησης της Ε.Ε. του Ορίζοντα 2020, όπου από την άποψη της συνεισφοράς της Ε.Ε. ανά κάτοικο, η Κύπρος βρίσκεται στην 3η θέση από την Ε.Ε. των 28. Θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι πρόκειται για κάτι παράδοξο, δηλαδή από τη μία οι κυπριακοί οργανισμοί να αριστεύουν στην Ευρώπη και από την άλλη σε εθνικό επίπεδο οι δραστηριότητες σε έρευνα και καινοτομία να παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

—Στα εκατό δισ. ευρώ ανέρχεται το νέο πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη» της Ε.Ε. για την επόμενη επταετία. Πώς και με ποια κριτήρια θα διανεμηθούν αυτά τα χρήματα;

—Το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη» είναι το πλέον φιλόδοξο πρόγραμμα χρηματοδότησης της Ε.Ε. για την Έρευνα και την Καινοτομία και θα διαρκέσει από το 2021-2027. Θα συνεχίσει να προωθή την επιστημονική αριστεία

στην Ευρώπη μέσω των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας και των δράσεων κινητικότητας Μαρί Σκλοντοφσκα Κιουρί. Θα προωθήσει επίσης τη διασπαστική καινοτομία με το νέο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα one stop shop, το οποίο στοχεύει να μεταφέρει και να εφαρμόσει τις πιο ελπιδοφόρες ιδέες από το εργαστήριο στον πραγματικό κόσμο και να υποστηρίξει τις πιο καινοτόμες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις να αναβαθμίσουν τις ιδέες τους. Θα παρέχει άμεση στήριξη σε καινοτόμους φορείς μέσω δύο κύριων μέσων χρηματοδότησης, ενός για πρώιμα στάδια έρευνας και ενός άλλου για ανάπτυξη και αναβάθμιση της αγοράς. Τα κριτήρια για το πώς θα διανεμηθεί η χρηματοδότηση του προγράμματος Horizon Europe είναι τα ίδια όπως και των προηγούμενων προγραμμάτων και βασίζονται στον ανταγωνισμό. Επιχορηγήσεις παρέχονται κυρίως σε πανεπιστήμια, ερευνητικούς οργανισμούς και εταιρείες μετά από υποβολή προτάσεων. Η αριστεία και τα προσόντα είναι οι βασικές αρχές του προγράμματος που το καθιστούν ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό πρόγραμμα στο οποίο χρηματοδοτείται τελικά μόνο ο καλύτερος. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα βελτιστοποιήσουμε τη χρήση της κοινοτικής χρηματοδότησης για την Έρευνα και την Καινοτομία και θα συμβάλουμε στην οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ευρώπη.

—Μπορεί μια μικρή χώρα όπως η Κύπρος να ανταγωνιστεί άλλες πιο αναπτυγμένες χώρες για την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση; Με ποιους τρόπους είναι εφικτό κάτι τέτοιο;

—Σίγουρα μπορεί και ήδη κάνει τεράστια άλματα στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος χρηματοδότησης «Ορίζοντας 2020». Ήδη 160 εκατομμύρια έχουν εισρεύσει σε κυπριακούς οργανισμούς από το πρόγραμμα, και πρόκειται για ποσό σχεδόν διπλάσιο από αυτό που έλαβε από το προηγούμενο πρόγραμμα 2007-2013. Σε συνδυασμό με τις πρόσφατες επιτυχίες της Κύπρου στο πρόγραμμα «Teaming», όπου επιλέχθηκαν τέσσερις προτάσεις για χρηματοδότηση κατατάσσοντας την Κύπρο πρώτη σε επίπεδο Ε.Ε. για τη δημιουργία Κέντρων Αριστείας σε όλο το νησί, το ποσό της χρηματοδότησης θα αυξηθεί σε περισσότερα από 210 εκατομμύρια ευρώ. Και αυτά είναι τα σημερινά δεδομένα, δύο χρόνια πριν από το τέλος του προγράμματος, οπότε στο μέλλον ο ουρανός είναι το όριο.

ΗΠΑ: Επενδύσεις 55 δισ. δολ. στην ανταμοιβή πελατών

Κουπόνια, εκπτώσεις, ενίοτε βραβεία, αεροπορικά μίλια και άλλες ανταμοιβές, που προσέφεραν στους πελάτες τους οι έμποροι λιανικής, αποτελούν πια παρελθόν.

Αντιμέτωποι πλέον με τον πρωταθλητή του ηλεκτρονικού εμπορίου, την Amazon, οι παραδοσιακές επιχειρήσεις λιανικών πωλήσεων στις ΗΠΑ προβαίνουν σε ανανέωση των υπηρεσιών τους

Οι αλυσίδες καταστημάτων στις ΗΠΑ δίνουν στους πιστούς πελάτες ό,τι δεν μπορεί να τους προσφέρει η Amazon.

και παραχωρούν ιδιαίτερης φύσης προνόμια σε πιστούς πελάτες τους, προκειμένου να ανακτήσουν την πελατεία που έχει μεταναστεύσει στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες αγορών.

Η στρατηγική την οποία ακολουθούν οι εταιρείες λιανικής, είναι να δώσουν στους πιστούς πελάτες

τους ό,τι δεν μπορεί να προσφέρει η Amazon. Εκμεταλλευόμενοι λοιπόν, το γεγονός ότι διαθέτουν αληθινά καταστήματα, σε αντίθεση με τα διαδικτυακά, δημιουργούν ιδιωτικά δοκιμαστήρια για ρούχα, εργαστήρια καλλωπισμού και χώρους ή ολόκληρα μαγαζιά που εξυπηρετούν αποκλειστικά τα μέλη τους. Χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Nike στο κατάστημα του κέντρου της Νέας Υόρκης, που αφιερώνει έναν ολόκληρο όροφο στα μέλη της.

Παράλληλα όμως οι αμερικανικές εταιρείες προσπαθούν να ενισχύσουν την ψηφιακή τους παρουσία. Εφαρμογές για το κινητό και δυνατότητα παραλαβής των αγορών από το κατάστημα, είναι ορισμένα από τα συνήθη προνόμια που προσφέρουν πλέον στους πελάτες τους.

Επενδύσεις

Η ανανέωση των υπηρεσιών στις μεγαλύτερες εταιρείες λιανικής απαιτεί επενδύσεις δισεκατομμυρίων, στις οποίες και προέβλεπαν τα τελευταία δύο χρόνια.

Υπολογίζεται πως οι αμερικανι-

Τα παραδοσιακά καταστήματα στις ΗΠΑ παραχωρούν ιδιαίτερης φύσης προνόμια σε πιστούς πελάτες τους, προκειμένου να ανακτήσουν την πελατεία που έχει μεταναστεύσει στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες αγορών.

κές επιχειρήσεις λιανικής, κατά κύριο λόγο τα εμπορικά κέντρα και τα καταστήματα ρούχων, επενδύουν τουλάχιστον το 2% των εσόδων τους στη βελτίωση των προγραμμάτων για πιστούς πελάτες και σχεδόν 4% στην ανάλυση δεδομένων και στην προσωποποιημένη εξυπηρέτηση πελατών, σύμ-

φωνα με την εταιρεία ερευνών LoyaltyOne.

Συγκεκριμένα, για τα προγράμματα ανταμοιβής των πιστών πελατών, οι αμερικανικές επιχειρήσεις δαπάνησαν το 2018 μεταξύ 47 και 55 δισ. δολαρίων, σύμφωνα με εκτίμηση της Bengoe, ενώ ορισμένοι αναλυτές αναμένουν πως οι συ-

κεκριμένες δαπάνες θα αυξάνονται κατά 2%-4% ετησίως μέχρι το 2020. Την πρόβλεψη αυτή επιβεβαιώνει και σχετική έκθεση της LoyaltyOne, όπου 69% των στελεχών που συμμετέχουν στη σχεδίαση στρατηγικής για τους πιστούς πελάτες, αναφέρουν αύξηση των επενδύσεων στα προγράμματα αυτά κατά τα τελευταία δύο έτη, ενώ περισσότεροι από τους μισούς εκτιμούν ότι οι επενδύσεις θα αυξηθούν μέσα στα επόμενα δύο χρόνια.

Στην εποχή της Amazon, ο πελάτης προσέχει περισσότερο τι του έχει προσφέρει η εταιρεία τον τελευταίο καιρό, σχολίασε στο Reuters ο Μαρ Λίντνερ, αναλυτής στην εταιρεία Mintel. «Η δοκιμασία που αντιμετωπίζουν οι έμποροι λιανικής είναι πώς μπορεί κανείς να προσφέρει ελκυστικές ανταμοιβές, χωρίς να διακινδυνεύει τα κέρδη του», συμπλήρωσε ο κ. Λίντνερ. Προκειμένου να βρουν την ισορροπία αυτή, οι έμποροι λιανικής φαίνεται πως δεν εστιάζουν τόσο στις διαφημίσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικά ακριβές, αλλά προτιμούν πλέον να επενδύουν στην προσωποποιημένη αναλυτές αναμένουν πως οι συ-

στην επαρκή ανταμοιβή των πιστών πελατών τους.

Ανταγωνισμός

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των εταιρειών λιανικής στις ΗΠΑ εντείνεται όσο η Amazon λανσάρει νέες και καινοτόμες υπηρεσίες, όπως δωρεάν παράδοση των παραγγελθέντων εντός δύο ημερών, δυνατότητα παρακολούθησης σειρών και ταινιών μέσω Διαδικτύου και αποθήκευση ηλεκτρονικών δεδομένων. Μάλιστα, τον περασμένο μήνα η Amazon ανακοίνωσε πως θα επενδύσει 800 εκατ. δολάρια στην υπηρεσία δωρεάν παράδοσης των αγορασθέντων σε μία μόλις ημέρα, μόνο βέβαια στα μέλη της υπηρεσίας Prime. Ενδεικτικό της αυξημένης έντασης μεταξύ των εμπορών λιανικής είναι το γεγονός ότι χθες, δηλαδή λίγες εβδομάδες μετά την ανακοίνωση της Amazon, η Walmart ανακοίνωσε επίσης πως θα προσφέρει δωρεάν παράδοση εντός μιας ημέρας για αγορές άνω των 35 δολαρίων. Η υπηρεσία της Walmart, επίσης μεγάλων επιχειρήσεων λιανικής στις ΗΠΑ, θα περιλαμβάνει λίγα προϊόντα μεν, αλλά αυτά με τη μεγαλύτερη ζήτηση.

Με παγίδες τα στεγαστικά προγράμματα

Ξεπερνούν τα 264 εκατ. τα καθυστερημένα δάνεια σε κράτος, Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης και Οργανισμό Ανάπτυξης Γης

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Τα στοιχεία από παλαιότερα στεγαστικά προγράμματα προς μεσαία και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα των πολιτών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι παθογένειες τύπου Μπ Εξυπηρετούμενων Δανείων, δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Γύρω στα 227 εκατ. ευρώ είναι το ποσό των καθυστερημένων δανείων, τα οποία παραχωρήθηκαν από επαρχιακές διοικήσεις, Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης και τον Κυπριακό Οργανισμό Ανάπτυξης Γης στο πλαίσιο τέτοιων προγραμμάτων. Και στις τρεις περιπτώσεις καταγράφονται, μάλιστα, περιπτώσεις στις οποίες δανειολήπτες δεν κατέβαλαν ούτε μία δόση από την αρχή του δανείου τους. Έτσι, αν και τα προγράμματα να έχουν τερματιστεί, τα οφειλόμενα ποσά ακόμα εκκρεμούν. Για αμαρτίες του παρελθόντος, ανάλογες με αυτές του Συνεργατισμού κάνουν λόγο πρόσωπα τα οποία είναι σε θέσεις κλειδιά στους υπό αναφορά οργανισμούς, και υπογραμμίζουν ότι κάθε ανάλογη προσπάθεια θα πρέπει να γίνεται πλέον με προσοχή ώστε να αποφευχθούν ανάλογες καταστάσεις. Ξεκινώντας από τις επαρχιακές διοικήσεις, προκύπτει ότι το πρόγραμμα της ενοικιαγοράς οικοπέδου μέσω του Σχεδίου Διάθεσης Οικοπέδων σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, άφησε κενό της τάξης των 5,57 εκατ. ευρώ ποσό που αντιστοιχεί στο σύνολο των οφειλόμενων ποσών από τις καθυστερημένες δόσεις. Από 2 εκατ. ευρώ αναλογούν στις επαρχιακές διοικήσεις Λευκωσίας και Λάρνακας, ποσό 668.832 χιλιάδες αναλογούν στην επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού, 594.875 ευρώ αντιστοιχεί στην

Στο πλαίσιο των νέων απλοποιημένων στοχευμένων στεγαστικών σχεδίων, ο Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης θα παραχωρεί χαμηλότοκα στεγαστικά δάνεια, ενώ ο Οργανισμός Ανάπτυξης Γης θα είναι ο φορέας διαχείρισης της διάθεσης των μονάδων προσίτης κατοικίας.

Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου και 205.272 ευρώ στην επαρχιακή διοίκηση Πάφου. Προκύπτει δε το ερώτημα, κάτω από ποια κριτήρια και με βάση ποιες αρμοδιότητες, ένας έπαρχος ενέκρινε δάνεια.

Δόσεις ύψους 166 εκατ.

Όσον αφορά τα δάνεια τα οποία είχαν παραχωρηθεί από τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης σε δικαιούχους του Ενιαίου Στεγαστικού Σχεδίου, το 50% του συνολικού αριθμού των δανείων σημειώνουν καθυστερήσεις πέραν του ενός έτους και αφορούν σύμφωνα με τελευταία επίσημα στοιχεία 666 δάνεια με συνολικό υπόλοιπο που ανέρχεται στα 22,6 εκατ. ευρώ. Καθυστερήσεις μεταξύ 90-360 ημερών παρουσιάζουν συνολικά 215 δάνεια με το υπόλοιπο να ανέρχεται στο ποσό των 4,03 εκατ. ευρώ (πρόκειται

Το 50% του συνολικού αριθμού των δανείων του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης σημειώνουν καθυστερήσεις πέραν του ενός έτους.

για το 9% επί του συνολικού αριθμού των δανείων). Συγκεκριμένα και σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης, μέσω του Ενιαίου Στεγαστικού Σχεδίου, μόλις το 26,76 του συνόλου των δανείων δεν παρουσιάζουν καθυστερήσεις στην καταβολή των δόσεών τους. Στην περίπτωση του δεύτερου προγράμματος στεγαστι-

κών δανείων τα οποία έχουν παραχωρηθεί με κεφάλαια του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης, μέσω του Σχεδίου Αυτοστέγασης και σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, το 64,08% επί του συνόλου των δανείων (77,4 εκατ. ευρώ) παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των 360 ημερών στην καταβολή των δόσεων. Σημειώνεται ότι αριθμός αυτών των δανείων δόθηκαν με κεφάλαια του οργανισμού και είναι μέσα στο πλαίσιο διαδικασίας για Μπ Εξυπηρετούμενα Δάνεια, ενώ άλλα δόθηκαν με κεφάλαια του κράτους, και δεν επιβαρύνουν τον ισολογισμό του οργανισμού. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των νέων απλοποιημένων στοχευμένων στεγαστικών σχεδίων, ο Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης θα παραχωρεί χαμηλότοκα στεγαστικά δάνεια, ωστόσο η προσπάθεια είναι

να υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες ώστε να αποφευχθούν στραβοπατήματα του παρελθόντος.

Στα 72 εκατ. για ΚΟΑΓ

Δύο προγράμματα τα οποία έτρεχε προ της κρίσης ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης είναι το σχέδιο χαμηλά αμειβομένων και το σχέδιο μεσαία αμειβομένων, τα οποία άφησαν συνολικά υπόλοιπα 72 εκατ. ευρώ στον οργανισμό. Περίπου 20 εκατ. ευρώ προέρχονται από το σχέδιο μεσαία αμειβομένων, ενώ τα υπόλοιπα των δανείων με καθυστερημένες δόσεις του εν λόγω σχεδίου ανέρχονται στα 8,7 εκατ. ευρώ. Περίπου το 45% των δανείων αυτού του σχεδίου μεσαία αμειβομένων παρουσιάζουν καθυστερήσεις στις δόσεις τους. Όσον αφορά το σχέδιο χαμηλά αμειβομένων, το υπόλοιπο των δανείων ανέρχονται στα 52 εκατ. ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα των δανείων που παρουσιάζουν καθυστερήσεις ανέρχονται στα 42 εκατ. ευρώ. Το 80% των δανειοληπτών του Σχεδίου Χαμηλά Αμειβομένων δεν καταβάλλουν κανονικά τις δόσεις τους, αναφέρει σχετικά ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Γης Μάριος Πελεκάνος.

Λύσεις τύπου ΕΣΤΙΑ

Τα στοιχεία προκαλούν ευλόγως προβληματισμό με το νεοδιορισθέν Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑΓ να βρίσκεται στο στάδιο μελέτης για το ποια μέτρα θα εφαρμόσει ούτως ώστε να ανακτήσει τα καθυστερημένα ποσά. Σε πρώτο στάδιο η προσπάθεια είναι να γίνει αναπροσαρμογή του ύψους των δόσεων ή και επέκταση της διάρκειας του δανείου. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΚΟΑΓ, επεξεργάζονται παράλληλα και άλλες λύσεις μη αποκλεισμένων και λύσεων τύπου ΕΣΤΙΑ, αφού οι πελάτες του

ΚΟΑΓ δεν επωφελούνται των κινήτρων και των οφελών που υπάρχουν στις περιπτώσεις των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Το πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση είναι ο καταρτισμός καταλόγου με αυτές τις περιπτώσεις. Ακολουθώς ο ΚΟΑΓ, έχοντας μπροστά του ακριβή στοιχεία και δεδομένα θα συγκεκριμενοποιήσει την πρότασή του και αναμένεται να την θέσει ενώπιον του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη εντός Ιουνίου. Από εκεί και πέρα το ζήτημα είναι σε ποιο βαθμό τέτοιες παθογένειες θα αποφευχθούν στο πλαίσιο της νέας στεγαστικής πολιτικής, η οποία παρουσιάστηκε μόλις πριν από δύο μέρες. Αυτό είναι κάτι που διασφαλίζεται ήδη, επισημαίνει η ηγεσία του Οργανισμού Ανάπτυξης Γης, από την στιγμή που ο ΚΟΑΓ δεν συνάπτει συμφωνίες δανείων με τους δικαιούχους, αφήνοντας αυτό τον ρόλο αποκλειστικά στα τραπεζικά ιδρύματα, τα οποία στις μέρες μας εφαρμόζουν αυστηρά κριτήρια για νέες δανειοδοτήσεις.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στη νέα στεγαστική πολιτική του κράτους, ο Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης αποκτά πλέον αναβαθμισμένο ρόλο, καθώς καθίσταται ο φορέας διαχείρισης της διάθεσης των μονάδων προσίτης κατοικίας, ενώ θα προχωρήσει στον καταρτισμό καταλόγων των δικαιούχων. Ο ΚΟΑΓ θα είναι, επίσης, υπεύθυνος και για τις συμφωνίες που θα γίνονται στο πλαίσιο των σχεδίων πολεοδομικών κινήτρων με τους επιχειρηματίες ανάπτυξης γη, για το ποιοι είναι οι δικαιούχοι των νέων οικιστικών μονάδων που θα δημιουργηθούν στη βάση των νέων στεγαστικών προγραμμάτων. Οι αιτήσεις για εκδήλωση ενδιαφέροντος των δικαιούχων αναμένεται ότι θα είναι έτοιμες σε λιγότερο από έναν μήνα.

Τρέξε και 'συ με υπέρ υψηλές ταχύτητες στην ψηφιακή εποχή.

Αναποκρινόμενο στις προκλήσεις της εποχής, το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανακοινώνει την έναρξη Σχεδίου Χορηγιών, με Δικαιούχους όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, με σκοπό την

επικορήγηση ευρυζωνικών συνδέσεων υπέρ υψηλών ταχυτήτων (≥100Mbps).

Το Σχέδιο θα παραμείνει σε ισχύ μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου κονδυλίου. Η επικορήγηση ισχύει μόνο σε περισχές που καλύπτονται με δίκτυα υπέρ υψηλών ταχυτήτων.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.digitalcyprus.gov.cy

THE ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΑΙ Είσοδος στο μέλλον.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΤΟΜΩΝ
ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
02/3.9.1.1/1/5.2019/ΣΧ

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανακοινώνει την Πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων στο πλαίσιο του Σχεδίου Χορηγιών το «Νέο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Πρόσληψη Ατόμων με Χρόνιες Παθήσεις». Το Σχέδιο περιλαμβάνεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014-2020 Απασχόληση, Ανθρώπινο Πόροι και Κοινωνική Συνοχή και δύναται να συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Το Σχέδιο στοχεύει στην παροχή ενισχύσεων-χορηγιών σε επιχειρήσεις για διευκόλυνση της πρόσληψης ατόμων που ανήκουν στην ομάδα στόχο, όπως αυτή ορίζεται στο Σχέδιο, άνεργα άτομα με χρόνιες παθήσεις (τα οποία είναι μέλη συνδέσμου ο οποίος είναι εγγεγραμμένο μέλος της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων) εγγεγραμμένα στην Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για συμμετοχή στο Σχέδιο.

Η ένταση της χορηγίας ανέρχεται στο 75% του εγκριμένου επενδυτικού προγράμματος και μπορεί να καλύψει δαπάνες που αφορούν το μισθολογικό κόστος του εργοδοτούμενου με μέγιστο ύψος €20.000. Το Σχέδιο προνοεί απασχόληση του ανέργου για είκοσιτέσσερις (24) μήνες και καταβολή στον εργοδότη χορηγίας για όλους τους μήνες απασχόλησης.

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της παρούσας πρόσκλησης είναι δύο εκατομμύρια €2.000.000.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εξασφαλίσουν τον Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου, στον οποίο αναφέρονται όλες οι απαιτούμενες λεπτομέρειες, το Έντυπο της Αίτησης Υποβολής Πρότασης και κάθε άλλο απαιτούμενο έντυπο ή έγγραφο, από την ιστοσελίδα του Τμήματος Εργασίας (<http://www.mlsi.gov.cy/dl>), την ιστοσελίδα της ΓΔ ΕΠΣΑ (<http://www.structuralfunds.org.cy>) καθώς και από τα κατά τόπους Επαρχιακά και Τοπικά Γραφεία Εργασίας (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης).

Σημειώνεται ότι αιτήσεις θα γίνονται δεκτές από τις 20 Μαΐου 2019 μέχρι εξαντλήσεως του κονδυλίου ή ανακοίνωσης για λήξη του Σχεδίου. Τα σχετικά έντυπα υποβολής των αιτήσεων θα πρέπει να υποβάλλονται μόνο με απευθείας κατάθεση στα κατά τόπους Επαρχιακά και Τοπικά Γραφεία Εργασίας (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης), πριν τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Εργασίας www.mlsi.gov.cy/dl

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να προβεί σε παράταση ή ανάκληση της ισχύος της παρούσας πρόσκλησης εφαρμόζοντας τον ίδιο τρόπο δημοσίευσής της.

Με μισθό κάτω των 500 ευρώ ένας στους τέσσερις εργαζομένους

Πάνω από 50% των νέων θέσεων εργασίας είναι μερικής απασχόλησης

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Την κατάρρευση της μεσαίας τάξης και τη φτωχοποίηση του κόσμου της εργασίας, με έναν στους τέσσερις εργαζομένους να λαμβάνει μισθό κάτω από 500 ευρώ, φωτογραφίζει για μια ακόμη χρονιά η έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας (INE) της ΓΣΕΕ για την ελληνική οικονομία. Αν και οι επιστήμονες που συνέταξαν τη μελέτη δεν διαβλέπουν κάποια πιθανή ανατροπή στη σταθερή πορεία των δημοσιονομικών δεικτών και τον θετικό ρυθμό μεγέθυνσης, εκτιμούν ότι αυτό δεν είναι ικανό να οδηγήσει στη βελτίωση της οικονομικής θέσης των μισθωτών.

Μείωση της ανεργίας σε επίπεδα κάτω του 10% στα μέσα της επόμενης δεκαετίαςβλέπει η ΓΣΕΕ.

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι εντός της κρίσης, και συγκεκριμένα από το 2015 έως και το 2018, καταγράφεται αύξηση των χαμηλόμισθων και συγκεκριμένα των εργαζομένων με μισθό κάτω των 700 ευρώ, κυρίως λόγω της επικράτησης των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

Βάσει των στοιχείων του ΕΦΚΑ που επεξεργάστηκε το ΙΝΕ, το 2018 ένας στους τέσσερις εργαζομένους λάμβανε μισθό κάτω των 500 ευρώ τον μήνα. Είναι μάλιστα εντυπωσιακό ότι από το

Αριθμός εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα

ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	2018	2015	2010
€ 0-250	251.020	190.927	64.110
250-500	319.985	274.529	140.648
500-600	199.660	156.614	66.190
600-700	191.401	141.330	46.791
700-800	177.039	137.514	65.335
800-900	151.521	128.190	124.192
900-1.000	130.599	113.044	177.533
1.000-1.200	174.461	160.177	309.443
1.200-1.500	240.099	204.131	287.115
1.500-2.000	224.192	196.333	213.010
2.000-2.500	84.800	80.752	137.111
2.500-3.000	40.141	41.492	74.030
>3.000	69.549	71.119	107.905

ΠΗΓΗ: ΕΦΚΑ (επεξεργασία ΙΝΕ ΓΣΕΕ)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

2010 έως το τέλος του 2018 σχεδόν τετραπλασιάστηκε ο αριθμός όσων αμείβονται με έως 250 ευρώ (64.000 το 2010, 190.927 το 2015 και 251.020 το 2018), ενώ τριπλασιάστηκε ο αριθμός όσων λαμβάνουν μεταξύ 500 - 600 ευρώ. Έτσι εξηγείται άλλωστε το γεγονός ότι, ενώ οι δείκτες φτώχειας βελτιώθηκαν σημαντικά κατά την τελευταία διετία, ειδικά για τους μισθωτούς ο δείκτης υλικής υστέρησης από 14,2% το 2016 αυξήθηκε στο 15,6% το 2018.

Σύμφωνα με την έκθεση, το

2018 το 50% των εργαζομένων ή 1.127.233 άτομα λαμβάνουν μισθό κάτω των 793 ευρώ, ενώ αντίστοιχα κατά το 2010 ο διάμεσος μισθός ανερχόταν σε 1.140,02 ευρώ, γεγονός που επιβεβαιώνει μια μείωση της τάξης περίπου του 30% στα εισοδήματα των εργαζομένων κατά την περίοδο 2010-2018.

Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης, δηλαδή οι προσλήψεις μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασίας, σταθεροποιούνται στις προτιμήσεις των εργα-

ζοδωτών και των επιχειρήσεων, καθώς καταλαμβάνουν ποσοτικά αναλογία πάνω από 50% τα πέντε τελευταία έτη (2014-2018). Το 29% των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα ή 696.825 άτομα, είχε σχέση μερικής απασχόλησης με μέσο μισθό 375,53 ευρώ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ένα στα δύο νοικοκυριά να αδυνατεί να καλύψει έκτακτες ανάγκες.

Όσον αφορά ορισμένες καταναλωτικές δαπάνες όπως η δυνατότητα γεύματος με κρέας,

ψάρι ή κοτόπουλο κάθε 2η ημέρα, καθώς και κατοχής αυτοκινήτου, το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών βελτιώνεται κατά 2,8% (από 14,4% σε 11,6%) και 1% (από 10,0% σε 9,0%) αντίστοιχα. Βέβαια, τέσσερα στα δέκα νοικοκυριά εξακολουθούν να καθυστερούν στην αποπληρωμή λογαριασμών ΔΕΚΟ, τόκων, δανείων και δόσεων.

Όσο για το ποσοστό ανεργίας, οι επιστημονικοί συνεργάτες της ΓΣΕΕ εκτιμούν πως η επιστροφή σε επίπεδα κάτω του 10% δεν μπορεί παρά να αναμένεται κατά τα μέσα της επόμενης δεκαετίας. Μάλιστα για πρώτη φορά, όπως επισήμανε ο επιστημονικός διευθυντής του ΙΝΕ ΓΣΕΕ Γιώργος Αργείτης, η μελέτη καταγράφει το «κόστος απώλειας εργασίας» για τους μισθωτούς στα 8.126 ευρώ τον χρόνο, για έναν απολυμένο 40 ετών με δύο ανήλικα τέκνα, που αντιστοιχεί στο 50% του μέσου καθαρού εισοδήματος από εργασία.

Τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι έπειτα από σχεδόν εννέα χρόνια λιτότητας και οικονομικής προσαρμογής, η ελληνική οικονομία δεν εμφανίζει ακόμη ισχυρές ενδείξεις μετάβασης σε μια διατηρήσιμη επεκτατική δυναμική, δίνοντας χαρακτηριστικά ο πρόεδρος της Συνομοσπονδίας Γιάννης Παναγόπουλος. Αναφερόμενος μάλιστα στο θέμα του χρόνου εργασίας των μισθωτών, ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ επισήμανε ότι το πρόβλημα βρίσκεται στις δυσμενείς αλλαγές που συντελέστηκαν τα τελευταία χρόνια στη διευθέτηση του χρόνου εργασίας.

Αυξήθηκαν οι καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών

Ανοδο σημείωσαν τον Μάρτιο οι καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών στις ελληνικές τράπεζες, αντιστρέφοντας την πτωτική πορεία των δύο προηγούμενων μηνών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών αυξήθηκαν τον προηγούμενο μήνα στα 133,44 δισεκατομμύρια ευρώ, έναντι καταθέσεων συνολικού ύψους 132,18 δισ. ευρώ τον Φεβρουάριο.

Για το σύνολο του ιδιωτικού τομέα, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 1,282 δισ. ευρώ έναντι μείωσης κατά 789 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα και ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής διαμορφώθηκε στο 5,6% από 5,5% τον προηγούμενο μήνα.

Αύξηση κατά 762 εκατ. ευρώ παρουσίασαν τον Μάρτιο του 2019 οι καταθέσεις των επιχειρήσεων, έναντι πτώσης κατά 1,065 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα και ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής διαμορφώθηκε σε 6,5% από 3,7% τον προηγούμενο μήνα.

Ειδικότερα, οι καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 958 εκατ. ευρώ, έναντι μείωσης κατά 1.070 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Οι χορηγήσεις

Όσον αφορά τις χορηγήσεις, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα διαμορφώθηκε στο -0,6%, αμετάβλητος σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

Η μηνιαία καθαρή ροή της συνολικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα ήταν θετική κατά 221 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 456 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ > ΜΕΙΩΣΗ ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η AstroBank Limited ανακοινώνει μείωση του Βασικού Επιτοκίου Στεγαστικών Δανείων (ΒΕΣ) από 2,00% σε 1,75%.

Η μείωση τίθεται σε ισχύ την 20η Μαΐου 2019 και αφορά όλα τα στεγαστικά δάνεια το βασικό επιτόκιο των οποίων είναι συνδεδεμένο με το Βασικό Επιτόκιο Στεγαστικών Δανείων της Τράπεζας, εξαιρουμένων αυτών που έχουν ήδη τερματιστεί. Νοείται ότι κατόπιν της μείωσης του ΒΕΣ το ποσό των δόσεων των επηρεαζόμενων Στεγαστικών Δανείων θα διαμορφωθεί αναλόγως.

Λευκωσία, 19 Μαΐου 2019

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διενεργεί Διαγωνισμό για την Ανάθεση με Δημόσια Σύμβαση της δημιουργίας 10 Κατοικιών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου, Πάφου οι οποίες θα φιλοξενούν άτομα με αναπηρίες.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εξασφαλίσουν τα Έγγραφα Διαγωνισμού σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του ΤΚΕΑΑ www.mlsi.gov.cy/dsid.

Κυριακή 19.05.19 21:00

ONE LAST HEIST / Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΗΣΤΕΙΑ

Δράσης / Action

Τον Απρίλιο του 2015, τέσσερις ηλικιωμένοι άνδρες λήστεψαν υπόγεια εγκατάσταση με χρηματοκιβώτια ύψιστης ασφαλείας στο Λονδίνο. Η συνολική αξία των κλοπιμαίων ανήλθε στα 200 εκατομμύρια λίρες, ενώ η ληστεία αυτή έμεινε γνωστή ως 'η μεγαλύτερη ληστεία στην ιστορία της Αγγλίας'.

Το Κανάλι Διατίθεται:

Cablenet

Θέση: 101

CytaVision

Θέση: 617 / Θέση: 48

MOVIES HD

MESIMVRIA

www.mesimvria.com

Χωρίς πιλότο το πρώτο ιπτάμενο ηλεκτρικό ταξί στον κόσμο

Απογειώνεται και προσγειώνεται καθέτως και μπορεί να διανύσει έως 300 χλμ.

Μια ματιά στο μέλλον προσφέρει η γερμανική νεοφυής επιχείρηση Lilium παρουσιάζοντας το πρώτο ιπτάμενο και πλήρως ηλεκτρικό ταξί στον κόσμο, το οποίο από το 2025 θα εξυπηρετεί το κοινό στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Το φουτουριστικό και μίνιμαλ στη σχεδίασή του αεροσκάφος πραγματοποίησε την Πέμπτη την πρώτη του κανονική πτήση στα περίχωρα του Μονάχου, ύστερα από σχεδόν τέσσερα χρόνια εξέλιξης και δοκιμαστικών πτήσεων. Παρότι μπορεί να λειτουργεί και αυτόνομα, χωρίς δηλαδή πιλότο, διαθέτει μία θέση πιλότου καθώς και τέσσερις θέσεις επιβατών.

«Το “μακριά” δεν είχε βρεθεί ποτέ τόσο κοντά», διαφημίζει η γερμανική νεοφυής επιχείρηση στην ηλεκτρονική σελίδα της. Σε αντίθεση με τη συντριπτική πλειονότητα αντίστοιχων προγραμμάτων που αναπτύσσουν ηλεκτρικά αεροσκάφη και έχουν μικρή ακτίνα πτήσης, το ταξί της Lilium θα διανύει αποστάσεις έως και 300 χιλιόμετρων, κάρη στους 36 κινητήρες τζετ που διαθέτει, και μάλιστα σε μόλις μία ώρα.

Ενδεικτικά, αυτό σημαίνει για τους κατοίκους της Νέας Υόρκης ότι θα μπορούν να φτάσουν από το κέντρο του Μανχάταν στο διεθνές αεροδρόμιο «Τζον Φ. Κένεντι» μέσα σε έξι λεπτά. Με αυτοκίνητο η ίδια απόσταση καλύπτεται σε πε-

ρίπου μία ώρα, συνυπολογίζοντας την κίνηση στους δρόμους.

Τιμή πτήσης

Το κόστος της πτήσης για την ίδια απόσταση στη Νέα Υόρκη θα κυμαίνεται γύρω στα 70 δολάρια ανά επιβάτη, όπως έχει αναφέρει ο Ρέμο Γκέρμπερ, γενικός εμπορικός διευθυντής της Lilium. Μια πτήση με το αεροσκάφος αυτό θα είναι

Είναι φθηνότερο από μία πτήση με ελικόπτερο και ανταγωνίζεται σε κόστος τις υπηρεσίες ενοικίασης λιμουζίνας.

δηλαδή φτηνότερη από ελικόπτερο, ανταγωνιζόμενη σε κόστος τις υπηρεσίες ενοικίασης λιμουζίνας. Για την απόσταση από το κέντρο του Μανχάταν μέχρι το «Τζον Φ. Κένεντι» ένα ταξί της Uber κοστίζει από 52 έως 93 δολάρια.

Το αεροσκάφος, που κινείται πάνω φορές γρηγορότερα σε σχέση με τα αυτοκίνητα, παράγει μηδενικούς ρύπους και λιγότερο θόρυβο σε σχέση με μια μοτοσικλέτα. Αξιολογείται το στοιχείο της κατασκευής του είναι ότι απογειώνεται και

προσγειώνεται καθέτως, χωρίς να απαιτείται διάδρομος απογείωσης και συνεπώς περιορίζοντας τις δαπάνες για αντίστοιχες υποδομές.

Η Lilium έχει συγκεντρώσει 100 εκατομμύρια δολάρια από επενδυτές και πρέπει να συγκεντρώσει τουλάχιστον άλλα τόσα, ώστε να φέρει το μοντέλο στην αγορά και να προσλάβει τον απαραίτητο αριθμό εργαζομένων, δήλωσε στην τηλεόραση του Bloomberg ο Ντάβιελ Βίγκαντ, διευθύνων σύμβουλος της Lilium.

Ο κινεζικός τεχνολογικός κολοσσός Tencent είναι ένας από τους επενδυτές της γερμανικής νεοφυούς επιχείρησης. Το σχέδιο της Lilium είναι να διαθέσει τις υπηρεσίες της αρχικά σε δύο ή τρεις μητροπόλεις με αρκετά αεροπλάνα ώστε να είναι προσοδοφόρα, δηλαδή περίπου 20 αεροσκάφη στην κάθε τοποθεσία. Επιπλέον, η Lilium πρόκειται να παραμείνει ανεξάρτητη και θα εξακολουθήσει να φτιάχνει τους δικούς της κινητήρες, μπαταρίες και εξοπλισμό, σύμφωνα με τον Βίγκαντ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διάθεση των υπηρεσιών της Lilium στο κοινό είναι η έγκριση από τους υπεύθυνους φορείς σε ΗΠΑ και Ευρώπη και συγκεκριμένα από την ομοσπονδιακή υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας των ΗΠΑ (FAA) και τον ευρωπαϊκό οργανισμό ασφάλειας της αεροπορίας (EASA). Το μοντέλο

Το φουτουριστικό και μίνιμαλ στη σχεδίασή του αεροσκάφος της γερμανικής start-up Lilium πραγματοποίησε την πρώτη του κανονική πτήση, μετά σχεδόν τέσσερα χρόνια εξέλιξης και δοκιμαστικών πτήσεων. Παρότι μπορεί να λειτουργεί και αυτόνομα, δηλαδή χωρίς πιλότο, διαθέτει μία θέση πιλότου και τέσσερις θέσεις επιβατών.

της Lilium είναι το πρώτο ηλεκτρικό αεροσκάφος που υποβάλλεται στη διαδικασία πιστοποίησης από τις αρμόδιες αρχές.

Απήχηση

Η ανάπτυξη των ηλεκτρικών αεροπλάνων έχει μετατραπεί σε αγώνα δρόμου μεταξύ των κατασκευαστών αεροσκαφών. Μεταξύ πολλών άλλων εταιρειών και νεο-

φυών επιχειρήσεων, η Airbus και η Boeing επενδύουν για τη δημιουργία ηλεκτρικών και αυτόνομων αεροπλάνων. Ωστόσο, πρόσφατη έρευνα της Airbus δείχνει ότι το κοινό δεν είναι ακόμη αρκετά ώριμο ώστε να δοκιμάσει πτήση σε μη επανδρωμένο αεροσκάφος. Μόλις το 44% των ερωτηθέντων υποστήριξε πλήρως ή μερικώς τέτοιου είδους πτήσεις. Σύμφωνα με την

έρευνα της Airbus, στην ιδέα της πτήσης σε μη επανδρωμένο αεροσκάφος αντιδρούν θετικότερα τα άτομα ηλικίας από 23 έως 34 ετών σε σχέση με την κατηγορία ηλικίας από 75 έως 84 ετών. Βασικοί λόγοι, για τους οποίους το κοινό εκφράζει αμφιβολίες, είναι το ζήτημα της ασφάλειας όσων βρίσκονται στο έδαφος και η ανησυχία για τυχόν πχορρύπανση.

ΕΙΔΙΚΕΣ
ΤΙΜΕΣ
για τους
ακροατές

Το ΚΑΝΑΛΙ 6, σε συνεργασία με τη Salamis Tours, σας ταξιδεύει στη μαγευτική
ΒΗΡΥΤΟ | 7 - 9 Ιουνίου
Απολαύστε ένα 2ήμερο γεμάτο γεύσεις και αρώματα της Αραβικής κουλτούρας με το ανακαινισμένο κρουαζιερόπλοιο c/s Salamis Filoxenia

Πληροφορίες και κρατήσεις στο 99 396386

KANALI 6

Ε3

Ο κ. Ιωάννης Κασουλίδης και η εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου:

30
ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΩΝ

Ιδέες και σκέψεις για την Κύπρο μας

την Τρίτη, 28 Μαΐου 2019, στις 19:00 στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο Πάνος Σολομωνίδης, στην Λεμεσό.

Συντονιστής
Απόστολος Γ. Κουρουπάκης
Υπεύθυνος Ύλης εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντρέας Παράσχος
Διευθυντής εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πρέσβης Αλέξανδρος Ν. Ζήνων
Πρώην Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εξωτερικών

Αντρέας Μαυρογιάννης
Διαπραγματευτής Ελληνικής Κοινότητας

Χαιρετισμό θα απευθύνει ο συγγραφέας Ιωάννης Κασουλίδης.

Θα ακολουθήσει cocktail.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αυξάνει η Κίνα τις πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων

Ανησυχία στις αγορές, καθώς τον Μάρτιο πώλησε τίτλους αξίας 20 δισ. δολαρίων

Διαψεύδοντας αναλυτές και οικονομολόγους, η Κίνα έχει ήδη επιστράτευσει το υπερόπλο που διαθέτει έναντι της μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο, και μάλιστα το έχει χρησιμοποιήσει πολύ προτού κλιμακωθεί η ένταση με τις ΗΠΑ. Πρόκειται για τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου, των οποίων η αξία φθάνει στο ιλιγγιώδες ύψος των 1,12 τρισ. δολαρίων και καταμαρτυρεί τη καώδη ανισομέρεια στο διμερές εμπόριο με τις ΗΠΑ.

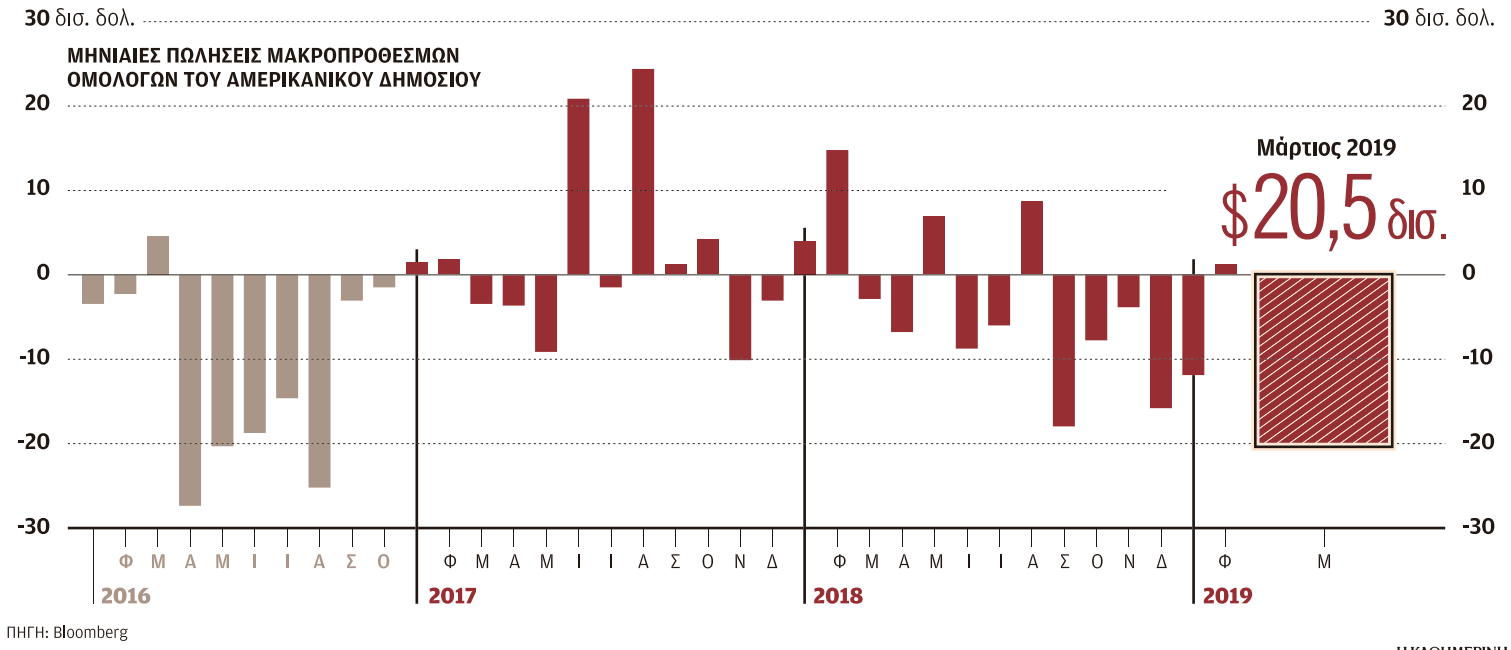
Όπως προκύπτει από στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα το αμερικανικό υπουργείο Οικονομικών, το Πεκίνο έχει αρχίσει να πωλεί αμερικανικά ομόλογα από τον Σεπτέμβριο και συνεχίζει έτσι κάθε μήνα μέχρι τον Μάρτιο. Μοναδική εξαίρεση όλο αυτό το διάστημα ήταν ο Φεβρουάριος, όπου τε προχώρησε σε περιορισμένη αγορά. Τον Μάρτιο, πάντως, πώλησε αμερικανικούς τίτλους αξίας 20,5 δισ. δολαρίων, τον μεγαλύτερο όγκο αμερικανικού χρέους που έχει πωλήσει τα τελευταία δύο έτη.

Θεωρητικά, οι μαζικές πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων θα οδηγήσουν σε υποχώρηση τις τιμές τους και σε άνοδο τις αποδόσεις τους, αυξάνοντας εν ολίγοις το κόστος δανεισμού των ΗΠΑ.

Μέχρι στιγμής, πάντως, δεν έχει συμβεί κάτι τέτοιο, καθώς τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου παραμένουν πάντα ασφαλή καταφύγια και ιδιαίτερας σε εποχές αβεβαιότητας. Οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου υποχώρησαν, αντιθέτως, χθες κατά 31 μονάδες βάσης, στο 2,41%. Η προοπτική, ωστόσο, να προχωρήσει η δεύτερη οικονομία στον κόσμο σε μαζικές πωλήσεις αμερικανικών τίτλων δεν παύει να προβληματίζει τους επενδυτές. Μιλώντας στους Financial Times, ο Τόρστεν Σλοκ, οικονομολόγος της Deutsche Bank, αποκάλυψε ότι συνεχώς οι πελάτες της τράπεζας ρωτούν να μάθουν αν ο ασιατικός οικονομικός γίγαντας θα χρησιμοποιήσει αυτό το εργαλείο.

Όπως έχουν, βέβαια, επισημάνει οικονομικοί αναλυτές, πωλώντας μαζικά αμερικανικά ομόλογα, η Κίνα μπορεί να αυξήσει το κόστος δανεισμού των ΗΠΑ, αλλά την ίδια στιγμή θα υπονομεύει και την αξία του πλούτου που διακρατεί η ίδια, καθώς θα μειώνεται η αξία των αμερικανικών ομολόγων. Γι' αυτό ακριβώς και έως τώρα η πλειονότητα των οικονομικών αναλυτών θεωρούσε πως η προοπτική αυτή

Η Κίνα πώλησε τον Μάρτιο τα περισσότερα αμερικανικά ομόλογα που έχει πωλήσει εδώ και πάνω από δύο χρόνια

Το Πεκίνο διαθέτει αμερικανικά ομόλογα ύψους 1,12 τρισ. δολ., που για πολλούς αναλυτές αποτελούν το «πυρηνικό» όπλο του.

θα λειτουργούσε αποτρεπτικά για την κινεζική ηγεσία, που θα στρεφόταν σε άλλου είδους μέτρα αντεκδίκησης. Τώρα αναλυτές επισημαίνουν ότι το Πεκίνο κατέφυγε στο «πυρηνικό» όπλο του πολύ πριν από την πρόσφατη κλιμάκωση της έντασης ανάμεσα στις δύο πλευρές. Ως εκ τούτου, δεν είναι βέβαιο αν η κίνηση του Πεκίνου αποτελεί προσπάθεια να ασκήσει πίεση στην Ουάσιγκτον.

Συνήθως, η Κίνα πωλεί ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου όταν χρειάζεται ασυνήθην εκροή κεφαλαίων.

είναι σαν να πωλεί δολάρια. Μιλώντας στο Bloomberg, ο Τζιν Τανούτζο, στέλεχος της επενδυτικής Columbia Threadneedle Investments, τόνισε πως «η κίνηση της Κίνας να πωλήσει ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου αποτελεί όντως κίνδυνο, αλλά δεν είναι τόσο κίνηση αντεκδίκησης όσο χειραγώγηση του νομίσματος». Κάτι ανάλογο εκτιμά και ο Αντριου Μπρένερ, που μιλώντας στους FT προέξοφλει ότι «θα διαρκέσει αυτό το φαινόμενο όσο θα πρέπει να στηρίξουν το νόμισμά τους». Πράγματι, το 2016 οι κινεζικές αρχές πώλησαν ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου αξίας περίπου 188 δισ. δολαρίων, δηλαδή το 15% του συνόλου των ομολόγων που διακρατούν. Η κίνησή τους τότε στόχευε ευθέως στη στήριξη του γουάν, που υποχωρούσε κατά 7%, καθώς η χώρα γιγνώριζε ασυνήθην εκροή κεφαλαίων.

Προειδοποιητικές βολές

Εντονη ανησυχία για το ενδεχόμενο να προχωρήσει η Κίνα σε μαζικές πωλήσεις αμερικανικών ομολόγων είχε ενσπείρει Κινέζος δημοσιογράφος τη Δευτέρα, τρεις ημέρες προτού ανακοινώσει την εξέλιξη το αμερικανικό υπουργείο Οικονομικών. Ανέφερε με tweet του ότι οι Αρχές της Κίνας «εξετάζουν τη δυνατότητα να αρχίσουν να ξεπουλούν» αμερικανικό χρέος. Το εν λόγω μήνυμα κυκλοφόρησε σε μια ιδιαίτερας ευαίσθητη στιγμή, καθώς είχε ήδη γίνει γνωστό ότι είχαν περιέλθει σε αδιέξοδο οι συνομιλίες ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και στο Πεκίνο και κλιμακώνονταν η ένταση ανάμεσα στις δύο πλευρές.

Την ίδια στιγμή, το Πεκίνο ανακοίνωσε σε όλους τους τόνους ότι θα αυξήσει τους δασμούς σε ορισμένα αμερικανικά προϊόντα αξίας 60 δισ. δολαρίων ως μέτρο

αντεκδίκησης για το τελευταίο κύμα δασμών που επέβαλε ο Αμερικανός πρόεδρος σε κινεζικά προϊόντα αξίας 200 δισ. δολαρίων. Αυτός, όμως, ήταν και ο λόγος που το επίμαχο tweet πέρασε ουσιαστικά απαρατήρητο. Η ανταλλαγή απειλών και οι εκατέρωθεν δηλώσεις περί περιφρούρησης των εθνικών συμφερόντων είχαν, έτσι κι αλλιώς, οδηγήσει σε πτώση τα χρηματιστήρια Ασίας, Ευρώπης και Αμερικής. Και βέβαια τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου προσείλκυαν για ακόμη μία φορά τους επενδυτές και οι αποδόσεις τους υποχωρούσαν. Σε ό,τι αφορά το γουάν, η Ουάσιγκτον έχει προειδοποιήσει το Πεκίνο να μην επιλέξει την τεχνική αποδυναμωση του κινεζικού νομίσματος ως αντίδραση στους δασμούς που επιβλήθηκαν στα κινεζικά προϊόντα.

Βαρύ πλήγμα από παρατεταμένο εμπορικό πόλεμο

Σημαντική επιβράδυνση της ανάπτυξης, άνοδος του χρέους πάνω από το 300% του ΑΕΠ και φυγή ξένων επιχειρήσεων είναι τα χειρότερα σενάρια για την Κίνα σε περίπτωση παρατεταμένου εμπορικού πολέμου, σύμφωνα με αναλυτές μεγάλων τραπεζών.

Bank of America, Morgan Stanley και UBS προβλέπουν επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Κίνα κάτω από το 6% το 2019, για πρώτη φορά τα τελευταία τριάντα χρόνια. Υποχώρηση της ανάπτυξης στο 5,8%, όπως προβλέπει η BofA, θα δημιουργήσει «πολύ χειρότερο αναπτυξιακό περιβάλλον από αυτό που υποδηλώνει ο αριθμός», λέει στο Bloomberg η Ελεν Κιάο, επικεφαλής οικονομολόγος της τράπεζας για την Κίνα. Οι αναλυτές προσπαθούν να εκτιμήσουν το πλήγμα που θα δεχθεί η Κίνα, η οποία αποτελεί τις τελευταίες δεκαετίες το παγκόσμιο κέντρο μεταποίησης, καθώς η επιβολή δασμών αναγκάζει πολλές

Ο κινεζικός ρυθμός ανάπτυξης μπορεί να υποχωρήσει κάτω του 6%, εκτιμούν μεγάλες τράπεζες.

εταιρείες να μετακομίσουν στο εξωτερικό. Προειδοποιούν, παράλληλα, ότι θα μπορούσε να υπάρξει σημαντική αύξηση του χρέους, το οποίο πλησιάζει ήδη στο 300% του ΑΕΠ, καθώς το Πεκίνο θα προσπαθήσει να υποστηρίξει την οικονομία με επιπλέον δαπάνες. Σύμφωνα με οικονομολόγους που πήραν μέρος σε έρευνα του Bloomberg, οι επιπλέον δασμοί που επέβαλαν οι ΗΠΑ σε εισαγωγές από την Κίνα ύψους 200 δισ. τον χρόνο θα περιορίσουν το κινεζικό ΑΕΠ κατά 0,3% το 2019 και κατά επιπλέον 0,6% εάν ο Τραμπ πραγματοποιήσει την απειλή για επι-

Η εκατέρωθεν επιβολή δασμών θα αναγκάσει πολλές μεταποιητικές επιχειρήσεις να εγκαταλείψουν την Κίνα.

βολή υψηλότερων δασμών σε όλες τις εισαγωγές από την Κίνα. Στο σενάριο που ΗΠΑ και Κίνα επιβάλλουν δασμούς 25% σε όλες τις εκατέρωθεν εισαγωγές, η ανάπτυξη στην Κίνα θα υποχωρήσει στο 5,5% το 2020,

σύμφωνα με τη Morgan Stanley. Κατά τη Citigroup, οι επιβληθέντες ήδη δασμοί θα οδηγήσουν στην απώλεια 4,4 εκατ. θέσεων εργασίας στην Κίνα. Ωστόσο, η σοβαρότερη απειλή για τη χώρα σε περίπτωση μακροχρόνιου εμπορικού πολέμου είναι η ζημία που θα υποστεί το οικονομικό της μοντέλο. Οι δασμοί που έχουν ήδη επιβληθεί προκαλούν σημαντικές αλλαγές στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες, που δεν θα αντιστραφούν εύκολα. Η εξέλιξη αυτή θα μπορούσε να επιταχύνει τη φυγή βιομηχανιών που ήδη δυσανασχετούν από την αύξηση του εργασιακού κόστους. «Χαμηλότερη μακροπρόθεσμη αύξηση των επενδύσεων, σε συνδυασμό με περιορισμένη πρόσβαση σε ξένη τεχνολογία, θα σημαίνει μόνιμο πλήγμα στον μακροπρόθεσμο ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας», εξηγεί ο Κλάους Μπάαντερ, επικεφαλής οικονομολόγος της Societe Generale.

Μείωση των αιτήσεων για επίδομα ανεργίας στις ΗΠΑ

Μεγαλύτερη του αναμενομένου ήταν η υποχώρηση των αρχικών αιτήσεων για τη χορήγηση επιδομάτων ανεργίας στις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας, ενισχύοντας σενάρια που θέλουν την ισχυρότερη οικονομία του κόσμου να μην κəmπτει από τον εμπορικό πόλεμο της Ουάσιγκτον με το Πεκίνο. Τα τελευταία στοιχεία για την αγορά εργασίας των ΗΠΑ καταδεικνύουν πως η οικονομία παραμένει ισχυρή, διατηρώντας υψηλές επιδόσεις παρά το ότι φθίνει η θετική επίδραση των περικοπών που είχε εφαρμόσει ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ.

Την εβδομάδα που έληξε στις 11 Μαΐου, αναλυτικότερα, οι αρχικές αιτήσεις για τη χορήγηση επιδομάτων ανεργίας υποχώρησαν κατά 16.000, στις 212.000, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας. Αναλυτές που μίλησαν στο πρακτορείο Reuters είχαν προβλέψει πως οι

αιτήσεις αυτή την περίοδο θα διαμορφώνονταν στις 220.000. Οικονομικοί αναλυτές αλλά και υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι στη Δύση εκφράζουν φόβους για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει μια περαιτέρω επιδείνωση των εμπορικών σχέσεων της Ουάσιγκτον με την Κίνα αλλά και την Ε.Ε. Ωστόσο, η αγορά εργασίας στις ΗΠΑ παραμένει ισχυρή, με την ανεργία να διατηρείται στο 3,6%, που είναι το χαμηλό 50ετίας.

Μία ακόμη θετική είδηση για την αμερικανική οικονομία ήταν η αύξηση της οικοδόμησης νέων κατοικιών κατά 5,7% τον περασμένο μήνα, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Εμπορίου. Εντούτοις, παράγοντες του κατασκευαστικού κλάδου επισημαίνουν πως υπάρχουν ανεπάρκεια στην προσφορά εργατικού δυναμικού, περιορίζοντας τις δυνατότητες για μεγαλύτερη αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας.

Ακαρπες συναντήσεις τουρκικών τραπεζών - funds για κόκκινα δάνεια

Σε αδιέξοδο κατέληξαν οι πρώτες συνομιλίες μεταξύ των τουρκικών τραπεζών και ξένων επενδυτών για την πώληση καρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων, που θεωρούνται ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας και κατ' επέκταση της οικονομίας. Οι συμμετέχοντες δεν μπορούσαν καν να συμφωνήσουν στον ορισμό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αποκάλυψαν πηγές που μίλησαν χθες ανώνυμα στο πρακτορείο Bloomberg επειδή οι συναντήσεις είναι εμπιστευτικές.

Η μεγάλη πτώση της λίρας, η οποία πέρυσι απώλεσε το 28% της αξίας της έναντι του δολαρίου, έχει αυξήσει τις υποχρεώσεις των εταιρειών που έχουν δανειστεί σε ξένο νόμισμα. Πολλές από τις εταιρείες αυτές έχουν ζητήσει αναδιάρθρωση των δανείων, συνολικού ύψους 28 δισ. δολαρίων, με τους δείκτες

Οι επενδυτικές εταιρείες ζήτησαν απομείωση 30% της ονομαστικής αξίας των δανείων που διατηρούν οι τουρκικές τράπεζες.

κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών να αποδυναμώνονται όσο εξασθενεί το ενεργητικό τους.

Πληροφορίες του πρακτορείου Reuters είχαν ήδη αποκαλύψει μέσα στην εβδομάδα πως η Αγκυρα βρίσκεται σε επαφές με τράπεζες για την ψήφιση νομοσχεδίου που θα τις προστατεύει από τη διαγραφή κόκκινων δανείων, προωθώντας ακόμη και το σενάριο πώλησης καρτοφυλακίων σε ξένους επενδυτές για να περιοριστούν οι απώλειες. Σε πρώτη

Οι τουρκικές επιχειρήσεις καλούνται να αντεπεξέλθουν σε ένα όλο και πιο επιδεινούμενο περιβάλλον, με την οικονομική δραστηριότητα στη χώρα να έχει συρρικνωθεί κατά 3% το 6ο τρίμηνο του 2018.

φάση, όμως, οι επαφές με υποψήφιους αγοραστές, όπως η Goldman Sachs και η Bain Capital, ήταν άκαρπες, καθώς δεν βρέθηκε κοινό έδαφος σε βασικά θέματα. Σύμφωνα με μία από τις πηγές του Bloomberg, οι επενδυτικές εταιρείες ζήτησαν απομείωση 30% της ονομαστικής αξίας των δανείων ή και μερίδιο στα προβληματικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν υπό την κατοχή τους οι τράπεζες. Από την πλευρά τους, οι τράπεζες αρνήθηκαν την όποια διαγραφή δανείων, προτιμώντας την αναδιάρθρωσή τους. Το Reuters είχε αναφέρει νωρίτερα στην εβδομάδα πως ορισμένες τουρκικές τράπεζες τήρουν επιφυλάξεις για την πώληση μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μόνο στον ενεργειακό κλάδο τα κόκκινα δάνεια υπολογίζονται στα 13 δισ. δολάρια, ενώ εκτεθειμένοι είναι επίσης ο κατασκευαστικός κλάδος και αυτός των ακινήτων.

Προειδοποίηση από τη Moody's

Η Τουρκία χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο και αξιόπιστο σχέδιο για την οικονομία, προκειμένου να αποφύγει μια νέα υποβάθμιση, δήλωσε χθες υψηλόβαθμο στέλεχος της Moody's. «Εάν δεν δρομολογηθεί ένα αξιόπιστο και ευρείας κλίμακας σχέδιο για να αντιμετωπισθούν τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας και να μειωθούν οι διακυμάνσεις στην τουρκική λίρα τότε θα αυξηθούν οι πιέσεις για μια νέα υποβάθμιση», είπε ο γενικός διευθυντής στον τομέα του δημοσίου χρέους στη Moody's, Ιβ Λέμαϊ, στο πρακτορείο Reuters. Τον περασμένο Αύγουστο, η Moody's υποβάθμισε την τουρκική οικονομία στο Βα3.

Ενδείξεις ανάκαμψης της γερμανικής οικονομίας

Ικανοποίηση Βερολίνου για αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,4% το α' τρίμηνο

Την «πρώτη» αχτίδα ελπίδας» αποτέλεσε, κατά τον Γερμανό υπουργό Οικονομικών Πέτερ Αλτμάιερ, ο ρυθμός ανάπτυξης 0,4% που κατέγραψε η γερμανική οικονομία κατά το α' τρίμηνο του 2019 ύστερα από δύο συναπτά τρίμηνα σταθερότητας. Ωστόσο, ο Αλτμάιερ, όπως και πολλοί οικονομολόγοι, παραμένει επιφυλακτικός όσον αφορά τις προοπτικές της γερμανικής οικονομίας, ενόψει των εξελίξεων στο διεθνές εμπόριο, οι οποίες θα μπορούσαν να ανατρέψουν τη θετική πορεία που χαράζει το τελευταίο έτος η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης.

Σε ετήσια βάση, η γερμανική οικονομία αναπτύχθηκε κατά 0,7% συμβάλλοντας στην ανάκαμψη της οικονομίας της Ευρωζώνης. Το γεγονός αυτό προσφέρει ελπίδα για περαιτέρω ανάπτυξη το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Η γερμανική οικονομία είχε συρρικνωθεί κατά 0,2% το τρίτο τρίμηνο του 2018 και είχε παραμείνει στάσιμη το τέταρτο τρίμηνο, αποφεύγοντας οριακά την ύφεση.

Η ανάκαμψη του ρυθμού ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο του 2019 στη Γερμανία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ενισχυμένη εγχώρια κατανάλωση και στις επενδύσεις στον κατασκευαστικό τομέα. Επί-

σης, αυξημένες ήταν κατά το α' τρίμηνο του 2019 οι επενδύσεις των επιχειρήσεων σε μηχανήματα και εξοπλισμό, ωστόσο οι κρατικές δαπάνες μειώθηκαν ελαφρώς, σύμφωνα με τη γερμανική στατιστική υπηρεσία.

Δεδομένου ότι η εγχώρια αγορά ενισχύεται, μόνον εξωτερικοί παράγοντες ενδέχεται να βάλουν τρικλοποδιά στην ανάπτυξη της γερμανικής οικονομίας, σύμφωνα με ορισμένους οικονομολόγους. «Υπό φυσιολογικές συνθήκες, τα σημερινά οικονομικά στοιχεία ανάπτυξης θα αποτελούσαν επαρκή λόγο για αναθεώρηση (pros το καλύτερο) των προβλέψεων για το ΑΕΠ. Αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις τεράστιες απειλές για το παγκόσμιο εμπόριο, είναι πολύ πιθανό ότι οι οικονομολόγοι θα παραμείνουν επιφυλακτικοί», σχολίασε στο Reuters ο Αντρέας Σόιερλε, αναλυτής στην DekaBank.

Η Γερμανία ως τεράστια εξαγωγική δύναμη παραμένει έρμαιο των εξελίξεων μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας για την επίλυση του εμπορικού πολέμου. Οι επιπλέον δασμοί που επιβάλλονται και από τις δύο πλευρές θα μπορούσαν να επιβαρύνουν τη γερμανική οικονομία εξαιτίας της αυξημένης αβεβαιότητας, της επιδείνωσης του επιχειρηματικού

«Οι διαμάχες σχετικά με το διεθνές εμπόριο παραμένουν άλυτες. Πρέπει να κάνουμε ό,τι μπορούμε ώστε να βρούμε γρήγορα βιώσιμες λύσεις, που θα επιτρέπουν το ελεύθερο εμπόριο. Όλοι ωφελούνται εξ αυτού», δήλωσε ο Γερμανός υπουργός Οικονομίας Πέτερ Αλτμάιερ.

Η ενίσχυση του ρυθμού ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο του 2019 στη Γερμανία οφείλεται κυρίως στην ενισχυμένη εγχώρια κατανάλωση.

κλίματος και της αναβολής επενδύσεων εξαιτίας της μειωμένης ζήτησης παγκοσμίως. «Οι διαμάχες σχετικά με το διεθνές εμπόριο παραμένουν άλυτες. Πρέπει να κάνουμε ό,τι μπορούμε, ώστε να βρούμε γρήγορα βιώσιμες λύσεις, που θα επιτρέπουν το ελεύθερο εμπόριο. Όλοι ωφελούνται εξ αυτού», δήλωσε χθες στο Reuters ο Πέτερ Αλτμάιερ, παραμένοντας επιφυλακτικός για πιθανή ανατροπή των οικονομικών αποτελεσμάτων του α' τριμήνου.

Εφόσον επιβεβαιωθεί η χθεσινή πληροφορία ότι ο Ντόναλντ Τραμπ θα καθυστερήσει κατά έξι μήνες την απόφαση για επιβολή υψηλότερων δασμών στην εισαγωγή οχημάτων και εξαρτημάτων αυτοκινήτων στις ΗΠΑ, η εξέλιξη αυτή θα είναι θετική για τη γερμανική οικονομία, δεδομένου ότι το 2018 η Γερμανία εξήγαγε στις ΗΠΑ οχήματα αξίας 27 εκατομμυρίων ευρώ.

Η αβεβαιότητα του Brexit αποτελεί μία ακόμη ενδεχόμενη παγίδα για τη γερμανική οικονομία και περιορίζει τις ελπίδες για επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους.

Η γερμανική κυβέρνηση προβλέπει ότι η οικονομία της χώρας θα σημειώσει ετήσια ανάπτυξη μόλις 0,5% το 2019, καταγράφοντας μεγάλη διαφορά σε σύγκριση με το 2018, όταν ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν 1,4%, παρά τις αναταραχές στο εμπόριο και στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Θετική εικόνα στην Ευρωζώνη

Η Eurostat επιβεβαίωσε χθες την επιτάχυνση της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη στο 0,4% το πρώτο τρίμηνο του 2019, σε σύγκριση με το 0,2% τα προηγούμενα δύο τρίμηνα. Σε ετήσια βάση η οικονομία της Ευρωζώνης αναπτύχθηκε με ρυθμό 1,2%.

Η ανοδική πορεία της οικονομίας της Ευρωζώνης οφείλεται εκτός από την ανάκαμψη της γερμανικής οικονομίας και στην ανάκαμψη της ιταλικής, η οποία το τέταρτο τρίμηνο του 2018 περιέπεσε σε ύφεση για τρίτη φορά μέσα σε μία δεκαετία. Σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2018, ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ιταλία αυξήθηκε κατά 0,1%.

Στη Γαλλία επίσης σημειώθηκε αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης κατά 1,1%, ενώ τεράστιο άλμα έκανε και η ισπανική οικονομία, η οποία ενισχύθηκε κατά 2,4% σε ετήσια βάση. Ψηλό ρυθμό ανάπτυξης, 3,5%, σημείωσε η Κύπρος

το πρώτο τρίμηνο του 2019.

Επιπλέον, στην Ευρωζώνη αυξήθηκε το ποσοστό απασχόλησης κατά 0,3% το πρώτο τρίμηνο 2019 σε σχέση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Οι θετικές εξελίξεις στην Ευρωζώνη φαίνεται πως σήκωσαν μεγάλο βάρος από τους ώμους της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία έχει καθυστερήσει την αύξηση των επιτοκίων δανεισμού και προβλέπει ότι θα παραμείνουν στα τρέχοντα επίπεδα τουλάχιστον έως και το τέλος του 2019.

Στην επόμενη συνεδρίασή της, στις αρχές Ιουνίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βάσει των αναθεωρημένων προβλέψεων για την οικονομία της Ευρωζώνης πρόκειται να καθορίσει τους όρους παροχής νέων φθηνών μακροπρόθεσμων δανείων προς τις τράπεζες της Ευρωζώνης.

Επιβράδυνση ανάπτυξης στην Κίνα τον Απρίλιο

Η κινεζική οικονομία επιβραδύνθηκε τον Απρίλιο, με τις λιανικές πωλήσεις να υποχωρούν στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2003, γεγονός που δείχνει ότι οι Κινέζοι καταναλωτές ήταν ανήσυχoi για την πορεία της οικονομίας ακόμη και πριν από την τελευταία κλιμάκωση στον εμπορικό πόλεμο ΗΠΑ - Κίνας. Η υποχώρηση λιανικών πωλήσεων, βιομηχανικής παραγωγής και επενδύσεων τον Απρίλιο και η επιβολή επιπλέον δασμών από τις ΗΠΑ ενισχύουν τις προσδοκίες πως το Πεκίνο θα εγκρίνει επιπλέον

Η υποχώρηση λιανικών πωλήσεων, βιομηχανικής παραγωγής και επενδύσεων φέρνει πιο κοντά νέα μέτρα στήριξης.

μέτρα στήριξης της οικονομίας. Τα στοιχεία του Απριλίου δείχνουν πόσο ευάλωτη παραμένει η κινεζική οικονομία ακριβώς τη στιγμή που οι ΗΠΑ κλιμακώνουν την πίεση αυξάνοντας στο 25% τους δασμούς σε εισαγωγές από την Κίνα ύψους 200 δισ. δολαρίων τον χρόνο, ενώ απειλούν να πράξουν το ίδιο και στις υπόλοιπες εισαγωγές από την Κίνα ύψους 300 δισ. δολαρίων. Οι πωλήσεις ρούχων υποχώρη-

Οι πωλήσεις ρούχων υποχώρησαν τον Απρίλιο στην Κίνα για πρώτη φορά από το 2009.

σαν τον Απρίλιο στην Κίνα για πρώτη φορά από το 2009, ενώ το σύνολο των λιανικών πωλήσεων αυξήθηκε κατά 7,2% σε ετήσια βάση, επίδοση που είναι

η χειρότερη από το 2003, σύμφωνα με στοιχεία της κινεζικής στατιστικής υπηρεσίας. Τα στοιχεία αυτά αποκαλύπτουν πως οι Κινέζοι καταναλωτές μειώνουν

πλέον τις δαπάνες για προϊόντα καθημερινής χρήσης και όχι μόνο για πιο ακριβά είδη όπως αυτοκίνητα. Οι πωλήσεις αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 14,6% τον Απρίλιο, δέκατο συναπτό μήνα μείωσης των πωλήσεων. «Οι αδύναμες λιανικές πωλήσεις οφείλονται εν μέρει στην επιδείνωση της απασχόλησης και στην υποχώρηση του εισοδήματος της μεσαίας και της εργατικής τάξης», εξηγεί στο Reuters ο Νι Γουέν, οικονομολόγος της Hwabao Trust. Οι βιομηχανικές πωλήσεις της Κίνας αυξήθηκαν τον Απρίλιο κατά 5,4%, δηλαδή επιβραδύνθηκαν σημαντικά σε σύγκριση με τον ρυθμό μεταβολής 8,5% που είχαν καταγράψει τον Μάρτιο. Αναλυτές που είχαν πάρει μέρος σε έρευνα του Reuters είχαν προβλέψει ρυθμό μεταβολής των βιομηχανικών πωλήσεων κατά 6,5%. Οι εξαγωγές της Κίνας επίσης επιβραδύνθηκαν τον Απρίλιο εν μέσω αναταραχής στο εμπόριο αλλά και εξαιτίας μειωμένης ζήτησης παγκοσμίως, ενώ και ο ρυθμός μεταβολής των νέων παραγγελιών ήταν ασθενικός. Η μείωση της κατανάλωσης στην Κίνα σε συνδυασμό με ασθενική ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας σημαίνει πως η κινεζική οικονομία χάνει δύο βασικούς πυλώνες ανάπτυξης, ακριβώς τη στιγμή που τους χρειάζεται περισσότερο καθώς κλιμακώνεται η αντιπαράθεση με τις ΗΠΑ.

Μείωση των λιανικών πωλήσεων στις ΗΠΑ

Παρόμοια εικόνα επιβράδυνσης της αμερικανικής οικονομίας τον Απρίλιο αποκαλύπτει και η συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής και των λιανικών πωλήσεων στη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου. Πολλοί οικονομολόγοι έχουν προειδοποιήσει ότι ο εμπορικός πόλεμος θα πλήξει την ανάπτυξη, πρόβλεψη που φαίνεται να επιβεβαιώνεται, καθώς τα αμερικανικά νοικοκυριά περιορίζουν τις αγορές αυτοκινήτων και άλλων προϊόντων. Οι λιανικές πωλήσεις στις ΗΠΑ συρρικνώθηκαν κατά 0,2% τον Απρίλιο σε σύγκριση με τον Μάρτιο, ενώ οικονομολόγοι είχαν προβλέψει στο Reuters αύξησή τους κατά 0,2%. Η αμερικανική βιομηχανική παραγωγή συρρικνώθηκε τον Απρίλιο κατά 0,5%, ενώ είχε αυξηθεί κατά 0,2% τον Μάρτιο και είχε μειωθεί κατά 0,5% τον Φεβρουάριο, σύμφωνα με στοιχεία της αμερικανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Fed). Η παραγωγή του μεταποιητικού κλάδου μειώθηκε κατά 0,5% τον Απρίλιο, κυρίως εξαιτίας της πτώσης της παραγωγής αυτοκινήτων κατά 2,6%. Η παραγωγή των αμερικανικών εταιρειών κοινής ωφέλειας συρρικνώθηκε κατά 3,5%, κυρίως εξαιτίας του καλού καιρού, ενώ η παραγωγή στον κλάδο των εξορύξεων (περιλαμβάνεται παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου) αυξήθηκε κατά 1,6% τον Απρίλιο. Οι εξελίξεις αυτές ανάγκασαν οικονομολόγους της Morgan Stanley να

Οι λιανικές πωλήσεις στις ΗΠΑ συρρικνώθηκαν κατά 0,2% ενώ οικονομολόγοι είχαν προβλέψει αύξησή τους κατά 0,2%.

αναθεωρήσουν προς το χειρότερο την πρόβλεψη για τον ρυθμό μεταβολής της καταναλωτικής δαπάνης για το δεύτερο τρίμηνο του 2019 από το 2% στο 1,6%. Αναθεώρησαν επίσης την πρόβλεψη για τον ρυθμό ανάπτυξης το δεύτερο τρίμηνο από το 1,5% στο 1,2%. Η αμερικανική οικονομία είχε διαψεύσει τις προβλέψεις των οικονομολόγων περί επιβράδυνσής της το πρώτο τρίμηνο του 2019 και είχε αναπτυχθεί με ρυθμό ανάπτυξης 3,2%.

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία **MTN Cloud Business Telephony** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρωζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία ενοποιεί όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες της επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητά της και μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος.**

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

mtnbusiness.com.cy

Παλιά και μικρά διαμερίσματα αγοράζουν οι Έλληνες

Ανω των 30 ετών, έως 90 τ.μ. – Ελάχιστη
η ζήτηση για νεόδμητες κατοικίες

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

«**Αποκλεισμένοι**» από την απόκτηση νεόδμητων κατοικιών και διαμερισμάτων, ακόμα κι αν αυτά είναι απούλητα για περίοδο έως πέντε χρόνια από την ολοκλήρωση της κατασκευής τους, φαίνεται πως βρίσκονται οι αγοραστές ακινήτων. Ειδικότερα, στο σύνολο της χώρας, το 2018, μόλις το 2% των αγοραπωλησιών αφορούσε διαμερίσματα ηλικίας έως πέντε ετών. Μάλιστα, στην Αττική δεν πωλήθηκε ούτε ένα νεόδημο ακίνητο ηλικίας έως πέντε ετών.

Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από τις αγοραπωλησίες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2018, μέσω του δικτύου μεσιτικών γραφείων της RE/MAX. Εν ολίγοις, κανείς από τους πελάτες της εταιρείας δεν επέλεξε κάποιο νεόδημο ακίνητο, τόσο λόγω του υψηλού τους κόστους σε σχέση με τα μεγαλύτερης ηλικίας ακίνητα όσο και λόγω της περιορισμένης πρόσβασης σε τραπεζική χρηματοδότηση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της RE/MAX, το δημοφιλέστερο ακίνητο για το ελληνικό αγοραστικό κοινό αυτήν την περίοδο είναι ηλικίας άνω των 30 ετών, ανακαινισμένο και σε καλή κατάσταση και επιφάνειας έως 90 τ.μ. Ο λόγος είναι ασφαλώς το χαμηλότερο κό-

στος σε σχέση με τα νεόδημητα ακίνητα, αν και οι κατασκευαστές δεν φαίνεται να ανησυχούν ιδιαίτερα για την έλλειψη αγοραστών, καθώς συνεχίζουν να αυξάνουν τις ζητούμενες τιμές πώλησης. Σύμφωνα με τα στοιχεία σχετικής έρευνα της εταιρείας, το 2018 οι τιμές πώλησης των νεόδμητων αυξήθηκαν κατά 7% πανελλαδικά, έναντι αύξησης 9% των μεταχειρισμένων κατοικιών.

Σε κάθε περίπτωση, το 2018, οι επτά στους δέκα αγοραστές πανελλαδικά προτίμησαν ακίνητα ηλικίας άνω των 30 ετών. Αντιστοίχως, το 15% του συνόλου προτίμησε ακίνητα ηλικίας 11 έως 20 ετών ετών. Στην περίπτωση της Αττικής, η εικόνα είναι ακόμα χειρότερη για τα νεόδημητα, καθώς δεν καταγράφεται ούτε μία συναλλαγή σε ακίνητα ηλικίας έως πέντε ετών, το κόστος των οποίων κινείται περί των 2.500-4.000 ευρώ/τ.μ. κατά μέσον όρο, ανάλογα με την περιοχή. Ετσι, ακόμα και ακίνητα ηλικίας έως 20 ετών αποκτήθηκαν από μόλις 12% του συνόλου των αγοραστών. Αντιθέτως, το 78% των αγοραπωλησιών στο λεκανοπέδιο αφορούσε ακίνητα άνω των 30 ετών! Στη Θεσσαλονίκη, το 63% των αγοραστών προτίμησε ακίνητα άνω των 25 ετών, ενώ περίπου το 20% των ακινήτων που πωλήθηκαν ήταν ηλικίας από έξι έως και 15 ετών.

Το 2018, το δίκτυο της RE/MAX στην Αττική δεν πραγματοποίησε ούτε μία συναλλαγή για νεόδημες κατοικίες ηλικίας έως πέντε ετών, το κόστος των οποίων κινείται στις 2.500-4.000 ευρώ/τ.μ. κατά μέσον όρο, ανάλογα με την περιοχή.

Το 2018, το 70% των αγοραστών προτίμησε ακίνητο που κατασκευά- στηκε πριν από το 1988.

Μόλις 5% των ακινήτων που πωλήθηκαν ήταν νεόδημες κατασκευές.

Όσον αφορά την επιφάνεια, στην Αττική, κυριάρχησαν τα διαμερίσματα μικρής επιφάνειας, καθώς το 41% κινήθηκε για την απόκτηση ακινήτων έως 70 τ.μ., ενώ ένα ακόμα 40% των αγοραστών προτίμησε ακίνητα επιφάνειας 71-110 τ.μ. Στη Θεσσαλονίκη, την μεγαλύτερη απήχηση είχαν τα ακίνητα επιφάνειας από 71 έως 110 τ.μ., συγκεντρώνοντας το 40% του αγοραστικού ενδιαφέροντος, ενώ

ακολούθησαν με μερίδιο 20% τα διαμερίσματα έως 50 τ.μ. Αντιστοίχως, τα διαμερίσματα από 51 έως 70 τ.μ. προτιμήθηκαν από το 18% των αγοραστών.

Στην ανάλυσή της, η RE/MAX επισημαίνει ότι «η αγορά ακινήτων συνεχίζει να εμφανίζει αισθητά σημάδια ανάκαμψης μετά μια παρατεταμένη κρίση που έπληξε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Οι τιμές των ακινήτων αντικατοπτρίζουν, σε μεγάλο βαθμό, την τάση που επικρατεί και, κυρίως, τη χρονο με τον χρόνο αυξανόμενη ζήτηση». Παράλληλα, επισημαίνεται ότι σημαντικό ρόλο στην αύξηση των τιμών έχουν διαδραματίσει και οι αυξημένες αποδόσεις που προσφέρουν οι νέου τύπου βραχυχρόνιες μισθώσεις, που πλέον έχουν κυριαρχήσει σε αστικά κέντρα αλλά και σε πολλές τουριστικές περιοχές.

Καθοδικά η οικοδομική δραστηριότητα το α΄ δίμηνο στην Ελλάδα

Επιβεβαιώνονται οι αναφορές φορέων της αγοράς ακινήτων περί ενδείξεων «κόπωσης» στην αγορά κατοικίας και κυρίως στις ανακατασκευές κτιρίων, προκειμένου να αξιοποιηθούν μέσω των ψηφιακών πλατφορμών βραχυχρόνιων μισθώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα παρέμεινε σε αρνητικό πρόσημο και κατά τον Φεβρουάριο, καθώς εκδόθηκαν συνολικά 955 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 177 χιλιάδες τ.μ. επιφάνειας και 667,1 χιλιάδες κυβικά μέτρα όγκου, παρουσιάζοντας μείωση κατά 5,1% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 21,5% στην επιφάνεια και κατά 26% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018. Αντίστοιχα, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα υποχώρησε κατά 4,8% στον αριθμό των αδειών, κατά 20,6% στην επιφάνεια και κατά 25,2% στον όγκο, συγκριτικά με τον Φεβρουάριο του 2018.

Ανάλογη εικόνα υποχώρησης είχε παρατηρηθεί και κατά τον Ιανουάριο, καθώς η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα είχε περιοριστεί σε 847 άδειες, που αντιστοικούσαν σε 168,6 χιλιάδες τ.μ. επιφάνειας και 719,3 χιλιάδες κυβικά μέτρα όγκου, παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,6% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 14,2% στην επιφάνεια και κατά 9,1% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018.

Πλέον, κατά το φετινό δίμηνο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει μείωση κατά 7,2% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 19,6% στην επιφάνεια και κατά 19,4% στον όγκο, σε σχέση με το αντίστοιχο δίμηνο

του 2018. Αντίστοιχα, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα καταγράφει πτώση κατά 6,8% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 17,4% στην επιφάνεια και κατά 17,5% στον όγκο, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2018.

Αντιθέτως, σε επίπεδο 12μήνου, με δεδομένο και ότι η πορεία ήταν σταθερά ανοδική καθ' όλη τη διάρκεια του προηγούμενου έτους (και σε μεγάλο μέρος του 2017), η εικόνα παραμένει θετική. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, κατά την περίοδο των τελευταίων

Μειώθηκε κατά 7,2% ο αριθμός των οικοδο- μικών αδειών τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο.

δώδεκα μηνών, δηλαδή από το Μάρτιο 2018 έως τον Φεβρουάριο 2019, στο σύνολο της χώρας, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα ανήλθε σε 15.201 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 3.447,5 χιλιάδες τ.μ. επιφάνειας και 15.111,7 χιλιάδες κυβικά όγκου.

Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Μαρτίου 2017 - Φεβρουαρίου 2018 παρατηρήθηκε αύξηση κατά 7,6% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 17,8% στην επιφάνεια και κατά 18,0% στον όγκο.

Κατά την ίδια περίοδο σύγκρισης, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει αύξηση κατά 7,4% στον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, κατά 17,7% στην επιφάνεια και κατά 18,1% στον όγκο.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Τοπικά Σχέδια... Back to the Future

Τα Τοπικά Σχέδια σκοπό έχουν να παρέχουν τη γενική και ειδική καθοδήγηση ως προς τον σχεδιασμό των περιοχών που καλύπτουν, να επιλύουν ολιστικά όλα τα θέματα ανάπτυξης, όδευσης οδικών δικτύων, ποδηλατοδρόμων, προστασίας του περιβάλλοντος, ανάπτυξης του πληθυσμού και ένα σωρό άλλα θέματα, με τη λίστα να είναι πραγματικά μεγάλη. Οι λέξεις κλειδί είναι «ολιστική αντιμετώπιση».

Έχουμε ένα πολύ δημοκρατικό σύστημα εκπόνησης Τοπικών Σχεδίων, τόσο δημοκρατικό που τελικά αναδεικνύει την αναποτελεσματικότητα σε όλο της το μεγαλείο. Ένας τυπικός οδικός χάρτης της διαδικασίας είναι η μελέτη των ιστορικών δεδομένων και πραγματικοτήτων των περιοχών που καλύπτουν, η καταγραφή τους, η σκιαγράφηση των μελλοντικών τάσεων, η διαβούλευση με όλους, που περιλαμβάνει και δημόσιες ακροάσεις όπου γίνονται συζητήσεις και καταγραφή των απόψεων, η εκπόνηση του Σχεδίου, η δημοσίευσή του, η παροχή περιόδου ενστάσεων, η αξιολόγησή τους και η αναδημοσίευση της τελικής μορφής του Σχεδίου, οπότε και οριστικοποιείται.

Υποτίθεται πως τα Τοπικά Σχέδια πρέπει να αναθεωρούνται ανά πενταετία. Αυτό δεν ισχύσε σχεδόν ποτέ.

Σχεδόν πάντα οι αναθεωρήσεις τους έγιναν και γίνονται σε μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Πιστεύω πως η κύρια αιτία είναι η χρονοβόρα διαδικασία της εξέτασης των ενστάσεων με αποτέλεσμα να μεσολαβεί μεγάλο χρονικό διάστημα μεταξύ αρχικής δημοσίευσης και οριστικοποιήσης.

Το τελευταίο Τοπικό Σχέδιο της Πάφου ήταν του 2013, δηλαδή σχεδόν έξι χρόνων και η πρόσφατη ακύρωσή του έθεσε σε ισχύ αυτό του 2006, δηλαδή μας πήρε δεκατρία χρόνια πίσω.

Έπειτα έχουμε την περίπτωση ένα Τοπικό Σχέδιο να προβληθεί για τον άλφα ή βήτα λόγο και να ακυρωθεί. Μπορεί να είναι και ο πιο λήθιος λόγος, αλλά να είναι ικανός να ακυρώσει ένα ολόκληρο Σχέδιο.

Και όταν συμβεί αυτό τίθεται σε αυτόματη εφαρμογή το αμέσως προηγούμενο. Είναι κάτι σαν το «backur» που κάνετε (ή οφείλτε να κάνετε) στον υπολογιστή σας και στο κινητό σας σε τακτά χρονικά διαστήματα, αν για κάποιο λόγο «κρασάρει» να μπορείτε να

το επαναφέρετε στο προγενέστερο στάδιο – κάνοντας φυσικά ό,τι είχατε έκτοτε. Αν δεν κάνετε «backur» τότε είστε αναγκασμένοι να το επαναφέρετε στις εργοστασιακές ρυθμίσεις – ενδεχομένως αφού πρώτα το κάνετε format κάνοντας τα πάντα.

Αντιλαμβάνεστε πως σε μια χώρα που προσπαθεί από τη μια να πετύχει εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη και από την άλλη μια στραβή να παίρνει το όλο πλαίσιο πίσω πέντε έως δεκαπέντε χρόνια, είναι επιεικώς απαράδεκτο. Το πιο πρό-

σφατο παράδειγμα είναι αυτό της Πάφου. Το τελευταίο Τοπικό Σχέδιο ήταν του 2013, δηλαδή σχεδόν έξι χρόνων και η πρόσφατη ακύρωσή του έθεσε σε ισχύ αυτό του 2006, δηλαδή μας πήρε δεκατρία χρόνια πίσω.

Τέθηκε δημοσίως πως η πλειοψηφία των πολυοδομικών ζωνών δεν άλλαξε μεταξύ των δύο Σχεδίων και πως άρα εκεί που υπάρχει αρνητικός επηρεασμός είναι μόνο στις περιπτώσεις που γεωργικές περιοχές μπήκαν σε περιοχές ανάπτυξης ή εκεί που σημειώθηκε αύ-

Εχουμε ένα πολύ δημοκρατικό σύστημα εκπόνησης Τοπικών Σχεδίων. Τόσο δημοκρα- τικό που τελικά αναδει- κνύει την αναποτελε- σματικότητα σε όλο της το μεγαλείο.

ξηση συντελεστή δόμησης και αριθμός ορόφων. Δεν ισχύει. Ακόμα και στις περιοχές που οι ζώνες έμειναν οι ίδιες, άλλαξαν κάποια χαρακτηριστικά τους. Ένα παράδειγμα είναι το μέγιστο ύψος των επιτρεπόμενων οικοδομών σε μέτρα. Αν δούμε για παράδειγμα την οικιστική πολυοδομική ζώνη Κ4, αυτή προνοεί μέγιστο συντελεστή δόμησης 120%, μέγιστο ποσοστό κάλυψης 50%, μέγιστο αριθμό ορόφων 3.

Αυτά τα χαρακτηριστικά έμειναν τα ίδια μέχρι το Τοπικό Σχέδιο του 2013. Όμως, το μέγιστο ύψος σε μέτρα μέχρι το 2006 ήταν 11,3 μ. ενώ το 2013 οριστικοποιήθηκε στα 13,5 μ. Παρόμοιες αλλαγές σημειώθηκαν σχεδόν σε όλες τις πολυοδομικές ζώνες επειδή είχε τότε κριθεί –έστω και με καθυστέρηση– πως ο περιορισμός των 11,3 μ. δημιουργούσε χαμηλοτάβανα κτήρια που δεν επέτρεπαν τη σωστή ενσωμάτωση νέων σύγχρονων υπηρεσιών και επιπλέον στερούσε από τους αρχιτέκτονες να σχεδιάζουν πιο ελεύθερα. Τώρα πήγαμε πίσω στα 11,3 μ. και ανάλογα σε σχεδόν όλες τις άλλες πολυοδομικές ζώνες.

Λυπάμαι, αλλά αυτή δεν είναι αμελητέα ή μικρή οπισθοδρόμηση. Για να μην αναφερθώ στα νομικά ζητήματα που μπορεί να εγείρονται για το αν είναι νόμιμες οι πολυοδομικές άδειες που έχουν χορηγηθεί με βάση το ακυρωθέν Τοπικό Σχέδιο και για το αν δύνανται να λαμβάνουν Πιστοποιητικά Τελικής Έγκρισης και άρα Τίτλους οι ολοκληρωμένες οικοδομές.

Μετά έχουμε το θέμα των σύγχρονων αναπτύξεων που βρίσκονται σε εξέλιξη και οι οποίες είναι στοχευμένες σε ξένους επενδυτές που επιδιώκουν μεταξύ άλλων και πολιτογραφήσεις. Όλα αυτά τώρα βρίσκονται στον αέρα και δημιουργεί ένα ανταγωνιστικό αίσθημα έναντι αυτών που δεν δραστηριοποιούνται στην Πάφο. Και αυτό είναι το λιγότερο. Σκεφτείτε να σκάσει μια τέτοια βόμβα σε χώρες στο εξωτερικό – φυλλάδες των οποίων έχουν μια μαγική ικανότητα να σοφραίνονται τέτοιες τρικλοποδιές μας...

Και με όλα αυτά να αιμορραγούν, οι διαδικασίες μας μας υπαγορεύουν όπως το νέο Τοπικό Σχέδιο δημοσιευτεί μετά παρέλευση τριών τουλάχιστον μηνών. Ας κρίνουν αυτοί που ασχολούνται αν αυτές οι διαδικασίες αρμόζουν σε αυτά που θέλουμε να είμαστε.

Το θετικό τς υπόθεσης είναι πως έχουμε προηγούμενο Σχέδιο για να ισχύσει. Αλλιώς θα καλούμασταν να κτιζαμε βάσει του οικισμού της Χοροκοιτίας από την εποχή της ακεραμικής νεολιθικής περιόδου...

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΜΑΪΟΥ 2019

Η «επιστροφή» του Λάνθιμου

Ο βραβευμένος σκηνοθέτης θα γυρίσει ταινία μικρού μήκους σε συνεργασία με τη Λυρική Σκηνή και τον Οργανισμό NEON

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

Θα ήθελε η μουσική να συνδυάζει «μινιμαλισμό αλλά και δυναμισμό». Πώς θα επιτευχθεί; Ο Γιώργος Λάνθιμος προβληματίζεται, ο Γιώργος Κουμεντάκης προτείνει συνθέτες, ο δημιουργικός διάλογος με μέιλ έγινε πιο εντατικός τους τελευταίους μήνες. Αλλά υπάρχει αρκετός χρόνος ως την άνοιξη του 2020. «Η μουσική επιλογή θα εκτείνεται από το μπαρόκ ως τη σύγχρονη εποχή», σχολιάζει ο καλλιτεχνικός διευθυντής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, η οποία σε συνεργασία με τον Οργανισμό NEON προσκαλούν στην Ελλάδα τον Γιώργο Λάνθιμο. Έχει αναλάβει να γυρίσει μια μικρού μήκους ταινία η οποία θα προβληθεί με ζωντανή μουσική στην κεντρική αίθουσα της ΕΛΣ, στο ΚΠΙΣΝ, τον ερχόμενο χρόνο. Το σενάριο δεν είναι ακόμη γνωστό, καθώς θα «συνομιλεί» με τη μουσική με τον τρόπο που θα επιλέξει ο Έλληνας δημιουργός. «Η μουσική θα είναι το λιμπρέτο του», συμπληρώνει ο Γ. Κουμεντάκης.

«Είμαι πολύ χαρούμενος που έστω με έναν έμμεσο τρόπο επιστρέφω στην Ελλάδα, παράγοντας ένα έργο το οποίο θα παρουσιαστεί σε ένα πολύ ενδιαφέροντα κύκλο μουσικής και εικαστικών τεχνών που έχουν δημιουργήσει η Εθνική Λυρική Σκηνή και ο Οργανισμός NEON», δηλώνει ο σκηνοθέτης στην «Κ». «Πάντα με ενδιέφερε η θετική επίδραση που μπορούν να έχουν οι περιορισμοί κατά τη διαδικασία της δημιουργίας και το γεγονός ότι καλούμαι να κατασκευάσω μια ταινία που θα συν-

«Η μουσική θα είναι το λιμπρέτο του», λέει με αφορμή το πρότζεκτ του Γιώργου Λάνθιμου ο καλλιτεχνικός διευθυντής της Λυρικής Γιώργος Κουμεντάκης.

δεύεται ηχητικά, αποκλειστικά από ζωντανή μουσική, είναι κάτι νέο για μένα και πολύ ενδιαφέρον».

Είναι η δεύτερη συνεργασία των δύο οργανισμών στο πλαίσιο του τριετούς προγράμματος The Artist on the Composer «που έχει τη δυνατότητα να προβάλει τη σύγχρονη ελληνική δημιουργικότητα διεθνώς», όπως επισημαίνει ο ιδρυτής του NEON Δημήτρης Δασκαλόπουλος. «Η

«Είμαι πολύ χαρούμενος που έστω με έναν έμμεσο τρόπο επιστρέφω στην Ελλάδα, παράγοντας ένα έργο το οποίο θα παρουσιαστεί σε έναν πολύ ενδιαφέροντα κύκλο μουσικής και εικαστικών τεχνών», λέει στην «Κ» ο Γιώργος Λάνθιμος.

προσπάθεια των καλλιτεχνών να δώσουν ερμηνεία στη ζωή, η αγωνία για τη δημιουργία ενός νέου έργου με συγκινεί βαθιά. Γι' αυτό στηρίζω με νέες αναθέσεις το έργο Ελλήνων καλλιτεχνών», σημειώνει ο κ. Δασκαλόπουλος, ο οποίος εκφράζει τη «μεγάλη χαρά του για την επιστροφή του Γ. Λάνθιμου στην Ελλάδα», με την εμπλοκή του στο πρόγραμμα. Η πρώτη δράση του The Artist

on the Composer ήταν η ανάθεση στον εικαστικό Νίκο Ναυρίδη, αρχές του 2019, ο οποίος παρουσίασε στην ΕΛΣ το «Noli me Tangere (Μην μου άπτου)», ένα έργο-περφόρμανς, με τη συνεργασία μουσικών, λυρικών καλλιτεχνών και χορογράφων.

Ο Γιώργος Λάνθιμος και ο Γιώργος Κουμεντάκης συνδέονται με φιλία χρόνων. «Μας είναι εύκολο να συνηθιστούμε σε όλη τη διαδρομή

των σκέψεων. Από τα πιο απλά έως τα πιο σύνθετα. Είναι από τους κορυφαίους παγκοσμίως δημιουργούς και δεν θα μπορούσε να λείπει από τη σημερινή Λυρική Σκηνή και τον διεθνή χαρακτήρα της», λέει ο καλλιτεχνικός διευθυντής, σκιαγραφώντας τον άνθρωπο και τη συνεργασία τους. «Ο Γιώργος είναι από τους πιο οξυδερκείς ακροατές που έχω γνωρίσει και με άποψη, άρα είναι

Η ταινία του Γιώργου Λάνθιμου θα προβληθεί με ζωντανή μουσική στην κεντρική αίθουσα της ΕΛΣ, στο ΚΠΙΣΝ, τον ερχόμενο χρόνο.

απαιτητικός. Εδώ και αρκετούς μήνες ανταλλάσσουμε μέιλ με μουσικές που θα διαμορφώσουν το σενάριο εικόνων - μουσικής. Ο Γιώργος λέει πάντα λίγα. Είναι λακωνικός και έχει ένα δικό του, ιδιότυπο, χιούμορ το οποίο μοιραζόμαστε».

Ο Έλληνας δημιουργός, που εκτινάχθηκε στο διεθνές κινηματογραφικό στερέωμα με τις 10 υποψηφιότητες για Όσκαρ για την ταινία «Η Ευνοούμενη» (την έκτη στη φιλμογραφία του), αιφνιδίασε στην αρχή της καριέρας του με το αλλόκοτο ύφος του (εγκαινιάζοντας το 2009 με τον «Κυνόδοντα» το «weird wave of Greek cinema»). Επιβλήθηκε με το σκοτεινό, δυσόανο, αποστασιοποιημένο, απρόβλεπτο σύμπαν του (που μεθοδικά συνέθετε με τον στενό συνεργάτη του, συν-σεναριογράφο, Ευθύμη Φίλιππου). Είτε πειραματίζεται σε άδεια δωμάτια ξενοδοχείων, είτε σε μια έπαυλη στο πουθενά με μια απομονωμένη, δυσλειτουργική, οικογένεια, είτε εξελίσσει τους όρους της μαύρης κωμωδίας, παρεμβάλλοντας την καυστική, ακατάτακτη, ελλειπτική ματιά του, επιβάλλει τις εικόνες του, κατορθώνει να ισορροπεί ακροβατικά στην κόψη του ξυραφιού.

Η κοσμοθεωρία του Γιώργου Λάνθιμου είχε, στις δύο πρώτες ταινίες του, ως βάση τη μικροαστική-μεσοαστική Ελλάδα, στην αισθητική και στη συμπεριφορά, την οποία όμως μετασχημάτιζε μέσα από τους χώρους που επέλεγε σε έναν τόπο – αλλού, «Ξεκινάει από κάτι που σε παρασύρει σε μια κανονικότητα, η οποία δεν υπάρχει, σε μια δική του πραγματικότητα», λέει ο Γ. Κουμεντάκης. «Η οπτική του είναι πολύ προσωπική αλλά δεν εγκλωβίζει τον θεατή σε δικές του “απαντήσεις”, είναι ανοιχτός στον διάλογο».

Η πρόταση των δύο οργανισμών

του κέντρισε το ενδιαφέρον, όπως εξάλλου ομολογεί και ο ίδιος ο Γ. Λάνθιμος, που αυτές τις ημέρες βρίσκεται στις Κάννες ως μέλος της διεθνούς κριτικής επιτροπής του 72ου Φεστιβάλ.

Το ρίσκο

Για τη διευθύντρια του NEON, Ελίνα Κουντούρη, -επιμελήτρια, μαζί με τον Γ. Κουμεντάκη, του κινηματογραφικού-εικαστικού-μουσικού πρότζεκτ– ο σκηνοθέτης έχει «το σθένος να “επιστρέψει” με έναν καθόλου συμβατικό τρόπο. Λέχεται να πάρει ένα ρίσκο».

Πριν από λίγους μήνες είχε σκηνοθετήσει (με σενάριο) μια φωτογράφιση μόδας με μοντέλο την Εμα Στόουν, τη μία εκ των τριών πρωταγωνιστριών της ταινίας του «Η Ευνοούμενη». Αναζητεί, άραγε, διαφορετικούς τρόπους έκφρασης; Ανταποκρίνεται σε προκλήσεις/προσκλησεις, που του επιτρέπουν ποικίλες μεταμορφώσεις, μέσα από εκδοχές τέχνης οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονται με ή χωρίς αφηγηματικό άξονα;

Εξάλλου και η κινηματογραφική δεινότητα του Γιώργου Λάνθιμου στηρίζεται, εκτός από τη σύνθεση των πλάνων και την ερμηνεία των ηθοποιών, στην ανατροπή του αναμενόμενου. Στην κίνηση που μπορεί να εντάσσει μια παράταιρη φιγούρα κορού στα ανάκτορα της Βασίλισσας Άννας, της τελευταίας των Σπούαρτ. Ή να κινηματογραφεί ρεαλιστικά ένα γυμνό ανδρικό παχύ πλαδαρό σώμα να τραντάζεται σε στιγμές ξερανώματος της Αυλής, ενώ μετατρέπεται εκουσίως σε στόχο ώριμων πορτοκαλιών. Η πλήξη είναι ο μεγαλύτερος εχθρός του Γιώργου Λάνθιμου και τον αντιμετωπίζει πάντα με όπλο τον αιφνδιασμό. Σχεδόν εμμονικά.

Ο Έλληνας δημιουργός, που εκτινάχθηκε στο διεθνές κινηματογραφικό στερέωμα με τις 10 υποψηφιότητες για Όσκαρ για την ταινία «Η Ευνοούμενη» (την έκτη στη φιλμογραφία του), αιφνιδίασε στην αρχή της καριέρας του με το αλλόκοτο ύφος του (εγκαινιάζοντας το 2009 με τον «Κυνόδοντα» το «weird wave of Greek cinema»).

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

19.5.19 - 25.5.19

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Παρουσίαση βιβλίου

Μια παρουσίαση με τη «Λογοτεχνική γνωμάτευση» του Κώστα Κληρίδη, γενικού εισαγγελέα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το βιβλίο της Λίλης Μιχαηλίδου «Εκείνος, ανδρών ιστορίες» από τις εκδόσεις Μελάνι. Για το βιβλίο θα μιλήσει η Άννα Μαραγκού, αρχαιολόγος, ιστορικός τέχνης. Διηγήματα θα διαβάσουν οι: Ντίμης Μιχαηλίδης, μάγος, συγγραφέας, Ελένη Ξένου, δημοσιογράφος, συγγραφέας και Μάριος Ιωάννου, ηθοποιός. **Τετάρτη 23 Μαΐου, ώρα 7:30 μ.μ. Shoe Factory, Ερμού 34, Λευκωσία.**

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

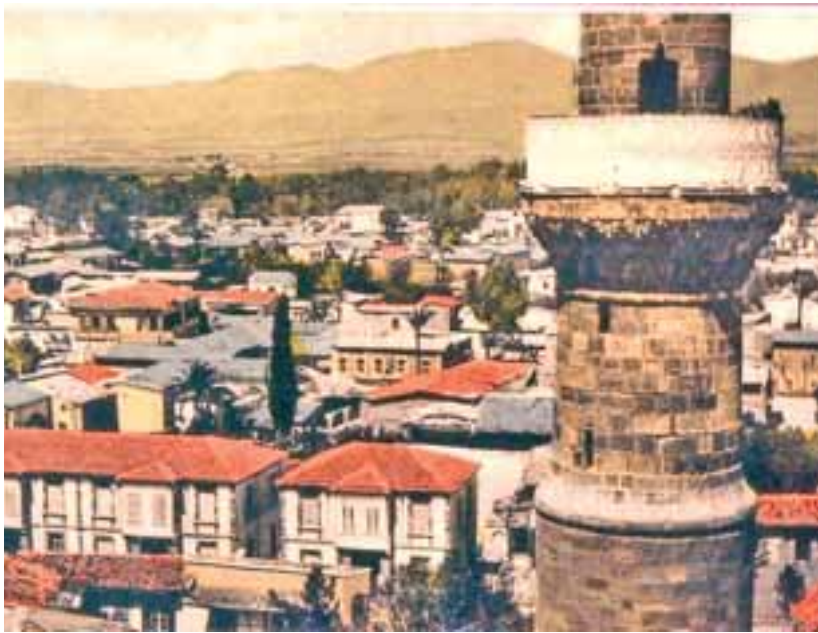
«Δρομολόγιο 67»

Η Θεατρική ομάδα Point To Contemporary Theater και το θέατρο WhereHaus612 παρουσιάζουν το θεατρικό έργο «Δρομολόγιο 67» της Ευαγγελίας Ονουφρίου και του Ευριπίδη Δίκαιου, σε σκηνοθεσία του τελευταίου. Στη στάση απ' όπου περνάει το «Δρομολόγιο 67», μια ανεκπλήρωτη επιθυμία βρίσκεται την ελπίδα. Είναι αυτή η επιθυμία που μας τραβά από τη μύτη κάνοντάς μας υποχείριο του «θέλω» μας. Η επιθυμία στην οποία στηρίζουμε την ευτυχία μας, έτσι ώστε αν βρεθεί ένα τζίνι στον δρόμο μας για να την πραγματοποιήσει, τότε η ευχή αυτή δεν θα είναι η προφανής. Στη στάση απ' όπου περνάει το «Δρομολόγιο 67» υπάρχει ένας άντρας που πραγματοποιεί ευχές. Παίζουν οι Νικόλας Δημητρίου, Ιάκωβος Ιακώβου, Γεώργιος Ιωσήφ, Λήδα Καραγιάννη, Μαρία Ματθαίου, Ευαγγελία Ονουφρίου, Παναγιώτης Τιμοθέου. Παραστάσεις: 25, 26 Μαΐου και 1, 2, 7, 8, 9, Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.. Θέατρο WhereHaus 612, Μιχαήλ Κουσουλίδη 5, βιομ. Παλλουριώτισσας, Λευκωσία. **Πληροφορίες** τηλέφωνο 99122552, 99588103, 4pointto@gmail.com

ΕΚΘΕΣΗ

«Πενταδάκτυλος - Εντυπώσεις»

Το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας Μουσείο παρουσιάζει τη διαχρονικά άρρηκτη σχέση του Πενταδάκτυλου με την πόλη της Λευκωσίας με την περιοδική έκθεση «Πενταδάκτυλος - Εντυπώσεις», σε επιμέλεια Σάββα Χριστοδουλίδη. Η παρουσία του Πενταδάκτυλου είναι διαχρονικά και ακατάλυτα συνδεδεμένη με την εικόνα της Λευκωσίας τόσο για τους ντόπιους κατοίκους της όσο και για τους ξένους επισκέπτες της. Η έκθεση με γκραβούρες, φωτογραφίες, καρτ-ποστάλ, εκδόσεις και εικαστικά έργα, αναδεικνύει το σημασιολογικό εύρος της οροσειράς ως αναπόσπαστο μέρος του λευκωσίου τοπίου που διαδέχεται και ορίζει τη βόρεια θέα της πόλης. Ειδικά το πλούσιο φωτογραφικό αρχείο του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου παρουσιάζει όψεις του Πενταδάκτυλου από το 1878 μέχρι και λίγο πριν την ανεξαρτησία. Για τους σκοπούς της έκθεσης ζωγραφικά έργα παραχωρήθηκαν από τη Λεβέντειο Πινακοθήκη, ενώ ποικίλα εκθέματα παραχωρήθηκαν και από ιδιωτικές συλλογές. Η έκθεση αποτελεί μian άλλου ύφους πρόταση που παρουσιάζεται πα-

ράλληλα με την έκθεση «Πενταδάκτυλος - Contemporaries» στη Λεβέντειο Πινακοθήκη, από τις 29 Μαρτίου μέχρι τις 16 Σεπτεμβρίου 2019. Διάρκεια έως

22 Σεπτεμβρίου. Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο, Ιπποκράτους 15-17 Λευκωσία. **Πληροφορίες** τηλέφωνο 22661475, 22671997, www.leventismuseum.org.cy

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

28 Κύπριοι διηγούνται την ιστορία τους

Ανάμεσα στο 2015 και το 2018, κατά τη διάρκεια των συνομιλιών για την επανένωση και το επακόλουθο ναυαγίο τους, η Γερμανίδα φωτογράφος Lisa Fuhr επισκέφθηκε Κύπριους σε ολόκληρο το νησί και τους φωτογράφησε στο καθημερινό τους περιβάλλον. Αυτές οι οικίες φωτογραφίες και οι εκτεταμένοι διάλογοι που τις συνοδεύουν, αντικατοπτρίζουν τη σημερινή καθημερινότητα στην Κύπρο. «Πάντοτε με ενδιέφερε να ανακαλύπτω τι υπάρχει πίσω από αυτό που φαίνεται με την πρώτη ματιά σε μια χώρα του εξωτερικού», λέει η Fuhr. Σε αυτή την έκθεση η προσοχή πέφτει στα αισθήματα των Κυπρίων και τις προσωπικές τους ιστορίες ζωής σε μια διχασμένη, μοιρασμένη χώρα. Διάρκεια έως 11 Ιουνίου, 2019. Goethe Institut, Μάρκου Δράκου 21, Λευκωσία. **Πληροφορίες** τηλέφωνο 22674606, natalie.stylianou@goethe.de

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εκθεση Ολγας Σπανού

Στην Γκαλερί Γκλόρια παρουσιάζεται η έκθεση ζωγραφικής και κατασκευών της Όλγας Σπανού. Στην έκθεση αυτή θα παρουσιάσει την τελευταία της δουλειά. Στην τέχνη της Όλγας Σπανού, δεν είναι σημαντικό το τι κάνει, αλλά πώς το κάνει και γιατί. Τίποτα δεν εξαρτάται από την λογική του τρέχοντος. Τα έργα της βασίζονται σε μια προσωπική έκφραση ελευθερίας στην επιλογή ενός εσωτερικού αγαθού. Στην απόλυτη ταύτιση της προσωπικής δημιουργικής στιγμής, με την αιωνιότητα της δημιουργίας. Στον απόλυτο επαναπροσδιορισμό του παρελθόντος και του παρόντος με το παντοινό. Η Όλγα Σπανού γεννήθηκε το 1955 στην Πράγα. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή

Καλών Τεχνών της Πράγας. Από το 1983 ζει και εργάζεται στην Κύπρο. Έχει κάνει 15 ατομικές εκθέσεις, και συμμετείχε σε αρκετές ομαδικές. Είναι παντρεμένη με τον γλύπτη Λεωνίδα Σπανό. Διάρκεια έως 3 Ιουνίου. **Γκαλερί Γκλόρια, Ζήνωνος Σώζου 3, Λευκωσία. Πληροφορίες** τηλέφωνο 22762605, gloriagallery1@gmail.com

ΘΕΑΤΡΟ

«Το Δείπνο» του Χέρμαν Κοχ

Για δύο παραστάσεις έρχεται στην Κύπρο «Το Δείπνο» του Ολλανδού Χέρμαν Κοχ με τους Στέλιος Μάινας, Κατερίνα Λέχου, Λάζαρος Γεωργακόπουλος, Κατερίνα Μισιχρόνη και Γιώργος Κοτανίδης, σε σκηνοθεσία Λίλλυς Μελεμέ. Δύο παντρεμένα ζευγάρια συναντιούνται για δείπνο σε ένα υπερπολυτελές εστιατόριο. Οι δύο άντρες είναι αδέρφια. Ο ένας, επιτυχημένος πολιτικός, φαρβόρι για την πρωθυπουργία της χώρας, και ο άλλος, καθηγητής Ιστορίας. Καθώς η ιεροτελεστία του δείπνου προχωρά, η ένταση κορυφώνεται επικίνδυνα, εν αναμονή του «κυρίου πιάτου», που δεν είναι άλλο, από το σκοτεινό μυστικό που συνδέει τα δύο ζευγάρια, και αφορά σε ένα αποτρόπαιο έγκλημα που έχουν διαπράξει τα παιδιά τους. Η πολιτισμένη και αψεγάδιαστη βιτρίνα της σύγχρονης, ευτυχισμένης, αστικής οικογένειας, ραγίζει ανεπανόρθωτα, και τα χειρότερα ένστικτα βγαίνουν στην επιφάνεια. Η υψηλή γαστρονομική εμπειρία, μετατρέπεται σε ανελέητο παιχνίδι επιβίωσης. Παρασκευή 24 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. Παττίξειο Θέατρο Λεμεσού, Λεμεσός και Σάββατο, 25 Μαΐου, ώρα 6:00 μ.μ. και 9:00 μ.μ. **Δημοτικό Θέατρο Λατσιών, Λεωφόρος Γιάννου Κρανιδιώτη 57, Λατσιά, Λευκωσία. Πληροφορίες** τηλέφωνο 22878688 και 25377277.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Το παγκάκι

Καθισμένος στο παγκάκι που ήταν το πιο καθαρό απ' όλα, κάπνιζε και σκεφτόταν. Μεγάλος προβληματισμός του ήταν πού θα πετάξει τη γόπα, καλάθι σκουπιδιών δεν υπήρχε εντός του οπτικού του πεδίου, «θα το σβήσω στο κόμα, και μετά θα το τυλίξω σε μία χαρτοπετσέτα», τελικά δεν χρειάστηκε και πολλή σκέψη, οι λύσεις είναι στο τσεπάκι μας, αν θέλουμε να τις βρούμε. Βάλθηκε, λοιπόν, ήρεμα πια, να απολαύσει το απόγευμά του, καθισμένος στο παγκάκι της κεντρικής πλατείας. Κόσμος και ντυσιάς, παιδιά που έτρεχαν πάνω κάτω, μπότες και πατεράδες αγκαζέ, γριές, γέροι, νέοι, ζωόφιλοι, αδιάφοροι, διαφορετικοί, όλοι περνούσαν μπροστά από το παγκάκι του.

Κάποια στιγμή τελείωσε το τσιγάρο του, πόσο διαρκεί, ένα, δύο, τρία λεπτά; Πήρε το αποτιγύαρο, το έσβησε στο κόμα, τίνανε τη γόπα ευλαβικά, και την τυλίξε σε μία χαρτοπετσέτα. Δεν ήθελε όμως να φύγει, δεν χόρταινε να βλέπει τον κόσμο να πηγαινοέρχεται, να ακούει,

ή καλύτερα να κρυφακούει, συνομιλίες κυριών και κυρίων να διηγούνται από τις πιο βαρετές μέχρι τις πιο πιπεράτες ιστορίες. Δεν ήθελε να ανάψει και άλλο τσιγάρο, «ποιος κάθεται να βρει πάλι λύση», είπε από μέσα του...

Κάθισε για αρκετή ώρα στο παγκάκι, ολόενα και λιγότενε ο κόσμος, εκείνος εκεί, στο παγκάκι, ευτυχώς σκέφτηκε, δεν κάνει κρύο –βλέπετε όταν έφυγε από το σπίτι του ήταν μέρα, είχε και καλή θερμοκρασία, και δεν ήταν απαραίτητη μια ζακέτα ή έστω ένα ελαφρύ μπουφάν. Αν και η πλατεία ήταν από τις πιο κεντρικές της πόλης, ίσως και η κεντρικότερη, εν τούτοις από νωρίς άδειαζε από κόσμο. Λίγο μετά το κλείσιμο των καταστημάτων, έσπαγε κι η κίνηση. Κάπως έτσι και εκείνο το απόγευμα. Σύντομα, λοιπόν, έπεσε το σκοτάδι, η πλατεία δεν θύμιζε σε τίποτα τον απογευματινό οργανισμό, πού και πού έσπαγε την ενοχλητική μονοτονία της σιouxίας κάποιο διερχόμενο αυτοκίνητο ή το κρώξιμο από κάποιο πουλί. «Μα

πού βρέθηκε πουλί το βράδυ; Τι πουλί να είναι αυτό άραγε, που δεν κοιμάται;» Τέλος πάντων, δεν έχει σημασία, το ζήτημα είναι ότι ενοχλεί. Για τσιγάρο δεν του πέρασε η ιδέα να κάνει άλλο, είπαμε δεν ήθελε προβλήματα και τα προβλήματα ζιτάνε λύσεις, μα οι λύσεις είναι λαχεία, δεν κερδίζει πάντοτε.

Ακίνητος στο παγκάκι, ασάλευτος έμενε να ακούει τη σιωπή και να βλέπει το υπόλευκο φως των φαναριών. Μετά από λίγο, ούτε καν αυτοκίνητο δεν περνούσε, μόνο κάτι γάτες περνούσαν και ετοιμάζαν την καθιερωμένη τους επίθεση στους κάδους απορριμμάτων και στα καλάθια σκουπιδιών, οι υπάλληλοι καθαριότητας του δήμου δεν είχαν περάσει, άρα μόσχος πολύς, για όλους. Είχε αρχίσει, όμως, να μετανιώνει που δεν είχε πάρει μαζί του κάτι να φορέσει, όταν έφευγε από το σπίτι του, το σκοτάδι φέρνει κρύο, δεν είχε σκεφτεί το σκοτάδι, όταν βγήκε από το σπίτι του ο ήλιος ήταν ψηλά και είχε φως...

Δεν έλεγε να φύγει, σαν να τον είχε

δέσει στο παγκάκι μια παράξενη και αλόκοτη δύναμη, που του έλεγε πόσο αδύναμος είναι να αποφασίσει να σηκωθεί να φύγει. Μπορεί να μην το καταλάβατε, αλλά μέσα του πάλευε, ήθελε να σηκωθεί από το παγκάκι και να τρέξει μακριά από την άδεια πλατεία. Προσπαθούσε, να, λοιπόν, ο ένας λόγος να μην ανάψει άλλο τσιγάρο, να μην τον κρατάει τίποτα απασχολημένο. Χαζό θα μου πείτε, ίσα-ίσα που ίσως να αναγκαζόταν να σηκωθεί για να βρει κάδο να πετάξει τη γόπα. Μια άορατη δύναμη τον κρατούσε δέσμιο στο παγκάκι, χωρίς κανέναν να μιλήσει, χωρίς κανέναν να περνάει για να τον παρατηρήσει, χωρίς κανέναν θόρυβο να του κάνει εντύπωση. Μόνος στην πλατεία, που πια είχε γίνει κρύα, ακόμα και οι γάτες, μετά το ρεσάλτο τους είχαν αποχωρήσει...

«Τι κι αν είμαι μόνος», σκέφτηκε, «τι κι αν δεν μπορώ να σηκωθώ, λύσεις υπάρχουν, θα πρέπει να τις βρω, χρόνος υπάρχει, άνθρωποι δεν υπάρχουν να τις μοιραστώ...»

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

Της ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ

Οι δύο όψεις του
«Citizen Europe»

Υπάρχει ένα απόσπασμα από τη δημοσιευμένη συζήτηση στην Αθήνα του 1955, στο Γαλλικό Ινστιτούτο, γύρω από «Το μέλλον του ευρωπαϊκού πολιτισμού», με κορυφαίες προσωπικότητες του ελληνικού πνευματικού κόσμου και κεντρικό προσκεκλημένο τον Αλμπέρ Καμύ, που αναδύεται αυτές τις ημέρες ενισχυμένο από τη σημασία των επικείμενων ευρωεκλογών.

Είχε πει ο Καμύ: «Υπάρχει μια Ευρώπη αστική, ατομικίστρια, εκείνη που σκέφτεται τα ψυχικά της, τα γαστρονομικά της εστιατόρια, που λέει “εγώ δεν ψηφίζω... εμείς δεν θέλουμε ούτε ρομαντισμό ούτε υπερβολές, δεν θέλουμε να ζήσουμε στα όρια ούτε να γνωρίσουμε τη διάσπαση”... Αντίθετα, εγώ θα ασπαστώ μια θέση που λέει: “Γνωρίζουμε το άκρο, το ζήσαμε, θα το ζήσουμε αν χρειαστεί, και μπορούμε να πούμε ότι το ζήσαμε γιατί περάσαμε μέσα από γεγονότα που μας επέτρεψαν να το γνωρίσουμε”. Πράγματι υπήρξε μια γαλλική αλληλεγγύη και υπήρξε επίσης μια ελληνική εθνική αλληλεγγύη: η αλληλεγγύη της οδύνης. Αυτή την αλληλεγγύη μπορούμε να την ξαναβρούμε κάθε στιγμή και όχι μόνο με το ένδυμα της οδύνης...”.

Ανακάλεσα στη μνήμη μου το απόσπασμα όχι μόνο γιατί αυτές οι εκλογές θεωρούνται πολύ σημαντικές μέσα στις πολλές αντιφάσεις της Ευρώπης, αλλά και γιατί παρακολουθώντας το ντοκιμαντέρ «Citizen Europe», είδα και τις δύο όψεις που περιγράφει ο Αλμπέρ Καμύ. Η ταινία αυτή, σε σκηνοθεσία Αγγελικής Αριστομενοπούλου και Ανδρέα Αποστολίδη, συμπαραγωγή τεσσάρων χωρών, καταγράφει τη ζωή πέντε νέων που φεύγουν από την πατρίδα τους για να ταξιδέψουν, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus της Ε.Ε.

Το Erasmus, αυτό το πρωτοποριακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που ξεκίνησε πριν από 32 χρόνια και άλλαξε για πάντα τον τρόπο με τον οποίο οι νέοι στην Ευρώπη έβλεπαν τις σπουδές τους, έχει προσφέρει πολλά και ανεκτίμητα στη διαδικασία σκέψης και συνύπαρξης, ανταλλαγής πληροφοριών και αντιλήψης όχι μόνο της Γηραιάς Ηπείρου αλλά και του κόσμου ολόου.

Το εμβληματικό αυτό πρόγραμμα, που προωθεί την κινητικότητα των νέων, αποτελεί τη βάση εκκίνησης του «Citizen Europe». Το ντοκιμαντέρ (θα προβληθεί στις 21 Μαΐου στο Ινστιτούτο Γκαίτε και θα ακολουθήσει συζήτηση) αποτυπώνει μια πολυπρισματική καθημερινότητα. Γαλλία, Ιρλανδία, Πολωνία, Φινλανδία, Λιθουανία, Βουλγαρία, Ελλάδα, διαδρομές στον χάρτη και παράλληλα διαδρομές ζωής. Enas Πολωνός καθηγητής Ιστορίας εντυπωσιάζεται από το φινλανδικό εκπαιδευτικό σύστημα και όταν επιστρέφει στη χώρα του, αναδιαρθρώνει και τον δικό του τρόπο διδασκαλίας ένας Γάλλος και μια Ιρλανδέζ, από το μακρινό 1987 που γνωρίστηκαν (η πρώτη χρονιά του Erasmus), είναι παντρεμένοι, εγκατεστημένοι, κατά κάποιον τρόπο, και στις δύο χώρες ένας Έλληνας αρχιτέκτονας και μια Ιταλίδα που βρέθηκαν στη Βαρκελώνη. Άνθρωποι από διαφορετικά κοινωνικά στρώματα, ηλικίες, επιστημονικά αντικείμενα, μιλούν για την Ευρώπη που διέσχισαν, που βλέπουν να αλλάζει, να τους περιλαμβάνει αλλά και να τους αποκλείει (μαρτυρίες εθελοντών από κέντρα υποδοχής προσφύγων/μεταναστών).

Το ντοκιμαντέρ υποδηλώνει την ανθρωπογεωγραφία μιας Ευρώπης καθόλου ενιαίας: «Ζούμε σε μια ουτοπία. Δεν είμαστε ακόμη “οικογένεια”», λέει κάποιος από τους συμμετέχοντες πανεπιστημιακούς - σχολιαστές. Πιθανότατα δεν θα γίνουμε και ποτέ μια «οικογένεια». Δεν είναι όμως αυτός ο στόχος. Η δραματοποίηση δεν λειτουργεί υπέρ του συνόλου. Δεν γεφυρώνει την πρόοδο με την υστέρηση, την ανάπτυξη με τη φτωχοποίηση, τις πολλές ταχύτητες που έχουν ήδη διαμορφωθεί και όχι μόνο ανάμεσα στον ευρωπαϊκό Βορρά και Νότο. Το ευρωπαϊκό παζλ, που αλλάζει και πάλι σύνθεση με τα μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα, παρά τις ασυμμετρίες, τις αντιθέσεις, την ασυνεννοησία, τα μεγάλα ελλείμματα κατανόησης και επικοινωνίας, μοιάζει να αναδιատέσσεται και όχι να διαλύεται. Ίσως το γεγονός ότι το ντοκιμαντέρ εστιάζει σε νέους ως επί το πλείστον ανθρώπους, και σε ένα πρόγραμμα που προϋποθέτει την ενόνητά για να καλλιεργήσει την κινητικότητα, δημιουργεί και μια εικόνα εν μέρει ρεαλιστική. Όμως και οι επιθυμίες, που διαπερνούν ή αναστέλλουν τις δυσκολίες, μέρος μιας πραγματικότητας είναι και αυτές.

Και όπως είχε γράψει και ο Καμύ σε μια από τις επιστολές του: «Η Ευρώπη θα χρειαστεί ακόμα να γίνει. Πάντα χρειάζεται να γίνει. Αλλά τουλάχιστον θα ‘ναι ακόμα η Ευρώπη. Τίποτα δεν θα ‘χει χαθεί».

Η τρυφηλότητα του βίου και οι ευθύνες μας

Ο Στέλιος Μάινας, που έρχεται ξανά στην Κύπρο, ανεβάζοντας το ψυχολογικό θρίλερ «Το δείπνο», μιλάει στην «Κ» για την παράσταση

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ο **πθοποιός** Στέλιος Μάινας μιλάει στην «Κ» για την παράσταση «Το δείπνο» του Ολλανδού συγγραφέα Χέρμαν Κοχ, σε σκηνοθεσία Λιλί Μελεμέ, που ανεβαίνει στο Παττίκειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού και στο Δημοτικό Θέατρο Λασιών. Ο Στέλιος Μάινας δεν είναι πρώτη φορά που ασχολείται με το ολλανδικό έργο. Πριν είκοσι χρόνια είχε ξαναέρθει στην Κύπρο, με ένα άλλο έργο το «Ο μικρός Τόνι» του ολλανδού Αλεξ Βαν Βάρμερνταμ, και πριν από δύο χρόνια, ασχολήθηκα ξανά με το ολλανδικό έργο, ανεβάζοντας στην Αθήνα το έργο «Τίρζα, η Βασίλισσα του Ήλιου», του Άρνον Γκρούνμπεργκ. Δύο ζευγάρια, ένα έγκλημα, τρία παιδιά και ένα σκοτεινό μυστικό, παρουσιάζεται μπροστά στα μάτια του κοινού μέσα από ένα επικίνδυνο δείπνο μιας φαινομενικά ευτυχισμένης αστικής οικογένειας. Ο Στέλιος Μάινας μου λέει ότι «τα υλικά μας αγαθά και οι απολαύσεις γίνονται βαρίδια στην ηθική μας, και κάποια στιγμή, αυτοσκοπός» και συμπληρώνει ότι ως κοινωνία, όσοι κανόνες κι αν υπάρχουν, όσοι νομοί και αν οριοθετούν τις πράξεις μας, θα βρισκόμαστε τρόπους, και δικαιολογίες, να υπερβούμε τα όρια.

–**Τι πραγματεύεται το «Δείπνο»;**
–Τρεις έφηβοι, δύο απ’ αυτούς ξαδέλφια, ο ένας υιοθετημένος αδερφός από τη Σομαλία ένα σαββατόβραδο βγαίνουν για να διασκεδάσουν. Ξεμένουν από μετρητά και πηγαίνουν σε κάποιο κοντινό ΑΤΜ, για να κάνουν ανάληψη. Αλλά η πόρτα του κουβούκλιου του ΑΤΜ δεν ανοίγει. Κάποιος, ή μάλλον κάποια, κοιμάται

μέσα σε ένα βρώμικο υπνόσασκο. Ας ξεβρομίσουμε τον τόπο, λένε οι νεαροί, και πετάνε πάνω της, γελώντας, μια λάμπα, μια καρέκλα, έναν καλάθο σκουπιδιών, και ένα άδειο μπιτόνι από βενζίνη. Συνοδεύετε όλο αυτό από έναν αναμμένο αναπτήρα.

Ακολουθεί έκρηξη, η γυναίκα σκοτώνεται, οι νέοι φεύγουν γελώντας. Την άλλη μέρα, όλα τα ΜΜΕ της χώρας δείχνουν εικόνες από την κάμερα ασφαλείας του ΑΤΜ, αλλά τα πρόσωπα των νεαρών, έχουν καταγραφεί θολά και μη αναγνωρίσιμα. Μερικές ημέρες αργότερα, δύο ζευγάρια, οι άνδρες αδελφια, ο ένας καθηγητής ιστορίας και ο άλλος ο μέλλων πρωθυπουργός της χώρας, συναντώνται σε ένα πολυτελές εστιατόριο, για να διαπραγματευτούν, την πράξη των παιδιών τους. Και να αποτιμηθούν, τα αποτελέσματα της.

–**Καθωσπρεπισμός και φόβος, φόβος όμως για την τιμωρία ή την έκπτωση από το βάθρο τους;**
–Οι κοινωνίες θεσιάζουν νόμους και κανόνες για να προστατεύσουν το σύνολο από την παραβατικότητα του ατόμου. Εδώ, η σύγκρουση του συλλογικού και του ατομικού είναι τόσο βίαιη και θορυβώδης, που τραντάζει συθέμελα τη βάση της κοινωνίας, που είναι η οικογένεια. Και βέβαια, οικογένεια είναι το καταφύγιο, αλλά μέχρι ποίου σημείου; Πότε η θαλαπρωή, μπορεί να γίνει ασήκωτη αλυσίδα για τα μέλη της. Στο έργο μας, ο ένας γονιός με καθαρότητα που τρομάζει, τοποθετείται, «Αν τα παιδιά πάνε σε δίκη, ο δικαστής θα τους πολτοποιήσει. Οι δικαστές φοβούνται και για τα δικά τους παιδιά, δεν προφανώς ούτε αυτοί ελέγχουν. Δεν πρόκειται να αφήσω το παιδί μου να το δείξουν στον όχλο που

«Το Δείπνο», το ψυχολογικό θρίλερ του Χέρμαν Κοχ που έγινε best seller, έρχεται για πρώτη φορά στην Κύπρο.

“

Τα υλικά μας αγαθά και οι απολαύσεις γίνονται βαρίδια στην ηθική μας, και κάποια στιγμή, αυτοσκοπός.

διψάει για αίμα, παραείναι πολύτιμος για μας». Και βέβαια, εδώ, η γυναίκα που σκοτώνεται από την έκρηξη, ή όπως λέει η μία μητέρα, από το ατύχημα, ήταν μια άγνωστη, άστεγη. Μια εβδομάδα στο νεκροτομείο του νοσοκομείου δεν την έχει αναζητήσει κανείς, δεν αναγνωρίστηκε η ταυτότητά της, είναι ανώνυμη. Σε μερικές εβδομάδες, κανείς δεν θα μιλάει πια γι’ αυτό.

–**Οι ήρωες του έργου, γιατί επιλέ-**

γουν να τους εμφανίσουν, είναι από ανάγκη ή πρόκειται για ειλικρινή μεταμέλεια;
–Προς έκπληξη όλων, ο πολιτικός άνδρας της παρέας μας, τοποθετείται. «Πες, πως δεν αποκαλύπτεται πότε η αλήθεια, πες, πως το γεγονός ξεκινάει για πάντα, πως η υπόθεση για την αστυνομία μπαίνει στο αρχείο... Μπορούμε εμείς οι γονείς να ζήσουμε με αυτό; Μπορούν τα παιδιά μας να ζήσουν με αυτό; Εγώ πιστεύω πως όχι. Κάποια στιγμή, η αλήθεια θα τους συντρίψει. Είναι μονόδρομος λοιπόν, εμείς οι γονείς τους, να τα παραδώσουμε στη δικαιοσύνη».

–**Οι ευθύνες των γονιών είναι ασύγνωστες; Τα παιδιά είναι άμοιρα ευθυνών;**
–Τα παιδιά μας είναι κομμάτι της δικής μας ύπαρξης. Η οικογένεια είναι η μικρογραφία της κοινωνίας που θα μεγαλώσουν και θα δημιουργήσουν. Οι ευθύνες μας, λοιπόν, είναι τεράστιες. Η ερώτηση, επαναλαμβάνεται ίδια και απaráλλακτη

αιώνες τώρα, «τι ενήλικους θα παραδώσουμε στην κοινωνία». Στη συγκεκριμένη όμως περίπτωση έχουμε να κάνουμε με παιδιά, με εφήβους, που η ευθύνη τους ακόμα και νομικά, είναι περιορισμένη. Σε κάποιους, όμως, πρέπει να αποδοθεί το βάρος αυτής της πράξης. Και βέβαια οι ευθύνες για αυτή την αποτροπιαστική πράξη μοιράζονται στην οικογένεια, στο σχολείο, στο κοινωνικό περιβάλλον.

–**Ο χώρος του εστιατορίου και το ακριβό δείπνο συμβολίζουν την ευμάρεια που δεν θέλουμε να χάσουμε με όποιο κόστος;**
– «Ποτέ να μη σας λείψει ο πλούτος, Εφέσιοι, για να βγαίνει στη φόρα η πονηρία σας», λέει ο Ηράκλειτος. Για να το απλοποιήσουμε, όσα περισσότερα έχουμε, τόσο πιο δύσκολα τα αποχωρίζομαστε. Τα υλικά μας αγαθά και οι απολαύσεις γίνονται βαρίδια στην ηθική μας, και κάποια στιγμή, αυτοσκοπός. Ζούμε, για να μη μας λείψει η ευμάρεια και η τρυ-

φηλότητα. Και φυσικά όταν θα έρθει η ώρα να επιλέξουμε, ανάμεσα σε αυτά τα δύο, η επιλογή είναι αυτονόητη.

– **Υπάρχει, κατά τη γνώμη σας, όριο στην αγάπη, σε αυτή την περίπτωση στα παιδιά;**
–Ο μελλοντικός πρωθυπουργός της οικογένειας λέει «Θέλω να δώσω μία ακόμα ευκαιρία στο παιδί μου, να αναλάβει τις ευθύνες του, να γίνει καλύτερος άνθρωπος. Τιμωρώντας τον υπάρχει ακόμα η πιθανότητα, να σωθεί. Αυτή είναι πατρική αγάπη». Μπράβο! Έτσι πρέπει να σκέφτονται οι σοβαροί υπεύθυνοι πολίτες. Μόνο που σε μερικούς μήνες είναι εκλογές. Και σε μία εκλογική αναμέτρηση όλα μπορούν να στραφούν και να γίνουν όπλα υπέρ σου, ακόμα και ο ίδιος ο γιος. Ποια είναι άραγε τα κίνητρα των ανθρώπων; Τι κρύβεται πίσω από τις αποφάσεις μας; Ποια είναι η ατομική μας ευθύνη;

– **Εν τέλει τι θέλει να θίξει ο συγγραφέας; Ποιο είναι το διακύβευμα;**
–Ο Χέρμαν Κοχ, γράφοντας το δείπνο, ουσιαστικά, άμεσα, καθαρά, μας θέτει ερωτήματα, που φυσικά, οι κοινωνίες μας δεν έχουν απαντήσει ακόμα. Και το ερώτημα είναι αν θα απαντηθούν κάποτε. Καμία βεβαιότητα δεν υπάρχει. Άλλωστε, οι κοινωνίες, όσοι κανόνες κι αν υπάρχουν, όσοι νομοί και αν οριοθετούν τις πράξεις μας, θα βρίσκουμε τρόπους, και δικαιολογίες, να υπερβούμε τα όρια.

Πληροφορίες: «Το Δείπνο» του Χέρμαν Κοχ, σκηνοθεσία . Παρασκευή 24 Μαΐου Παττίκειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού και Σάββατο 25 Μαΐου, Δημοτικό Θέατρο Λασιών, ώρα 8:30 μ.μ.

20 ΧΡΟΝΙΑ

SPP MEDIA

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΕΙΣΑΙ ΕΣΥ!

#mustfashion19

MUST FASHION

THE ANNIVERSARY EVENT

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

PRESENTED BY

LUX

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Έχεις τη δύναμη.

Char. Pilakoutas Ltd

Για προπώληση εισιτηρίων και πληροφορίες στα γραφεία της SPPMEDIA Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 2411 Έγκωμη, τηλ. 22472472 και από όλα τα καταστήματα της ACS Courier και www.tickethour.com.cy, τηλ. 77 77 7040

SUPPORTERS

evian.

MOET & CHANDON CHAMPAGNE

PAPAFILIPPOU ICE CREAM

L'OREAL PROFESSIONNEL PARIS

Trends L'OREAL & MAYBELLINE

Αικατερίνη Κορνάρο Η τελευταία Βασίλισσα της Κύπρου 1454-1510

Από την παράσταση «Ριγκολέτο», που παρουσιάστηκε το 1999.

Από συναυλία των Τακούσιπ και Καραπατάκη τον Σεπτέμβριο του 2010.

Ο πολιτισμός όπου ανθεί ευωδιάζει ο τόπος

Τα είκοσι χρόνια του θεάτρου Ριάλτο μέσα από τις διάφορες δραστηριότητές του έδωσαν στη Λεμεσό άλλον αέρα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Το μακρινό 1991 η πρωτοβουλία πολιτών έσωσε το κτήριο από την αδηφάγο διάθεση μη φωτισμένων ανθρώπων και κατάφερε να κινητοποιήσει το Συνεργατικό Ταμειυτήριο Λεμεσού, το οποίο αγόρασε το κτήριο και αποφάσισε να το αξιοποιήσει για πολιτιστικούς σκοπούς. Η κοινωνία κέρδισε τον αγώνα και έκτοτε αγάλιασε τον θεσμό, γιατί το Θέατρο Ριάλτο πια είναι θεσμός, πολιτιστικό γεγονός, άυλο και ταυτόχρονα αιπτό. Ο χαρακτήρας μιας πόλης εν πολλοίς ορίζεται από τον χαρακτήρα των ανθρώπων της, από τη γεωγραφική της θέση και από τη διάθεση που αναπτύσσουν σταδιακά τα υγιή μέλη της να προοδεύσουν ως άνθρωποι πρωτίτως και δευτερευόντως ως μονάδες. Τα 20 χρόνια δημιουργικής πορείας του Θεάτρου Ριάλτο είναι πολύ σημαντικά, διότι ως οργανισμός πέρασε πια από τις δυσκολίες της εφηβείας και μπήκε στην περίοδο της πρώτης νιότης, ακόμα

Η ευδόκιμη πορεία του, ωστόσο, τα είκοσι περασμένα χρόνια, μας επιτρέπουν να ελπίζουμε ότι το Ριάλτο και οι άνθρωποί του έχουν επίγνωση του ρόλου που έχουν αναλάβει.

συγκορτώνονται λάθη, αλλά πλέον και οι ευθύνες του αυξάνονται. Η ευδόκιμη πορεία του, ωστόσο, τα είκοσι περασμένα χρόνια, μας επιτρέπουν να ελπίζουμε ότι το Ριάλτο και οι άνθρωποί του έχουν επίγνωση του ρόλου που έχουν αναλάβει. Τα επόμενα χρόνια το Ριάλτο θα πρέπει να δείξει ότι πλέον η βόλτα στην πλατεία Ηρώων και στην οδό Ανδρέα Δρουσιώτη είναι αυτονόητη εξόρμηση για τον Λεμεσιανό και για τον επισκέπτη της πόλης. Η πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης της Λεμεσού και κατ' επέκταση ολόκληρης της Κύπρου είναι ευθύνη όλων μας, πρώτης όμως της Πολιτείας, η οποία θα πρέπει να αντιληφθεί ότι και ο πολιτισμός είναι ανάπτυξη.

Στα 20 χρόνια που παρήλθαν περισσότερες από 3.500 εκπλώσεις με ενάμιση εκατομμύριο θεατές, οι αριθμοί αυτοί καταδεικνύουν τα επιτεύγματα του Θεάτρου Ριάλτο και των ανθρώπων του. Η αριθμητική πρόοδος δεν πρέπει, ωστόσο, να είναι αυτοσκοπός, αλλά θα πρέπει να στοχεύουν σε πολιτιστικά γεωμετρικά πρόοδο. Ευθύνη, λοιπόν, για το Ριάλτο να κρατήσει τον πήχη ψηλά και να εμπεδώσει στην κοινωνία το, κατά τι παραφράζοντας το: «Πολιτισμό ποίει και εργάζου» από τον «Φαίδωνα» του Πλάτωνα.

Στιγμιότυπο από την Πλατφόρμα Jazz and World Music Showcase.

Από την Εκάβη που ανέβηκε το 2000.

Ο Μίκης Θεοδωράκης προσερχόμενος στο Ριάλτο όπου στις 15 Μαΐου 1999 ανέβηκε το λυρικό του έργο «Ηλέκτρα», και με το οποίο εγκαινιάστηκε η νέα περίοδος του θεάτρου.

Πάνω: Το σημερινό Δ.Σ. του Θεάτρου Ριάλτο. Από αριστερά ο πρόεδρος του Δ.Σ. Κίρκης Καζαμίας και τα μέλη Πέτρος Κίζας, Πηνελόπη Ονσιφόρου, Μαρία Κυριάκου, Έλενα Αντωνίου, Ρίκος Αγαθοκλέους, Άδωνις Φλωρίδης. **Δεξιά:** Από την παράσταση «Φόνισσα» το 1999.

Δημοσίευμα της εφημερίδας «Φιλελεύθερος» της Κυριακής 3 Μαρτίου 1991, πρώτη γραμμή του ρεπορτάζ του Ν. Τόκα «Ευτυχώς, το Ριάλτο σώθηκε [...]».

Σύντομη ιστορία του

Το Ριάλτο κτίστηκε το 1933 από τους αδελφούς Χρυσόχοι και ξεκίνησε τη λειτουργία του ως ο πιο σύγχρονος, για τα πρότυπα της εποχής, κινηματογράφος της Κύπρου. Καθ' όλη την πρώτη περίοδο της δραστηριοποίησής του φιλοξένησε τόσο κινηματογραφικές και θεατρικές όσο και μουσικές παραγωγές, καθιστώντας το Ριάλτο ένα εναργές πολιτιστικό και κοινωνικό στοιχείο της πόλης. Τερμάτισε τη λειτουργία στα μέσα της δεκαετίας του '80. Το κτήριο του εγκαταλελειμμένου σινεμά τελικά απέκτησε το Συνεργατικό Ταμειυτήριο Λεμεσού, εισακούοντας τις παραινήσεις της Ομάδας Πρωτοβουλίας για τη διάσωση του Ριάλτο, τον Φεβρουάριο του 1991, προχωρώντας στην αποκατάσταση και επαναλειτουργία του ως σκηνή, δημιουργώντας παράλληλα και τον Οργανισμό Θέατρο Ριάλτο ο οποίος έχει την άμεση ευθύνη διαχείρισής του. Υποδέχτηκε μετά από χρόνια το κοινό, στις 15 Μαΐου του 1999 και έκτοτε ανθεί και φέρει αύρα δημιουργίας στην πόλη.

Πολιτιστική κυψέλη της Λεμεσού

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. του Θεάτρου Ριάλτο Κίκης Καζαμίας και η Γεωργία Ντέτσερ γενική διευθύντρια καταθέτουν τη σκέψη τους στην «Κ» για το Θέατρο Ριάλτο επ’ ευκαιρία των 20χρονών του και σημειώνουν ότι το Ριάλτο δεν είναι απλώς ένα θέατρο, αλλά μία πολύβουη κυψέλη, όπου το μέλι που παράγεται είναι όχι μόνο πολύ, αλλά και αρίστης ποιότητας. Αυτό το μέλι είναι ο πολιτισμός, που εδώ και είκοσι χρόνια οι άνθρωποι του Ριάλτο προσφέρουν απλόχερα στη λεμεσιανή κοινωνία, καθώς και σε ολόκληρη την Κύπρο.

Κίκης Καζαμίας

Πρόεδρος Δ.Σ. Θεάτρου Ριάλτο

Η κτηριακή αποκατάσταση και η εύρυθμη λειτουργία του Ριάλτο από το 1999, δικαίως δύνανται να χαρακτηριστεί ως ένα κορυφαίο γεγονός κοινωνικής προσφοράς και δραστηριότητας, όχι μονάχα για τη Λεμεσό, αλλά και για ολόκληρη την Κύπρο. Η προοδευτική πρωτοβουλία του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Λεμεσού (Σ.Τ.Λ.) να διασώσει το παλιό κινηματοθέατρο από την κατεδάφιση και τη μετατροπή του σε χώρο στάθμευσης, προχωρώντας ακολούθως στην αποκατάστασή του, κρατώντας την εμβληματική εξωτερική του εικόνα, μετατρέποντας και προσθέτοντας στους εσωτερικούς χώρους ό,τι πιο χρήσιμο εξοπλισμό χρειαζόταν τότε ένα σύγχρονο θέατρο, μια ανάσα από τα κράσπεδα του 21ου αιώνα, ήταν ό,τι πιο πρωτοποριακό

μπορούσε να συμβεί, σε μια περίοδο που ο μαρασμός ήταν χαρακτηριστικό στοιχείο στην πολιτιστική και κοινωνική δραστηριότητα στον τόπο μας. Είκοσι χρόνια αδιάλειπτης δράσης, με περισσότερες από 3500 παραστάσεις σε όλα τα είδη των παραστατικών τεχνών, με περισσότερους από ενάμιση εκατομμύριο θεατές μέσα στο Θέατρο, αλλά και έξω από αυτό στην πλατεία, σφράγισαν την ταυτότητα του Ριάλτο και το πολιτογράφησαν ως ένα πολύ σοβαρό και αξιόπιστο πολιτιστικό ιστό της κυπριακής κοινωνίας, καθιερώνοντας το ως τον σημαντικότερο ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό πολιτιστικό φορέα του τόπου μας, με ταυτόχρονη διεθνή αναγνώριση.

Τέλος, αλλά όχι έσχατο σε σημασία, όσο στερεότυπο και αν θεωρείται, τα επιτεύγματα του Ριάλτο θα ήταν φτωχότερα, αν δεν έκαναν κατάθεση ψυχής, μια περίπου ντουζίνα εργαζόμενοι που συναποτελούν τη διεύθυνση, τη διαχείριση και την τεχνική στήριξη του Οργανισμού. Επιπλέον με αυτούς και μερικοί έκτακτοι συνεργάτες.

Μαζί, λοιπόν, με το προσωπικό και με τους συνεργάτες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο, οι οποίοι με τη σειρά τους υπηρετούν αφιλοκερδώς και τους ευχαριστώ, υποσχόμαστε ότι θα συνεχίσουμε με πολύ μεράκι γι’ αυτό που όλοι είμαστε ταγμένοι, να κρατηθεί το Ριάλτο τόσο ψηλά όσο του αξίζει και δικαιούται. Το ίδιο ευελπιστούμε ότι θα πράξουν και αυτοί που θα μας διαδεχθούν.

Είκοσι χρόνια αδιάλειπτης δράσης, με περισσότερες από 3500 παραστάσεις σε όλα τα είδη των παραστατικών τεχνών, και περισσότερους από ενάμιση εκατομμύριο θεατές μέσα στο Θέατρο, αλλά και έξω από αυτό.

Γεωργία Ντέτσερ

Γενική διευθύντρια

Οι δύο δεκαετίες ζωής του Ριάλτο με την καινούργια του μορφή, δεν εξαντλούνται στις χιλιάδες παραστάσεις του και τους σπουδαίους δημιουργούς που πέρασαν από τη σκηνή του, αλλά συγκροτούν μαζί με τις μνήμες, τα βιώματα και τα συναισθήματα των εκατοντάδων χιλιάδων θεατών του, ένα κομμάτι της ζωής και της νεότερης ιστορίας της ζωής της Λεμεσού, αλλά και ολόκληρης της Κύπρου. Το Ριάλτο, ούτε στο παρελθόν, αλλά ούτε και

μετά την αποκατάστασή του, δεν ταυτίστηκε στη συνείδηση των Λεμεσιανών απλώς με ένα οποιοδήποτε θέατρο. Το Ριάλτο ήταν το κέντρο και η καρδιά της Λεμεσού και ίσως αυτό να εξηγεί και τις μεγάλες κινητοποιήσεις που έγιναν όταν αυτό κινδύνευσε να κατεδαφιστεί.

Διευρύνοντας τα όρια και τη σημασία του πολιτισμού στη ζωή των ανθρώπων, η Ενίσχυση και προβολή νέων και καταξιωμένων Κύπριων δημιουργών και η διοργάνωση εκδηλώσεων από όλο τον κόσμο με συνέπεια και προσοχή στην ποιότητα και την αισθητική, υπήρξε φιλοσοφία του Θεάτρου Ριάλτο,

μετά την αποκατάσταση του ομώνυμου ιστορικού σινεμά από το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού το 1999.

Είκοσι χρόνια μετά, το Θέατρο Ριάλτο εξακολουθεί να ισορροπεί ανάμεσα στο τοπικό και το διεθνές, ανάμεσα στο παρελθόν και το μέλλον, το σύγχρονο και το κλασικό, ανάμεσα στην παιδεία και την ψυχαγωγία και να προσφέρει πολιτιστικό πρόγραμμα αξιώσεων, ανοιχτό και προσβάσιμο σε όλους. Στα χρόνια που πέρασαν, φεστιβάλ και θεσμικές διοργανώσεις όπως αυτές του κινηματογράφου, της μουσικής και του χορού που συν-

Ενίσχυση και προβολή νέων και καταξιωμένων Κύπριων δημιουργών και η διοργάνωση εκδηλώσεων από όλο τον κόσμο με συνέπεια και προσοχή στην ποιότητα και την αισθητική, υπήρξε φιλοσοφία του Ριάλτο.

διοργανώνονται με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, μεγάλωσαν και ριζώσαν στη Λεμεσό, ενισχύοντας έτσι με τον καλύτερο τρόπο την πολιτιστική αποκέντρωση. Το Θέατρο Ριάλτο ανοίγεται στην κοινωνία όχι μόνο μέσω των παραστάσεών του, αλλά και μέσω ενός συνεχούς διαλόγου με φορείς, σχολεία, πανεπιστήμια και πολιτιστικά ιδρύματα, που ενισχύει τον κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό ιστό της κοινωνίας. Η πλατεία Ηρώων μεταμορφώνεται συχνά σε μια μεγάλη μουσική σκηνή, όπου χιλιάδες θεατές, κυρίως νέοι, παρακολουθούν κάθε Ιούλιο με ελεύθερη είσοδο δράσεις και εκδηλώσεις με κορυφαία τις Μουσικές του Κόσμου. Η σημερινή πλατεία Ηρώων σήμερα με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, τη Στέγη Σύγχρονου Χορού, τις γκαλερί και τους χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας αποδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο πως ένας Οργανισμός όπως το Ριάλτο και όχι απλώς ένα θέατρο, πέτυχε να μεταμορφώσει μια ολόκληρη περιοχή και μια υποβαθμισμένη γειτονιά. Το Θέατρο Ριάλτο στο κατώφλι της δεύτερης εικοσαετίας στρέφει το βλέμμα του στις σύγχρονες προκλήσεις των τεχνών μα και ολόκληρης της κοινωνίας, προσβλέποντας σε ένα βιώσιμο μέλλον που θα συνεχίσει ν’ αναδεικνύει τις διαχρονικές οικουμενικές αξίες του πολιτισμού.

LOVE
100.7 FM
98.1 & 105.7

EVERYDAY
LOVE

ΑΠΟΓΕΥΜΑ
ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΔΕΡΜΑΤΑ
15:00 - 18:00

ΒΡΑΔΥ
ΤΑΣΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
18:00 - 21:00

www.lovefm.com.cy

ΝΗ

AFTERNOON
2
hours
Καθημερινά
14:00 - 16:00
PLAYS

ME TON
Παναγιώτη
Κυριάκου

DEE JAY
93.5
FEELS GOOD

LIVEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του ΧΑΡΗ ΦΑΝ ΦΕΡΣΕΝΤΑΛ

Το ολλανδικό σύνδρομο

Αν έχεις την τύχη να πετάξεις στο Αμστερνταμ σε μέρα χωρίς συννεφιά, το βλέμμα σου δύσκολα θα αντισταθεί στο ασυνήθιστο γεωμετρικό, χειροποίητο μωσαϊκό της ολλανδικής επαρχίας. Διαδοχικοί ορθογώνιοι αγροί οριοθετούνται από ένα πυκνό δίκτυο καναλιών και δρόμων. Ο χώρος δεν περισσεύει στην Ολλανδία. Οι κάτοικοι δεν είχαν ποτέ την πολυτέλεια να σπαταλήσουν την παραμικρή σπιθαμή γης. Περισσότερο από το ένα τέταρτο της χώρας, άλλωστε, βρίσκεται κάτω από το επίπεδο της θάλασσας. Επρεπε να επιδείξουν εργατικότητα, επινοικότητα και συνεργατικό πνεύμα, για να κρατήσουν τα πόδια τους στεγνά.

Η χωροταξική αυτή ιδιομορφία θεωρείται υπεύθυνη για την πολιτική κουλτούρα της συναίνεσης των Ολλανδών, γνωστή και ως «μοντέλο πόλντερ». Στο βιβλίο του «Επανάσταση χρώματος πορτοκαλί: Η αγχώδης ευφυΐα του ολλανδικού ποδοσφαίρου», που κυκλοφόρησε πρόσφατα στην ελληνική γλώσσα από τις εκδόσεις Διάυλος, ο Άγγλος συγγραφέας και δημοσιογράφος Ντέιβιντ Γουίνερ υποστηρίζει πως η ίδια αυτή συνθήκη ήταν μίτρα και του περίφημου totaalvoetbal. Το ολοκληρωτικό ποδόσφαιρο, ένα πρωτοποριακό δόγμα βασισμένο στην ταχύτητα, στην αλληλοκάλυψη, στην τεχνική κατάρτιση και στη σωματική αντοχή, εφαρμόστηκε από τον τεχνικό Ρίνους Μίχελς και ενσωματώθηκε από τον Γιόχαν Κρόιφ από τα τέλη της δεκαετίας του '60.

«Ήταν μια επαναστατική σύλληψη, βασισμένη πάνω στην ιδέα ότι οι διαστάσεις του κάθε αγωνιστικού χώρου ήταν ευμετάβλητες και μπορούσε μια ομάδα, παίζοντας εκεί, να τις αλλάξει. Σκοπός του Αγιαξ –και αργότερα της Εθνικής Ολλανδίας– όταν είχε την κατοχή, ήταν να μεγαλώσει τις διαστάσεις του αγωνιστικού χώρου, όσο περισσότερο γινόταν», γράφει. «Όταν έχαναν την κατοχή, ο ίδιος τρόπος σκέψης και οι ίδιες τεχνικές χρησιμοποιούνταν για να εκμηδενίσουν τον κενό χώρο των αντιπάλων».

Το παιχνίδι έπρεπε να είναι αποτελεσματικό, αλλά, πάνω απ' όλα, όμορφο. Το όνομα του Κρόιφ, ο οποίος άφησε το στίγμα του στον Αγιαξ και στην Μπαρτσελόνα ως παίκτης και ως τεχνικός, φιγουράρει συχνά δίπλα σε αυτό του

Το όνειρο ενός τελικού ανάμεσα στον Αγιαξ και στην Μπαρτσελόνα, υπό τη σκιά του Κρόιφ, έσβησε και για τις δύο ομάδες με τον πιο ολοκληρωτικά επώδυνο τρόπο.

Τις πιο κρίσιμες στιγμές, η εθνική ομάδα έμοιαζε να κατεβαίνει στο γήπεδο με ενσωματωμένο διακόπτη αυτοκαταστροφής.

Ρέμπραντ ή του Βερμέερ. Ο Ρούντολφ Νουρέγιεφ έλεγε γι' αυτόν πως έπρεπε να είχε γίνει χορευτής. Ο Ντένις Μπέργκαμπ, ένα από τα πιο ντελικάτα δεκάκια που πέρασαν από τα αγγλικά γήπεδα με τη φανέλα της Αρσεναλ, κατηγορούνταν συχνά πως δεν διέθετε δολοφονικό ένστικτο. «Δεν με ενδιαφέρει να σημειώνω άσχημα γκολ», είχε δηλώσει ο ίδιος – απάντηση ενδεικτική της γενικότερης φιλοσοφίας, αλλά ταυτόχρονα και ένας πολύ ολλανδικός τρόπος να μεταμφιέξεις τις αδυναμίες σου σε θηκιά υπεροχή.

Ο τρόπος που ο Γουίνερ αναπτύσσει το θέμα φέρνει στην αρχιτεκτονική του συστήματος. Περνάει από την ιστορία, στις κοινωνικές αλλαγές, στις τέχνες και στην αρχιτεκτονική, εμπλουτίζοντας τη θεωρία με συνεντεύξεις και ανεκδοτολογικά περιστατικά. Η μόνη σταθερή αναφορά είναι ο Κρόιφ, αυτός ο αντισυμβατικός και τόσο

χαρισματικός «Πυθαγόρας με ποδοσφαιρικά παπούτσια», η προσωπικότητα και οι ιδέες του οποίου διαμόρφωσαν το ποδόσφαιρο, αλλά και τη σύγχρονη εικόνα της Ολλανδίας.

Όμως, για τους Ολλανδούς το ολοκληρωτικό ποδόσφαιρο δεν έφερε ποτέ την ολοκληρωτική επιτυχία. Τις πιο κρίσιμες στιγμές η εθνική ομάδα έμοιαζε να κατεβαίνει στο γήπεδο με ενσωματωμένο διακόπτη αυτοκαταστροφής. Αποκορύφωμα ο τελικός του Μονάχου το 1974, όπου ένα μείγμα υπερβολικής σιγουριάς και υπεροψίας έφερε την ήττα από μια αντικειμενικά κατώτερη Δυτική Γερμανία. «Υπάρχει ένα βαθύ τραύμα που δεν έχει κλείσει ακόμη από το 1974», σημειώνει μια ψυχαναλύτρια στο βιβλίο. «Είναι ένας πόνος ζωντανός, σαν ένα έγκλημα που μένει ατιμώρητο».

Όταν οι «οράνιε» κατάφεραν να φτάσουν σε έναν τρίτο τελικό Παγκοσμίου Κυπέλλου το 2010, θυσιάζοντας τις αρετές του totaalvoetbal στον βωμό ενός αμυντικογενούς και κυνικού ποδοσφαίρου (το αποτύπωμα από τις τάπες του Νάιτζελντε Γιονγκ στο στήθος του Τσάμπι Αλόνσο αποτελεί το θλιβερό σουβενίρ του τουρνουά), οι θεματοφύλακες του ολοκληρωτικού ποδοσφαίρου αντιμετώπισαν την τελική πτώση ως δικαίωση. Η αντίπαλη Ισπανία αποτελούσε πιο πι-

στή μετουσίωση της κληρονομιάς του Κρόιφ.

Στην προσπάθειά του να αναπτύξει μια ελκυστική, ολιστική θεωρία, ο Γουίνερ ενίοτε καταφεύγει σε (όμορφες) υπερβολές, νοηματοδοτώντας στοιχεία και συμπτώσεις που δεν προκύπτουν – όπως η σχέση ανάμεσα στις σέντρες του παλιού μέσου της Φέγενορντ Βιμφαν Χάνγκεμ και τα καμπυλωτά κτίρια του αρχιτέκτονα Λαρς Σπούμπρουκ. Η επιμέλεια του κειμένου θα μπορούσε να είναι λίγο πιο προσεγμένη, ενώ κάπως περίεργη μοιάζει η επιλογή –αν και αιτιολογείται– να αποδοθεί ο όρος totaalvoetbal ως «ολοκληρωμένο ποδόσφαιρο».

Καθώς οι νεαροί παίκτες με τη φαρδιά κάθετη κόκκινη ρίγα στη φανέλα ανέβαζαν την πίεση πάνω στην άμυνα της Γιουβέντους μέσα στο «Γιόχαν Κρόιφ Αρίνα» για τον πρώτο προημιτελικό του Τσάμπιονς Λιγκ, από την τηλεόραση ο Άγγλος σπικέρ άρχισε να εκθειάζει την ιδιαίτερη ικανότητά τους να δημιουργούν έναν αγωνιστικό χώρο μέσα στον αγωνιστικό χώρο. «Ο Κρόιφ μοιάζει να είναι ακόμη εδώ», αναφωνήσε.

Λίγες εβδομάδες μετά, το όνειρο ενός τελικού ανάμεσα στον Αγιαξ και στην Μπαρτσελόνα, υπό τη σκιά του Κρόιφ, θα έσβηνε και για τις δύο ομάδες με τον πιο ολοκληρωτικά επώδυνο τρόπο.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΣΧΑΛΗ ΛΑΜΠΑΡΔΗ

Ο Πασχάλης Λαμπαρδής ζει και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε ψυχολογία, με μεταπτυχιακές σπουδές στην κλινική και κοινοτική ψυχολογία. Το νέο του μυθιστόρημα «Ξαναγράφω τη ζωή μου απ' την αρχή» (εκδ. Πατάκη, 2018) εστιάζεται στην ανατομία των σχέσεων.

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό δίπλα σας;

Στο προσκεφάλι μου έχω καμιά εικοσαριά βιβλία συντροφιά. Ανάμεσά τους είναι: «Η σοφία της ζωής» του Αρτούρ Σοπενχάουερ, «Μίστερ Γκουίν» του Αλεσάντρο Μπαρίκκο, «Η μικρή Μπιζού» του Πατρίκ Μοντιάνο και «Εκεί που δεν φαίνεται ο Θεός» του μητροπολίτου Μεσσηνίας και Λαυρεωτικής Νικολάου.

Ποιος ήρωας λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί;

Μέσα στην ψυχή μου θα έχω βαθεί την ίδια διψά για ζωή που είχε ο κεντρικός ήρωας, ο Άγγελος Κομνινός, στο βιβλίο μου «Ο ταξίδευτής του Βοσπόρου». Γι' αυτό κι εγώ κάθε χρόνο στη γιορτή των Αρχαγγέλων συννηθίζω να γιορτάζω για εκείνον.

Διοργανώνετε ένα δείπνο. Ποιους συγγραφείς καλείτε, ζώντας και τεθνεώτες;

Θα έστρωνα μεγάλη τράπεζα σε όλους τους αγαπημένους μου: στον Καζαντζάκη, τον Ντιστογιόφσκι, τον Λουντέμη, τον Παπαδιαμάντη, τον Παλαμά και τον Ομηρο, που με προέτρεψαν από νωρίς να αγαπήσω τη λογοτεχνία. Αλλά και στον Εοσσε, στον Κάφκα, στη Γιουρσενάρ, στον Μπόρχες και στον Ουμπέρτο Εκο, για το μεγαλείο της γραφής τους.

Ποιο ήταν το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που μάθατε πρόσφατα χάρη στην ανάγνωση ενός βιβλίου;

Οτι ο σωστός τρόπος πείθει πιο εύκολα από τη βία. Από τους μύθους του Αισώπου «Ο αέρας και ο ήλιος».

Ποιο κλασικό βιβλίο διαβάσατε πρόσφατα για πρώτη φορά;

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

1 «Η ευγενής τέχνη του να τα γράφεις όλα στα...»
του Μαρκ Μάνσον (Εσοπτρον)

2 «Το δώρο»
του Στέφανου Ξενάκη (Key Books)

3 «Σύντομες απαντήσεις στα μεγάλα ερωτήματα»
του Στίβεν Χόκινγκ (Πατάκη)

4 «Μυστικά για ευτυχισμένα παιδιά»
της Στέλλας Γιαννάκου (Θερμικός)

5 «Ο Μέγας Αλέξανδρος των Βυζαντινών»
της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ (Gutenberg)

Λογοτεχνία

1 «Ταξίδι στη Βενετία»
της Λένας Μαντά (Ψυχογιός)

2 «Η εποχή της υποκρισίας»
του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης)

3 «Το μυστικό του Λεονάρντο»
του Αύγουστου Κορτώ (Πατάκη)

4 «Η Θέση 7Α»
του Σεμπάστιαν Φίτσεκ (Διόπτρα)

5 «Συναξάρια της μικρής πατρίδας»
του Θοδωρή Παπαθεοδώρου (Ψυχογιός)

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία παρέχονται από το βιβλιοπωλείο ΙΑΝΟΣ (Αθήνα, Θεσσαλονίκη)

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

Ο γιος μας απλής Μαρίας

ΠΕΛΑ ΣΟΥΛΑΤΟΥ
Ανάποδες στροφές
εκδ. Καστανιώτη, σελ. 146

Μπτέρα και γιος. Και ανάμεσά τους ένας τεράστιος θυμός. Εκείνη είναι μια σαραντάρα λυσσασμένη για ζωή, όμως ό,τι και αν κάνει παραμένει μια απλή Μαρία.

Αλυσσοδεμένη σε δουλειές του ποδαριού, σε σκαιά αφεντικά, στα ανεξόφλητα χρέη της μητρότητας και επίσης χρεωμένη με φυγάτους εραστές, με πρώτο και καλύτερο τον άνδρα της. Ο μοναχογιός, από την άλλη, σκαλωμένος από χρόνια στο δεύτερο στάδιο του πένθους, τον θυμό, έχει μείνει Παραμονή Πρωτοχρονιάς με πέντε ευρώ στην τσέπη και ενώ οι φίλοι του τα σπάνε σε μεγάλη πίστα, εκείνος κάθεται σπíti και υπολογίζει τις ημέρες που τον χωρίζουν από τον στρατό. Όπως είναι επόμενο, παίρνει ανάποδες στροφές.

Η Πέλα Σουλτάτου χρειάζεται μία μόλις ημέρα για να κάνει παρανάλωμα το σπíti της Μαρίας, ένα τριάρι σε χωριό έξω από το Ηράκλειο. Μπτέρα και γιος είναι εγκλωβισμένοι στον κλοιό της μιζέριας. Η ζωή τους κερματίζεται σε μίζερες χαρές, σε θλιβερά ξε-

σάλωματα, σκυλοκαβγάδες και πανηγυρικά υβρεολόγια. Η διαρκής αναμέτρηση, που είναι η σχέση τους, τους επιτρέπει να σφυροκοπούν έναν αντίπαλο, στον οποίο φορτώνουν όλες τους τις αποτυχίες. Ο γιος, «η ανωμαλία

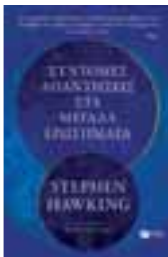
σε έναν κόσμο πολύ ομαλό», η μπτέρα, ζωμένη με ανάγκες, «άλλες ζωτικές ανάγκες, άλλες ανάγκες μουσαντέν», «ήτοι ντεμί σεζόν».

Εξάλλως με την «ξεφτίλα όλοι γύρω να γιορτάζουν κι εσύ να μην έχεις», ο γιος κάνει άνω κάτω το τριάρι, αναζητώντας το κομπόδεμα της μάνας του. Αντί όμως να βρει ένα μάτσο με πεννητάευρα, πέφτει πάνω σε ένα ερωτικό ημερολόγιο. Σε εκείνες τις σελίδες η μπτέρα του βεβήλωνε κατ' εξακολούθησιν την εξορισμού καθαγιασμένη μπτρική υπόσταση, την οποία ο γιος επιχειρεί να καταλύσει μια και καλή με ένα μαχαίρι που βυ-

θίζει στα σπλάχνα της. Η αιματοβαμμένη σύγκρουση μπτέρας και γιού έχει λιγότερο ενδιαφέρον απ' ό,τι οι συνέπειές της. Το παρ' ολίγον φονικό αρδεύει με αίμα τον ετοιμοθάνατο δεσμό. Παρατημένη σε ένα νοσοκομείο

ακό ράντζο, η μπτέρα κλώθει με τον νου της ένα δίκτυο προτασίας για τον θύτη. Το μυαλό της «δούλευε πιο κοφτερό από το μαχαίρι να βρει τρόπο να τον προφυλάξει». Αρκετά μακριά της, χαμμένος στην τελευταία νύχτα του χρόνου, ο επίδοξος φονιάς φυλλομετρά τα

ερωτικά απομνημονεύματα της Μαρίας, αγωνιώντας «να βυζάξει τον αθάνατο, μύχιο, σκοτεινό, ανομολόγητο ή απλώς ηθονικό βίο της μπτέρας του. Το αμαρτωλό γάλα». Βέβαια, το αμάρτημα της μπτέρας του δεν ήταν παρά οι «αμαρτίες μιας απλής Μαρίας». Ασήμαντος και ο ίδιος, ακατάλληλος για τραγικές κορυφώσεις,

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΑΡΙΣΙ
Στην γκαλερί Desmos
Ο Desmos (Δεσμός), ο ιστορικός αυτός χώρος στο θρυλικό Μονπαρνάς, στο Παρίσι, που μετράει ήδη πάνω από τρεις δεκαετίες στον τομέα των γραμμάτων και των τεχνών, εγκαινιάσει την ατομική έκθεση ζωγραφικής του Σπύρου Λύτρα με τίτλο «Η μαγεία της μνήμης». «Είναι ένας βαθιά ουμανιστής ζωγράφος, ευαίσθητος δέκτης του έρωτα και των εικόνων των ανθρώπων», σημειώνει ο Τάκης Μαυρωτάς. Η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα της ελληνικής πρεσβείας στο Παρίσι.

ΑΜΠΟΥ ΝΤΑΜΠΙ
Φωτογραφικό πανόραμα
Στο Μουσείο του Λούβρου του Αμπου Ντάμπι παρουσιάζεται μια πολυσυλλεκτική έκθεση ιστορικής φωτογραφίας έως τις 13 Ιουλίου με τίτλο «Ένα πρώιμο λεύκωμα του κόσμου». Η έκθεση, σε συνεργασία με το Μουσείο Branly - Jacques Chirac, παρουσιάζει πάνω από 250 φωτογραφίες από τις πιο παλιές που τραβήχτηκαν ποτέ στη Μέση Ανατολή, στην Αφρική, στην Ασία και στην Αμερική, διερευνώντας την εθνικότητα, την πολιτική και την τεχνολογία.

ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ
Τέλος εποχής
Ο θάνατος της Ντόρις Ντέι στα 97 της χρόνια ήταν και ένα τελετουργικό τέλος για την ηρωική γενιά της χρυσής εποχής του Χόλιγουντ. Η Ντόρις Ντέι, που μεσουράνησε στις δεκαετίες του '50 και του '60, ως ηθοποιός και τραγουδίστρια, εξέφραζε με απόλυτο τρόπο τη φωτεινή Αμερική εκείνων των χρόνων. Οι εκδηλώσεις αγάπης από όλον τον κόσμο συνεχίζονται. Η Ντόρις Ντέι εικονίζεται σε αυτή τη φωτογραφία του 1989 όταν είχε τιμηθεί με το βραβείο Σεσίλ Ντε Μιλ.

ΝΟΡΦΟΛΚ
Χένρι Μουρ στο πάρκο
Διάσπαρτα στους κήπους που αγκαλιάζουν το Houghton Hall, στο Νόρφολκ της Αγγλίας, τα γλυπτά του Χένρι Μουρ δημιουργούν μια ελκυστική αντίθεση με την αγγλική αρχιτεκτονική του 18ου αιώνα. Η έκθεση «Φύση και Εμπνευση» συνθέτει ένα πάρκο γλυπτικής ενώ μέσα στο ιστορικό κτίριο μικρότερα γλυπτά και σχέδια του Χένρι Μουρ συγκροτούν μια επιμέρους έκθεση. Το Houghton Hall είναι ένα από τα ωραιότερα σπίτια στην εξοχή της Αγγλίας και οι καλοκαιρινές εκθέσεις είναι θεσμός.

ΠΕΚΙΝΟ
Σύγχρονη Ασία
Αυτό το γλυπτό, με τίτλο «Ανατολή - Δύση», είναι έργο των Ισραηλινών καλλιτεχνών Μαρίνα και Νικολάι Τίκονοβα και παρουσιάζεται στην έκθεση Πολιτισμού της Ασίας, στο Εθνικό Μουσείο του Πεκίνου. Η έκθεση, σε συνδυασμό με το διεθνές συνέδριο για τον διάλογο των πολιτισμών, φέρνει 120 καλλιτέχνες από 41 χώρες, τόσο διαφορετικών όπως η Κίνα και το Ισραήλ όσο και συγγενών όπως η Ινδία και το Πακιστάν. Η έκθεση έχει τίτλο «Κοινή έμπνευση» και βασίζεται στη διαπολιτισμική αντίληψη.

Επιμέλεια: **ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Ηρωες, θεοί και ημίθεοι στο Παιδικό Μουσείο της Ινδιανάπολης

ΗΠΑ
Σε ένα από τα δημοφιλέστερα μουσεία για παιδιά στις ΗΠΑ, στο Παιδικό Μουσείο της Ινδιανάπολης (Children's Museum of Indianapolis), έρχεται μια μεγάλη έκθεση αρχαίας ελληνικής τέχνης. Είναι η έκθεση «Θησαυροί της Αρχαίας Ελλάδας. Ζωή, Μύθος και Ηρωες», που –σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού– «φιλοδοξεί να παρουσιάσει με μοναδικό τρόπο στο αμερικανικό κοινό, και κυρίως στα παιδιά και στις οικογένειές τους, την

πορεία και τα επιτεύγματα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, ενός από τους σημαντικότερους πολιτισμούς του κόσμου». Στην ιστοσελίδα του αμερικανικού μουσείου, η έκθεση αναμένεται με ενθουσιασμό. «Ανακαλύψτε πώς οι αρχαίοι Έλληνες επηρέασαν τον αθλητισμό, τη διακυβέρνηση, την ψυχαγωγία, το κάλλος – ακόμη και σήμερα!», αναφέρει το αμερικανικό μουσείο, που προτρέπει τα παιδιά σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Η έκθεση θα παρουσιάσει περίπου 150 αρχαιότητες, «εξαιρετι-

κής αισθητικής και επιστημονικής σημασίας», από τις 15 Ιουνίου 2019 έως τις 5 Ιανουαρίου 2020. «Πρόκειται για το αποτέλεσμα της πολύχρονης συνεργασίας του αμερικανικού μουσείου με το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η συνεργασία αυτή εντάσσεται στο φιλόδοξο εκθεσιακό πρόγραμμα του υπουργείου σε συνεργασία με μεγάλα μουσεία των ΗΠΑ, που ξεκίνησε το 2013 με την έκθεση "Heaven and Earth" στη National Gallery στην Ουάσινγκτον και στο Μουσείο J.P. Getty

και συνεχίστηκε με μεγάλη επιτυχία έως το 2016 με την έκθεση "The Greeks. Agamemnon to Alexander the Great" στο Field Museum στο Σικάγο και στο National Geographic στην Ουάσινγκτον», αναφέρει το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού. Ένα από τα πλέον emblematicά εκθέματα της έκθεσης είναι το σχεδόν ακέραιο άγαλμα της Αρτέμιδος, από τα καλύτερα σωζόμενα αντίγραφα στον τύπο της «Λαφρίας» ή «Κυνηγέτιδος» του Αρχαιολογικού Μουσείου Μεσσήνης, που βρέθηκε στη «Βίλα

της Μεσσήνης». Μεταξύ των πιο εντυπωσιακών αρχαιοτήτων, περιλαμβάνονται το άγαλμα του Διονύσου από το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, το χάλκινο άγαλμα εφάβου από την Κύθνο της Εφορείας Ενεαλίων Αρχαιοτήτων, το άγαλμα Κόρης από το Μουσείο Ακρόπολης, το χάλκινο κάτοπτρο από το Αρχαιολογικό Μουσείο Λαμίας, το ψηφιδωτό με παράσταση Αφροδίτης από το Αρχαιολογικό Μουσείο Πάτρας και ο βωμός των δώδεκα θεών από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο **ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ**

Το παρελθόν επιστρέφει με μια βραχνή, αισθαντική φωνή

Το παρελθόν επιστρέφει. Ο κύριος Γκρι θυμάται πως αυτή η πρόταση ακουγόταν στο τρέιλερ της ταινίας τρόμου «Η ομίχλη» (1980) του Τζον Κάρπεντερ: στην επινοημένη παραλιακή πόλη Αντόνιο Μπέι της Καλιφόρνιας, μια μυστηριώδης ομίχλη φέρνει μαζί της τα φαντάσματα πνιγμένων ναυτικών που γυρεύουν εκδίκηση. Ο κύριος Γκρι ήταν δέκα χρόνων όταν προβλήθηκε η ταινία, προκαλώντας αίσθηση – όχι περισσότερη από εκείνη που είχε προκαλέσει ο «Εξορκιστής». Καμία από τις δύο ταινίες δεν μπόρεσε τότε να δει λόγω ηλικίας, πράγμα που πολύ τον δυσάρεστησε, όπως συνέβαινε κάθε φορά που του απαγόρευαν να δει μια ταινία τρόμου. Τον έσωσαν οι παχουλές, ογκώδεις βιντεοκασέτες λίγα χρόνια μετά. Έτσι μπόρεσε να δει, επιτέλους, πολλές απαγορευμένες ταινίες, από την «Προφητεία» και τον «Λυκάνθρωπο

Πριν από την έλευση των φαντασμάτων, η Στίβι μεταδίδει βελούδινες τζαζ μπαλάντες από τον σταθμό της στον φάρο.

πο στη Νέα Υόρκη» έως τον «Εξορκιστή», το απόλυτο αριστούργημα που λεγόταν «Λάμψη» και την «Ομίχλη». Σε αντίθεση, όμως, με το διαβολικό βλέμμα του μικρού Ντέμιαν στην «Προφητεία», τη γραφική σκηνή της μεταμόρφωσης στον «Λυκάνθρωπο» (υπό τους ήχους του «Blue Moon»), το αξιολάτρευτο κοριτσάκι με τα στρεντερικά προβλήματα στον «Εξορκιστή» ή τα ανατριχιαστικά διδύμα κοριτσάκια και τους ανελκυστήρες που ξεχειλίζουν αίμα στη «Λάμψη», από την «Ομίχλη» στον κύριο Γκρι δεν έμειναν οι σκιές των εκδικητικών

Η Αντριέν Μπαρμπό, σε σκηνή από την ταινία «Η ομίχλη» (1980), λίγο αργότερα, θα έρθει ο τρόμος από τη θάλασσα...

νεκρών με τα κόκκινα μάτια και τους γάντζους που ξεπροβάλλουν μέσα από την ομίχλη, αλλά η πρωταγωνίστρια της ταινίας, η οποία εργάζεται στον μεγάλο φάρο της πόλης (τα γυρίσματα έγιναν στον ιστορικό φάρο Πόιντ Ρέις της Καλιφόρνιας). Αυτή είναι η Στίβι Γουέιν, την οποία υποδύεται η (εν πολλοίς άγνωστη) Αντριέν Μπαρμπό, σύζυγος τότε του Κάρπεντερ. Στην «πρώτη γραμμή» ούσα, βλέπει πρώτη την αλλόκοτη ομίχλη και προειδοποιεί τους κατοίκους, κινδυνεύοντας και η ίδια. Για τον κύριο Γκρι το παρελθόν επέστρεψε με την αισθαντική, βραχνή φωνή της Μπαρμπό, τα πληθωρικά της μαλλιά, το ακόμα πιο πληθωρικό μπούστο της και το θηλυκό βλέμμα της, ειδικά όταν, πριν από την έλευση του τρόμου, και όταν όλα ακόμη μυρίζουν θάλασσα στην παραλιακή κομπόλη, η Στίβι μεταδίδει βελούδινες τζαζ μπαλάντες από τον σταθμό της στον φάρο. Φαντάσματα έχουμε δει

από τότε πολλά, και πιο επιτυχημένα, λέει ο κύριος Γκρι, τη Στίβι όμως με το ειρωνικό και συνάμα αισθησιακό χαμόγελο, και με την ακόμα πιο βελούδινη φωνή, να παίζει τζαζ, δύσκολα ξεναβρίσκεις. Ο κύριος Γκρι δεν θυμάται πια τι ακριβώς έπαιζε η Στίβι στον φάρο της, αλλά φαντασιώνεται ότι μέσα σε αυτά που ακούγονται ήταν και το «More Than You Know» με το οποίο κλείνει το φανταστικό άλμπουμ «Moving out», που ο Σόνι Ρόλινς ηχογράφησε το 1954. Μήπως αυτό, όμως, είναι δόλωση αποτυχίας για μια ταινία τρόμου; Αλλά αυτή η ερώτηση δεν αφορά τον κύριο Γκρι. Πέρα από τις εφηβικές μνήμες (και φαντασιώσεις), έβρισκε πάντοτε ενδιαφέρον ότι πρωταγωνίστρια ενός τέτοιου φιλμ είναι μια γυναίκα που αποπνέει ερωτισμό και μια δυναμική εσωτερικότητα. Τα φαντάσματα ξορκίζονται με εξάισες μουσικές και ζωντανά σώματα.

Ο έρωτας δίνει νόημα στην κάθε μας ημέρα

Η ελληνίστρια Αντρέα Μαρκολόνγκο μιλάει στην «Κ» για το νέο της βιβλίο και το δικό της «χρυσόμαλλον δέρας»

Συνέντευξη
στη ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

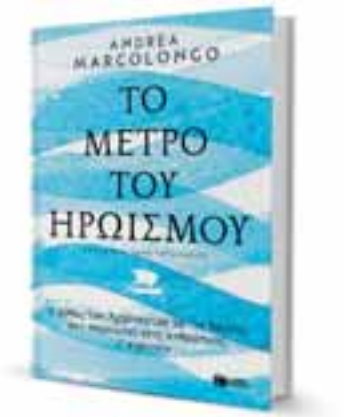
Επισκέφθηκε πριν από λίγες ημέρες τη χώρα μας για να μιλήσει για το καινούργιο της βιβλίο με τίτλο «Το μέτρο του ηρωισμού», το οποίο εμπνέεται μεν από την Αργοναυτική Εκστρατεία, αλλά ο στόχος της είναι να μιλήσει για τον έρωτα. Η Αντρέα Μαρκολόνγκο (Andrea Marcolongo) έχει ήδη γοντεύσει το διεθνές κοινό της με το προηγούμενο βιβλίο της («Η υπέροχη γλώσσα», Πατάκνς). Η αγάπη της νεαρής συγγραφέως για τα αρχαία ελληνικά, τους ελληνικούς μύθους αλλά και την Ελλάδα είναι εντυπωσιακή. Γι' αυτή την αγάπη της μιλήσε στην «Κ» λίγο πριν προσγειωθεί στη χώρα όπου έζησε και διαρκώς νοσταλγεί.

– Τι σας παρακίνησε να μελετήσετε την Αργοναυτική Εκστρατεία;

– Μετά την παγκόσμια επιτυχία του βιβλίου μου «Η υπέροχη γλώσσα», χρειάστηκε να αποστασιοποιηθώ για λίγο και ως συγγραφέας και ως άνθρωπος. Και για να αποδεχθώ τη διανοητική πρόκληση που πάντα μου έδινε η θέαση του ελληνικού κόσμου: μετά την επινόηση μιας «γραμματικής» της γλώσσας, ήθελα να ξαναγράψω ένα συντακτικό της ανθρώπινης ψυχής. Για να εκπληρώσω αυτόν τον σκοπό επέλεξα τον πιο αρχαίο μύθο όλης της ελληνικής γραμματείας, ίσως ήδη από τη Μυκηναϊκή εποχή, τον μύθο του πρώτου ταξιδιού, του πρώτου πλοίου με το όνομα «Αργώ» και της ομάδας των ανδρών που αναζητούν το χρυσόμαλλον δέρας. Αυτός ο μύθος είναι παλιότερος της Ιλιάδας και της Οδύσσειας, τόσο αρχαίος που ο Όμηρος είπε ότι είναι για όλους γνωστός, και δεν εξήγησε περισσότερα. Ο Απολλώνιος ο Ρόδιος ήταν ο τελευταίος ποιητής που έγραψε για το ταξίδι του Ιάσονα στους ελληνιστικούς χρόνους (αλλά ο Ευριπίδης γνώριζε πολύ καλά τον μύθο) γιατί ακόμα και ο κλασικός κόσμος του κατέρρεε κάτω από το βάρος των άγνωστων βαρβάρων. Η εποχή του Περικλή είχε από καιρό περάσει. Ο Απολλώνιος, διευθυντής της βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, είχε συνειδητοποιήσει την απεγνωσμένη ανάγκη για ιστορίες σε έναν παγκοσμιοποιημένο μπερδεμένο κόσμο, ακριβώς όπως είναι και ο δικός μας σήμερα. Η ποίησή του όπως και η ιστορία του είναι μια αντίδραση σε αυτό, τόσο ανθρώπινη, φίνα, τόσο εύθραυστη. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρώ ότι ο μύθος των Αργοναυτών είναι ο παλιότερος, αλλά και ο πιο

“

Σήμερα ανησυχούμε συνεχώς αν είμαστε επαρκείς, παραγωγικοί, η αληθινή ηρωική ανάγκη των Αργοναυτών είναι να ρωτούν κάθε πρωί τους εαυτούς τους εάν είναι στ' αλήθεια ευτυχισμένοι.

Το νέο βιβλίο της Αντρέα Μαρκολόνγκο «Το μέτρο του ηρωισμού» εμπνέεται από την Αργοναυτική Εκστρατεία και κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις εκδόσεις Πατάκν.

επικάιρος περισσότερο από ποτέ μύθος, ο πιο επαναστατικός. – **Γιατί γοντεύετε τόσο από την ελληνική μυθολογία; Ποιο είναι το προσωπικό, ψυχικό ενδιαφέρον σας;**

– Η αλήθεια είναι ότι δεν γράφω βιβλία για την αρχαιότητα, αλλά για το παρόν, ίσως και λίγο για το μέλλον, και αυτό χάρη στην αθανασία των κλασικών κειμένων. Μου αρέσει να χρησιμοποιώ τη ρήση του Ρομπέρτο Καλάσο «ο μύθος είναι κάτι που δεν συνέβη ποτέ, αλλά συμβαίνει πάντοτε». Πιστεύω ακράδαντα ότι η ανθρώπινη ύπαρξη είναι πάντοτε η ίδια, είτε αναζητάμε την αμβροσία στην Κολχίδα είτε ένα ποτήρι σαμπάνια στο Παρίσι. Αυτό κάνουν οι ανθρωπιστικές σπουδές, εξερευνούν την ανθρώπινη ψυχή, η οποία δεν αλλάζει ποτέ. Σήμερα δεν μπορούμε να είμαστε άνθρωποι,

«Ηθελα να εξιστορήσω μια ιστορία για τον έρωτα, για την ωριμότητα πέρα από την ηλικία, για την ευθύνη, το κουράγιο, που τελειώνει με μια έκφραση που εκτιμά πολύ έναν αγαπημένο μου συγγραφέα, ο Ορχάν Παμούκ, γεμάτη χαρά», λέει η Αντρέα Μαρκολόνγκο.

αλλά μοντέλα σε έναν συνεχή διαγωνισμό καλλιστείων, στον οποίο πρέπει να είμαστε νέοι, όμορφοι, άφθαρτοι. Ο καταναγκασμός της αναζητήσης της τελειότητας μας καταστρέφει, μέσα μας, και όποιος αποτυγχάνει πέφτει (αποβάλλεται, μένει εκτός), όπως γνωρίζουν πολύ καλά και τα παιδιά στα σχολεία. Ηθελα να εξιστορήσω μια ιστορία για τον έρωτα, για την ωριμότητα πέρα από την ηλικία, για την ευθύνη, το κουράγιο, που τελειώνει με μια έκφραση που εκτιμά πολύ ένας αγαπημένος μου συγγραφέας, ο Ορχάν Παμούκ, γεμάτη χαρά. Σήμερα ανησυχούμε συνεχώς αν είμαστε επαρκείς, παραγωγικοί, η αληθινή ηρωική ανάγκη των Αργοναυτών είναι να ρωτούν κάθε πρωί τους εαυτούς τους εάν είναι στ' αλήθεια ευτυχισμένοι, εάν τοποθετούν τις ρίζες τους κάπου ωφέλιμα, σαν ένα δένδρο την άνοιξη. Εάν είναι ο εαυτός τους.

– **Τι είδους ήρωας είναι ο Ιάσοντας;** – Ανάμεσα στους πολλούς λόγους που επέλεξα αυτόν τον μύθο ήταν με βεβαιότητα η φιγούρα του Ιάσονα. Πολύ μακριά από τους τεράστιους και δυναμικούς ομηρικούς ήρωες, ο Ιάσοντας είναι ανθρώπινος σαν και εμάς. Ένας άνδρας που κλαίει, που πέφτει, που διαπληκτίζεται, που φοβάται.

Δεν είναι ένας υπερήρωας ο καπετάνιος της «Αργούς», οι σύντροφοί του είναι όσο άνθρωποι όσο και αυτός. Αυτό που μετράει είναι

ότι πρώτος αυτός ανταποκρίνεται στην πρόκληση, όταν όλοι του λένε ότι είναι αδύνατο το ταξίδι από τη θάλασσα. Επιλέγει να ανακαλύψει τον εαυτό του όχι στην αναπαιτική αδράνειά του, αλλά δοκιμάζοντας όλες τις αδυναμίες του. Γι' αυτό τον λόγο, ο Ιάσοντας αποδέχεται την πιθανότητα της αποτυχίας αλλά είναι αποφασισμένος να ανακαλύψει το μέτρο του, αυτός είναι ο ηρωισμός του.

– **Το βιβλίο σας περιγράφει το ανθρώπινο ταξίδι, αυτό που κινητοποιεί τον καθένα ξεχωριστά να βγει στη θάλασσα. Τι κινητοποιεί εσάς να βγείτε στα ανοιχτά;**

– Το ταξίδι για το οποίο μιλώ είναι φυσικά ένα εσωτερικό ταξίδι, σε βάθος, σαν ένα κάλεσμα να μην είμαστε τουρίστες στην ίδια μας τη ζωή. Ταξιδεύω όμως χάρη στα βιβλία μου και πάνω από όλα τους αναγνώστες, (σας γράφω αυτήν τη στιγμή από την Εκθεση Βιβλίου της Μπογκοτά, οι Αργοναύτες έφτασαν τόσο μακριά!). Αλλά αυτό που με σπρώχνει να ανοίξω πανιά, είναι η περιέργεια, με τη λατινική έννοια. Μπορώ να περάσω πολλά άγρυπνα βράδια στην προσπάθεια να μεταφράσω μια μεμονωμένη φράση του Απολλώνιου, να απολαύσω ένα έργο τέχνης και να μη θέλω να βγω έξω, να κυνηγή ευτυμολογίες λέξεων, που είναι η μεγαλύτερη εμμονή μου, γιατί πάντα πιστεύω ότι η αυτοεκτίμηση περνάει μέσα από τις λέξεις που χρησιμοποιούμε για

να μιλήσουμε για εμάς.

– **Μερικοί άνθρωποι είναι πιο δειλοί από άλλους. Κάθονται πίσω και βλέπουν άλλους να σαλπάρουν. Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει;**

– Δεν θα μιλούσα για δειλία, περισσότερο θα περιέγραφα ανθρώπους που έχουν εγκαταλείψει τη ζωή στην ολότητα της και στην ελευθερία που έχει. Απλώς επιβιώνουν, κοιτάζουν τη ζωή απέξω σαν μια ταινία και όχι σαν το πιο πολύτιμο δώρο που έχουν στα χέρια τους. Γι' αυτό έγραψα «Το μέτρο του ηρωισμού», μια σύγχρονη πρόσκληση να σκεφθούμε, ο καθένας στα δικά του μέτρα, την ευθύνη της ύπαρξης. Και της ενωμένης Ευρώπης, που καθόμαστε άπραγοι και την κοιτάμε να βυθίζεται.

– **Ο έρωτας είναι ένα ισχυρό κίνητρο. Ποια άλλα είναι τόσο ισχυρά;**

– Ο Πλάτωνας στο «Συμπόσιο» λέει ότι ακόμα και τον πιο δειλό άνθρωδο στον κόσμο ο έρωτας τον κάνει ήρωα. Η ευτυμολογία που προκύπτει παρατηρεί την ομοιότητα ανάμεσα σε δύο λέξεις ήρωας και έρωας και είναι τόσο κλασική, κρυστάλλινη, σύγχρονη. Το μαγικό χρυσόμαλλον δέρας αποδεικνύεται ότι είναι ο έρωτας μιας γυναίκας, της Μήδειας. Πιστεύω ακράδαντα ότι σε κάθε εποχή ο έρωτας φέρνει στην επιφάνεια και την ίδια στιγμή απελευθερώνει το καλύτερο κομμάτι του εαυτού μας. Όχι μόνο η ερωτική ένταση προς έναν άνθρωπο, αλλά αυτή η εκτυφλωτική ικανότητα να δίνουμε νόημα στην κάθε μας ημέρα. – **Έχουν όλοι οι άνθρωποι μια αποστολή στη ζωή τους;**

– Δεν θα μιλούσα για αποστολή, αλλά για ένα ηρωικό μέτρο. Το ερώτημα είναι πάντα το ίδιο, από τους Αργοναύτες ως τον Δάντη: Πού θέλουμε να πάμε σήμερα; Με τι μέσο; Είμαστε

περαστικοί στη ζωή μας ή Αργοναύτες που δεν φοβούνται να κλάψουν, να ερωτευθούν και να γιορτάσουν τη ζωή; Μπορούμε να αγνοήσουμε τα ένστικτά μας για χρόνια, να μποϊκοτάρουμε τον εαυτό μας, να τον χάσουμε, αλλά αργά ή γρήγορα η αίσθηση της μοναδικής ύπαρξής μας στον κόσμο θα μας ξυπνήσει. – **Ποιο είναι για εσάς το χρυσόμαλλον δέρας;**

– Για πάρα πολλά χρόνια ήταν το γράψιμο. Πιέζα τον εαυτό μου, έβρισκα άλλοθι, αλλά ο μεγαλύτερος εκθρόνος μου ήμουν εγώ και ο φόβος μου να ανοίξω τα πανιά μου. Σήμερα θα έλεγα ότι το χρυσόμαλλον δέρας είναι η εμπιστοσύνη των αναγνωστών μου, αυτοί είναι η δύναμή μου, το κουράγιο μου.

Ο Περσεύς κρατάει την κοιμένη κεφαλή της Μέδουσας. Το περίφημο γλυπτό που ολοκλήρωσε ο Μπενβενούτο Τσελίνι το 1554 στη Φλωρεντία.

«Φτάνει που συνεννοηθήκαμε χωρίς πολλά»

Θαρραλέα αυτοσαρκαστική και κοινωνικά ανήσυχη, η τέταρτη ποιητική συλλογή της Μαρίας Τοπάλη

ΜΑΡΙΑ ΤΟΠΆΛΗ
Μαζί τ' ακούγαμε
Ποιήματα
εκδ. Πατάκν, σελ. 70

Της **ΜΑΡΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ**

Συνάντησα τις λέξεις της Μαρίας Τοπάλη μέσα σε ένα διεθνές αεροδρόμιο, σε αυτά τα τεράστια όπου ο ταξιδιώτης πρέπει να κρατά ετοιμοπόλεμο στην άκρη του στόματος του οπλοστάσιου όλων των γλωσσών που γνωρίζει, οικείων και άνοικτων. Μια από τις μεταμορφωμένες συνθήκες της σύγχρονης ζωής που σε κάνουν να αισθάνεσαι εναλλάξ απολύτως ελεύθερος και βαθιά μόνος. Για όσους ασχολούνται με τη γραφή, οι λέξεις γίνονται βάσανο και αποκούμπι, επίσης εναλλάξ. Το ξέρι αυτό η ποιήτρια, που είναι επίσης μεταφράστρια και κριτικός λογοτεχνίας, δοκιμασμένη επί χρόνια στην προσπάθεια συγκατοίκησης με τον γραπτό λόγο. Γράφει «Πάρε τη λέξη και δοκίμασε να περπατήσεις». Και πιο κάτω: «Η μάνα μου ταιζει πέντε

λέξεις-γάτες / γιατί πιστεύει / πως δεν έχουν ημερομηνία λήξης». Και: «...όμως εγώ / φοβάμαι πιο πολύ / τις λέξεις που περνάνε στη σιωπή».

Τέλος πάντων, η τελευταία της ποιητική συλλογή «Μαζί τ' ακούγαμε», είναι ένα λεπτό βιβλίο 70 σελίδων που χώρεσε θαυμάσια στη χειραποσκευή μου. Αυτή είναι η πρακτική πλευρά της ποίησης: ελαφριά, εύπλαστη, προσαρμοστική, συντροφική, ανακουφιστική. Η Τοπάλη το περιέγραψε καλύτερα σε μια πρόσφατη συνέντευξη της (diastixo.gr, 25/2/19): «Η ποίηση είναι μια κάψουλα ιδιαίτερα δραστηκή, και μάλιστα βραδυφλεγής [...] η ποίηση είναι μια υπόθεση αισθήσεων και παραισθήσεων».

Στα λόγια της εγώ άκουσα πως η ποίηση είναι συστατικό θεραπείας, ένα φάρμακο που θα έπρεπε να έχω στο ταξιδιωτικό σακίδιο για κάθε ενδεχόμενο. Για τα απρόοπτα του πλάνητα σύγχρονου βίου: το άγχος της απογείωσης, τις κρίσεις πανικού μπροστά στον τεράστιο πίνακα ανακοινώσεων των πτήσεων, τη

«Εποικιακά χαϊκού», «Τα καινούρια ρούχα του βασιλιά», «Οι λέξεις μου» και το «Βιβλίο Ιούλιος Βερν», οι τέσσερις ενότητες της ποιητικής συλλογής.

«Οι λέξεις μου στην κρίση; Αυτό το ξέρει κι ο χαζός; δεν έχουνε πια στύση!» γράφει η ποιήτρια.

διαταραχή ταυτότητας στα τράνζι-το των αεροδρομίων, το κλάμα του αποχωρισμού από τους αγαπημένους στην αίθουσα αναχωρήσεων, τον φόβο της απώλειας γύρω από την κυκλική ιμάντα των αποσκευών, την προσδοκία μιας νέας ζωής που λανθάνει κάθε φορά που περνάς την πύλη των αφίξεων – ένας, νομίζεις, καινούργιος άνθρωπος. Με τα δικά της λόγια στο ποίημα «Δρομολόγιο»: «Και πάμε τώρα / κατευνασμένοι / καθένας τυλιγμένος στις φασκίες της κούρασής του. Φτάνει που συνεννοηθήκαμε χωρίς πολλά». Η ποίηση είναι παρηγορία, είναι παρηγορία.

Το βιβλίο είναι η τέταρτη ποιητική της συλλογή και διαθέτει όλα τα στοιχεία της γραφής της: θαρραλέα αυτοσαρκαστική, κοινωνικά ανήσυχη, έτοιμη να ρισκάρει στο να αγαπήσει και να θυμώσει. Διατεθειμένη, με λίγα λόγια να εκτεθεί μιλώντας για τη ζωή, την κανονική, αυτή που συμβαίνει εδώ απέξω. Στις μέρες μας οι ποιητές έχουν, ως φαίνεται, πάρει μια γενναία από-

φαση: Να μην αφήσουν την τέχνη τους να πέσει στα αζήτητα – λίγοι αναγνώστες, όλο και λιγότεροι μεταξύ των νέων. Να μην ξεχαστεί σαν αγαπημένη γηραιά θεία που τη θυμόμαστε στην επέτειο της αποδημίας της με συγκίνηση. Γι' αυτό βουτούσαν μέχρι τη ρίζα των λέξεων –που είναι τα γράμματα κι οι φθόγγοι, αλλά και οι κραυγές, οι ήχοι των συναισθημάτων–, και αναδύονται με τα ευρήματά τους, τα οποία παρουσιάζουν σε δυναμικές περφόρμανς-αναγνώσεις. Η Μάρια Τοπάλη συμμετέχει σε αυτές τις νέες ποιητικές κοινότητες, τα μέλη των οποίων εκτός από τα ευγενικά, κομψά βιβλία τους έχουν επίσης δυνατή θεατρική φωνή και ενεργητικότητα. Οι δικές τους λέξεις δεν μένουν με σταυρωμένα χέρια μπροστά στη ζωή. «Οι λέξεις μου στην κρίση; Αυτό το ξέρει κι ο χαζός; δεν έχουνε πια στύση!» γράφει η Τοπάλη.

Και αίφνης –τι χαρά!– εμφανίζεται ο Ιούλιος Βερν στην τέταρτη ενότητα της συλλογής – οι άλλες

τρεις τιτλοφορούνται «Εποικιακά χαϊκού», «Τα καινούρια ρούχα του βασιλιά», «Οι λέξεις μου», η καθεμιά με τη δική της θεματική και μορφολογική αυτοτέλεια. Ο αναγνώστης, όπως κι ο ποιητής, διαλέγει κατά βούληση τη δική του γωνιά για να απαγκιάσει, εκεί όπου ο στίχος και ο ρυθμός βρίσκουν τον παλμό της παιδικής φωνής που ακόμη διατηρείται εντός τους. Το «Βιβλίο Ιούλιος Βερν», είναι –το γράφει η ποιήτρια– «μια παλιά οικογενειακή υπόθεση». Και σαν κάθε οικογενειακή υπόθεση είναι μια περιπλανημένη στην προσωπική μυθολογία και τους ήρωές της, εκτός χρόνου, σε απάτητα ψυχικά μονοπάτια. Δηλαδή στο κατεξοχήν ποιητικό πεδίο. «Της γιαγιάς ο πατέρας δούλευε σε ένα φούρνο. / Είχα προπάππου σ' ένα φούρνο στη Σιβηρία. Ιρκούτοκ. Ο σκούφος κόκκινος / λέω πως έδενε κάτω από τον λαϊμό. / Εκείνη; / Μια κούκλα! / Δεκατριών; Δεκατεσσάρων; / -Παππού!!!! / Ήταν ανάγκη να ανοίξω αυτό το βιβλίο. Ήταν να μω».

Εγκιβωτισμός του χώρου και του χρόνου

Ο Κωνσταντίνος Ταλιώτης διαμορφώνει μια νέα κτηριακή ταυτότητα στο Point Centre for Contemporary Art στη Λευκωσία

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η σχετικότητα του χωροχρόνου είναι από εκείνες τις έννοιες που πάνω πολλές φορές τον εαυτό να επεξεργάζεται. Επίσης, κάτι που με ενδιαφέρει είναι οι διαστάσεις που δίνουμε σε ό,τι βλέπουμε, αλλά και το πώς το προσλαμβάνουμε μία δεδομένη στιγμή. Κάπως έτσι είδα και την εγκατάσταση του εικαστικού Κωνσταντίνου Ταλιώτη στο Point Centre for Contemporary Art στο κέντρο της Λευκωσίας, εκεί που κάποτε η παλιά με τη νέα πόλη ανταγωνίζονταν, το άνοιγμα Χατζησάββα, εκεί σιμά στην πλατεία, που υπόσχεται έναν άλλο χώρο. Συνάντησα τον Κωνσταντίνο στον χώρο της εγκατάστασης για να μου μιλήσει γι' αυτή του τη δουλειά και άθελα μου, πριν καν καλημεριστούμε είχα γίνει κοινωνός του έργου του, ο χώρος του Point, που ήξερα, μου ήταν ανοικτός, αισθανόμουν ότι δεν είμαι στο σωστό χώρο, ή ίσως να έχω έλθει στον λάθος χρόνο. Ομολογουμένως κοίταξα το κινητό μου, επιβεβαίωσα τον τόπο και τον χρόνο, άρα;

Ο Κωνσταντίνος είχε διαφοροποιήσει τον χώρο, «Ξεκίνησα με ένα δεδομένο, και συγκεκριμένα με τον χώρο του point, ο χώρος του ως σημείο στην πόλη, ως περιβάλλον, ως αρχιτεκτονική διαρρύθμιση, αλλά και ως ογκοπλαστική σύνθεση, ως υλικότητα», και εδώ έρχεται η αίσθηση του χρόνου, και μου εξηγεί ο Κωνσταντίνος «και ο χρόνος, η ιστορία του point, του ίδιου του κτηρίου, που είναι ένα μοντερνιστικό κτήριο που χτίστηκε το 1967, αλλά και η ιστορία όσον αφορά την περιοχή, αυτή η υπόσχεση μιας πλάτειας που αναβάλλεται συνέχεια και

Ο Κωνσταντίνος Ταλιώτης μου λέει ότι τον ενδιαφέρει οι χώροι που χρησιμοποιούνται ως εκθεσιακοί να δει πώς αυτοί οι ίδιοι μπορούν να γίνουν το έκθεμα.

“

Κάνω μία γλυπτική χώρου, και το πώς βιώνει κάποιος τον χώρο. Ακόμα και οι θόρυβοι της πόλης είναι δεδομένα που έχω λάβει υπόψη μου.

υπόσχεται ένα μέλλον που κατά κάποιον τρόπο θα διαμορφώσει κάποιες τάσεις στη χρήση του δημόσιου χώρου». Ο Κωνσταντίνος χρησιμοποιήσει ως υλικό τον ίδιο τον χώρο, αναπλάθοντάς τον, οι τσιμεντένιοι τοίχοι και τα άλλα στοιχεία της οικοδομής

δεν ήταν ή δεν έπρεπε να αποτελούν εμπόδιο στην διαφοροποίηση, στη μετάβαση από τη μία κατάσταση στην άλλη.

Όσον αφορά στον τίτλο «The Pavilion» ή ελληνιστί «Το περίπτερο» ήλθε, όπως μου εξηγεί ο Κωνσταντίνος, επειδή τον ενδιαφέρει οι χώροι που χρησιμοποιούνται ως εκθεσιακοί να δει πώς αυτοί οι ίδιοι μπορούν να γίνουν το έκθεμα, «Η αναφορά στα Pavilions είναι τα εκθεσιακά περίπτερα και εκείνα που χρησιμοποιούνται σε εμπορικές εκθέσεις. Όλα αυτά με έκαναν να αρχίσω να σκέφτομαι μία site specific immersive installation, μία εγκατάσταση που ανταποκρίνεται στις δομές και τις συνθήκες του χώρου και ενώ είναι ένας απόλυτος χώρος, ταυτόχρονα υπάρχει μια ρευστότητα μεταξύ των ορίων της πόλης και του έργου». Αυ-

τη η ρευστότητα ο εικαστικός την πέτυχε, εγώ ο ίδιος στάθηκα μπροστά στη νέα είσοδο, προχώρησα μερικά βήματα πίσω και μερικά μπροστά, κοντοστάθηκα στον εξωτερικό καθρέπτη... «ακυρώθηκε η αρχική είσοδος του χώρου και δημιουργήθηκε μια άλλη πρόσβαση, πολύ πιο κοντά στην πόλη», λέω στον Κωνσταντίνο ποιες κινήσεις έκανα... «ίσως τότε να πέτυχε αυτή η ρευστότητα, είχες μία προδιάθεση για το πώς μπαίνεις, εσύ όσο ήσουν έξω, μέσω του καθρέπτη, ήσουν ήδη μέσα στο έργο», και βρίσκω να έχει απόλυτο δίκιο. Και συνεχίζει «έχει σημασία το ποια ιστορία έχει ο καθένας με τον χώρο, με τον κάθε χώρο. Εγώ κάνω μία γλυπτική χώρο, και το πώς βιώνει κάποιος τον χώρο. Ακόμα και οι θόρυβοι της πόλης από τον δρόμο είναι δεδομένα που έχω λάβει υπόψη μου,

έπρεπε μέχρι ένα βαθμό να λειτουργήσω με αυτά και με βάσει αυτά να διαμορφώσω την εγκατάσταση με τρόπο τέτοιον που θα λειτουργήσει και σε σχέση με την πόλη, καθώς και με τον ίδιο το έργο σε συνάρτηση με τον θεατή».

Ο στόχος του Κωνσταντίνου ήταν να ενεργοποιήσει την αρχιτεκτονική ως ένα πέρασμα ή αν ως μια μορφή μετατόπισης σε έναν άλλο χώρο και έναν άλλο χρόνο, με ένα σταδιακό πέρασμα, σε μια άλλη διάσταση, που δεν είναι όμως τόσο μακριά από τον πραγματικό χωρόχρονο της πόλης και μου τονίζει «επειδή ακριβώς αυτή η απόσταση είναι τόσο απειροελάχιστη ήθελα να δημιουργήσω μία ανοικτή κατάσταση. Ο ένας τρόπος με τον οποίο προσπάθησα να το κάνω είναι με τον καθρέπτη, όπου γίνεται από τον θεατή/επισκέ-

πτη μία πρώτη ανάγνωση, βλέπει το βάθος του χώρου και στη συνέχεια θα πρέπει να πας παρακάτω και να αντιληφθείς ότι πρόκειται για μία αντανάκλαση, άρα είναι απαραίτητη η δεύτερη ανάγνωση, επειδή υπάρχει μια ανοικτή συνθήκη. Μία ακόμη συνθήκη που μπήκε στο έργο είναι το βίντεο, που προβάλλεται στο Pavilion», ο καλλιτέχνης θέλησε να δημιουργήσει μία επιβράδυνση, μία γαλήνη μέσα στον χώρο, πάλι με την καταγραφή ενός φυσικού φαινομένου, κάτι που είναι τόσο οικείο, τόσο γνώριμο (προβάλλονται σύννεφα που ταξιδεύουν στον ουρανό σε πραγματικό χρόνο), αλλά πάλι τονίζεται ο χώρος και ο χρόνος σε υπερθετικό βαθμό, «ο στόχος ήταν ακριβώς όλο αυτό να περάσει από την κατάσταση του οικείου, στο ανοικτό. Να γίνεται αυτή η πολύ μικρή μετάβαση από φαινόμενα ή εικόνες γνώριμες σε κάτι άλλο, στον χώρο και στον χρόνο του έργου».

Ο εικαστικός Κωνσταντίνος Ταλιώτης μέσω της εγκατάστασής του προσπαθεί να οριοθετήσει τον χώρο, αλλά και τον χρόνο, να δημιουργήσει πλαστικότητα στις δομές ενός κτηρίου, αυτό που έμεινε σε μένα, φεύγοντας από το «The Pavilion» είναι πώς μπορεί κάποιος να εγκολλωθεί τον χρόνο και τον χώρο και να αφήνεται κάθε φορά στη μαγεία που του προσφέρουν; Έφυγα από το περίπτερο και σκεφτόμουν, άραγε υπάρχει ο χώρος και ο χρόνος χωρίς το υποκείμενο...;

Πληροφορίες: Point Centre for Contemporary Art. «The Pavilion», Κωνσταντίνος Ταλιώτης. Εως 1η Ιουνίου. Μέγαρο Χατζησάββα, Ευαγόρου 2 Λευκωσία.

Οι αληθινοί
20
χρόνια
τέχνες

29 / 05 / 2019, τετ / wed 20:30

Γιώτα Νέγκα,
Μουσικό Σχήμα
Άδμπτου Πιτσιλλίδη &
Χορωδία Άρης Λεμεσού
Yiota Negka, Admitos
Pitsillides Music Band
& Aris Choir

Διεύθυνση Χορωδίας Άρη Λεμεσού: **Σόλωνας Κλαδάς**

Συμμετέχει: **Φίλιππος Αντζουλίνο**
Μιχάλης Μηνάς: **μπουζούκι**
Μάριος Μάρκου: **κλαρίνο**
Βαρβάρα Λουκά: **βιολί**
Αντώνης Πολυκάρπου: **πιάνο**
Δημήτρης Παπανικολάου: **μπάσο**
Κωνσταντίνος Πάουρος: **τύμπανα**
Άδμπτος Πιτσιλλίδης: **κιθάρα / διεύθυνση**

Aris Choir Conductor: **Solon Kladas**
Participating: **Filippos Antzoulino**
Michalis Mina: **bouzouki**
Marios Markou: **clarinet**
Varvara Louca: **violin**
Antonis Polycarpou: **piano**
Dimitris Papanicolaou: **bass**
Constantinos Pauras: **drums**
Admitos Pitsillides: **guitar / artistic direction**

Χορηγός / Sponsor:

Χορηγοί Επικοινωνίας / Media Sponsors:

MC medochemie

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

PIK

€ 18 / 14

77 77 77 45 rialto.com.cy

24/5
ΩΡΑ 20.30
ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

25/5
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΑΤΣΙΩΝ
2 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΩΡΑ 18.00 & 21.00

HERMAN KOCH
ΤΟ ΔΕΙΠΝΟ
ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: ΛΙΛΥ ΜΕΛΕΜΕ
ΣΕ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΕΥΗ KEES PRINS

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΪΝΑΣ - ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΛΕΧΟΥ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΤΑΝΙΔΗΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΙΣΙΧΡΟΝΗ - ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

ΚΥΤΡΙΝΟ

Ε3

SoldOut Tickets

www.SoldOutTickets.com.cy

Ψηλαφώντας το φαινόμενο Μπέργκμαν

Το ντοκιμαντέρ της Μάργκαρετ φον Τρότα για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του

Μπέργκμαν:
Ένας αιώνας ★★★

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ (2018)

Σκηνοθεσία: Μάργκαρετ φον Τρότα
Εμφανίζονται: Ινγκμαρ Μπέργκμαν, Λιβ Ούλμαν, Ολιβιέ Ασαγιάς

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Εκατό χρόνια μετά τη γέννηση του Ινγκμαρ Μπέργκμαν, η σκηνοθέτις Μάργκαρετ φον Τρότα επιχειρεί να δημιουργήσει ένα πλήρες πορτρέτο του μεγάλου Σουηδού αυτερ, ο οποίος επηρέασε περισσότερο ίσως από οποιονδήποτε άλλο, τους σύγχρονους κινηματογραφιστές. Η ματιά της αφορά φυσικά το έργο του Μπέργκμαν (ιδέες, τεχνικές, θέματα κ.ο.κ.) αλλά και τη μοναδική προσωπικότητα, η οποία βρίσκεται πίσω του. Παράλληλα, μιλά με συνεργάτες του, συγγενείς και συναδέλφους που αισθάνονται κομμάτι της κληρονομιάς του.

Το ευχάριστο στο ντοκιμαντέρ της Φον Τρότα είναι πως δεν ξεκινά μια κλασική βιογραφία, προκειμένου να μας παραθέσει την πορεία του Μπέργκμαν με χρονολογική σειρά. Αντιθέτως, το κάνει μέσα από τις ταινίες, αρχίζοντας με την εμβληματική «Εβδομη σφραγίδα» και εξηγώντας πώς εκείνος σχεδίασε και εκτέλεσε, για παράδειγμα, την εκπληκτική σκηνή της παralίας. Το ίδιο συνεχίζεται με φιλμ όπως οι «Άγριες φράουλες», «Ερωτες χωρίς φραγμό», «Φθινοπωρινή συνάτα», «Φάνι και Αλέξανδρος» κ.ά., τα οποία γίνονται καθρέφτες διαφορετικών όψεων μιας ενιαίας κινηματογραφικής φιλοσοφίας.

Το ενιαίο βέβαιο δεν σημαίνει και αμετάβλητο. Το ντοκιμαντέρ δίνει ιδιαίτερη σημασία στον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται τα βασικά θέματα του Μπέργκμαν με το πέρασμα του χρόνου, διαχωρίζοντας όχι ακριβώς με τον απόλυτο τρόπο που συνήθως το κάνει η έρευνα, αλλά θεωρώντας τις αλλαγές –και ειδικά την κεντρική μετάβαση από τον Θεό στον άνθρωπο– μέρος μιας πολύ σταδιακής διαδικασίας. Πάνω σε αυτά μιλούν και άλλοι δημιουργοί του σινεμά σαν τον Γάλλο σκηνοθέτη Ολιβιέ Ασαγιάς, ενώ πιο προσωπικά είναι η οπτική της Λιβ Ούλμαν, μπτέρας και ενός από τα (αρκετά) παιδιά του Μπέργκμαν.

Οι γυναίκες

Γενικώς η δημιουργός της ταινίας δίνει ιδιαίτερη βάση στην επαγγελματική σχέση του Μπέργκμαν με τις γυναίκες: «Ένα βασικό στοιχείο που επανέρχεται συνέχεια του Μπέργκμαν είναι το γεγονός ότι οι γυναίκες έχουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο. Θα δώσω ιδιαίτερη προσοχή στους πολλούς γυναικείους χαρακτήρες του έργου του, καθώς πάντα επέλεγε τις ομορφότερες και τις καλύτερες γυναίκες ηθοποιούς της Σουηδίας: Εύα Ντάλμπεκ, Χάριετ Αντερσον, Μπίμπι Αντερσον, Ινγκριντ Τούλιν, Γκούνελ Λίντμπερμ, Λιβ Ούλμαν και Λένα Ολιν. Μίλησα με την Γκούνελ Λίντμπερμ και τη Λιβ Ούλμαν όχι μόνο για τη συνεργασία τους με τον Μπέργκμαν, αλλά και για τη δική τους σκηνοθετική πορεία, καθώς ο Μπέργκμαν τις ενθάρρυνε και τις βοήθησε πολύ να κάνουν δικές τους ταινίες».

Η σκηνοθέτις Μαργκαρέτε φον Τρότα επισκέπτεται εμβληματικές τοποθεσίες από τις ταινίες του Μπέργκμαν, όπως η παραλία της «Εβδομης σφραγίδας».

HOME CINEMA

Ο μυστηριώδης βίος ενός θρύλου των μπλουζ

Remastered: Στο σταυροδρόμι του Διαβόλου ★★★

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ (2019)

Σκηνοθεσία: Μπράιαν Οουκς
Εμφανίζονται: Ερικ Κλάπτον, Κιθ Ρίτσαρντς, Τζον Χάμοντ

Πολύ αξιόλογη είναι η σειρά ταινιών «Remastered», η οποία προβλήθηκε σχετικά πρόσφατα στην πλατφόρμα του Netflix. Τα ωραία, περίπου, ντοκιμαντέρ της αφηγούνται διαφορετικές ιστορίες από τον κόσμο της μουσικής, οι οποίες ωστόσο συχνά ξεπερνούν την τέχνη και αποκτούν κοινωνικές, πολιτικές, φιλοσοφικές και άλλες διαστάσεις. Ένα από αυτά είναι και το «Στο σταυροδρόμι του Διαβόλου», αφιερωμένο στον σπουδαίο πονερό των μπλουζ Ρόμπερτ Τζόνσον.

Ο τίτλος αλλά και η ατμόσφαιρα

της ταινίας βασίζονται σε ένα από τα πιο διάσημα κεφάλαια της μουσικής μυθολογίας. Ο νεαρός Ρόμπερτ, επίδοξος μπλουζίστας της δεκαετίας του 1930, συναντά τον Διάβολο σε κάποιο σταυροδρόμι του αμερικανικού Νότου. Εκεί συμφωνεί να ανταλλάξει την ψυχή του προκειμένου να γίνει ο κορυφαίος κιθαρίστας όλων των εποχών.

Το ίκνος του

Όπως επισημαίνει και το ντοκιμαντέρ, ο μύθος τρέφεται από μια θολή πραγματικότητα, η οποία μας έχει κληροδοτήσει μόνο δύο φωτογραφίες του Τζόνσον, μαζί με μόλις 42 τραγούδια και συγκεχυμένα βιογραφικά στοιχεία. Οι παραγωγοί από την πλευρά τους ταξιδεύουν στον Νότο, συναντούν τον εγγονό του καλλιτέχνη και προσπαθούν να ακολου-

θήσουν το ίκνος του ανθρώπου που πέθανε μόλις στα 27 του, για πολλούς ξεκινώντας και την περίφημη «κατάρα» των νεκρών 27άρηδων ρόκερ.

Παράλληλα, παρακολουθούμε συνεντεύξεις τεράστιων ονομάτων όπως ο Ερικ Κλάπτον ή ο Κιθ Ρίτσαρντς, οι οποίοι θεωρούν τα μπλουζ του Ρόμπερτ Τζόνσον και των επιγόνων του βασική πηγή ή των επηρροών του. Αυτοί μαζί με αρκετούς ακόμη καλλιτέχνες εξηγούν επίσης τη μοναδικότητα των συνθέσεων του Τζόνσον και τον σχεδόν υπεράνθρωπο τρόπο που εκείνος χειριζόταν τις χορδές της κιθάρας. Όλα αυτά σε μια διαρκή ατμόσφαιρα σχετικού μυστηρίου και με καλοφτιαγμένο animation, το οποίο χρησιμοποιείται για να γεμίσει την απουσία εικονογραφικού υλικού της εποχής.

PIK1 ΘΗΛ.: 22862000

19.20 Πεταλούδα
07.30 Θεία λειτουργία
10.10 Καμώματα
τζι αρώματα - (Ε)
11.10 Road Trip - (Ε)
11.40 Χωρίς αποσκευές - (Ε)
12.10 Χάλκινα χρόνια - (Ε)
13.30 Αμύνεσθαι Περί Πάτρης
Με τον Π. Κωνσταντίνου.
14.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
14.15 ArtCafe, II - (Ε)
15.15 ΕΥ4U - (Ε)
16.15 Τετ - Α - Τετ - (Ε)
(Ζ κύκλος).
17.30 Σπίτι στη φύση - (Ε)
18.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
(στη νοηματική)
18.20 Το σίπνι - (Ε)
Κυριώτικο σκετς, με
τους Ανδρέα Αργυρίδη,
Μήδεια Χάννα, κ.ά.
18.50 Χωρίς αποσκευές
Ταξιδιωτική εκπομπή.
19.20 Πεταλούδα
Δραματική σειρά, με
τους Σώτο Φιλίππιδη,
Πάμπο Χαραλάμπους κ.ά.
20.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
21.05 Αθλητική Κυριακή
Πολιτική εκπομπή
Τα πλεονεκτήματα του
να είσαι στο περιθώριο
(The perks of being
a wallflower).
Αισθηματική ταινία,
με τους Λόγκαν Λέρμαν,
Έμα Γουάτσον, κ.ά.
23.30 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
23.35 Συνέχεια της ταινίας
00.30 Χωρίς αποσκευές - (Ε)
01.00 Road Trip - (Ε)
01.30 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** - (Ε)
02.30 Αθλητική Κυριακή - (Ε)
Αθλητική εκπομπή.

PIK2 ΘΗΛ.: 22862000

22.30 Mr Mercedes
07.30 Παιδική ζώνη
α. Ολιβία
β. Ντετέκτβλ Νόντι
γ. Τα μουσικά όργανα
δ. Όλιβερ
ε. Πιμ και Πίμπα
στ. Ο Τσάρλι
και οι αριθμοί
ζ. Μπομπ ο μάστορας
η. Ο Τζετ και οι Σούπερ
Γουίνγκς
θ. Τα παπούτσια
της Φράνι
ι. Η Μάρθα μιλά
κ. Ο Σούπερ Γουάι
λ. Ο Ροζ Πάνθηρας
10.45 Zoom Art
11.00 Εκδήλωση Συμμαχίας /
Οικολόγων
12.00 Zoom Art
12.15 Στη χώρα του Γιατί - (Ε)
12.40 Παιδική ζώνη
15.30 Στη χώρα του Γιατί - (Ε)
16.00 64ος Διαγωνισμός
Τραγουδιού
της Eurovision - (Ε)
19.40 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
(στην Αγγλική)
19.50 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
(στην Τουρκική)
20.00 I.Q - (Ε)
20.30 Power of Sports - (Ε)
Σειρά ντοκιμαντέρ.
Επεισόδιο 1ο.
21.00 FameLab
22.30 Mr Mercedes, II
Δραματική σειρά.
Επ. 5ο-6ο.
00.30 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ** - (Ε)
00.45 ΓΙΟΥΡΝΟΙΟΥΣ

OMEGA ΘΗΛ.: 22477777

21.45 Το νησί
05.30 Τώρα ό,τι συμβαίνει
Ενημερωτική εκπομπή,
με τη Φοίβη Μαυραγάνη.
08.45 Stars System
Εκπομπή αστρολογίας
με την Άση Μπήλιου.
09.45 Έλα, χαμογέλα
Ψυχαγωγικό μαγκαζίνο,
με τη Σίσσυ Χρηστίδου.
12.45 Τροχός της τύχης - (Ε)
Τηλεπαιχνίδι.
14.45 Για την παρέα...
- (Best of)
Ψυχαγωγική εκπομπή,
με τον Νίκο Μουτσινά.
16.00 Shopping star - (Ε)
Ψυχαγωγική εκπομπή,
με τη Βίκυ Καγιά.
17.10 Money Drop - (Ε)
Τηλεπαιχνίδι με την
Βίκυ Σταυροπούλου.
18.00 **OMEGA NEWS**
18.10 Χαρούμενος
ταξιδιώτης
Ψυχαγωγική εκπομπή,
με τον Αλέξανδρο
Ταραμουντά.
19.00 MasterChef 3 -
Best of
Διαγωνισμός μαγειρικής.
20.10 **OMEGA NEWS**
21.00 Κίτρινα γιλέκα
Σατιρική εκπομπή.
21.45 Το νησί
Δραματική σειρά.
22.45 It's Showtime
Ψυχαγωγικό show,
με τον Νίκο Κοκλώνη.
01.00 Hemlock Grove
Ξένη σειρά.
02.00 Ελεύθερη σχέση - (Ε)
Κωμική σειρά.
03.00 DanSing Junior - (Ε)
Talent show.

ANT1 ΘΗΛ.: 22200200

21.20 John Wick: Chapter 2
06.10 Πρωινή ενημέρωση
06.40 7 ζωές - (Ε)
07.30 Δείξε μου
τον φίλο σου - (Ε)
08.30 Mamma Mia - (Ε)
09.30 litas.com - (Ε)
11.10 Κάνε γονείς
να δεις καλό - (Ε)
12.00 Υγεία πάνω απ' όλα
12.50 Thérive
Εκπομπή ευεξίας.
13.30 Ένα εξοχικό παρακαλώ
Θεατρική κωμωδία.
15.00 Εσύ στον κόσμο σου - (Ε)
16.30 Κωνσταντίνου
και Ελένης - (Ε)
Ελληνική σειρά.
17.20 Την πάτησα - (Ε)
17.55 Succes story
Εκπομπή στο πλαίσιο
συνεργασίας μεταξύ
ANT1 και Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου.
18.00 **Τα νέα του ANT1 σε 10΄**
18.10 Συνέχεια της εκπομπής
18.30 La Pasta Pomidori 2 - (Ε)
Κωμική σειρά.
20.20 **Τα νέα του ANT1**
21.20 John Wick: Κεφάλαιο 2
(John Wick: Chapter 2).
Ταινία δράσης,
με τους Κάνου Ριβς,
Λόρενς Φίσιμπερν, κ.ά.
Το τελικό κτύπημα
(Contraband).
Αστυνομική ταινία
δράσης, με τους
Ρόμπερτ Γουόλμπεργκ,
Μαρκ Γουόλμπεργκ κ.ά.
01.00 **Τίτλοι ειδήσεων**
01.10 Δούρειος ίππος - (Ε)
Κοινωνική σειρά.
02.00 Η εκδρομή - (Ε)
02.50 Μαύρος ωκεανός - (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛ.: 22580100

21.15 Survivor
05.20 Τα χρυσάψαρα - (Ε)
06.00 Οι Τάκκοι - (Ε)
06.40 Όταν μεγαλώσω - (Ε)
07.00 Άλλοι δημιουργημένοι - (Ε)
07.40 Παντρεμένοι
κι οι δυο-(Ε)
Κωμική σειρά.
08.20 Κόκκινο ποδήλατο - (Ε)
Εκπομπή μαγειρικής,
με τον Μάνω
Ενημερωτική εκπομπή.
09.00 Προορισμός Ευτυχία - (Ε)
10.00 Χωρίς περιστροφές - (Ε)
11.40 Εύκολα και σπιντικά
Εκπομπή μαγειρικής,
με την Αθηνά Λοϊζίδου.
12.20 Παραδοσιακή
βροδιά - (Ε)
Ψυχαγωγική εκπομπή,
με την Άντρη Καραντώνη.
14.00 3 Αδαύον
Κυριακό μαγκαζίνο.
16.20 Στην υγεία μας ρε παιδιά!
Ψυχαγωγική εκπομπή,
με τον Σπύρο
Παπαδόπουλο.
18.00 **Τα γεγονότα σε**
συντομία
18.10 Στην υγεία μας ρε παιδιά!
(Συνέχεια)
19.40 Άλλην μας εδείξαν
Εκπομπή σάτιρας.
20.15 **Τομές στα γεγονότα**
21.15 Survivor
Τηλεπαιχνίδι επιβίωσης.
01.00 **Γεγονότα σε τίτλους**
01.10 Άλλην μας εδείξαν - (Ε)
01.50 Scandal
Δραματική σειρά.
03.00 Όρκος σιωπής - (Ε)
Δραματική σειρά.
04.20 Ζωή ποδήλατο - (Ε)
Κοινωνική σειρά.
05.00 Σε φρόντο κόκκινο - (Ε)
Δραματική σειρά.

ALPHA ΘΗΛ.: 22212400

21.15 Παράδοση κατ' οίκον
06.00 60΄ Ελλάδα - (Ε)
Οδοιπορικό
με τον Νίκο Μάνεση.
07.30 24 ώρες - (Ε)
Σειρά ντοκιμαντέρ,
με τον Κωνσταντίνο
Κωνσταντίνου.
08.30 Έλα στη θέση μου - (Ε)
10.00 Σαββατοκύριακο
με τον Μάνω
Ενημερωτική εκπομπή.
13.00 Το σόι σου - (Ε)
13.35 Πάμε πακέτο - (Ε)
14.45 Η φαμίλια - (Ε)
Κυριακή κωμική σειρά.
16.15 Μην αρχίζεις
τη μουρμούρα - (Ε)
17.50 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
(στη νοηματική)
18.00 Έλα στη θέση μου
Κωμική σειρά.
19.30 Το σόι σου - (Ε)
Ελληνική κωμική σειρά.
20.15 **ALPHA NEWS**
21.15 Παράδοση κατ' οίκον
Ψυχαγωγική
εκπομπή με τη
Βασιλική Χατζηπαδάμου.
22.00 Κάρμα
Κοινωνική σειρά
της Χριστιάνας Αρτεμίου.
23.15 Ιστορίες του
Εκπομπή, με την
Ελεονώρα Μελέτη.
00.45 Ιστορίες του
ασυνόμου Μπέκα
Αστυνομική σειρά,
με τους Ιεροκλή
Μιχαηλίδη, Πυγμαλώνα
Δαδακαρίδη, κ.ά.
02.45 Τατουάζ - (Ε)
Αισθημ. κοινωνική σειρά.
03.45 10η εντολή - (Ε)
Αστυνομική σειρά.

CAPITAL ΘΗΛ.: 25577577

07.15 Τηλεαγορά
08.35 Kit Kittredge:
An American girl
10.30 Grand champion
12.20 7 μέρες ψέματα
14.00 Τηλεαγορά
15.15 Ο εμποράκος
17.00 Τηλεαγορά
19.00 Ξένη ταινία
21.00 Ξένη ταινία
23.00 Ξένη ταινία
01.00 Ξένη ταινία
03.30 The Perfect husband
TV PLUS ΘΗΛ.: 22259000
05.30 Παιδική ζώνη
08.35 Άστρο είναι θα
περάσουν!
09.40 Cook Eat - (Ε)
11.00 Τηλεαγορά
13.00 Αποκαλυπτικά
16.30 Τηλεαγορά
18.00 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
18.30 Healthy Life - (Ε)
19.20 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
19.40 ANNITA Airlines
21.30 Dolce Vita, III
22.30 Το ταξίδι της ζωής
23.30 Sweet Home Alabama
01.30 Ξένη σειρά

SMILE TV ΘΗΛ.: 25715126

12.00 Oggy & The Cockroaches
12.30 Sabrina
13.00 Angels Friends
13.30 Heidi
14.00 Glimmies
14.30 Zig And Sharko
15.00 Nonty
15.30 Maya The Bee
16.00 Heidi
16.30 Horseland
17.00 Rabbits, II
17.30 Puppy In My Pocket
18.00 Oggy & The Cockroaches
18.30 The Owl
19.00 Popples
19.30 Glitter Force
20.00 Digimon Fusion

MOVIES BEST

00.35 Hannah And Her Sisters
08.00 Get Shorty
10.00 Finding Altamira
12.00 Hard Sun
18.15 Knightfall, II
19.15 Sister Cities
21.00 The Hutton Garden Job
22.45 A La Mala
00.35 Hannah And Her Sisters
02.30 The Ticket
04.30 No Way Out
06.30 Sister Cities
GREEK CINEMA
20.25 Η Ρένα είναι «Ουφ-Σάντ»
06.25 Ο κατεργάρης
07.55 Η θεία απ' το Σικάγο
09.10 Γκόλφω
10.45 Ένας βλάχος στην Αθήνα
12.15 Κάτι κουρασμένα
παλλήκαρα
13.55 Πλοίοσι χωρίς λεφτά
15.15 Τα μαναβάρια
16.50 Το Προ-πο και τα
μπουζούκια
18.15 Η Λεωφόρος του Μίσους
20.25 Η Ρένα είναι «Ουφ-Σάντ»
22.00 Η νεράιδα και το
παλλήκαρα
23.50 Χαρούμενο ξεκίνημα
01.25 Έλα στον θείο
02.55 Για παιον κτυπάει
η κουδούνια
04.20 Ο άνθρωπος για όλες τις
δουλειές

Ο καλλιτέχνης είναι... χύτρα ταχύτητας

Ο Κωστής Μαραβέγιας μιλάει στην «Κ» για το δικό του σημείο «βρασμού», τις συναυλίες, την εξέλιξή του και το «The Voice»

Συνέντευξη στη **ΓΙΟΥΛΗ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Η ανακοίνωση της συναυλίας του συνοδεύθηκε από παράπονα. Καταιγισμό παραπόνων για την ακρίβεια. «Έλαβα εκατοντάδες μηνύματα και στενοχωρήθηκα. Δεν γινόταν να μην τα λάβω υπ' όψιν μου. Για όλο αυτόν τον κόσμο, λοιπόν, που μου είπε ότι δεν θα μπορέσει να έρθει την Κυριακή 9 Ιουνίου γιατί έχει εξετάσεις σε πανεπιστήμια, σχολεία, ωδεία, αποφασίσαμε να αλλάξουμε την ημερομηνία, και να μεταφέρουμε τη συναυλία την Πέμπτη 20 Ιουνίου».

Για τον Κωστή Μαραβέγια, άλλωστε, η φετινή εμφάνισή του στην πλατεία Νερού δεν είναι άλλη μία συναυλία. Περιμένει αυτή τη βραδιά ένα χρόνο τώρα. Αυτές τις μέρες, παρά με τους μουσικούς του παρακολουθεί το βίντεο από την περυσινή συναυλία. «Για να δούμε τι θα αλλάξουμε», εξηγεί. «Αυτό που θέλω φέτος είναι να επικεντρώθώ, πέρα από το μουσικό κομμάτι φυσικά, ακόμη περισσότερο στη συναυλιακή εμπειρία. Θέλω να είναι έντονη, ένα πολύ καλό σόου, με νυχτικό πλούτο, φώτα, βίντεο, εκπλήξεις, που δεν θα τις αποκαλύψω τώρα αλλά προϋποθέτουν τη συμμετοχή του κοινού. Η μεγάλη συναυλία πρέπει να είναι μια εμπειρία».

Πέρυσι, η πρώτη φορά του Κωστή Μαραβέγια στην πλατεία Νερού ήταν εμπειρία. Τόσο για το κοινό, αλλά και για τον ίδιο. Μαζεύτηκαν περισσότεροι από δέκα χιλιάδες άνθρωποι, αφού τις προηγούμενες ημέρες είχαν ανοίξει οι ουρανοί και ο ίδιος επέμενε να αναβληθεί η συναυλία. «Γενικά είμαι της φιλοσοφίας "καλύτερα να προλάβουμε το κακό, παρά να μας βρει"», του λέει γελώντας. «Ήταν ένα τριήμερο με δυνατές καταιγίδες, οι Αρχές προειδοποιούσαν για έντονα καιρικά φαινόμενα. Τελικά έριξε μια μπόρα στην αρχή, μετά ήταν χαρά Θεού και άρχισε να μαζεύεται ο κόσμος. Θυμάμαι ότι η ενέργειά μας ήταν στα ύψη. Εβλεπα στο κοινό ζευγάρια με παιδιά στους ώμους, φοιτητές, κοινό από ένα ευρύ ηλικιακό φάσμα, και τώρα που παρακολουθώ ξανά το βίντεο, κάνω ζουμ και βλέπω χαρούμενα πρόσωπα».

— **Έχει αλλάξει το κοινό σας;**
— Αισθάνομαι ότι έχουν φύγει κάποιοι. Στο ξεκίνημά μου ήταν πολύ πιο εναλλακτικό αυτό που έκανα. Σκέψου ότι έχω κάνει συναυλία στην πλατεία Εξαρχείων.
— **Σήμερα, θα κάνετε συναυλία στην πλατεία Εξαρχείων;**
— Δεν έχω αποκλείσει ποτέ μέρος και χώρο. Αν πληρούσε τις προϋποθέσεις να γίνει μια ωραία γιορτή, φυσικά και θα έκανα. Αλλά

«Τελευταία ακούω από Μαξ Ρίχτερ και Μορίκονε μέχρι Μάλερ», λέει ο Κωστής Μαραβέγιας.

“

Δεν ξέρω αν έγινα «Κολωνακιώτης», αλλά σίγουρα δεν είμαι πια ο άνθρωπος που παίζει στα υπόγεια, αυτό είναι αλήθεια.

Εμένα με ενδιαφέρει και με συγκινεί ο διαφορετικός κόσμος από όλα τα κοινωνικά στρώματα, από όλες τις ηλικιακές ομάδες. Δεν θα απέκλεια ποτέ κανέναν.

στην πλατεία δεν νομίζω να γίνεται πια συναυλίες. Τότε γίνονταν πολλές εκδηλώσεις. Τα Εξάρχεια με στενοχωρούν, όπως και πολλούς φίλους μου, που έχουν φύγει από κει. Δεν έχουν καμία σχέση με αυτό που ήταν και δεν χρειάζεται να εξηγήσουμε τους λόγους. Τους ακούμε και τους διαβάζουμε.
— **Τώρα, δηλαδή, από «Εξαρχειώτης» γίνετε «Κολωνακιώτης», θα έλεγε κάποιος;**
— Δεν ξέρω αν έγινα «Κολωνακιώτης», αλλά σίγουρα δεν είμαι πια ο άνθρωπος που παίζει στα υπόγεια, αυτό είναι αλήθεια. Είμαι αυτός που ήμουν, δεν έχω αλλάξει,

Η κεντρική καλοκαιρινή συναυλία του Κωστή Μαραβέγια θα γίνει στις 20/6 στην πλατεία Νερού στο Ολυμπιακό Συγκρότημα Φαλήρου. Θα έχει προηγηθεί, στις 13/6, συναυλία στο Αρχαίο Ωδείο Πάτρας και θα ακολουθήσει, στις 27/6, συναυλία στο Θέατρο Γης της Θεσσαλονίκης.

αλλά παίζω κάπου αλλού. Εμένα με ενδιαφέρει και με συγκινεί ο διαφορετικός κόσμος από όλα τα κοινωνικά στρώματα, από όλες τις ηλικιακές ομάδες. Δεν θα απέκλεια ποτέ κανέναν. Υπάρχουν καλλιτέχνες που θέλουν στεγανά. Εγώ δεν θέλω. Κινήθηκα πάντοτε ανοιχτά και ελεύθερα. Και αισθάνομαι πολύ τυχερός που μπορώ και κάνω αυτό που κάνω. Θα ήμουν αχάριστος αν δεν ένιωθα ενθουσιασμό. Ξέρω επίσης τι σημαίνει να ζει ένας καλλιτέχνης από τη μουσική του. Εχω εμφανιστεί σε πολύ μικρές μουσικές σκηνές, που δεν ερχόταν κανείς να με ακούσει. Μια φορά στο «Μπαράκι του Βασιλν» είχα παίζει για τέσσερα άτομα. Ο ένας ήταν ο Βασίλης, που μπαινόβγαине, κι εγώ ενώ έπαιζα, έβλεπα την πόρτα να ανοίγει κι έλεγα «ας έρθει κάποιος», και ήταν... ο Βασίλης. Θυμάμαι μου έκανε πλάκα: «Μαραβέγια, πήγαινε κάνε μαθήματα φωνητικής, μήπως έρθει κανείς και σ' ακούσει».
— **Στοχοποιηθήκατε και κατηγορηθήκατε για ελαφρότητα όταν είπατε «καθαρίστε τα παγκάκια από τα χημικά και τις μολότοφ, θέλω εκεί να φιλήσω το κορίτσι μου». Σας έκανε αυτό να μαζευτείτε;**
— Αν η ερώτηση είναι εάν αυτολογοκρίνομαι, η απάντηση είναι όχι. Συνεχίζω να εκφράζομαι ελεύ-

θερα, αλλά όχι με επιπολαιότητα. Μετρώ τα λόγια μου, γιατί θεωρώ ότι όταν είσαι δημόσιο πρόσωπο έχεις μια ευθύνη. Δεν μου αρέσει καθόλου ο διχαστικός λόγος. Τότε ήταν μια περίοδος με τα πνεύματα πολύ οξυμένα και φάνηκε σαν να είμαι στον κόσμο μου. Με τον χρόνο κατάλαβαν ποιος είμαι και πώς μιλάω. Οχι μόνο δεν μαζεύτηκα, αλλά επειδή είμαι πεισματάρης έδωσα απάντηση. Εγγραφα το τραγούδι «Η παρεξήγηση του Φάουστ»: «Σου μίλησα για όνειρα / μου πήρες το κεφάλι / καμάρι Ελληνάρα μου / αγύριστο κεφάλι».

— **Γιατί πρέπει ένας καλλιτέχνης να παίρνει οπωσδήποτε θέση; Πολλοί συνάδελφοί σας έχουν εκτεθεί.**

— Δεν θεωρώ ότι πρέπει οπωσδήποτε να παίρνει θέση, αλλά από την άλλη κατανοώ και αυτούς που με οδηγό το θυμικό βιάστηκαν να τοποθετηθούν. Ο καλλιτέχνης είναι μια χύτρα ταχύτητας, βράζει. Το θέμα είναι να εκφράζεσαι μέσα από την τέχνη σου, αλλά δεν είναι πάντα εύκολο. Και μιλάω και για τον εαυτό μου.

— **Πώς εξελίσσεται ο Κωστής Μαραβέγιας;**

— Πρώτα απ' όλα φροντίζω να μην έχω βαρίδια, μουσικά, ιδεολογικά κ.ά. Οσο προχωράμε, πρέπει να αισθανόμαστε ότι αλλάζουμε.

Είναι ωραία η αλλαγή, γόνιμη, παραγωγική, δημιουργική. Αλίμονο, λ.χ., αν έμενα στην αρμονία που χρησιμοποιούσα στο ξεκίνημά μου και ήταν πολύ περιορισμένη. Επεκτάθηκα αρμονικά, μελετάω τζαζ αρμονία, προσπαθώ να μάθω τον αρμονικό πλούτο που έχει η μουσική. Ακούω πολύ μουσική. Θα ξυπνήσω, θα βάλω τα ακουστικά μου και θα μπω σε ένα σύμπαν. Τελευταία ακούω Μαξ Ρίχτερ, κλασική μουσική, συνθέτες που γράφουν μεγάλες μελωδίες από Μορίκονε μέχρι Μάλερ, και προσέχω τι κάνουν. Ξέρεις, κάθε μέρα που ξυπνώ βλέπω μια λευκή σελίδα. Θέλει αγώνα για να έχεις ανοιχτές κεραίες. Για να μπορείς να γίνεις εσωτερικός και να αντλήσεις από πράγματα που δεν μπορείς να αντλήσεις στην καθημερινότητά σου ή με τη ζωή που κάνεις. Γιατί για μένα η ηλικία είναι εις βάρος της έμπνευσης και της δημιουργικότητας. Η καθημερινότητα γίνεται πιο δύσκολη όσο μεγαλώνουμε, το σώμα δεν είναι όπως ήταν, οπότε πρέπει να έχεις ακόμη πιο ισχυρή θέληση και συγκέντρωση.
— **Τι θέλετε να είναι η μουσική σας;**
— Οσο μεγαλύτερη ένταση νιώθω γύρω μου, τόσο περισσότερο θέλω να είμαι ενωτικός και η μουσική μου να είναι να χάδι. Ή μια μικρή ειρωνεία. Θέλω να είμαι ένα

αντισταθμισμα αυτού που αισθάνομαι. Η ζυγαριά που γέρνει απ' την άλλη πλευρά. Αυτός που εκφράζεται καλλιτεχνικά πιστεύω ότι πρέπει να παρουσιάζει μιαν εναλλακτική πραγματικότητα, χωρίς να είναι εκτός τόπου και χρόνου. Να παρουσιάζει και έναν άλλο δρόμο.
— **Ως μέλος της κριτικής επιτροπής του μουσικού διαγωνισμού «The Voice», δείχνετε να ταυτίζεστε με τους συμμετέχοντες. Πίσω από τις κάμερες ασχολείστε;**
— Ασχολούμαστε και οι τέσσερις κριτές. Πηγαίνουμε στις πρόβες, στο ωδείο, δημιουργείται μια σχέση με τα παιδιά. Είναι πλήρως απασχόληση το «Voice» και όταν είμαι σε αυτό δεν κάνω τίποτε άλλο. Είναι σαν δουλειά, γιατί πιστεύω πως πρέπει να γίνεται σωστά και με αφοσίωση. Μέχρι σήμερα έχω ακούσει περισσότερες από χίλιες φωνές. Βλέπω ανθρώπους στη σκηνή με λάμψη και μεγάλο ταλέντο, αλλά δυστυχώς δεν είναι μόνον αυτό αρκετό. Μετά τον διαγωνισμό τα περισσότερα παιδιά δεν ξέρουν ποιο μουσικό δρόμο να ακολουθήσουν, τι τραγουδία να πουν, δεν μπορούν να βρουν τη δική τους ταυτότητα. Κάνω ό,τι μπορώ για να βοηθήσω, ψάχνω τρόπους, αλλά δεν είναι εύκολο...

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Του **ΝΙΚΟΥ Α. ΔΟΝΤΑ**

Ορέστης Παπαϊωάννου, ένας νεαρός συνθέτης με ιδέες

Ήταν η πέμπτη φορά που η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών μετακάλεσε την εξαιρετική Κινέζα βιολονίστρια Τιάνγουα Γιανγκ. Κάθε συνάντηση μαζί της ανανεώνει το ενδιαφέρον, καθώς αποκαλύπτει διαφορετικές πτυχές του ταλέντου της. Παρότι την έχουμε ακούσει και σε κλασικό ρεπερτόριο, είναι γεγονός ότι την έχουμε συνδυάσει με απαιτητικά κοντσέρτα για βιολί του 20ού αιώνα, όπως αυτό του Μπέντζαμιν Μπρίτεν και το δεύτερο του Μπέλα Μπάρτοκ. Για ένα ακόμα εμβληματικό έργο του μουσικού μοντερνισμού, το Κοντσέρτο για βιολί του Αλμπαν Μπεργκ, επέστρεψε λοιπόν στις 10 Μαΐου στην πρόωη Αίθουσα Φίλων της Μουσικής.

Είναι αλήθεια ότι η Αθήνα έχει ακούσει το έργο αυτό σε ενδιαφέρουσες ερμηνείες, πιο πρόσφατα στην πολύ προσωπική ανάγνωση της Πατρίτσια Κοπατσίνσκαγια,

παλαιότερα στην εξαιρετική ερμηνεία του Αντώνη Σουσάμογλου. Η Τιάνγουα Γιανγκ κατέθεσε τη δική της πρόταση, βαθιά λυρική όπως απαιτεί το έργο, με έναν ήχο γεμάτο, ευχάριστα παλλόμενο και τονικά σίγουρο ακόμα και στα πιο εκτεθειμένα μέρη. Οπως το συνηθίζει, η Κινέζα μουσικός δεν έπαιξε απλά με ακρίβεια τις νότες

Τιάνγουα Γιανγκ και Στέφανος Τσιαλής απέδωσαν εξαιρετικά το Κοντσέρτο για βιολί του Μπεργκ.

—κίνδυνος συνηθισμένος στα έργα του μουσικού μοντερνισμού— αλλά έχοντας αφομοιώσει το περιεχόμενο της μουσικής, ανέδειξε το συναισθημα και την τρυφερότητα.

Για την πέμπτη εμφάνισή της με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών η Τιάνγουα Γιανγκ επέλεξε ακόμα ένα κοντσέρτο του μουσικού μοντερνισμού.

Η γραφή του Μπεργκ το επιτρέπει αυτό, μπορεί να πει κανείς ακόμα και ότι το υποβάλλει, ωθώντας κάποτε τους σολίστες στην υπερβολή. Η Τιάνγουα Γιανγκ απείχε από

συναισθηματισμούς, που κοιτούν προς τον 19ο αιώνα και έδωσε μία ανάγνωση ισορροπημένη και ταυτόχρονα πειστική.

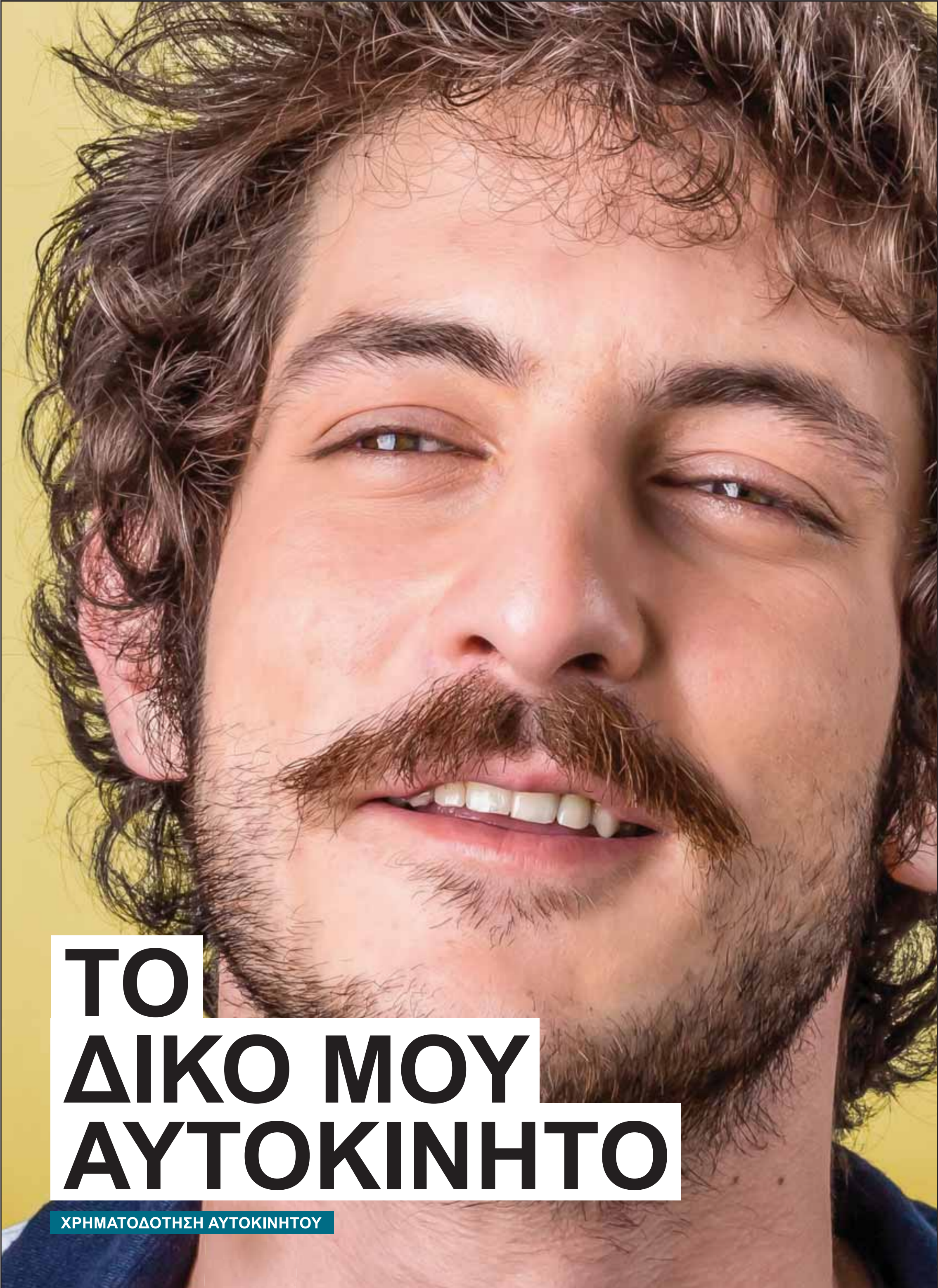
Η ορχήστρα, υπό τον καλλι-

τεχνικό της διευθυντή Στέφανο Τσιαλή, ανέπτυξε δημιουργικό διάλογο με τον σολίστα. Δεν περιόριστηκε αμέτοχα στο παρασκήνιο αλλά περιέβαλε τη Γιανγκ σε κάθε ενότητα με το ορχηστρικό χρώμα και τις απαραίτητες εντάσεις, συμμετέχοντας στο θετικό αποτέλεσμα.

Η βραδιά ξεκίνησε με το έργο «Un homage», παραγγελία της ορχήστρας προς τον 26χρονο Ορέστη Παπαϊωάννου για τα 70 χρόνια από τον θάνατο του Νίκου Σκαλκώτα. Ανεξάρτητα από το εάν ήταν «φόρος τιμής», μόνο θετικά λόγια μπορεί να διατυπώσει κανείς για το έργο, καθώς επιβεβαίωσε την προ τριετίας εντύπωση ενός συνθέτη που ξέρει να γράφει άριστα για μεγάλη συμφωνική ορχήστρα, ταιριάζοντας τα πχοχρώματα και δίνοντας ενδιαφέροντα αποτελέσματα χωρίς να «μπουκώνει» ο ήχος. Ταυτόχρονα, φάνερωνε έναν

δημιουργό με πρωτότυπες ιδέες—όχι τις συνήθειες φανερές και προφανείς αναφορές σε διάσημους παλαιότερους—, που έχει κάτι να πει και δεν αναλώνεται σε ασκήσεις επί χάρτου. Η συνέχεια αναμένεται με ενδιαφέρον.

Στο δεύτερο μέρος της βραδιάς ακούστηκε η πρώτη σειρά «Ελληνικών χορών» του τιμώμενου Σκαλκώτα. Παρότι η ερμηνεία του Τσιαλή ήταν σαφής, απλή και ξεκάθαρη, απέχοντας ευχάριστα από μανιερισμούς που στόχο έχουν να αναδείξουν τη μία ή την άλλη λεπτομέρεια εις βάρος της γενικής εικόνας, στη διάρκεια των δώδεκα χορών κατέληξε μάλλον αδιάφορη, καθώς οι αρετές που προαναφέρθηκαν και η απουσία κρίσιμων διαφοροποιήσεων, έδιναν τελικά «ομοιογένεια» σε κατεξοχήν ανομοιογενείς μικρογραφίες, όπως είναι ο «Τσάμικος», ο «Καλαματιανός» ή ο «Σιφνέικος χορός».

ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

www.bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

